

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/1114 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 31ης Μαΐου 2023****για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες είναι προσαρμοσμένες στην ψηφιακή εποχή και συμβάλλουν στη δημιουργία μιας οικονομίας ανθεκτικής στις μελλοντικές εξελίξεις προς το συμφέρον των πολιτών, μεταξύ άλλων καθιστώντας δυνατή τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών. Η Ένωση έχει πολιτικό συμφέρον να αναπτύξει και να προωθήσει την υιοθέτηση μετασχηματιστικών τεχνολογιών στον χρηματοπιστωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της υιοθέτησης της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (DLT). Αναμένεται ότι πολλές εφαρμογές τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών (blockchain), που δεν έχουν ακόμη μελετηθεί πλήρως θα συνεχίσουν να παράγουν νέους τύπους επιχειρηματικής δραστηριότητας και επιχειρηματικών μοντέλων που, μαζί με τον ίδιο τον τομέα των κρυπτοστοιχείων, θα οδηγήσουν σε οικονομική ανάπτυξη και νέες ευκαιρίες απασχόλησης για τους πολίτες της Ένωσης.
- (2) Τα κρυπτοστοιχεία αποτελούν μία από τις κύριες εφαρμογές της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού. Τα κρυπτοστοιχεία είναι ψηφιακές αναπαραστάσεις αξίας ή δικαιωμάτων με δυνατότητα να αποφέρουν σημαντικά οφέλη στους φορείς της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτών κατόχων κρυπτοστοιχείων. Οι αναπαραστάσεις αξίας περιλαμβάνουν εξωτερική, μη εγγενή αξία που αποδίδεται σε ένα κρυπτοστοιχείο από τα ενδιαφερόμενα μέρη ή τους φορείς της αγοράς, γεγονός που σημαίνει ότι η αξία είναι υποκειμενική και βασίζεται αποκλειστικά στο ενδιαφέρον του αγοραστή του κρυπτοστοιχείου. Μέσω του εξορθολογισμού των διαδικασιών άντλησης κεφαλαίων και της ενίσχυσης του ανταγωνισμού, οι προσφορές κρυπτοστοιχείων θα μπορούσαν να καταστήσουν εφικτούς καινοτόμους και χωρίς αποκλεισμούς τρόπους χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Όταν χρησιμοποιούνται ως μέσα πληρωμών, τα κρυπτοστοιχεία μπορούν να παρέχουν ευκαιρίες από άποψη φθηνότερων, ταχύτερων και αποτελεσματικότερων πληρωμών, ιδίως σε διασυνοριακή βάση, καθώς περιορίζουν τον αριθμό των διαμεσολαβητών.
- (3) Ορισμένα κρυπτοστοιχεία, ιδίως εκείνα που χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υφιστάμενων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, ένα πλήρες σύνολο κανόνων της Ένωσης ισχύει ήδη για τους εκδότες των εν λόγω κρυπτοστοιχείων και για τις επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες που σχετίζονται με τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία.

⁽¹⁾ ΕΕ C 152 της 29.4.2021, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 31.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Απριλίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2023.

⁽⁴⁾ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

- (4) Ωστόσο, άλλα κρυπτοστοιχεία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Επί του παρόντος, δεν υπάρχουν άλλοι κανόνες, εκτός από εκείνους που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, για την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με τα εν λόγω μη ρυθμιζόμενα κρυπτοστοιχεία, μεταξύ άλλων για τη λειτουργία πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, την ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, και την παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών. Η απουσία αντίστοιχων κανόνων αφήνει τους κατόχους κρυπτοστοιχείων εκτεθειμένους σε κινδύνους, ιδίως σε πεδία που δεν καλύπτουν οι κανόνες για την προστασία των καταναλωτών. Η απουσία τέτοιων κανόνων μπορεί επίσης να ενέχει σημαντικούς κινδύνους για την ακεραιότητα της αγοράς, μεταξύ άλλων υπό την έννοια της κατάχρησης της αγοράς καθώς και του οικονομικού εγκλήματος. Για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων, ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ειδικούς κανόνες για το σύνολο, ή για ένα υποσύνολο, των κρυπτοστοιχείων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ενώ άλλα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο να νομοθετήσουν στον τομέα των κρυπτοστοιχείων.
- (5) Η απουσία συνολικού ενωσιακού πλαισίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων μπορεί να οδηγήσει σε έλλειψη εμπιστοσύνης των χρηστών στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, γεγονός που θα μπορούσε να παρεμποδίσει σοβαρά την ανάπτυξη αγοράς για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία και να έχει ως αποτέλεσμα τη μη αξιοποίηση ευκαιριών σε επίπεδο καινοτόμων ψηφιακών υπηρεσιών, εναλλακτικών μέσων πληρωμής ή νέων πηγών χρηματοδότησης για τις εταιρείες της Ένωσης. Επιπλέον, οι εταιρείες που χρησιμοποιούν κρυπτοστοιχεία δεν θα είχαν καμία ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης των κρυπτοστοιχείων τους στα διάφορα κράτη μέλη, γεγονός που θα μπορούσε να υπονομεύσει τις προσπάθειές τους να χρησιμοποιήσουν κρυπτοστοιχεία για σκοπούς ψηφιακής καινοτομίας. Η απουσία συνολικού ενωσιακού πλαισίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε ρυθμιστικό κατακερματισμό, ο οποίος θα προκαλούσε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, θα καθιστούσε δυσχερέστερο για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε διασυνοριακή βάση, και θα αποτελούσε αφορμή για ρυθμιστικό αρμπιτράζ. Οι αγορές κρυπτοστοιχείων είναι ακόμη περιορισμένης κλίμακας και δεν αποτελούν προς το παρόν απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ωστόσο, είναι πιθανό είδη κρυπτοστοιχείων τα οποία επιδιώκουν σταθεροποίηση της τιμής τους σε σχέση με συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων να υιοθετηθούν ευρέως στο μέλλον από ιδιώτες κατόχους, και μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόσθετες προκλήσεις όσον αφορά τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία.
- (6) Κατά συνέπεια, απαιτείται ένα ειδικό και εναρμονισμένο πλαίσιο για τις αγορές κρυπτοστοιχείων σε επίπεδο Ένωσης, προκειμένου να προβλεφθούν ειδικοί κανόνες για τα κρυπτοστοιχεία και τις συναφείς υπηρεσίες και δραστηριότητες που δεν καλύπτονται ακόμη από νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα πρέπει να υποστηρίζει την καινοτομία και τον θεμιτό ανταγωνισμό και παράλληλα να διασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας των ιδιωτών κατόχων και την ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων. Ένα σαφές πλαίσιο θα πρέπει να παρέχει στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων τη δυνατότητα να επεκτείνουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες σε διασυνοριακό επίπεδο και να διευκολύνει την πρόσβασή τους σε τραπεζικές υπηρεσίες, για την εύρυθμη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων τους. Ένα ενωσιακό πλαίσιο για τις αγορές κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να προβλέπει αναλογική μεταχείριση των εκδοτών κρυπτοστοιχείων και των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ώστε με τον τρόπο αυτό να παρέχονται ίσες ευκαιρίες όσον αφορά την είσοδο στην αγορά και την τρέχουσα και μελλοντική ανάπτυξη των αγορών κρυπτοστοιχείων. Θα πρέπει επίσης να προωθεί τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, καθώς και να αντιμετωπίζει τους κινδύνους νομισματικής πολιτικής που θα μπορούσαν να προκύψουν λόγω κρυπτοστοιχείων τα οποία επιδιώκουν σταθεροποίηση της τιμής τους σε σχέση με συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Οι κατάλληλες κανονιστικές ρυθμίσεις διατηρούν την ανταγωνιστικότητα των κρατών μελών στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές και τεχνολογικές αγορές και παρέχουν στους πελάτες σημαντικά οφέλη όσον αφορά την πρόσβαση σε φθηνότερες, ταχύτερες και ασφαλέστερες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Το ενωσιακό πλαίσιο για τις αγορές κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να ρυθμίζει την υποκείμενη τεχνολογία. Οι νομοθετικές πράξεις της Ένωσης θα πρέπει να αποφεύγουν την επιβολή περιττής και δυσανάλογης κανονιστικής επιβάρυνσης στη χρήση της τεχνολογίας, δεδομένου ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη επιδιώκουν να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητα σε μια παγκόσμια αγορά.
- (7) Οι μηχανισμοί συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία ενδέχεται να έχουν κυρίως δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα, καθώς και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω μηχανισμοί συναίνεσης θα πρέπει να εφαρμόζουν πιο φιλικές προς το περιβάλλον λύσεις και να διασφαλίζουν ότι οι τυχόν κύριες δυσμενείς επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν στο κλίμα, και τυχόν άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις, προσδιορίζονται και δημοσιοποιούνται επαρκώς από τους εκδότες κρυπτοστοιχείων και τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Κατά τον καθορισμό του κατά πόσον οι δυσμενείς επιπτώσεις είναι κύριες, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της αναλογικότητας, καθώς και το μέγεθος και ο όγκος του εκδοθέντος κρυπτοστοιχείου. Επομένως, θα πρέπει να ανατεθεί στην ευρωπαϊκή εποπτική αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, ESMA) που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (5), σε συνεργασία με την ευρωπαϊκή εποπτική αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, ΕΒΑ) που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ)

(5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, η εντολή να καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω προσδιορισμό του περιεχομένου, των μεθοδολογιών και της παρουσίασης των πληροφοριών σε σχέση με τους δείκτες βιωσιμότητας όσον αφορά τις δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και για την περιγραφή βασικών ενεργειακών δεικτών. Τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν τη συνοχή των γνωστοποιήσεων από τους εκδότες κρυπτοστοιχείων και από τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, η ESMA θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους διάφορους τύπους μηχανισμών συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία, τα χαρακτηριστικά τους και τις διαφορές μεταξύ τους. Η ESMA θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες απαιτήσεις δημοσιοποίησης, να διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τη συνοχή, και να αποφεύγει την αύξηση του φόρτου για τις εταιρείες.

- (8) Οι αγορές κρυπτοστοιχείων είναι παγκόσμιες και, κατ' επέκταση, εγγενώς διασυνοριακές. Κατά συνέπεια, η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει τις διεθνείς προσπάθειες για την προώθηση της σύγκλισης όσον αφορά τη μεταχείριση των κρυπτοστοιχείων και των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων μέσω διεθνών οργανισμών ή φορέων, όπως το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας και η Ομάδα Χρηματοπιστωτικής Δράσης.
- (9) Οι νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα πρέπει να βασίζονται στην αρχή «ίδια δραστηριότητα, ίδιοι κίνδυνοι, ίδιοι κανόνες», καθώς και στην αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Επομένως, τα κρυπτοστοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υφιστάμενων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα πρέπει να συνεχίσουν να ρυθμίζονται από το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο, και όχι από τον παρόντα κανονισμό, ανεξάρτητα από την τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την έκδοση ή τη μεταβίβασή τους. Για τον λόγο αυτό, ο παρών κανονισμός εξαιρεί ρητά από το πεδίο εφαρμογής του τα κρυπτοστοιχεία που χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/65/ΕΕ, εκείνα που χαρακτηρίζονται ως καταθέσεις, όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, συμπεριλαμβανομένων των δομημένων καταθέσεων όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/65/ΕΕ, εκείνα που συνιστούν χρηματικά ποσά, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, εκτός εάν συνιστούν μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, εκείνα που χαρακτηρίζονται ως θέσεις τιτλοποίησης, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, και εκείνα που χαρακτηρίζονται ως συμβάσεις ασφάλισης ζημιών ή ζωής, συνταξιοδοτικά προϊόντα ή καθεστώτα, και συστήματα κοινωνικής ασφάλειας. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το ηλεκτρονικό χρήμα και τα χρηματικά ποσά που λαμβάνονται έναντι ηλεκτρονικού χρήματος δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως καταθέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾, οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως καταθέσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (10) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στα κρυπτοστοιχεία που είναι μοναδικά και μη εναλλάξιμα με άλλα κρυπτοστοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών έργων τέχνης και συλλεκτικών αντικειμένων. Η αξία των εν λόγω μοναδικών και μη αντικαταστατών κρυπτοστοιχείων αποδίδεται στα μοναδικά χαρακτηριστικά κάθε κρυπτοστοιχείου και στη χρησιμότητα που παρέχει στον κάτοχο της μάρκας. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται ούτε σε κρυπτοστοιχεία που αναπαριστούν υπηρεσίες ή ενσώματα περιουσιακά στοιχεία μοναδικά και μη αντικαταστατά, όπως εγγυήσεις προϊόντων ή ακίνητα. Παρότι τα μοναδικά και μη αντικαταστατά κρυπτοστοιχεία μπορούν να είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην αγορά και να συσσωρευούνται κερδοσκοπικά, δεν είναι άμεσα εναλλάξιμα και η σχετική αξία ενός τέτοιου κρυπτοστοιχείου σε σχέση με ένα άλλο, καθένα από τα οποία είναι μοναδικό, δεν μπορεί να εξακριβωθεί μέσω σύγκρισης με υφιστάμενη αγορά ή ισοδύναμο περιουσιακό στοιχείο. Τα χαρακτηριστικά αυτά περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία μπορούν να έχουν χρηματοοικονομική χρήση, με αποτέλεσμα να περιορίζονται και οι κίνδυνοι για τους κατόχους και το χρηματοπιστωτικό σύστημα, και να δικαιολογείται η εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (11) Τα κλασματικά μέρη ενός μοναδικού και μη αντικαταστατού κρυπτοστοιχείου δεν θα πρέπει να θεωρούνται μοναδικά και μη αντικαταστατά. Η έκδοση κρυπτοστοιχείων ως μη αντικαταστατών μαρκών σε μεγάλη σειρά ή συλλογή θα πρέπει να θεωρείται δείκτης του αντικαταστατού χαρακτήρα τους. Η απόδοση ενός μοναδικού αναγνωριστικού σε ένα κρυπτοστοιχείο δεν επαρκεί από μόνη της για την κατάταξή του ως μοναδικού και μη αντικαταστατού. Τα περιουσιακά στοιχεία

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

⁽⁷⁾ Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 149).

⁽⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση και σχετικά με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 347 της 28.12.2017, σ. 35).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

ή τα δικαιώματα που αναπαριστώνται θα πρέπει να είναι επίσης μοναδικά και μη αντικαταστατά για να θεωρηθεί το κρυπτοστοιχείο μοναδικό και μη αντικαταστατό. Η εξαίρεση των κρυπτοστοιχείων που είναι μοναδικά και μη αντικαταστατά από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν θίγει τον χαρακτηρισμό των εν λόγω κρυπτοστοιχείων ως χρηματοπιστωτικών μέσων. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στα κρυπτοστοιχεία που φαίνεται να είναι μοναδικά και μη αντικαταστατά, αλλά των οποίων τα de facto χαρακτηριστικά ή τα χαρακτηριστικά που συνδέονται με τις de facto χρήσεις τους, θα τα καθιστούσαν είτε αντικαταστατά είτε μη μοναδικά. Στο πλαίσιο αυτό, κατά την αξιολόγηση και την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υιοθετούν μια προσέγγιση που προκρίνει την ουσία έναντι των τύπων, στο πλαίσιο της οποίας η κατάταξη καθορίζεται από τα χαρακτηριστικά του εν λόγω κρυπτοστοιχείου και όχι από τον χαρακτηρισμό του από τον εκδότη.

- (12) Είναι σκόπιμο να εξαιρευθούν ορισμένες ενδοομιλικές συναλλαγές και ορισμένες δημόσιες οντότητες από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δεδομένου ότι δεν ενέχουν κινδύνους για την προστασία των επενδυτών, την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία. Στους δημόσιους διεθνείς οργανισμούς που εξαιρούνται περιλαμβάνονται το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.
- (13) Τα ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία που εκδίδονται από κεντρικές τράπεζες οι οποίες ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικών αρχών, συμπεριλαμβανομένου του χρήματος κεντρικής τράπεζας σε ψηφιακή μορφή, ή τα κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται από άλλες δημόσιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων, δεν θα πρέπει να υπόκεινται στο πλαίσιο της Ένωσης για τις αγορές κρυπτοστοιχείων. Στο εν λόγω ενωσιακό πλαίσιο δεν θα πρέπει να υπόκεινται ούτε οι συναφείς υπηρεσίες που παρέχονται από τις εν λόγω κεντρικές τράπεζες όταν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικών αρχών, ή από άλλες δημόσιες αρχές.
- (14) Για τους σκοπούς της διασφάλισης σαφούς οριοθέτησης μεταξύ, αφενός, των κρυπτοστοιχείων που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό και, αφετέρου, των χρηματοπιστωτικών μέσων, η ESMA θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό των κρυπτοστοιχείων ως χρηματοπιστωτικών μέσων. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει επίσης να επιτρέπουν την καλύτερη κατανόηση των περιπτώσεων στις οποίες κρυπτοστοιχεία που κατά τα άλλα θεωρούνται μοναδικά και μη εναλλάξιμα με άλλα κρυπτοστοιχεία, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν χρηματοπιστωτικά μέσα. Προκειμένου να προωθηθεί μια κοινή προσέγγιση για την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, η EBA, η ESMA και η ευρωπαϊκή εποπτική αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, ΕΙΟΡΑ) που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹¹⁾ («Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές» ή «ΕΕΑ») θα πρέπει να προωθήσουν συζητήσεις σχετικά με την εν λόγω κατάταξη. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μπορούν να ζητούν γνωμοδοτήσεις από τις ΕΕΑ σχετικά με την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων κατατάξεων που έχουν προταθεί από προσφέροντες ή επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση. Οι προσφέροντες ή οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνοι για την ορθή κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, η οποία μπορεί να αμφισβητηθεί από τις αρμόδιες αρχές, τόσο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της προσφοράς όσο και ανά πάσα στιγμή στη συνέχεια. Όταν η κατάταξη ενός κρυπτοστοιχείου φαίνεται να μη συνάδει με τον παρόντα κανονισμό ή άλλες σχετικές νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, οι ΕΕΑ θα πρέπει να κάνουν χρήση των εξουσιών τους δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, προκειμένου να διασφαλιστεί μια συνεπής και συνεκτική προσέγγιση για την εν λόγω κατάταξη.
- (15) Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 2 τέταρτη περίπτωση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ένα από τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) είναι η προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του πρωτοκόλλου αριθ. 4 για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) μπορεί να θεσπίζει κανονισμούς με σκοπό την εξασφάλιση αποτελεσματικών και υγιών συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών εντός της Ένωσης και με άλλες χώρες. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΚΤ έχει εκδώσει κανονισμούς σχετικά με τις απαιτήσεις για τα συστημικά σημαντικά συστήματα πληρωμών. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις ευθύνες της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών εντός του ΕΣΚΤ για την εξασφάλιση αποτελεσματικών και υγιών συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών εντός της Ένωσης και με τρίτες χώρες. Κατά συνέπεια, προκειμένου να αποφευχθεί η ενδεχόμενη δημιουργία παράλληλων συνόλων κανόνων, η EBA, η ESMA και η ΕΚΤ θα πρέπει να συνεργάζονται στενά κατά την εκπόνηση των σχετικών σχεδίων τεχνικών προτύπων δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας για την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους σχετικά με την επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου του συμψηφισμού πληρωμών. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει επίσης να θίγει τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου⁽¹²⁾ και θα πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ώστε να μην έρχεται σε σύγκρουση με τον εν λόγω κανονισμό.

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

- (16) Οποιαδήποτε νομοθετική πράξη εκδίδεται στον τομέα των κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη και ανθεκτική στο χρόνο, να μπορεί να συμβαδίζει με τις εξελίξεις στην καινοτομία και την τεχνολογία και να εδράζεται σε μια προσέγγιση που θα βασίζεται στην παροχή κινήτρων. Κατά συνέπεια, οι όροι «κρυπτοστοιχεία» και «τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού» θα πρέπει να ορίζονται με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να καλύπτουν όλα τα είδη κρυπτοστοιχείων που επί του παρόντος δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Οποιαδήποτε νομοθετική πράξη που εκδίδεται στον τομέα των κρυπτοστοιχείων θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στον στόχο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Για τον λόγο αυτό, οι οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίοι ενσωματώνουν διεθνή πρότυπα.
- (17) Τα ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία που δεν μπορούν να μεταβιβαστούν σε άλλους κατόχους δεν εμπίπτουν στον ορισμό των κρυπτοστοιχείων. Κατά συνέπεια, τα ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία που γίνονται δεκτά μόνο από τον εκδότη ή τον προσφέροντα και των οποίων η μεταβίβαση απευθείας σε άλλους κατόχους είναι τεχνικά αδύνατη, θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Παράδειγμα τέτοιων ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων είναι τα προγράμματα επιβράβευσης πιστών πελατών στα οποία οι πόντοι επιβράβευσης μπορούν να ανταλλάσσονται έναντι οφελών μόνο με την οντότητα που εκδίδει ή προσφέρει τους εν λόγω πόντους.
- (18) Ο παρών κανονισμός ταξινομεί κρυπτοστοιχεία σε τρία είδη τα οποία θα πρέπει να διακρίνονται μεταξύ τους και να υπόκεινται σε διαφορετικές απαιτήσεις ανάλογα με τους κινδύνους που ενέχουν. Η κατάταξη βασίζεται στο κατά πόσον τα κρυπτοστοιχεία στοχεύουν στη σταθεροποίηση της αξίας τους με αναφορά σε άλλα περιουσιακά στοιχεία. Το πρώτο είδος αποτελείται από κρυπτοστοιχεία που στοχεύουν στη σταθεροποίηση της αξίας τους με αναφορά σε ένα μόνο επίσημο νόμισμα. Η λειτουργία αυτού του είδους κρυπτοστοιχείων είναι ιδιαίτερα παρόμοια με αυτή του ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζεται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ. Όπως και το ηλεκτρονικό χρήμα, τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία είναι ηλεκτρονικά υποκατάστατα κερμάτων και χαρτονομισμάτων και είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν για τη διενέργεια πληρωμών. Τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία θα πρέπει να ορίζονται στον παρόντα κανονισμό ως «μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος». Το δεύτερο είδος κρυπτοστοιχείων αφορά τις «μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία», οι οποίες στοχεύουν στη σταθεροποίηση της αξίας τους σε σχέση με άλλη αξία ή δικαίωμα, ή συνδυασμό αυτών, μεταξύ των οποίων ένα ή περισσότερα επίσημα νομίσματα. Το εν λόγω δεύτερο είδος καλύπτει όλα τα άλλα κρυπτοστοιχεία —εκτός των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος— των οποίων η αξία καλύπτεται από περιουσιακά στοιχεία, ώστε να αποφεύγεται η καταστρατήγηση του παρόντος κανονισμού και να εξασφαλίζεται η ανθεκτικότητά του στις μελλοντικές εξελίξεις. Τέλος, το τρίτο είδος αποτελείται από κρυπτοστοιχεία εκτός των μαρκών με αναφορά με περιουσιακά στοιχεία και των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, και καλύπτει ευρύ φάσμα κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των συναλλακτικών μαρκών.
- (19) Επί του παρόντος, παρά τις ομοιότητές τους, το ηλεκτρονικό χρήμα και τα κρυπτοστοιχεία με εγγύηση επίσημου νομίσματος διαφέρουν από ορισμένες σημαντικές απόψεις. Στους κατόχους ηλεκτρονικού χρήματος, όπως αυτό ορίζεται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ, παραχωρείται πάντοτε απαίτηση έναντι του εκδότη ηλεκτρονικού χρήματος και συμβατικό δικαίωμα εξαργύρωσης του ηλεκτρονικού τους χρήματος ανά πάσα στιγμή έναντι επίσημου νομίσματος στην ονομαστική αξία του εν λόγω νομίσματος. Αντιθέτως, ορισμένα κρυπτοστοιχεία με εγγύηση επίσημου νομίσματος δεν παραχωρούν στους κατόχους τους αντίστοιχη απαίτηση έναντι των εκδοτών των εν λόγω κρυπτοστοιχείων και ενδέχεται να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/110/ΕΚ. Άλλα κρυπτοστοιχεία με εγγύηση επίσημου νομίσματος δεν παραχωρούν απαίτηση στην ονομαστική αξία του νομίσματος στο οποίο αναφέρονται ή θέτουν περιορισμούς όσον αφορά την περίοδο εξαργύρωσης. Το γεγονός ότι οι κάτοχοι αυτού του είδους κρυπτοστοιχείων δεν διαθέτουν απαίτηση έναντι των εκδοτών των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, ή ότι η εν λόγω απαίτηση δεν αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία του νομίσματος που χρησιμοποιείται ως εγγύηση από τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία, θα μπορούσε να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των κατόχων των εν λόγω κρυπτοστοιχείων. Κατά συνέπεια, προκειμένου να αποτραπεί η καταστρατήγηση των κανόνων που θεσπίζει η οδηγία 2009/110/ΕΚ, ο ορισμός των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να είναι ο ευρύτερος δυνατός, ώστε να καλύπτει όλα τα είδη κρυπτοστοιχείων που αναφέρονται σε ένα επίσημο νόμισμα. Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπιστούν αυστηρές προϋποθέσεις όσον αφορά την έκδοση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης οι εν λόγω μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος να εκδίδονται είτε από πιστωτικό ίδρυμα αδειοδοτημένο βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και το Συμβουλίου⁽¹³⁾, ή από ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος αδειοδοτημένο σύμφωνα με την οδηγία 2009/110/ΕΚ. Για τον ίδιο λόγο, οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι αυτών των μαρκών μπορούν να ασκούν το δικαίωμα εξαργύρωσής τους ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία του νομίσματος στο οποίο αναφέρονται οι εν λόγω μάρκες. Δεδομένου ότι οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος συνιστούν κρυπτοστοιχεία και είναι πιθανόν να αποτελέσουν λόγο νέων προκλήσεων για την προστασία των ιδιωτών κατόχων και την ακεραιότητα της αγοράς σε σχέση ειδικά με τα κρυπτοστοιχεία, θα πρέπει επίσης να υπόκεινται στους κανόνες που θεσπίζει ο παρών κανονισμός για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων.

⁽¹³⁾ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και το Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

- (20) Λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων κινδύνων και ευκαιριών που ενέχουν τα κρυπτοστοιχεία, είναι απαραίτητο να θεσπιστούν κανόνες για τους προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Οι εκδότες κρυπτοστοιχείων είναι οντότητες που ασκούν έλεγχο επί της δημιουργίας κρυπτοστοιχείων.
- (21) Είναι απαραίτητο να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με κρυπτοστοιχεία. Η πρώτη κατηγορία τέτοιων υπηρεσιών συνίσταται στη διασφάλιση της λειτουργίας μιας πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, στην ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, στην παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, και στην παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών. Η δεύτερη κατηγορία τέτοιων υπηρεσιών συνίσταται στην τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων, στη λήψη ή διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών, στην εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών, στην παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία και στην παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων. Κάθε πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να θεωρείται «πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων».
- (22) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα και ορισμένες άλλες επιχειρήσεις και στις υπηρεσίες και δραστηριότητες κρυπτοστοιχείων που ασκούνται, παρέχονται ή ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από τα εν λόγω πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που μέρος των δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών αυτών ασκείται με αποκεντρωμένο τρόπο. Όταν οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων παρέχονται με πλήρως αποκεντρωμένο τρόπο χωρίς διαμεσολαβητή, δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ο παρών κανονισμός καλύπτει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εκδοτών κρυπτοστοιχείων, των προσφερόντων κρυπτοστοιχεία, των επιδιωκόντων την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση και των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Όταν τα κρυπτοστοιχεία δεν έχουν ταυτοποίησιμο εκδότη, δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των τίτλων II, III ή IV του παρόντος κανονισμού. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν υπηρεσίες σε σχέση με τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία θα πρέπει, ωστόσο, να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.
- (23) Για να διασφαλιστεί ότι όλες οι δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, που μπορούν δυνητικώς να έχουν χρηματοοικονομική χρήση, ή όλες οι εισαγωγές κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων («εισαγωγή προς διαπραγμάτευση»), στην Ένωση, υπόκεινται στη δέουσα παρακολούθηση και εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές, όλοι οι προσφέροντες ή οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση θα πρέπει να είναι νομικά πρόσωπα.
- (24) Για να διασφαλιστεί η προστασία των δυνητικών ιδιωτών κατόχων κρυπτοστοιχείων, θα πρέπει αυτοί να ενημερώνονται σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις λειτουργίες και τους κινδύνους των κρυπτοστοιχείων που προτίθενται να αγοράσουν. Κατά τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ή κατά την επιδίωξη εισαγωγής των εν λόγω κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση στην Ένωση, οι προσφέροντες ή οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση θα πρέπει να καταρτίζουν, να κοινοποιούν στην αρμόδια αρχή τους και να δημοσιεύουν ενημερωτικό έγγραφο που περιέχει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις («λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων»). Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να περιέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη, τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, για το σχέδιο που πρόκειται να υλοποιηθεί με το κεφάλαιο που έχει αντληθεί, για τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση, για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τα κρυπτοστοιχεία, για την υποκείμενη τεχνολογία που χρησιμοποιείται για τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία και για τους σχετικούς κινδύνους. Ωστόσο, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να περιέχει περιγραφή απρόβλεπτων κινδύνων που είναι ιδιαίτερα απίθανο να επέλθουν. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καθώς και στις σχετικές διαφημιστικές ανακοινώσεις, όπως διαφημιστικά μηνύματα και διαφημιστικό υλικό, μεταξύ άλλων μέσω νέων διαύλων όπως οι πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης, θα πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Τα διαφημιστικά μηνύματα και το διαφημιστικό υλικό θα πρέπει να είναι συνεπή με τις πληροφορίες που παρέχονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.
- (25) Τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των περιληπτικών τους σημειωμάτων, καθώς και οι κανόνες λειτουργίας των πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να καταρτίζονται σε τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους καταγωγής και οποιουδήποτε κράτους μέλους υποδοχής ή, εναλλακτικά, σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα. Κατά τον χρόνο έκδοσης του παρόντος κανονισμού, η αγγλική γλώσσα είναι η ευρύτερα διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα, αλλά αυτό θα μπορούσε να αλλάξει στο μέλλον.
- (26) Προκειμένου να διασφαλιστεί αναλογική προσέγγιση, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται καμία απαίτηση του παρόντος κανονισμού στις δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, τα οποία προσφέρονται δωρεάν ή δημιουργούνται αυτόματα ως ανταμοιβή για τη συντήρηση καταναμιμένου καθολικού ή την επικύρωση συναλλαγών στο πλαίσιο μηχανισμού συναίνεσης. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται καμία απαίτηση στις προσφορές συναλλακτικών μαρκών που παρέχουν πρόσβαση σε υφιστάμενο προϊόν ή υπηρεσία, επιτρέποντας στον κάτοχο να παραλάβει το προϊόν ή να χρησιμοποιήσει την υπηρεσία, ή όταν ο κάτοχος των κρυπτοστοιχείων έχει το δικαίωμα να τα χρησιμοποιεί μόνο ως αντάλλαγμα για προϊόντα και υπηρεσίες σε περιορισμένο δίκτυο εμπόρων με συμβατικές ρυθμίσεις με τον προσφέροντα. Στις εξαιρέσεις αυτές δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα κρυπτοστοιχεία που αναπαριστούν αποθηκευμένα προϊόντα τα οποία δεν προορίζονται για παραλαβή από τον αγοραστή μετά την αγορά. Επίσης, η εξαίρεση περιορισμένου δικτύου δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στα κρυπτοστοιχεία

που σχεδιάζονται συνήθως για ένα συνεχώς αναπτυσσόμενο δίκτυο παρόχων υπηρεσιών. Η εξαίρεση περιορισμένου δικτύου θα πρέπει να αξιολογείται από την αρμόδια αρχή κάθε φορά που μια προσφορά, ή η συνολική αξία περισσότερων από μιας προσφοράς, υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο, κάτι που σημαίνει ότι μια νέα προσφορά δεν θα πρέπει να επωφελείται αυτομάτως από εξαίρεση προηγούμενης προσφοράς. Οι εν λόγω εξαίρεσεις θα πρέπει να παύουν να ισχύουν όταν ο προσφέρων, ή άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του προσφέροντος, γνωστοποιεί την πρόθεση του προσφέροντος να επιδιώξει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή όταν τα εξαιρούμενα κρυπτοστοιχεία εισάγονται προς διαπραγμάτευση.

- (27) Προκειμένου να διασφαλιστεί αναλογική προσέγγιση, οι απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού για την κατάρτιση και δημοσίευση λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που πραγματοποιούνται σε λιγότερα από 150 άτομα ανά κράτος μέλος ή απευθύνονται αποκλειστικά σε ειδικούς επενδυτές όταν τα κρυπτοστοιχεία μπορούν να κατέχονται μόνο από τους εν λόγω ειδικούς επενδυτές. Οι ΜΜΕ και οι νεοφυείς επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε υπέρμετρη και δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση. Συνεπώς, οι δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος στην Ένωση των οποίων η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το 1 000 000 EUR σε χρονικό διάστημα 12 μηνών, θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται από την υποχρέωση κατάρτισης λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.
- (28) Η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή η δημοσίευση τιμών αγοράς και πώλησης δεν θα πρέπει να θεωρείται, από μόνη της, δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων. Η εν λόγω εισαγωγή ή δημοσίευση θα πρέπει να συνιστά δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων μόνο όταν περιλαμβάνει ανακοίνωση που συνιστά δημόσια προσφορά δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (29) Μολονότι ορισμένες προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εξαιρούνται από διάφορες υποχρεώσεις του παρόντος κανονισμού, οι νομοθετικές πράξεις της Ένωσης που διασφαλίζουν την προστασία των καταναλωτών, όπως η οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾ ή η οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽¹⁵⁾, συμπεριλαμβανομένων τυχόν υποχρεώσεων ενημέρωσης που περιέχονται σε αυτές, εξακολουθούν να ισχύουν για δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων όταν αυτές αφορούν σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.
- (30) Όταν μια δημόσια προσφορά αφορά συναλλακτικές μάρκες για προϊόντα που δεν υπάρχουν ακόμη ή για υπηρεσίες που δεν έχουν ακόμη τεθεί σε λειτουργία, η διάρκεια της δημόσιας προσφοράς όπως περιγράφεται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 12 μήνες. Αυτός ο περιορισμός στη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς είναι ανεξάρτητος από τη χρονική στιγμή κατά την οποία δημιουργούνται τα προϊόντα ή τίθενται σε λειτουργία οι υπηρεσίες και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον κάτοχο συναλλακτικής μάρκας μετά τη λήξη της δημόσιας προσφοράς.
- (31) Για να καταστεί δυνατή η άσκηση εποπτείας, οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, θα πρέπει, πριν από κάθε δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων στην Ένωση ή πριν από την εισαγωγή των εν λόγω κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, να κοινοποιούν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων τους και, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής, τις διαφημιστικές ανακοινώσεις τους στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο έχουν την καταστατική τους έδρα ή, αν δεν διαθέτουν καταστατική έδρα στην Ένωση, του κράτους μέλους στο οποίο διαθέτουν υποκατάστημα. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα θα πρέπει να κοινοποιούν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων τους και, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής, τις διαφημιστικές ανακοινώσεις τους στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο προτίθενται να προσφέρουν τα κρυπτοστοιχεία.
- (32) Ο διαχειριστής πλατφόρμας διαπραγμάτευσης θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του τίτλου II του παρόντος κανονισμού όταν κρυπτοστοιχεία εισάγονται προς διαπραγμάτευση με δική του πρωτοβουλία και το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν έχει ήδη δημοσιευθεί στις περιπτώσεις που απαιτούνται από τον παρόντα κανονισμό. Ο διαχειριστής πλατφόρμας διαπραγμάτευσης θα πρέπει επίσης να είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις όταν έχει συνάψει έγγραφη συμφωνία για τον σκοπό αυτό με τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση. Ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση θα πρέπει να παραμένει υπεύθυνος όταν παρέχει παραπλανητικές πληροφορίες στον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης. Ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση θα πρέπει επίσης να παραμένει υπεύθυνος για ζητήματα που δεν έχουν ανατεθεί στον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης.

⁽¹⁴⁾ Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).

⁽¹⁵⁾ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρητρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).

- (33) Προκειμένου να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη διοικητική επιβάρυνση, δεν θα πρέπει να ζητείται από τις αρμόδιες αρχές να εγκρίνουν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων πριν από τη δημοσίευσή του. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει, ωστόσο, να έχουν την εξουσία να ζητούν τροποποιήσεις στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και σε τυχόν διαφημιστικές ανακοινώσεις και, όπου απαιτείται, να ζητούν τη συμπερίληψη πρόσθετων πληροφοριών στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.
- (34) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να αναστέλλουν ή να απαγορεύουν δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή από μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, ή την εισαγωγή των εν λόγω κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, σε περίπτωση που η εν λόγω προσφορά ή εισαγωγή προς διαπραγμάτευση δεν είναι σύμφωνη με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων όταν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή οι διαφημιστικές ανακοινώσεις δεν είναι ακριβείς, δεν είναι σαφείς ή είναι παραπλανητικές. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να έχουν την εξουσία να δημοσιεύουν προειδοποίηση σχετικά με τη μη εκπλήρωση των εν λόγω απαιτήσεων από προσφέροντα ή επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση είτε στον ιστότοπό τους είτε μέσω δελτίου Τύπου.
- (35) Τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων που έχουν δεόντως κοινοποιηθεί σε αρμόδια αρχή και οι διαφημιστικές ανακοινώσεις θα πρέπει να δημοσιεύονται. Μετά τη δημοσίευση αυτή, οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία σε ολόκληρη την Ένωση και να επιδιώκουν την εισαγωγή των εν λόγω κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση στην Ένωση.
- (36) Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να εφαρμόζουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις παρακολούθησης και διασφάλισης των χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων που αντλούνται κατά τη δημόσια προσφορά. Οι εν λόγω ρυθμίσεις θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τυχόν χρηματικά ποσά ή άλλα κρυπτοστοιχεία που συγκεντρώνονται από κατόχους ή δυνητικούς κατόχους επιστρέφονται δεόντως το συντομότερο δυνατόν σε περίπτωση που ακυρωθεί μια δημόσια προσφορά για οποιονδήποτε λόγο. Ο προσφέρων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα χρηματικά ποσά ή άλλα κρυπτοστοιχεία που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς φυλάσσονται από τρίτο.
- (37) Για την περαιτέρω διασφάλιση της προστασίας των ιδιωτών κατόχων κρυπτοστοιχείων, οι ιδιώτες κάτοχοι που αποκτούν κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος απευθείας από τον προσφέροντα, ή από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ο οποίος προβαίνει σε τοποθέτησή τους για λογαριασμό του προσφέροντος, θα πρέπει να διαθέτουν δικαίωμα υπαναχώρησης για περίοδο 14 ημερών μετά την απόκτηση των κρυπτοστοιχείων. Για τη διασφάλιση της ομαλής ολοκλήρωσης μιας χρονικά περιορισμένης δημόσιας προσφοράς κρυπτοστοιχείων, το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν θα πρέπει να ασκείται από τους ιδιώτες κατόχους μετά τη λήξη της περιόδου εγγραφής. Επιπλέον, το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν θα πρέπει να ισχύει σε περίπτωση που τα κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εισάγονται προς διαπραγμάτευση πριν από την αγορά από τον ιδιώτη κάτοχο, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή, η τιμή των εν λόγω κρυπτοστοιχείων εξαρτάται από τις διακυμάνσεις στις αγορές κρυπτοστοιχείων. Όταν ο ιδιώτης κάτοχος έχει δικαίωμα υπαναχώρησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, δεν θα πρέπει να ισχύει το δικαίωμα υπαναχώρησης δυνάμει της οδηγίας 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾.
- (38) Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό, να επικοινωνούν με τους κατόχους και τους δυνητικούς κατόχους κρυπτοστοιχείων με ακριβή, σαφή και μη παραπλανητικό τρόπο, να εντοπίζουν, να προλαμβάνουν, να διαχειρίζονται και να δημοσιοποιούν τις συγκρούσεις συμφερόντων, καθώς και να εφαρμόζουν αποτελεσματικές διοικητικές ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζουν ότι τα συστήματα και τα πρωτόκολλα ασφαλείας τους πληρούν τα ενωσιακά πρότυπα. Για να συνδράμει τις αρμόδιες αρχές στα εποπτικά τους καθήκοντα, η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, θα πρέπει να αναλάβει την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τα εν λόγω συστήματα και πρωτόκολλα ασφαλείας για την περαιτέρω εξειδίκευση των εν λόγω ενωσιακών προτύπων.
- (39) Με στόχο την επιπλέον προστασία των κατόχων κρυπτοστοιχείων, θα πρέπει να εφαρμόζονται κανόνες αστικής ευθύνης στους προσφέροντες και τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση και στα μέλη του διοικητικού τους οργάνου όσον αφορά τις πληροφορίες που δημοσιεύονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.
- (40) Οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα μπορούσαν να υιοθετηθούν ευρέως από τους κατόχους για τη μεταβίβαση αξίας ή ως ανταλλακτικά μέσα και, συνεπώς, ενέχουν αυξημένους κινδύνους όσον αφορά την προστασία των κατόχων κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων, και την ακεραιότητα της αγοράς, σε σύγκριση με άλλα κρυπτοστοιχεία. Επομένως, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρότερες απαιτήσεις σε σύγκριση με εκδότες άλλων κρυπτοστοιχείων.

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση των οδηγιών 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).

- (41) Όταν ένα κρυπτοστοιχείο εμπίπτει στον ορισμό της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο τίτλος III ή IV του παρόντος κανονισμού, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο ο εκδότης προτίθεται να σχεδιάσει το κρυπτοστοιχείο, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού για τη διατήρηση σταθερής αξίας του κρυπτοστοιχείου. Αυτό ισχύει και για τα αποκαλούμενα αλγοριθμικά «σταθερά κρυπτονομίσματα» (algorithmic «stablecoins») που στοχεύουν στη διατήρηση σταθερής αξίας σε σχέση με επίσημο νόμισμα, ή σε σχέση με ένα ή περισσότερα περιουσιακά στοιχεία, μέσω πρωτοκόλλων, τα οποία προβλέπουν αύξηση ή μείωση της προσφοράς των εν λόγω κρυπτοστοιχείων ως αντίδραση στις μεταβολές της ζήτησης. Οι προσφέροντες ή οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση αλγοριθμικών κρυπτοστοιχείων που δεν στοχεύουν στη σταθεροποίηση της αξίας των κρυπτοστοιχείων με αναφορά σε ένα ή περισσότερα περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να συμμορφώνονται με τον τίτλο II του παρόντος κανονισμού.
- (42) Για να διασφαλιστεί η δέουσα εποπτεία και παρακολούθηση των δημόσιων προσφορών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να έχουν την καταστατική τους έδρα στην Ένωση.
- (43) Οι δημόσιες προσφορές μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στην Ένωση ή η επιδίωξη εισαγωγής των εν λόγω κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο εφόσον η αρμόδια αρχή έχει χορηγήσει σχετική άδεια στον εκδότη αυτών των κρυπτοστοιχείων και έχει εγκρίνει το σχετικό λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων. Εντούτοις, η απαίτηση χορήγησης άδειας δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία απευθύνονται αποκλειστικά σε ειδικούς επενδυτές ή όταν η δημόσια προσφορά μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν υπερβαίνει το όριο των 5 000 000 EUR. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει εντούτοις να απαιτείται από τον εκδότη των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να καταρτίζει λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, ώστε να ενημερώνει τους αγοραστές σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τους κινδύνους των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και να το κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή πριν από τη δημοσίευσή του.
- (44) Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ δεν θα πρέπει να χρειάζονται άλλη άδεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού προκειμένου να προσφέρουν ή να επιδιώκουν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Οι εθνικές διαδικασίες που θεσπίζονται δυνάμει της εν λόγω οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται, αλλά συμπληρωμένες με την απαίτηση να κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής που ορίζεται βάσει του παρόντος κανονισμού τα στοιχεία που επιτρέπουν στην εν λόγω αρχή να επαληθεύει την ικανότητα του εκδότη να προσφέρει ή να επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων. Τα πιστωτικά ιδρύματα που προσφέρουν ή επιδιώκουν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να υπόκεινται σε όλες τις απαιτήσεις που ισχύουν για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, με εξαίρεση τις απαιτήσεις αδειοδότησης, τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και τη διαδικασία έγκρισης όσον αφορά τους κατόχους ειδικών συμμετοχών, δεδομένου ότι τα ζητήματα αυτά καλύπτονται από την οδηγία 2013/36/ΕΕ και από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁷⁾. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που καταρτίζεται από πιστωτικό ίδρυμα αυτού του είδους θα πρέπει να εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής πριν από τη δημοσίευσή του. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας 2013/36/ΕΕ και τα οποία προσφέρουν ή επιδιώκουν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να υπόκεινται στις διοικητικές εξουσίες που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία, καθώς και σε εκείνες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων του περιορισμού ή της περιστολής των δραστηριοτήτων πιστωτικού ιδρύματος και της αναστολής ή της απαγόρευσης δημόσιας προσφοράς μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Σε περίπτωση που οι υποχρεώσεις που ισχύουν για τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα δυνάμει του παρόντος κανονισμού αλληλεπικαλύπτονται με εκείνες της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις ειδικότερες ή αυστηρότερες απαιτήσεις, ούτως ώστε να διασφαλίζεται με αυτόν τον τρόπο η συμμόρφωση με αμφοτέρες τις δέσμες κανόνων. Η διαδικασία κοινοποίησης για τα πιστωτικά ιδρύματα που προτίθενται να προσφέρουν ή να επιδιώξουν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγει τις διατάξεις του εθνικού δικαίου για τη μεταφορά της οδηγίας 2013/36/ΕΕ οι οποίες καθορίζουν διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας σε πιστωτικά ιδρύματα να παρέχουν τις υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα I της εν λόγω οδηγίας.
- (45) Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να αρνείται τη χορήγηση άδειας για αντικειμενικούς και εξακριβώσιμους λόγους, μεταξύ άλλων όταν το επιχειρηματικό μοντέλο του αιτούντος εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενδέχεται να συνιστά σοβαρή απειλή για την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών. Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να διαβουλεύεται με την ΕΒΑ, την ΕΣΜΑ, την ΕΚΤ και, όταν ο εκδότης είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ ή σε περίπτωση που η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα κράτους μέλους που δεν είναι το ευρώ, την κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους πριν από τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης άδειας. Οι μη δεσμευτικές γνώμες της ΕΒΑ και της ΕΣΜΑ θα πρέπει να εξετάζονται την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, ενώ η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους θα πρέπει να παρέχουν στην αρμόδια αρχή γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αρνούνται τη χορήγηση άδειας σε περίπτωση που η ΕΚΤ ή η κεντρική τράπεζα κράτους μέλους εκδώσει αρνητική γνώμη λόγω κινδύνου για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία. Όταν χορηγείται άδεια σε αιτούντα εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που καταρτίζεται από τον εν λόγω εκδότη θα πρέπει επίσης να θεωρείται εγκεκριμένο. Η χορήγηση άδειας από την αρμόδια αρχή θα πρέπει να έχει ισχύ σε όλη την Ένωση και να παρέχει στον εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τη δυνατότητα να προσφέρει τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία στην εσωτερική αγορά και να επιδιώκει την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση. Αντίστοιχα, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων θα πρέπει επίσης να έχει ισχύ στο σύνολο της Ένωσης και τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να έχουν δυνατότητα επιβολής επιπλέον απαιτήσεων.

- (46) Σε διάφορες περιπτώσεις κατά τις οποίες ζητείται η γνώμη της ΕΚΤ δυνάμει του παρόντος κανονισμού, αυτή θα πρέπει να είναι δεσμευτική στον βαθμό που υποχρεώνει την αρμόδια αρχή να αρνηθεί, να ανακαλέσει ή να περιορίσει την άδεια του εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή να επιβάλει ειδικά μέτρα στον εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Το άρθρο 263 πρώτο εδάφιο ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Δικαστήριο») θα πρέπει να ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων της ΕΚΤ, εκτός των συστάσεων ή γνώμων. Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι εναπόκειται στο Δικαστήριο να ερμηνεύσει τη διάταξη αυτή υπό το πρίσμα της ουσίας και των αποτελεσμάτων μιας γνώμης της ΕΚΤ.
- (47) Για τη διασφάλιση της προστασίας των ιδιωτών κατόχων, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει πάντοτε να παρέχουν στους κατόχους των μαρκών αυτών πλήρεις, ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες. Τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων για μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον μηχανισμό σταθεροποίησης, την επενδυτική πολιτική για τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού, τις ρυθμίσεις φύλαξης των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και τα δικαιώματα που παραχωρούνται στους κατόχους.
- (48) Πέραν των πληροφοριών που παρέχονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους κατόχους των εν λόγω μαρκών σε διαρκή βάση. Ειδικότερα, θα πρέπει να δημοσιοποιούν στον ιστότοπό τους το ποσό των κυκλοφορούντων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και την αξία και τη σύνθεση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει επίσης να δημοσιοποιούν κάθε συμβάν που έχει ή ενδέχεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην αξία των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή στα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού, ανεξαρτήτως του αν τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση.
- (49) Για να διασφαλιστεί η προστασία των ιδιωτών κατόχων, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει πάντοτε να ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό και προς το βέλτιστο συμφέρον των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει επίσης να εφαρμόζουν σαφή διαδικασία διαχείρισης των καταγγελιών που λαμβάνουν από κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
- (50) Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να εφαρμόζουν πολιτική για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων που μπορούν να προκύψουν από τις σχέσεις τους με τους μετόχους ή τα μέλη τους ή με κάθε μέτοχο ή μέλος, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχει ειδική συμμετοχή στους εκδότες, ή με τα μέλη του διοικητικού τους οργάνου, τους υπαλλήλους τους, κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή τρίτους παρόχους υπηρεσιών.
- (51) Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να διαθέτουν άρτιο πλαίσιο διακυβέρνησης, το οποίο περιλαμβάνει σαφή οργανωτική διάρθρωση με ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης και αποτελεσματικές διαδικασίες εντοπισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν. Τα μέλη του διοικητικού οργάνου των εν λόγω εκδοτών θα πρέπει να είναι πρόσωπα κατάλληλα και έντιμα και, συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδίκημα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή για άλλο αδίκημα που θα μπορούσε να πλήξει την καλή τους φήμη. Οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στους εν λόγω εκδότες, θα πρέπει να έχουν επαρκώς καλή φήμη και, συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδίκημα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή για άλλο αδίκημα που θα μπορούσε να πλήξει την καλή τους φήμη. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούν πόρους ανάλογους προς την κλίμακα των δραστηριοτήτων τους και να διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή την αδιάλειπτη και τακτική εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους. Για τον σκοπό αυτό, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να διαμορφώνουν πολιτική επιχειρησιακής συνέχειας που να επιδιώκει να διασφαλίζει, σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας των συστημάτων και των διαδικασιών τους, την εκτέλεση των βασικών τους δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Επίσης, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να διαθέτουν ισχυρούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, καθώς και ένα σύστημα που εγγυάται την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποσκοπούν στη διασφάλιση της προστασίας κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων, χωρίς να δημιουργούν περιττούς φραγμούς.

- (52) Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία βρίσκονται συνήθως εν μέσω ενός δικτύου οντοτήτων που διασφαλίζει την έκδοση των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, τη μεταβίβασή τους και τη διανομή τους στους κατόχους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να απαιτείται από τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να συνομολογούν και να διατηρούν κατάλληλες συμβατικές ρυθμίσεις με τρίτες οντότητες, ώστε να διασφαλίζουν τον μηχανισμό σταθεροποίησης και την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που καλύπτουν την αξία των μαρκών, τη φύλαξη αυτών των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και, κατά περίπτωση, τη δημόσια διανομή των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
- (53) Για την αντιμετώπιση των κινδύνων για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα του ευρύτερου χρηματοοικονομικού συστήματος, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων. Οι εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει να είναι ανάλογες προς το μέγεθος της έκδοσης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και, συνεπώς, να υπολογίζονται ως ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που καλύπτουν την αξία των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Εντούτοις, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να αυξάνουν το ποσό των ιδίων κεφαλαίων που απαιτείται βάσει, μεταξύ άλλων, της αξιολόγησης της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων και των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου του εκδότη, της ποιότητας και της μεταβλητότητας των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που καλύπτουν τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ή της συνολικής αξίας και του αριθμού των συναλλαγών που διακανονίζονται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
- (54) Για την κάλυψη της ευθύνης τους έναντι των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να δημιουργούν και να διατηρούν αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων που αντιστοιχεί στους κινδύνους που αντικατοπτρίζονται στην εν λόγω ευθύνη. Το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να χρησιμοποιείται προς όφελος των κατόχων των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όταν ο εκδότης δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς τους κατόχους, όπως σε περίπτωση αφερεγγυότητας. Η σύνθεση και η διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να γίνονται κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται οι κίνδυνοι αγοράς και οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να μεριμνούν ώστε το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων να τυγχάνει συνετής διαχείρισης και θα πρέπει ιδίως να εγγυώνται ότι η αξία του αποθεματικού ανέρχεται τουλάχιστον στην αντίστοιχη αξία των μαρκών που βρίσκονται σε κυκλοφορία και ότι η διαχείριση των μεταβολών του αποθεματικού πραγματοποιείται με τον δέοντα τρόπο ώστε να αποφεύγονται δυσμενείς επιπτώσεις στην αγορά των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού. Ως εκ τούτου, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και λεπτομερείς πολιτικές που περιγράφουν, μεταξύ άλλων, τη σύνθεση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων, διεξοδική εκτίμηση των κινδύνων που προκύπτουν από τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού, τη διαδικασία έκδοσης και εξαργύρωσης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, τη διαδικασία αύξησης και μείωσης των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και, εφόσον τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού επενδύονται, την επενδυτική πολιτική που ακολουθούν οι εκδότες. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία οι οποίες διατίθενται στην αγορά τόσο στην Ένωση όσο και σε τρίτες χώρες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα αποθεματικά περιουσιακών στοιχείων τους είναι διαθέσιμα για την κάλυψη της ευθύνης των εκδοτών έναντι των κατόχων της Ένωσης. Κατά συνέπεια, η απαίτηση τήρησης αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων σε επιχειρήσεις που υπόκεινται στην ενωσιακή νομοθεσία θα πρέπει να εφαρμόζεται κατ' αναλογία προς το μερίδιο των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που αναμένεται να διατεθεί στην αγορά της Ένωσης.
- (55) Για να αποτραπεί ο κίνδυνος απώλειας μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και να διατηρηθεί η αξία των εν λόγω μαρκών, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλη πολιτική φύλαξης για τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού τους. Η πολιτική αυτή θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού είναι πλήρως διαχωρισμένα από τα ίδια περιουσιακά στοιχεία του εκδότη ανά πάσα στιγμή, ότι δεν είναι βεβαρημένα ή έχουν δοθεί ως εξασφάλιση και ότι ο εκδότης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχει άμεση πρόσβαση στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού. Τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού θα πρέπει, ανάλογα με τη φύση τους, να φυλάσσονται από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, από πιστωτικό ίδρυμα με άδεια λειτουργίας δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ ή από επιχείρηση επενδύσεων με άδεια λειτουργίας δυνάμει της οδηγίας 2014/65/ΕΕ. Αυτό δεν θα πρέπει να αποκλείει τη δυνατότητα ανάθεσης της κατοχής των περιουσιακών στοιχείων σε άλλη οντότητα. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι επιχειρήσεις επενδύσεων που ενεργούν ως θεματοφύλακες περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού θα πρέπει να ευθύνονται για την απώλεια των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού έναντι του εκδότη ή των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν αποδείξουν ότι η εν λόγω απώλεια οφείλεται σε εξωτερικό γεγονός που εκφεύγει κάθε εύλογης δυνατότητας ελέγχου τους. Θα πρέπει να αποφεύγονται οι συγκεντρώσεις στους θεματοφύλακες περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό ενδέχεται να μην είναι εφικτό λόγω έλλειψης κατάλληλων εναλλακτικών λύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, μια προσωρινή συγκέντρωση θα πρέπει να θεωρείται αποδεκτή.
- (56) Για να προστατεύονται οι κάτοχοι μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έναντι μείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτουν την αξία των μαρκών, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να επενδύουν τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού μόνο σε ασφαλή, χαμηλού κινδύνου περιουσιακά στοιχεία, που παρουσιάζουν ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο συγκέντρωσης και πιστωτικό κίνδυνο. Δεδομένου ότι οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως ανταλλακτικά μέσα, όλα τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού θα πρέπει να αναλαμβάνονται από τον εκδότη των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

- (57) Οι κάτοχοι μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να έχουν μόνιμο δικαίωμα εξαργύρωσης, ώστε ο εκδότης να υποχρεούται να εξαργυρώσει τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ανά πάσα στιγμή, κατόπιν αιτήματος των κατόχων των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Ο εκδότης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να τις εξαργυρώνει είτε καταβάλλοντας χρηματικό ποσό, εκτός ηλεκτρονικού χρήματος, ισοδύναμο με την αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων στα οποία αναφέρονται οι μάρκες, είτε παραδίδοντας τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία αναφέρονται οι μάρκες. Ο εκδότης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει πάντοτε να παρέχει στον κάτοχο τη δυνατότητα εξαργύρωσης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έναντι χρηματικού ποσού, εκτός ηλεκτρονικού χρήματος, στο ίδιο επίσημο νόμισμα που αποδέχθηκε ο εκδότης κατά την πώληση των μαρκών. Ο εκδότης θα πρέπει να παρέχει επαρκώς λεπτομερείς και εύκολα κατανοητές πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες διαθέσιμες μορφές εξαργύρωσης.
- (58) Για να μειωθεί ο κίνδυνος χρήσης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως μέσου αποθήκευσης αξίας, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, κατά την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που σχετίζονται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, δεν θα πρέπει να χορηγούν τόκο στους κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ο οποίος σχετίζεται με τη χρονική διάρκεια κατά την οποία οι εν λόγω κάτοχοι κατέχουν τις εν λόγω μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
- (59) Οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να θεωρούνται σημαντικές όταν πληρούν, ή είναι πιθανό να πληρούν, ορισμένα κριτήρια, όπως μεγάλη πελατειακή βάση, υψηλή χρηματιστηριακή αξία ή μεγάλος αριθμός συναλλαγών. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από μεγάλο αριθμό κατόχων και η χρήση τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε ορισμένες προκλήσεις όσον αφορά τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρότερες απαιτήσεις από αυτές που ισχύουν για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος που δεν θεωρούνται σημαντικές. Ειδικότερα, οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να υπόκεινται σε υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, καθώς και σε απαιτήσεις διαλειτουργικότητας, και θα πρέπει να καθορίζουν πολιτική διαχείρισης ρευστότητας. Η καταλληλότητα των ορίων για την κατάταξη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικής θα πρέπει να επανεξεταστεί από την Επιτροπή στο πλαίσιο της επανεξέτασης της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Η επανεξέταση αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται, αν είναι σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.
- (60) Είναι σημαντικό να παρακολουθείται σφαιρικά ολόκληρο το οικοσύστημα των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να προσδιορίζονται το πραγματικό μέγεθος και ο αντίκτυπος των εν λόγω μαρκών. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη όλες οι συναλλαγές που διενεργούνται σε σχέση με οποιαδήποτε δεδομένη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, η παρακολούθηση των εν λόγω μαρκών περιλαμβάνει, επομένως, την παρακολούθηση όλων των συναλλαγών που διακανονίζονται, είτε αυτό συμβαίνει στο καταναμημένο καθολικό («εντός αλυσίδας») είτε εκτός του καταναμημένου καθολικού («εκτός αλυσίδας»), συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών μεταξύ πελατών του ίδιου παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.
- (61) Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να εκτιμώνται οι συναλλαγές που διακανονίζονται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σχετίζονται με χρήσεις τους ως ανταλλακτικά μέσα εντός ζώνης ενιαίου νομίσματος, δηλαδή όσες σχετίζονται με πληρωμή οφειλών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο συναλλαγών με εμπόρους. Στις συναλλαγές αυτές δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται συναλλαγές που σχετίζονται με επενδυτικές λειτουργίες και υπηρεσίες, π.χ. ως μέσο ανταλλαγής έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, εκτός αν υπάρχουν αποδείξεις ότι η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιείται για τον διακανονισμό συναλλαγών σε άλλα κρυπτοστοιχεία ή άλλα κρυπτοστοιχεία. Χρήση για τον διακανονισμό συναλλαγών σε άλλα κρυπτοστοιχεία θα μπορούσε να υπάρξει σε περιπτώσεις στις οποίες μια συναλλαγή που αφορά δύο σκέλη κρυπτοστοιχείων, τα οποία είναι διαφορετικά από τις μάρκες με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων, διακανονίζεται με τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Επιπλέον, όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ευρέως ως ανταλλακτικό μέσο εντός ζώνης ενιαίου νομίσματος, οι εκδότες θα πρέπει να υποχρεούνται να μειώνουν το επίπεδο δραστηριότητας. Μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να θεωρείται ευρέως χρησιμοποιούμενη ως ανταλλακτικό μέσο όταν ο μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία των ημερήσιων συναλλαγών που σχετίζονται με χρήσεις ανταλλακτικού μέσου εντός ζώνης ενιαίου νομίσματος υπερβαίνουν το 1 000 000 συναλλαγές και τα 200 000 000 EUR αντίστοιχα.
- (62) Όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία συνιστούν σοβαρή απειλή για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία, οι κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να μπορούν να ζητούν από την αρμόδια αρχή να ανακαλέσει την άδεια του εκδότη των εν λόγω μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων. Όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία συνιστούν σοβαρή απειλή για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία οι κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να μπορούν να ζητούν από την αρμόδια αρχή να περιορίζει την ποσότητα των εν λόγω μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που πρόκειται να εκδοθεί, ή να επιβάλλει ελάχιστο ονομαστικό ποσό.
- (63) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει το εθνικό δίκαιο που ρυθμίζει τη χρήση εγχώριων και ξένων νομισμάτων σε συναλλαγές μεταξύ κατοίκων, που υιοθετούνται από κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ κατά την άσκηση του προνομίου της νομισματικής κυριαρχίας.

- (64) Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να εκπονούν σχέδιο ανάκαμψης που να προβλέπει μέτρα προς λήψη από τον εκδότη για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις όπου η ικανοποίηση αιτημάτων εξαργύρωσης δημιουργεί προσωρινές ανισορροπίες στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων. Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να έχει την εξουσία να αναστείλει προσωρινά την εξαργύρωση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να προστατεύσει τα συμφέροντα των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.
- (65) Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να διαθέτουν σχέδιο συντεταγμένης εξαργύρωσης των μαρκών, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε περίπτωση που οι εκδότες δεν είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους, μεταξύ άλλων σε περίπτωση διακοπής της έκδοσης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Όταν ο εκδότης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία είναι πιστωτικό ίδρυμα ή οντότητα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁸⁾, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να διαβουλεύεται με την υπεύθυνη αρχή εξυγίανσης. Η εν λόγω αρχή εξυγίανσης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εξετάζει το σχέδιο εξαργύρωσης με σκοπό τον εντοπισμό τυχόν στοιχείων του τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη δυνατότητα εξυγίανσης του εκδότη, τη στρατηγική εξυγίανσης του εκδότη ή τυχόν ενέργειες που προβλέπονται στο σχέδιο εξυγίανσης του εκδότη, και να απευθύνει συστάσεις στην αρμόδια αρχή σχετικά με τα θέματα αυτά. Στο πλαίσιο αυτό, η αρχή εξυγίανσης θα πρέπει επίσης να έχει τη δυνατότητα να εξετάζει κατά πόσον απαιτούνται αλλαγές στο σχέδιο εξυγίανσης ή στη στρατηγική εξυγίανσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/59/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾, κατά περίπτωση. Η εν λόγω εξέταση από την αρχή εξυγίανσης δεν θα πρέπει να θίγει τις εξουσίες της αρχής προληπτικής εποπτείας ή της αρχής εξυγίανσης, κατά περίπτωση, να λαμβάνει μέτρα πρόληψης κρίσεων ή μέτρα διαχείρισης κρίσεων.
- (66) Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να λαμβάνουν άδεια λειτουργίας είτε πιστωτικού ιδρύματος δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ είτε ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος δυνάμει της οδηγίας 2009/110/ΕΚ. Οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να θεωρούνται «ηλεκτρονικό χρήμα», όπως αυτό ορίζεται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ, και οι εκδότες τους θα πρέπει, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό, να συμμορφώνονται με τις σχετικές απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ για την ανάληψη, την άσκηση και την προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και με τις απαιτήσεις σχετικά με την έκδοση και τη δυνατότητα εξαργύρωσης μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να καταρτίζουν και να κοινοποιούν στην οικεία αρμόδια αρχή λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων. Οι εξαιρέσεις όσον αφορά τα περιορισμένα δίκτυα, όσον αφορά ορισμένες συναλλαγές παρόχων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και όσον αφορά τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν περιορισμένο μέγιστο ποσό ηλεκτρονικού χρήματος, βάσει των προαιρετικών εξαιρέσεων που ορίζεται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ, θα πρέπει να ισχύουν και για τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος. Ωστόσο, οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να υποχρεούνται να καταρτίζουν λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων προκειμένου να ενημερώνουν τους αγοραστές για τα χαρακτηριστικά και τους κινδύνους των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και θα πρέπει επίσης να υποχρεούνται να κοινοποιούν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στην οικεία αρμόδια αρχή πριν τη δημοσίευσή του.
- (67) Στους κατόχους μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να παραχωρείται απαίτηση έναντι του εκδότη των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Στους κατόχους μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει πάντοτε να παραχωρείται δικαίωμα εξαργύρωσης στην ονομαστική αξία έναντι χρηματικών ποσών εκφρασμένων στο επίσημο νόμισμα που χρησιμοποιείται ως εγγύηση για τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος. Οι διατάξεις της οδηγίας 2009/110/ΕΚ σχετικά με τη δυνατότητα επιβολής τέλους σε σχέση με την εξαργύρωση δεν αφορούν τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος.
- (68) Για να μειωθεί ο κίνδυνος χρήσης μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως μέσου αποθήκευσης αξίας, οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, κατά την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που σχετίζονται με μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, δεν θα πρέπει να χορηγούν τόκο στους χρήστες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένου του τόκου που σχετίζεται με τη χρονική διάρκεια κατά την οποία οι εν λόγω κάτοχοι κατέχουν τις εν λόγω μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος.

⁽¹⁸⁾ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190).

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1).

- (69) Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που καταρτίζει ο εκδότης μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να περιέχει όλες τις πληροφορίες όσον αφορά τον εν λόγω εκδότη και την προσφορά μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση, οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου οι δυνητικοί αγοραστές να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις αγοράς εν επιγνώσει και να κατανοούν τους κινδύνους που ενέχει η προσφορά μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων θα πρέπει επίσης να αναφέρεται ρητά στο δικαίωμα των κατόχων μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος να εξαργυρώνουν τις μάρκες τους ηλεκτρονικού χρήματος έναντι χρηματικών ποσών εκφρασμένων στο επίσημο νόμισμα που χρησιμοποιούν ως εγγύηση οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, στην ονομαστική αξία και ανά πάσα στιγμή.
- (70) Όταν οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος επενδύουν τα χρηματικά ποσά που έλαβαν σε αντάλλαγμα μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, τα εν λόγω χρηματικά ποσά θα πρέπει να επενδύονται σε περιουσιακά στοιχεία εκφρασμένα στο ίδιο επίσημο νόμισμα με αυτό που χρησιμοποιείται ως εγγύηση της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, προς αποφυγή συναλλαγματικών κινδύνων.
- (71) Οι σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος ενδέχεται να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε σύγκριση με τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος που δεν είναι σημαντικές και το παραδοσιακό ηλεκτρονικό χρήμα. Κατά συνέπεια, οι εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που είναι ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να υπόκεινται σε πρόσθετες απαιτήσεις. Οι εν λόγω εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει ιδίως να υπόκεινται σε υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις σε σύγκριση με εκδότες άλλων μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, να υπόκεινται σε απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και να καθορίζουν πολιτική διαχείρισης ρευστότητας. Θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με ορισμένες από τις ίδιες απαιτήσεις που ισχύουν για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όσον αφορά το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων, όπως αυτές που σχετίζονται με τη φύλαξη και την επένδυση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων. Οι εν λόγω απαιτήσεις για τους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να εφαρμόζονται αντί των άρθρων 5 και 7 της οδηγίας 2009/110/EK. Δεδομένου ότι στα πιστωτικά ιδρύματα δεν εφαρμόζονται οι εν λόγω διατάξεις της οδηγίας 2009/110/EK κατά την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος, αντίστοιχα στα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται και κατά την έκδοση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος οι πρόσθετες απαιτήσεις για σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (72) Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να διαθέτουν σχέδια ανάκαμψης και εξαργύρωσης, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι προστατεύονται τα δικαιώματα των κατόχων μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος σε περίπτωση που οι εκδότες δεν μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.
- (73) Στα περισσότερα κράτη μέλη, η παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν υπόκειται ακόμη σε ρύθμιση παρά τους δυνητικούς κινδύνους που ενέχουν οι υπηρεσίες αυτές για την προστασία των επενδυτών, την ακεραιότητα της αγοράς και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων, ο παρών κανονισμός προβλέπει λειτουργικές απαιτήσεις, οργανωτικές απαιτήσεις και απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας σε επίπεδο Ένωσης, οι οποίες ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.
- (74) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική εποπτεία και να εξαλειφθεί η δυνατότητα αποφυγής ή καταστρατήγησης της εποπτείας, οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να παρέχονται μόνο από νομικά πρόσωπα που έχουν καταστατική έδρα σε κράτος μέλος στο οποίο ασκούν ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι νομικά πρόσωπα, όπως οι εμπορικές συμπράξεις, θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων. Είναι σημαντικό οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να διατηρούν τον τόπο άσκησης της πραγματικής τους διοίκησης στην Ένωση, προκειμένου να αποφεύγεται η υπονόμηση της αποτελεσματικής προληπτικής εποπτείας και να διασφαλίζεται η επιβολή των απαιτήσεων βάσει του παρόντος κανονισμού οι οποίες αποσκοπούν να διασφαλίσουν την προστασία των επενδυτών, την ακεραιότητα της αγοράς και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Η τακτική, στενή και άμεση επαφή μεταξύ των εποπτικών αρχών και των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διοίκηση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της εν λόγω εποπτείας. Κατά συνέπεια, ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να βρίσκεται στην Ένωση και τουλάχιστον ένας από τους διευθυντές θα πρέπει να διαμένει στην Ένωση. Ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης είναι ο τόπος όπου λαμβάνονται οι βασικές διαχειριστικές και εμπορικές αποφάσεις που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
- (75) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα προσώπων που είναι εγκατεστημένα στην Ένωση να χρησιμοποιούν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων από επιχείρηση τρίτης χώρας με δική τους πρωτοβουλία. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση τρίτης χώρας παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων κατόπιν πρωτοβουλίας προσώπου εγκατεστημένου στην Ένωση, δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων παρέχονται εντός της Ένωσης. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση τρίτης χώρας προσεγγίζει πελάτες ή δυνητικούς πελάτες εντός της Ένωσης ή προωθεί ή διαφημίζει υπηρεσίες ή δραστηριότητες κρυπτοστοιχείων εντός της Ένωσης, οι υπηρεσίες της δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων που παρέχονται με ίδια πρωτοβουλία του πελάτη. Σε αυτή την περίπτωση, η επιχείρηση τρίτης χώρας θα πρέπει να διαθέτει άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

- (76) Δεδομένης της σχετικά μικρής κλίμακας των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων μέχρι στιγμής, η αρμοδιότητα χορήγησης άδειας και εποπτείας των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών θα πρέπει να ανατίθεται στις εθνικές αρμόδιες αρχές. Η χορήγηση, άρνηση χορήγησης ή ανάκληση άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να πραγματοποιείται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο έχει την καταστατική της έδρα η οντότητα. Όταν χορηγείται άδεια, αυτή θα πρέπει να αναφέρει τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων για τις οποίες λαμβάνει άδεια ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και να έχει ισχύ στο σύνολο της Ένωσης.
- (77) Προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεχής προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης από τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διενεργούν αυξημένους ελέγχους στις χρηματοπιστωτικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται πελάτες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από τρίτες χώρες που έχουν καταχωριστεί ως τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, διότι είναι χώρες, οι οποίες παρουσιάζουν στρατηγικές ανεπάρκειες στα εθνικά καθεστώτα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ένωσης, όπως αναφέρεται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾.
- (78) Ορισμένες επιχειρήσεις που υπόκεινται σε νομοθετικές πράξεις της Ένωσης σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν όλες τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή ορισμένες από αυτές, χωρίς να υποχρεούνται να λάβουν άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δυνάμει του παρόντος κανονισμού, εάν κοινοποιήσουν στις αρμόδιες αρχές τους ορισμένες πληροφορίες πριν από την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών για πρώτη φορά. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρούνται πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και οι σχετικές διοικητικές εξουσίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας αναστολής ή απαγόρευσης ορισμένων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, θα πρέπει να εφαρμόζονται σε σχέση με αυτές. Οι εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να υπόκεινται σε όλες τις απαιτήσεις που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δυνάμει του παρόντος κανονισμού, με εξαίρεση τις απαιτήσεις αδειοδότησης, τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και τη διαδικασία έγκρισης όσον αφορά τους μετόχους και τα μέλη που κατέχουν ειδικές συμμετοχές, δεδομένου ότι τα ζητήματα αυτά καλύπτονται από τις αντίστοιχες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης βάσει των οποίων ελαβαν άδεια. Η διαδικασία κοινοποίησης για τα πιστωτικά ιδρύματα που προτίθενται να παράσχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγει τις διατάξεις του εθνικού δικαίου για τη μεταφορά της οδηγίας 2013/36/ΕΕ οι οποίες καθορίζουν διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας σε πιστωτικά ιδρύματα να παρέχουν τις υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.
- (79) Για τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών, της ακεραιότητας της αγοράς και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει πάντοτε να ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό και προς το βέλτιστο συμφέρον των πελατών τους. Οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να θεωρούνται «χρηματοοικονομικές υπηρεσίες» κατά τον ορισμό της οδηγίας 2002/65/ΕΚ, εάν πληρούν τα κριτήρια της εν λόγω οδηγίας. Σε περίπτωση εξ' αποστάσεως εμπορίας, οι συμβάσεις μεταξύ παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και καταναλωτών θα πρέπει επίσης να διέπονται από την οδηγία 2002/65/ΕΚ, εκτός αν προβλέπεται άλλως κατά τρόπο ρητό στον παρόντα κανονισμό. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να παρέχουν στους πελάτες τους πλήρεις, ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες και να τους προειδοποιούν όσον αφορά τους κινδύνους που συνδέονται με τα κρυπτοστοιχεία. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να δημοσιοποιούν τις τιμολογιακές τους πολιτικές, να καθιερώνουν διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών και να διαθέτουν άρτια πολιτική εντοπισμού, πρόληψης, διαχείρισης και δημοσιοποίησης των συγκρούσεων συμφερόντων.
- (80) Για τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχουν λάβει άδεια βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμμορφώνονται με ορισμένες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας. Οι εν λόγω απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας θα πρέπει να καθορίζονται ως πάγιο ποσό ή κατ' αναλογία των πάγιων εξόδων των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων κατά το προηγούμενο έτος, αναλόγως του είδους των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- (81) Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρές οργανωτικές απαιτήσεις. Τα μέλη του διοικητικού οργάνου των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να είναι πρόσωπα κατάλληλα και έντιμα και, συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδίκημα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή για άλλο αδίκημα που θα μπορούσε να πλήξει την καλή τους φήμη. Οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, θα πρέπει να έχουν επαρκώς καλή φήμη και, συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδίκημα στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή

⁽²⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή για άλλο αδίκημα που θα μπορούσε να πλήξει την καλή τους φήμη. Επιπλέον, όταν η επιρροή που ασκείται από μετόχους και μέλη που κατέχουν ειδικές συμμετοχές σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενδέχεται να είναι επιζήμια για την ορθή και συνετή διαχείριση του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των προηγούμενων δραστηριοτήτων τους, του κινδύνου να εμπλακούν σε παράνομες δραστηριότητες, ή της επιρροής ή του ελέγχου από κυβέρνηση τρίτης χώρας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αντιμετωπίζουν τους εν λόγω κινδύνους. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να απασχολούν διευθυντικά στελέχη και προσωπικό με επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρογνώσια και να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μέσω, μεταξύ άλλων, της κατάρτισης ενός σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας. Θα πρέπει να διαθέτουν αξιόπιστους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και εκτίμησης κινδύνων, καθώς και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλες ρυθμίσεις για την τήρηση αρχείων όλων των συναλλαγών, εντολών και υπηρεσιών που αφορούν τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων που παρέχουν. Θα πρέπει επίσης να διαθέτουν συστήματα για τον εντοπισμό πιθανής κατάχρησης της αγοράς από πελάτες.

- (82) Για να εξασφαλίζουν την προστασία των πελατών τους, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων των πελατών επί των κρυπτοστοιχείων που κατέχουν. Σε περίπτωση που το επιχειρηματικό τους μοντέλο υπαγορεύει να κατέχουν χρηματικά ποσά κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 με τη μορφή χαρτονομισμάτων, κερμάτων, λογιστικού ή ηλεκτρονικού χρήματος που ανήκουν στους πελάτες τους, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να τοποθετούν τα εν λόγω χρηματικά ποσά σε πιστωτικό ίδρυμα ή κεντρική τράπεζα, εφόσον διαθέτουν λογαριασμό στην κεντρική τράπεζα. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένοι να πραγματοποιούν πράξεις πληρωμών σε σχέση με τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων που προσφέρουν μόνο όταν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως ίδρυμα πληρωμών σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία.
- (83) Αναλόγως των υπηρεσιών που παρέχουν και λόγω των ειδικών κινδύνων που συνεπάγεται κάθε είδος υπηρεσιών, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις που προβλέπονται ειδικά για τις εν λόγω υπηρεσίες. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών θα πρέπει να συνάπτουν σχετική συμφωνία με τους πελάτες τους, με ορισμένες υποχρεωτικές διατάξεις, και να διαμορφώνουν και να εφαρμόζουν πολιτική φύλαξης, η οποία θα πρέπει να τίθεται στη διάθεση των πελατών κατόπιν αιτήματός τους σε ηλεκτρονική μορφή. Η εν λόγω συμφωνία θα πρέπει να προσδιορίζει, μεταξύ άλλων, τη φύση της παρεχόμενης υπηρεσίας, η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει την κατοχή κρυπτοστοιχείων που ανήκουν σε πελάτες ή των μέσων πρόσβασης στα εν λόγω κρυπτοστοιχεία, στην οποία περίπτωση ο πελάτης μπορεί να διατηρεί τον έλεγχο των κρυπτοστοιχείων που φυλάσσονται. Εναλλακτικά, τα κρυπτοστοιχεία ή τα μέσα πρόσβασης σε αυτά θα μπορούσαν να μεταβιβαστούν υπό τον πλήρη έλεγχο του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που κατέχουν κρυπτοστοιχεία που ανήκουν σε πελάτες, ή τα μέσα πρόσβασης στα εν λόγω κρυπτοστοιχεία, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία δεν χρησιμοποιούνται για ίδιο λογαριασμό. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα κρυπτοστοιχεία που κατέχονται δεν είναι ποτέ βεβαρημένα. Οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει επίσης να φέρουν ευθύνη για τυχόν ζημιές που προκύπτουν από συμβάντα σχετικά με την τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών («ΤΠΕ»), συμπεριλαμβανομένων των συμβάντων που προκύπτουν από κυβερνοεπίθεση, κλοπή ή τυχόν δυσλειτουργίες. Οι πάροχοι πορτοφολιών χωρίς θεματοφυλακή υπό μορφή υλισμικού ή λογισμικού δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (84) Για να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των αγορών κρυπτοστοιχείων, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να εφαρμόζουν λεπτομερείς κανόνες λειτουργίας, να διασφαλίζουν ότι τα συστήματα και οι διαδικασίες τους είναι επαρκώς ανθεκτικά, να υπόκεινται σε απαιτήσεις προσυναλλακτικής και μετασυναλλακτικής διαφάνειας, προσαρμοσμένες στις αγορές κρυπτοστοιχείων, και να καθορίζουν διαφανείς και αμερόληπτους κανόνες, με βάση αντικειμενικά κριτήρια, για την πρόσβαση στις πλατφόρμες τους. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θα πρέπει επίσης να διαθέτουν διαφανή διάρθρωση χρεώσεων για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, ούτως ώστε να αποφεύγεται η εισαγωγή εντολών που θα μπορούσαν να συμβάλουν σε κατάχρηση της αγοράς ή σε συνθήκες μη εύρυθμης διεξαγωγής συναλλαγών. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διακανονίζουν συναλλαγές που καταρτίζονται σε πλατφόρμες διαπραγμάτευσης εντός αλυσίδας συστοιχιών (on-chain) και εκτός αλυσίδας συστοιχιών (off-chain), και θα πρέπει να εξασφαλίζουν έγκαιρο διακανονισμό. Ο διακανονισμός των συναλλαγών θα πρέπει να ξεκινά εντός 24 ωρών από την εκτέλεση μιας συναλλαγής στην πλατφόρμα διαπραγμάτευσης. Στην περίπτωση διακανονισμού εκτός αλυσίδας συστοιχιών, ο διακανονισμός θα πρέπει να ξεκινά την ίδια εργάσιμη ημέρα, ενώ στην περίπτωση διακανονισμού εντός αλυσίδας συστοιχιών, ο διακανονισμός μπορεί να διαρκέσει περισσότερο, καθώς δεν ελέγχεται από τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διατηρεί σε λειτουργία την πλατφόρμα διαπραγμάτευσης.
- (85) Για τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που ανταλλάσσουν κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων χρησιμοποιώντας ίδια κεφάλαια θα πρέπει να καταρτίζουν εμπορική πολιτική που δεν εισάγει διακρίσεις. Θα πρέπει να δημοσιεύουν είτε προσφορές είτε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούν για τον καθορισμό της τιμής των κρυπτοστοιχείων που προτίθενται να ανταλλάξουν, και θα πρέπει να δημοσιεύουν τυχόν όρια τα οποία επιθυμούν να θέσουν στο προς ανταλλαγή ποσό. Επίσης, θα πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις μετασυναλλακτικής διαφάνειας.

- (86) Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών θα πρέπει να καταρτίζουν πολιτική εκτέλεσης εντολών και να αποσκοπούν πάντοτε στην επίτευξη του βέλτιστου δυνατού αποτελέσματος για τους πελάτες τους, μεταξύ άλλων όταν ενεργούν ως αντισυμβαλλόμενοι των πελατών. Οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να αποφεύγεται η κατάχρηση, από τους υπαλλήλους τους, πληροφοριών σχετικών με εντολές πελατών. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που λαμβάνουν εντολές και τις διαβιβάζουν σε άλλους παρόχους υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζουν διαδικασίες για την άμεση και ορθή αποστολή των εν λόγω εντολών. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να λαμβάνουν χρηματικά ή μη χρηματικά οφέλη για τη διαβίβαση των εν λόγω εντολών σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων ή σε άλλους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Θα πρέπει να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων και της πολιτικής εκτέλεσης εντολών που ακολουθούν, εκτιμώντας αν οι τόποι εκτέλεσης που περιλαμβάνονται στην πολιτική εκτέλεσης εντολών επιτυγχάνουν το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για τον πελάτη ή αν χρειάζεται να επιφέρουν αλλαγές στις ρυθμίσεις εκτέλεσης εντολών που ακολουθούν, θα πρέπει δε να ειδοποιούν τους πελάτες με τους οποίους έχουν διαρκή πελατειακή σχέση για κάθε ουσιαστική αλλαγή των ρυθμίσεων ή της πολιτικής εκτέλεσης εντολών που ακολουθούν.
- (87) Όταν πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελεί εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών είναι ο αντισυμβαλλόμενος του πελάτη, ενδέχεται να υπάρχουν ομοιότητες με τις υπηρεσίες ανταλλαγής κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων. Ωστόσο, στις ανταλλαγές κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, η τιμή για τέτοιες ανταλλαγές καθορίζεται ελεύθερα από τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ως ανταλλαγή συναλλάγματος. Εν τούτοις, κατά την εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών, ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να εξασφαλίζει πάντα ότι επιτυγχάνει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τον πελάτη του, ακόμη και όταν ενεργεί ως αντισυμβαλλόμενος του πελάτη, σύμφωνα με την πολιτική του για τη βέλτιστη εκτέλεση. Η ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, όταν πραγματοποιείται από τον εκδότη ή τον προσφέροντα, δεν θα πρέπει να αποτελεί υπηρεσία κρυπτοστοιχείων.
- (88) Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που τοποθετούν κρυπτοστοιχεία για δυνητικούς κατόχους θα πρέπει, πριν από τη σύναψη σύμβασης, να κοινοποιούν στα εν λόγω πρόσωπα πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να εκτελέσουν την υπηρεσία τους. Για να εξασφαλίζουν την προστασία των πελατών τους, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχουν λάβει άδεια τοποθέτησης κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να προβλέπουν συγκεκριμένες και επαρκείς διαδικασίες για την πρόληψη, παρακολούθηση, διαχείριση και δημοσιοποίηση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν από την τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων σε δικούς τους πελάτες και όταν η προτεινόμενη τιμή για την τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων είναι υπερτιμημένη ή υποτιμημένη. Η τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό προσφέροντος δεν θα πρέπει να θεωρείται χωριστή προσφορά.
- (89) Για να διασφαλιστεί η προστασία των καταναλωτών, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία, είτε κατόπιν αιτήματος πελάτη είτε με δική τους πρωτοβουλία, ή που παρέχουν διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων, θα πρέπει να αξιολογούν κατά πόσον οι εν λόγω υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία είναι κατάλληλα για τους πελάτες, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα, τις γνώσεις, τους στόχους και τη δυνατότητα των πελατών τους να υποστούν ζημιές. Όταν οι πελάτες δεν παρέχουν πληροφορίες στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σχετικά με την πείρα, τις γνώσεις, τους στόχους και τη δυνατότητά τους να υποστούν ζημιές, ή είναι σαφές ότι τα κρυπτοστοιχεία δεν είναι κατάλληλα για τους πελάτες, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να συνιστούν τις εν λόγω υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία στους πελάτες αυτούς, ούτε να αρχίζουν να παρέχουν διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων. Κατά την παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να παρέχουν στους πελάτες έκθεση, που θα πρέπει να περιλαμβάνει την αξιολόγηση καταλληλότητας στην οποία προσδιορίζονται οι συμβουλές που παρέχονται και ο τρόπος με τον οποίο οι συμβουλές αυτές ανταποκρίνονται στις προτιμήσεις και τους στόχους των πελατών. Κατά την παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να παρέχουν περιοδικές δηλώσεις στους πελάτες τους, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν επανεξέταση των δραστηριοτήτων τους και της απόδοσης του χαρτοφυλακίου, καθώς και επικαιροποιημένη δήλωση σχετικά με την αξιολόγηση καταλληλότητας.
- (90) Ορισμένες υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, ιδίως η παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, η τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων και οι υπηρεσίες μεταφοράς κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται με τις υπηρεσίες πληρωμών, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366.
- (91) Τα εργαλεία που παρέχουν οι εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος στους πελάτες τους για τη διαχείριση μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ενδέχεται να μην μπορούν να διακριθούν από τη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών φύλαξης και διαχείρισης, όπως ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει επομένως να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες φύλαξης χωρίς προηγούμενη άδεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού για παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, μόνο σε σχέση με τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν τα ίδια.

- (92) Η δραστηριότητα των παραδοσιακών διανομών ηλεκτρονικού χρήματος, δηλαδή η δραστηριότητα της διανομής ηλεκτρονικού χρήματος για λογαριασμό εκδοτών, θα ισοδυναμούσε με δραστηριότητα τοποθέτησης κρυπτοστοιχείων για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία επιτρέπεται να διανέμουν ηλεκτρονικό χρήμα βάσει της οδηγίας 2009/110/ΕΚ θα πρέπει επίσης να μπορούν να διανέμουν μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος για λογαριασμό εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη άδεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού για την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Οι διανομείς αυτοί θα πρέπει επομένως να απαλλάσσονται από την απαίτηση να ζητούν άδεια ως πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για τη δραστηριότητα της τοποθέτησης κρυπτοστοιχείων.
- (93) Ένας πάροχος υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να είναι μια οντότητα που μεριμνά για τη μεταβίβαση, για λογαριασμό πελάτη, κρυπτοστοιχείων από μία διεύθυνση ή λογαριασμό κατανεμημένου καθολικού σε άλλη διεύθυνση ή λογαριασμό κατανεμημένου καθολικού. Η εν λόγω υπηρεσία μεταβίβασης δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τους επικυρωτές, τους κόμβους ή τους εξορύκτες (miners) που ενδέχεται να αποτελούν μέρος της επιβεβαίωσης μιας συναλλαγής και της επικαιροποίησης της κατάστασης του υποκείμενου κατανεμημένου καθολικού. Πολλοί πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προσφέρουν επίσης κάποιο είδος υπηρεσίας μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων, στο πλαίσιο, για παράδειγμα της υπηρεσίας παροχής φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, την ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, ή την εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών. Ανάλογα με τα ακριβή χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που συνδέονται με τη μεταβίβαση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, οι υπηρεσίες αυτές θα μπορούσαν να καλύπτονται από τον ορισμό των υπηρεσιών πληρωμών της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω μεταβιβάσεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται από οντότητα που έχει λάβει άδεια να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες πληρωμών σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία.
- (94) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να αφορά τις δανειοδοτικές και δανειοληπτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με κρυπτοστοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να θίγει το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο. Η σκοπιμότητα και η αναγκαιότητα ρύθμισης των εν λόγω δραστηριοτήτων θα πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω.
- (95) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η εμπιστοσύνη στις αγορές κρυπτοστοιχείων και η ακεραιότητα των εν λόγω αγορών. Κατά συνέπεια, είναι ανάγκη να θεσπιστούν κανόνες για την αποτροπή κατάχρησης της αγοράς για κρυπτοστοιχεία τα οποία εισάγονται προς διαπραγμάτευση. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι εκδότες κρυπτοστοιχείων και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων είναι πολύ συχνά ΜΜΕ, θα ήταν δυσανάλογο να εφαρμοστούν σε αυτούς όλες οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²¹⁾. Κατά συνέπεια, είναι ανάγκη να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες που θα απαγορεύουν ορισμένες συμπεριφορές οι οποίες είναι πιθανόν να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη των χρηστών στις αγορές κρυπτοστοιχείων και την ακεραιότητα των εν λόγω αγορών, συμπεριλαμβανομένων της κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών, της παράνομης δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών και της χειραγώγησης της αγοράς κρυπτοστοιχείων. Οι εν λόγω εξειδικευμένοι κανόνες περί κατάχρησης της αγοράς που διαπράττεται όσον αφορά τα κρυπτοστοιχεία θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται σε περιπτώσεις στις οποίες τα κρυπτοστοιχεία εισάγονται προς διαπραγμάτευση.
- (96) Η ασφάλεια δικαίου για τους φορείς των αγορών κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να ενισχυθεί με τον χαρακτηρισμό δύο πτυχών που είναι ουσιώδεις για τον προσδιορισμό των προνομιακών πληροφοριών, δηλαδή της συγκεκριμένης φύσης των πληροφοριών αυτών και της σημασίας της δυναμικής τους επίπτωσης στις τιμές των κρυπτοστοιχείων. Οι πτυχές αυτές θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη για την πρόληψη της κατάχρησης της αγοράς στο πλαίσιο των αγορών κρυπτοστοιχείων και της λειτουργίας τους, λαμβανομένων υπόψη, για παράδειγμα, της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της χρήσης έξυπνων συμβολαίων για την εκτέλεση εντολών και της συγκέντρωσης δεξαμενών εξόρυξης.
- (97) Τα παράγωγα που χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/65/ΕΕ, και των οποίων το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι κρυπτοστοιχείο, υπόκεινται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 όταν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά, πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης ή μηχανισμό οργανωμένης διαπραγμάτευσης. Τα κρυπτοστοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και είναι υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία των εν λόγω παραγώγων, θα πρέπει να υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού οι οποίες αφορούν την κατάχρηση της αγοράς.
- (98) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς εξουσίες για την εποπτεία της έκδοσης, της δημόσιας προσφοράς και της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και για την εποπτεία παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Στις εξουσίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνεται η εξουσία αναστολής ή απαγόρευσης δημόσιας προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων ή της παροχής υπηρεσίας κρυπτοστοιχείων, καθώς και η εξουσία διερεύνησης παραβάσεων των κανόνων σχετικά με την κατάχρηση της αγοράς. Οι εκδότες κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε εποπτεία δυνάμει του παρόντος κανονισμού όταν ο εκδότης δεν είναι προσφέρων ή επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση.

(21) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάχρηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 1).

- (99) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να διαθέτουν εξουσία επιβολής κυρώσεων σε εκδότες κρυπτοστοιχείων, προσφέροντες κρυπτοστοιχεία ή επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένων των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Κατά τον καθορισμό του είδους και του ύψους μιας διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης και εάν διαπράχθηκε εκ προθέσεως.
- (100) Δεδομένου του διασυννοριακού χαρακτήρα των αγορών κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους για τον εντοπισμό και την αποτροπή τυχόν παραβάσεων του παρόντος κανονισμού.
- (101) Για να διευκολυνθεί η διαφάνεια όσον αφορά τα κρυπτοστοιχεία και τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, η ESMA θα πρέπει να δημιουργήσει μητρώο λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων, εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.
- (102) Οι σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μπορούν να χρησιμοποιούνται ως ανταλλακτικά μέσα και για τη διενέργεια μεγάλου όγκου πράξεων πληρωμών. Καθώς ο μεγάλος αυτός όγκος μπορεί να εγείρει ειδικούς κινδύνους για τους διαύλους μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και τη νομισματική κυριαρχία, είναι σκόπιμο να ανατεθεί στην EBA η αρμοδιότητα να εποπτεύει τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, από τη στιγμή που οι εν λόγω μάρκες κατατάσσονται ως σημαντικές. Η εν λόγω ανάθεση αρμοδιότητας θα πρέπει να αφορά την πολύ συγκεκριμένη φύση των κινδύνων που ενέχουν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και δεν θα πρέπει να δημιουργεί προηγούμενο για οποιαδήποτε άλλη νομοθετική πράξη της Ένωσης σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (103) Οι αρμόδιες αρχές με καθήκοντα εποπτείας δυνάμει της οδηγίας 2009/110/EK θα πρέπει να ασκούν εποπτεία επί των εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη της δυνάμει ευρείας χρήσης σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως μέσου πληρωμών και των κινδύνων που αυτά ενδέχεται να ενέχουν για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, είναι απαραίτητη η διττή εποπτεία των εκδοτών σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος αφενός από τις αρμόδιες αρχές και, αφετέρου, από την EBA. Η EBA θα πρέπει να εποπτεύει τη συμμόρφωση των εκδοτών σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος με τις ειδικές πρόσθετες απαιτήσεις που θεσπίζει ο παρών κανονισμός για τις εν λόγω μάρκες. Δεδομένου ότι οι ειδικές πρόσθετες απαιτήσεις θα πρέπει να ισχύουν μόνο για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, τα πιστωτικά ιδρύματα που εκδίδουν σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, για τα οποία δεν ισχύουν οι εν λόγω απαιτήσεις, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εποπτεύονται από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές τους. Η διττή εποπτεία θα πρέπει να αφορά την πολύ συγκεκριμένη φύση των κινδύνων που ενέχουν οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, και δεν θα πρέπει να δημιουργεί προηγούμενο για οποιαδήποτε άλλη νομοθετική πράξη της Ένωσης σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (104) Οι σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος που εκφράζονται σε επίσημο νόμισμα κράτους μέλους εκτός του ευρώ και οι οποίες χρησιμοποιούνται ως ανταλλακτικό μέσο και προκειμένου να διακανονιστούν μεγάλοι όγκοι πράξεων πληρωμής, αν και είναι απίθανο να προκύψουν, ενδέχεται να ενέχουν ειδικούς κινδύνους για τη νομισματική κυριαρχία του κράτους μέλους στο επίσημο νόμισμα του οποίου είναι εκφρασμένες. Όταν τουλάχιστον το 80 % του αριθμού των κατόχων και του όγκου των συναλλαγών των εν λόγω σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος συγκεντρώνεται στο κράτος μέλος καταγωγής, οι εποπτικές αρμοδιότητες δεν θα πρέπει να μεταβιβάζονται στην EBA.
- (105) Η EBA θα πρέπει να συστήσει σώμα εποπτών για κάθε εκδότη σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Δεδομένου ότι οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος βρίσκονται συνήθως εν μέσω ενός δικτύου οντοτήτων που διασφαλίζει την έκδοση, τη μεταβίβαση και τη διανομή των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, στα μέλη του σώματος εποπτών για κάθε εκδότη θα πρέπει, ως εκ τούτου, να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι αρμόδιες αρχές των πλέον σχετικών πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, σε περιπτώσεις στις οποίες οι σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή οι σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος εισάγονται προς διαπραγμάτευση, και οι αρμόδιες αρχές των πλέον σχετικών οντοτήτων και παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διασφαλίζουν τη φύλαξη και τη διαχείριση των σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος για λογαριασμό των κατόχων. Το σώμα εποπτών για εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μελών του και να εκδίδει μη δεσμευτικές γνώμες, μεταξύ άλλων σχετικά με μεταβολές της άδειας ή εποπτικά μέτρα που αφορούν τους εν λόγω εκδότες.
- (106) Για να εποπτεύει τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, η EBA θα πρέπει να διαθέτει εξουσίες διενέργειας επιτόπιων επιθεωρήσεων, λήψης εποπτικών μέτρων και επιβολής προστίμων, μεταξύ άλλων.

- (107) Η ΕΒΑ θα πρέπει να επιβάλλει τέλη σε εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος για την κάλυψη του κόστους της, συμπεριλαμβανομένων των γενικών εξόδων. Όσον αφορά τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το τέλος θα πρέπει να είναι ανάλογο προς το μέγεθος που έχει το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων τους. Όσον αφορά τους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το τέλος θα πρέπει να είναι ανάλογο προς τα χρηματικά ποσά που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.
- (108) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ για τον περαιτέρω προσδιορισμό τεχνικών στοιχείων των ορισμών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό προκειμένου να προσαρμόζονται στις εξελίξεις της αγοράς και της τεχνολογίας, για τον περαιτέρω προσδιορισμό ορισμένων κριτηρίων όσον αφορά τον καθορισμό του κατά πόσον μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως σημαντική, για τον καθορισμό του πότε υπάρχει σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδυτών ή απειλή για την εύρυθμη λειτουργία και την ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή για τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης, για τον περαιτέρω προσδιορισμό των διαδικαστικών κανόνων για την άσκηση της εξουσίας της ΕΒΑ να επιβάλλει πρόστιμα ή περιοδικές χρηματικές ποινές, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικά με το δικαίωμα υπεράσπισης, διατάξεων περί χρονικών ορίων, διατάξεων για την είσπραξη προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, και προθεσμιών παραγραφής για την επιβολή και την εκτέλεση των προστίμων και των περιοδικών χρηματικών ποινών, και για τον περαιτέρω προσδιορισμό του είδους και του ύψους των εποπτικών τελών που μπορεί να επιβάλλει η ΕΒΑ στους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽²²⁾. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (109) Για να προαχθεί η συνεπής εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της επαρκούς προστασίας των κατόχων κρυπτοστοιχείων και των πελατών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ιδίως όταν είναι καταναλωτές, θα πρέπει να εκπονηθούν τεχνικά πρότυπα. Κρίνεται αποτελεσματικό και σκόπιμο να ανατίθεται στην ΕΒΑ και την ESMA, ως φορείς με υψηλό βαθμό εξειδικευμένης εμπειρογνωσίας, η εκπόνηση σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που δεν περιλαμβάνουν επιλογές πολιτικής, προς υποβολή στην Επιτροπή.
- (110) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εγκρίνει ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί από την ΕΒΑ και την ESMA όσον αφορά: το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που περιέχονται σε λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σχετικά με τις κύριες δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μηχανισμού συναίεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση του κρυπτοστοιχείου· τη διαδικασία έγκρισης των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων που υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την έκδοση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· τις πληροφορίες που περιέχει η αίτηση χορήγησης άδειας εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· τη μεθοδολογία για την εκτίμηση του τριμηνιαίου μέσου αριθμού και της μέσης συνολικής αξίας των συναλλαγών ανά ημέρα που σχετίζονται με χρήσεις μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένων σε νόμισμα εκτός επίσημου νομίσματος κράτους μέλους ως ανταλλακτικού μέσου σε κάθε ζώνη ενιαίου νομίσματος· τις απαιτήσεις, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες για τη διαχείριση καταγγελιών των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των πελατών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων· τις απαιτήσεις για τις πολιτικές και τις διαδικασίες εντοπισμού, πρόληψης, διαχείρισης και γνωστοποίησης συγκρούσεων συμφερόντων των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις λεπτομέρειες και τη μεθοδολογία για το περιεχόμενο της εν λόγω γνωστοποίησης· τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα για την προσαρμογή εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος σε υψηλότερες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων, τα κριτήρια για την απαίτηση υψηλότερων ιδίων κεφαλαίων, τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον σχεδιασμό προγραμμάτων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων· τις απαιτήσεις ρευστότητας για το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων· τα χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία μπορεί να επενδυθεί το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων· το λεπτομερές περιεχόμενο των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για τη διενέργεια της αξιολόγησης όσον αφορά την προτεινόμενη απόκτηση ειδικής συμμετοχής σε εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· τις απαιτήσεις για πρόσθετες υποχρεώσεις για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· τις πληροφορίες που κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές τα πιστωτικά ιδρύματα, τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων, οι επιχειρήσεις επενδύσεων, οι διαχειριστές αγοράς, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, οι εταιρείες διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και οι διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων που προτιθενται να παράσχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων· τις πληροφορίες που περιέχει η αίτηση χορήγησης άδειας σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων· το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που δημοσιοποιεί ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σχετικά με τις κύριες δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μηχανισμού συναίεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση κάθε κρυπτοστοιχείου σε σχέση με το οποίο παρέχει υπηρεσίες· τα μέτρα που

(22) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

διασφαλίζουν την αδιάλειπτη και τακτική εκτέλεση των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και τα αρχεία που πρέπει να τηρούνται για όλες τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, τις εντολές και τις συναλλαγές που αναλαμβάνουν· τις απαιτήσεις για τις πολιτικές εντοπισμού, πρόληψης, διαχείρισης και γνωστοποίησης συγκρούσεων συμφορώντων των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και τις λεπτομέρειες και τη μεθοδολογία για το περιεχόμενο της εν λόγω γνωστοποίησης· τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσφέρονται τα δεδομένα διαφάνειας του διαχειριστή πλατφόρμας διαπραγμάτευσης και το περιεχόμενο και τη μορφή των αρχείων του βιβλίου εντολών όσον αφορά την πλατφόρμα διαπραγμάτευσης· το λεπτομερές περιεχόμενο των πληροφοριών που απαιτούνται για τη διενέργεια της αξιολόγησης της προτεινόμενης απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων· τις κατάλληλες ρυθμίσεις, συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση και τον εντοπισμό καταχρήσεων αγοράς, το υπόδειγμα κοινοποίησης για την αναφορά υπονοιών κατάχρησης της αγοράς, και τις διαδικασίες συντονισμού μεταξύ των σχετικών αρμόδιων αρχών για τον εντοπισμό καταχρήσεων αγοράς· τις πληροφορίες που θα ανταλλάσσονται μεταξύ των αρμόδιων αρχών· το πρότυπο έγγραφο για συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και των εποπτικών αρχών τρίτων χωρών· τα δεδομένα που απαιτούνται για την κατάταξη των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων στο μητρώο της ESMA και τις πρακτικές ρυθμίσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω δεδομένα είναι μηχαναγνώσιμα· τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ορισμένα μέλη του σώματος εποπτών για εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος θεωρούνται ως τα πλέον σχετικά στην κατηγορία τους· και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θεωρείται ότι οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος χρησιμοποιούνται σε μεγάλη κλίμακα για τους σκοπούς του χαρακτηρισμού ορισμένων μελών του εν λόγω σώματος, καθώς και τις λεπτομέρειες σχετικά με τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη λειτουργία του εν λόγω σώματος. Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει τα εν λόγω ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων δυνάμει του άρθρου 290 ΣΛΕΕ και σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 αντίστοιχα.

- (111) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εγκρίνει εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί από την EBA και την ESMA, όσον αφορά: τη θέσπιση τυποποιημένων εντύπων, μορφοτύπων και υποδειγμάτων για τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων· τη θέσπιση τυποποιημένων εντύπων, υποδειγμάτων και διαδικασιών για τη διαβίβαση πληροφοριών για τους σκοπούς της αίτησης χορήγησης άδειας εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· τη θέσπιση τυποποιημένων εντύπων, μορφοτύπων και υποδειγμάτων για τους σκοπούς της υποβολής αναφορών σχετικά με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και με μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένες σε νόμισμα εκτός επίσημου νομίσματος κράτους μέλους που εκδίδονται με αξία άνω των 100 000 000 EUR· τη θέσπιση τυποποιημένων εντύπων, υποδειγμάτων και διαδικασιών για την κοινοποίηση πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές από πιστωτικά ιδρύματα, κεντρικά αποθετήρια τίτλων, επιχειρήσεις επενδύσεων, διαχειριστές αγοράς, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, εταιρείες διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων που προτίθενται να παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων· τη θέσπιση τυποποιημένων εντύπων, υποδειγμάτων και διαδικασιών για την αίτηση χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων· τον καθορισμό των τεχνικών μέσων για τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών και για την καθυστέρηση της δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών· και τη θέσπιση τυποποιημένων εντύπων, υποδειγμάτων και διαδικασιών για τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, και μεταξύ των αρμόδιων αρχών, της EBA και της ESMA. Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει τα εν λόγω εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα μέσω εκτελεστικών πράξεων δυνάμει του άρθρου 291 ΣΛΕΕ και σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.
- (112) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η αντιμετώπιση του κατακερματισμού του νομικού πλαισίου που εφαρμόζεται στους προσφέροντες κρυπτοστοιχεία ή στους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων άλλων από μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, στους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, και η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών κρυπτοστοιχείων με την εκ παραλλήλου διασφάλιση της προστασίας των κατόχων κρυπτοστοιχείων και των πελατών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων, καθώς και της προστασίας της ακεραιότητας της αγοράς και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της δημιουργίας ενός πλαισίου που επιτρέπει την ανάπτυξη μιας μεγαλύτερης διασυνοριακής αγοράς για τα κρυπτοστοιχεία και τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (113) Προκειμένου να αποφευχθεί η διακοπή λειτουργίας των φορέων της αγοράς που παρέχουν υπηρεσίες και δραστηριότητες κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος τα οποία έχουν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι εκδότες των εν λόγω κρυπτοστοιχείων θα πρέπει να εξαιρούνται από την υποχρέωση δημοσίευσης λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και ορισμένες άλλες απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, ορισμένες υποχρεώσεις θα πρέπει να ισχύουν όταν τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να αποφευχθεί η διακοπή λειτουργίας υφιστάμενων φορέων της αγοράς, απαιτούνται μεταβατικές διατάξεις για τους εκδότες μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονταν σε λειτουργία κατά τον χρόνο έναρξης εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

- (114) Δεδομένου ότι τα εθνικά ρυθμιστικά πλαίσια που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων πριν από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος κανονισμού διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν, επί του παρόντος, αυστηρές απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που λειτουργούν επί του παρόντος βάσει των ρυθμιστικών πλαισίων τους, να έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν από τους εν λόγω παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να υπόκεινται σε αυστηρότερες απαιτήσεις από εκείνες που ισχύουν βάσει των εθνικών ρυθμιστικών πλαισίων. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να μην εφαρμόσουν ή να μειώσουν τη μεταβατική περίοδο των 18 μηνών, η οποία διαφορετικά θα επέτρεπε στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να παρέχουν υπηρεσίες βάσει του υφιστάμενου εθνικού ρυθμιστικού πλαισίου τους. Μια τέτοια επιλογή για τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να δημιουργεί προηγούμενο για οποιοδήποτε άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (115) Οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές νέες πληροφορίες οι οποίες τις διευκολύνουν στον εντοπισμό παραβάσεων του παρόντος κανονισμού και στην επιβολή κυρώσεων. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει συνεπώς να διασφαλίσει ότι υφίστανται επαρκείς ρυθμίσεις που επιτρέπουν στους μάρτυρες αυτούς να ειδοποιούν τις αρμόδιες αρχές σχετικά με πραγματικές ή ενδεχόμενες παραβάσεις του κανονισμού και που τους προστατεύουν από τυχόν αντίποινα. Αυτό θα πρέπει να γίνει μέσω τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾ προκειμένου αυτή να εφαρμόζεται για παραβάσεις του παρόντος κανονισμού.
- (116) Δεδομένου ότι θα πρέπει να ανατεθεί στην ΕΒΑ η άμεση εποπτεία των εκδοτών σημαντικών μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, και δεδομένου ότι θα πρέπει να ανατεθεί στην ΕΣΜΑ να κάνει χρήση των εξουσιών της σε σχέση με σημαντικούς παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η ΕΒΑ και η ΕΣΜΑ είναι σε θέση να ασκούν όλες τις εξουσίες και τα καθήκοντά τους προκειμένου να εκπληρώσουν τους στόχους τους για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος συμβάλλοντας στη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, για την οικονομία της Ένωσης, τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της, και να διασφαλιστεί ότι οι εκδότες κρυπτοστοιχείων και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων καλύπτονται από τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010. Επομένως, οι κανονισμοί αυτοί θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (117) Η έκδοση, η προσφορά ή η επιδίωξη εισαγωγής κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση και η παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁵⁾.
- (118) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, που γνωμοδότησε στις 24 Ιουνίου 2021 ⁽²⁶⁾.
- (119) Η ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αναβληθεί, προκειμένου να καταστεί εφικτή η θέσπιση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, εκτελεστικών τεχνικών προτύπων και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που απαιτούνται για την περαιτέρω εξειδίκευση ορισμένων στοιχείων του παρόντος κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ενιαίες απαιτήσεις για τη δημόσια προσφορά και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και απαιτήσεις για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

⁽²³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17).

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

⁽²⁶⁾ ΕΕ C 337 της 23.8.2021, σ. 4.

2. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός θεσπίζει τα ακόλουθα:
- α) τις απαιτήσεις διαφάνειας και δημοσιοποίησης για την έκδοση κρυπτοστοιχείων, τη δημόσια προσφορά τους και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων («εισαγωγή προς διαπραγμάτευση»·
 - β) τις απαιτήσεις για την αδειοδότηση και την εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και για τη λειτουργία, την οργάνωση και τη διακυβέρνησή τους·
 - γ) τις απαιτήσεις για την προστασία των κατόχων κρυπτοστοιχείων κατά την έκδοση, τη δημόσια προσφορά και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων·
 - δ) τις απαιτήσεις για την προστασία των πελατών των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
 - ε) μέτρα για την πρόληψη της κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών, της παράνομης δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών και της χειραγώγησης της αγοράς σε σχέση με κρυπτοστοιχεία, προκειμένου να διασφαλίζεται η ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα και ορισμένες άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην έκδοση κρυπτοστοιχείων, στη δημόσια προσφορά τους και στην εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση ή που παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με κρυπτοστοιχεία στην Ένωση.
2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:
- α) στα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων αποκλειστικά στις μητρικές τους εταιρείες, στις δικές τους θυγατρικές εταιρείες ή σε άλλες θυγατρικές εταιρείες των μητρικών τους εταιρειών·
 - β) σε εκκαθαριστές ή διαχειριστές που ενεργούν στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, με εξαίρεση για τους σκοπούς του άρθρου 47·
 - γ) στην ΕΚΤ, στις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών όταν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικών αρχών, ή σε άλλες δημόσιες αρχές των κρατών μελών·
 - δ) στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τις θυγατρικές της·
 - ε) στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας·
 - στ) στους δημόσιους διεθνείς οργανισμούς.
3. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε κρυπτοστοιχεία που είναι μοναδικά και μη εναλλάξιμα με άλλα κρυπτοστοιχεία.
4. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε κρυπτοστοιχεία που συνιστούν ένα ή περισσότερα από τα εξής:
- α) χρηματοπιστωτικά μέσα·
 - β) καταθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δομημένων καταθέσεων·
 - γ) χρηματικά ποσά, εκτός εάν συνιστούν μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
 - δ) θέσεις τιτλοποίησης στο πλαίσιο τιτλοποίησης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402·
 - ε) προϊόντα ασφάλισης ζημιών ή ζωής που εμπίπτουν στους κλάδους ασφάλισης που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁷⁾ ή συμβάσεις αντασφάλισης και αντεκχώρησης που αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία·
 - στ) συνταξιοδοτικά προϊόντα για τα οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, έχει αναγνωριστεί ότι έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την παροχή εισοδήματος στον επενδυτή κατά τη συνταξιοδότησή του, και δίνουν στον επενδυτή το δικαίωμα σε ορισμένες παροχές·
 - ζ) επίσημα αναγνωρισμένα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά καθεστώτα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾ ή της οδηγίας 2009/138/ΕΚ·

⁽²⁷⁾ Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1).

⁽²⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) (ΕΕ L 354 της 23.12.2016, σ. 37).

- η) ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα για τα οποία απαιτείται από την εθνική νομοθεσία χρηματοδοτική συνεισφορά του εργοδότη και στα οποία ο εργαζόμενος ή ο εργοδότης δεν έχει δυνατότητα επιλογής ως προς το συνταξιοδοτικό προϊόν ή τον πάροχο·
- θ) πανευρωπαϊκά ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾·
- ι) συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³¹⁾.
5. Έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, η ESMA εκδίδει, για τους σκοπούς της παραγράφου 4 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν τα κρυπτοστοιχεία προκειμένου να θεωρούνται χρηματοπιστωτικά μέσα.
6. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- 1) «τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού» ή «τεχνολογία DLT»: τεχνολογία που καθιστά δυνατή τη λειτουργία και τη χρήση κατανεμημένων καθολικών·
 - 2) «κατανεμημένο καθολικό»: αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο διαμοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου DLT, με τη χρήση μηχανισμού συναίνεσης·
 - 3) «μηχανισμός συναίνεσης»: κανόνες και διαδικασίες με τα οποία επιτυγχάνεται συμφωνία, μεταξύ κόμβων δικτύου DLT, για την επικύρωση συναλλαγής·
 - 4) «κόμβος δικτύου DLT»: συσκευή ή εφαρμογή λογισμικού που αποτελεί μέρος δικτύου και κατέχει πλήρες ή μερικό αντίγραφο των αρχείων όλων των συναλλαγών σε κατανεμημένο καθολικό·
 - 5) «κρυπτοστοιχείο»: ψηφιακή αναπαράσταση αξίας ή δικαιώματος που μπορεί να μεταβιβαστεί και να αποθηκευτεί ηλεκτρονικά, με χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή παρόμοιας τεχνολογίας·
 - 6) «μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία»: είδος κρυπτοστοιχείου το οποίο δεν είναι μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος και το οποίο επιδιώκει τη διατήρηση σταθερής αξίας με αναφορά σε άλλη αξία ή δικαίωμα ή συνδυασμό αυτών, συμπεριλαμβανομένου ενός ή περισσότερων επίσημων νομισμάτων·
 - 7) «μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος»: είδος κρυπτοστοιχείου το οποίο επιδιώκει τη διατήρηση σταθερής αξίας με αναφορά στην αξία ενός επίσημου νομίσματος·
 - 8) «επίσημο νόμισμα»: επίσημο νόμισμα χώρας που εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή άλλη νομισματική αρχή·
 - 9) «συναλλακτική μάρκα»: είδος κρυπτοστοιχείου που προορίζεται αποκλειστικά για την παροχή πρόσβασης σε προϊόν ή υπηρεσία που παρέχεται από τον εκδότη του·
 - 10) «εκδότης»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή άλλη επιχείρηση, που εκδίδει κρυπτοστοιχεία·
 - 11) «αιτών εκδότης»: εκδότης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που αιτείται άδεια για δημόσια προσφορά ή επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των εν λόγω κρυπτοστοιχείων·
 - 12) «δημόσια προσφορά»: ανακοίνωση προς πρόσωπα, υπό οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο, στην οποία παρουσιάζονται επαρκείς πληροφορίες για τους όρους της προσφοράς και τα κρυπτοστοιχεία προς προσφορά, ώστε να μπορούν οι δυνητικοί κάτοχοι να αποφασίζουν αν θα αγοράσουν τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία·
 - 13) «προσφέρων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή άλλη επιχείρηση, ή εκδότης, που πραγματοποιεί δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων·
 - 14) «χρηματικά ποσά»: χρηματικά ποσά όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 25) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366·

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP) (ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 1).

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽³¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1).

- 15) «πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων»: νομικό πρόσωπο ή άλλη επιχείρηση του οποίου το επάγγελμα ή η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι η παροχή μίας ή περισσότερων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε πελάτες σε επαγγελματική βάση, και το οποίο επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 59·
- 16) «υπηρεσία κρυπτοστοιχείων»: οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες και δραστηριότητες σε σχέση με οποιοδήποτε κρυπτοστοιχείο:
 - α) παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών·
 - β) λειτουργία πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων·
 - γ) ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών·
 - δ) ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι άλλων κρυπτοστοιχείων·
 - ε) εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών·
 - στ) τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων·
 - ζ) λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών·
 - η) παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία·
 - θ) παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων·
 - ι) παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών·
- 17) «παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών»: ασφαλής φύλαξη ή έλεγχος, για λογαριασμό πελατών, κρυπτοστοιχείων ή μέσω πρόσβασης στα εν λόγω κρυπτοστοιχεία, κατά περίπτωση, με τη μορφή ιδιωτικών κρυπτογραφικών κλειδιών·
- 18) «λειτουργία πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων»: διαχείριση ενός ή περισσότερων πολυμερών συστημάτων, που επιτρέπουν ή διευκολύνουν την προσέγγιση πλειόνων συμφερόντων τρίτων για την αγορά και την πώληση κρυπτοστοιχείων, εντός του συστήματος και σύμφωνα με τους κανόνες του, κατά τρόπο που καταλήγει σε σύμβαση, είτε με την ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικού ποσού, είτε με την ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι άλλων κρυπτοστοιχείων·
- 19) «ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών»: σύναψη συμβάσεων αγοράς ή πώλησης κρυπτοστοιχείων με πελάτες έναντι χρηματικών ποσών με χρήση ιδίων κεφαλαίων·
- 20) «ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι άλλων κρυπτοστοιχείων»: σύναψη συμβάσεων αγοράς ή πώλησης κρυπτοστοιχείων με πελάτες έναντι άλλων κρυπτοστοιχείων με χρήση ιδίων κεφαλαίων·
- 21) «εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών»: σύναψη συμφωνιών, για λογαριασμό πελατών, για την αγορά ή πώληση ενός ή περισσότερων κρυπτοστοιχείων ή για την εγγραφή για λογαριασμό πελατών για ένα ή περισσότερα κρυπτοστοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης συμβάσεων πώλησης κρυπτοστοιχείων κατά τη στιγμή της δημόσιας προσφοράς τους ή της εισαγωγής τους προς διαπραγμάτευση·
- 22) «τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων»: εμπορία, εξ ονόματος ή για λογαριασμό του προσφέροντος ή μέρους συνδεδεμένου με τον προσφέροντα, κρυπτοστοιχείων προς αγοραστές·
- 23) «λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών»: λήψη από ένα πρόσωπο εντολής για αγορά ή πώληση ενός ή περισσότερων κρυπτοστοιχείων ή για εγγραφή για ένα ή περισσότερα κρυπτοστοιχεία και διαβίβαση της εν λόγω εντολής σε τρίτο προς εκτέλεση·
- 24) «παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία»: προσφορά, παροχή ή συμφωνία παροχής εξατομικευμένων συστάσεων σε πελάτη, είτε κατόπιν αιτήματος του πελάτη είτε με πρωτοβουλία του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει τις συμβουλές, όσον αφορά μία ή περισσότερες συναλλαγές σχετιζόμενες με κρυπτοστοιχεία ή τη χρήση υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- 25) «παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων»: διαχείριση, σύμφωνα με εντολές που δίνουν οι πελάτες υπό καθέστω διακριτικής ευχέρειας για κάθε πελάτη, χαρτοφυλακίων που περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα κρυπτοστοιχεία·
- 26) «παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών»: παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης, για λογαριασμό φυσικού ή νομικού προσώπου, κρυπτοστοιχείων από μία διεύθυνση ή λογαριασμό κατανεμημένου καθολικού σε άλλη διεύθυνση ή λογαριασμό κατανεμημένου καθολικού·

- 27) «διοικητικό όργανο»: το όργανο ή τα όργανα ενός εκδότη κρυπτοστοιχείων, προσφέροντος κρυπτοστοιχεία, επιδιώκοντας την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση ή παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, το οποίο ή τα οποία έχουν οριστεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, κατέχουν την εξουσία καθορισμού της στρατηγικής, των στόχων και της συνολικής κατεύθυνσης της οντότητας, και περιλαμβάνουν άτομα τα οποία διευθύνουν πραγματικά την επιχειρηματική δραστηριότητα της οντότητας·
- 28) «πιστωτικό ίδρυμα»: το πιστωτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και το οποίο αδειοδοτείται λειτουργίας βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ·
- 29) «επιχείρηση επενδύσεων»: η επιχείρηση επενδύσεων όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και η οποία αδειοδοτείται βάσει της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 30) «ειδικοί επενδυτές»: πρόσωπα ή οντότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ τμήμα Ι σημεία 1 έως 4 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 31) «στενοί δεσμοί»: στενοί δεσμοί όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 35) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 32) «αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων»: η ομάδα περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που εξασφαλίζει την απαίτηση έναντι του εκδότη·
- 33) «κράτος μέλος καταγωγής»:
- α) όταν ο προσφέρων κρυπτοστοιχεία ή ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, έχει την καταστατική του έδρα στην Ένωση, το κράτος μέλος στο οποίο ο προσφέρων κρυπτοστοιχεία ή ο επιδιώκων την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση έχει την καταστατική του έδρα·
 - β) όταν ο προσφέρων κρυπτοστοιχεία ή ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, δεν έχει καταστατική έδρα στην Ένωση αλλά διαθέτει ένα ή περισσότερα υποκαταστήματα στην Ένωση, το κράτος μέλος επιλογής του εν λόγω προσφέροντος κρυπτοστοιχεία ή επιδιώκοντας την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση μεταξύ των κρατών μελών στα οποία διαθέτει υποκαταστήματα·
 - γ) όταν ο προσφέρων κρυπτοστοιχεία ή ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα και δεν διαθέτει υποκατάστημα στην Ένωση, είτε το κράτος μέλος στο οποίο προορίζονται να διατεθούν προς δημόσια προσφορά για πρώτη φορά τα κρυπτοστοιχεία είτε, κατ' επιλογή του προσφέροντος κρυπτοστοιχεία ή του επιδιώκοντας την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η πρώτη αίτηση για εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των εν λόγω κρυπτοστοιχείων·
 - δ) όσον αφορά τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το κράτος μέλος στο οποίο ο εκδότης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχει την καταστατική του έδρα·
 - ε) όσον αφορά τους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το κράτος μέλος στα οποία ο εκδότης μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος έχει λάβει άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ ή ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος δυνάμει της οδηγίας 2009/110/ΕΚ·
 - στ) όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, το κράτος μέλος στο οποίο ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει την καταστατική του έδρα·
- 34) «κράτος μέλος υποδοχής»: το κράτος μέλος στο οποίο ο προσφέρων κρυπτοστοιχεία ή ο επιδιώκων την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση έχει πραγματοποιήσει δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή επιδιώκει εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, ή στο οποίο ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, σε περίπτωση που αυτό είναι διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής·
- 35) «αρμόδια αρχή»: μία ή περισσότερες αρχές:
- α) που ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 93 όσον αφορά τους προσφέροντες κρυπτοστοιχεία, τους επιδιώκοντας την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

- β) που ορίζονται από κάθε κράτος μέλος για την εφαρμογή την οδηγίας 2009/110/EK όσον αφορά εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
- 36) «ειδική συμμετοχή»: κάθε άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 10 % του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας 2004/109/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³²⁾, αντίστοιχα, λαμβανομένων υπόψη των όρων για την άθροισή τους που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 4 και 5 της εν λόγω οδηγίας, ή που επιτρέπει την άσκηση σημαντικής επιρροής στη διαχείριση του εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων όπου υφίσταται η εν λόγω συμμετοχή·
- 37) «ιδιώτης κάτοχος»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας του εν λόγω προσώπου·
- 38) «διαδικτυακή διεπαφή (online interface)»: κάθε λογισμικό, όπως δικτυακός τόπος, μέρος δικτυακού τόπου ή εφαρμογή, που διατηρείται σε λειτουργία από προσφέροντα κρυπτοστοιχεία ή πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή για λογαριασμό του, και χρησιμοποιείται για να δίνει στους κατόχους κρυπτοστοιχείων πρόσβαση στα κρυπτοστοιχεία τους και για να δίνει στους πελάτες πρόσβαση σε υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων·
- 39) «πελάτης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ένας πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων·
- 40) «αντιστοιχισμένη συναλλαγή για ίδιο λογαριασμό»: αντιστοιχισμένη συναλλαγή για ίδιο λογαριασμό όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 38) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 41) «υπηρεσίες πληρωμών»: υπηρεσίες πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 3) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366·
- 42) «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών»: πάροχος υπηρεσιών πληρωμών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 11) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366·
- 43) «ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος»: ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας 2009/110/EK·
- 44) «ηλεκτρονικό χρήμα»: ηλεκτρονικό χρήμα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2) της οδηγίας 2009/110/EK·
- 45) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679·
- 46) «ίδρυμα πληρωμών»: ίδρυμα πληρωμών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366·
- 47) «εταιρεία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ»: εταιρεία διαχείρισης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2009/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³³⁾·
- 48) «διαχειριστής οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων»: ΔΟΕΕ όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁴⁾·
- 49) «χρηματοπιστωτικό μέσο»: χρηματοπιστωτικά μέσα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 15) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 50) «κατάθεση»: κατάθεση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3) της οδηγίας 2014/49/ΕΕ·
- 51) «δομημένη κατάθεση»: δομημένη κατάθεση όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 43) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·

2. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 139 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον περαιτέρω προσδιορισμό τεχνικών στοιχείων των ορισμών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, και για την προσαρμογή των εν λόγω ορισμών στις εξελίξεις της αγοράς και της τεχνολογίας.

⁽³²⁾ Οδηγία 2004/109/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/EK (ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 38).

⁽³³⁾ Οδηγία 2009/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32).

⁽³⁴⁾ Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/EK και 2009/65/EK και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1).

ΤΙΤΛΟΣ II

ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΜΑΡΚΩΝ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Η ΜΑΡΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 4

Δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Ένα πρόσωπο δεν προβαίνει σε δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, εντός της Ένωσης, εκτός εάν το εν λόγω πρόσωπο:

- α) είναι νομικό πρόσωπο·
- β) έχει καταρτίσει λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σχετικά με το εν λόγω κρυπτοστοιχείο σύμφωνα με το άρθρο 6·
- γ) έχει κοινοποιήσει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 8·
- δ) έχει δημοσιεύσει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 9·
- ε) έχει καταρτίσει τυχόν διαφημιστικές ανακοινώσεις σχετικά με το εν λόγω κρυπτοστοιχείο σύμφωνα με το άρθρο 7·
- στ) έχει δημοσιεύσει τυχόν διαφημιστικές ανακοινώσεις σχετικά με το εν λόγω κρυπτοστοιχείο σύμφωνα με το άρθρο 9·
- ζ) συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για τους προσφέροντες που καθορίζονται στο άρθρο 14.

2. Τα στοιχεία β), γ), δ) και στ) της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε κανένα από τα ακόλουθα είδη δημόσιων προσφορών κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος:

- α) προσφορά προς λιγότερα από 150 φυσικά ή νομικά πρόσωπα ανά κράτος μέλος, εφόσον τα εν λόγω πρόσωπα ενεργούν για ίδιο λογαριασμό·
- β) σε διάστημα 12 μηνών από την έναρξη της προσφοράς, η συνολική αξία της δημόσιας προσφοράς κρυπτοστοιχείου στην Ένωση δεν υπερβαίνει το 1 000 000 EUR ή το ισοδύναμο ποσό σε άλλο επίσημο νόμισμα ή σε κρυπτοστοιχεία·
- γ) προσφορά κρυπτοστοιχείου απευθυνόμενη αποκλειστικά σε ειδικούς επενδυτές, εφόσον το κρυπτοστοιχείο μπορούν να κατέχονται μόνο από τους εν λόγω ειδικούς επενδυτές.

3. Ο παρών τίτλος δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, εάν συντρέχει οτιδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) το κρυπτοστοιχείο προσφέρεται δωρεάν·
- β) το κρυπτοστοιχείο δημιουργείται αυτόματα ως ανταμοιβή για τη συντήρηση του κατανεμημένου καθολικού ή την επικύρωση των συναλλαγών·
- γ) η προσφορά αφορά συναλλακτική μάρκα που παρέχει πρόσβαση σε προϊόν ή υπηρεσία που υπάρχει ή βρίσκεται σε λειτουργία·
- δ) ο κάτοχος του κρυπτοστοιχείου έχει το δικαίωμα να το χρησιμοποιεί μόνο ως αντάλλαγμα για προϊόντα και υπηρεσίες σε περιορισμένο δίκτυο εμπόρων με συμβατικές ρυθμίσεις με τον προσφέροντα.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, ένα κρυπτοστοιχείο δεν θεωρείται ότι προσφέρεται δωρεάν όταν οι αγοραστές καλούνται να διαβιβάσουν ή να αναλάβουν να διαβιβάσουν στον προσφέροντα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε αντάλλαγμα του εν λόγω κρυπτοστοιχείου ή όταν ο προσφέρων κρυπτοστοιχείο λαμβάνει από τους δυνητικούς κατόχους του εν λόγω κρυπτοστοιχείου τυχόν αμοιβές, προμήθειες, ή χρηματικά ή μη χρηματικά οφέλη σε αντάλλαγμα του εν λόγω κρυπτοστοιχείου.

Όταν, για κάθε περίοδο 12 μηνών από την έναρξη της αρχικής δημόσιας προσφοράς, η συνολική αξία μιας δημόσιας προσφοράς κρυπτοστοιχείου υπό τις περιστάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείου δ), στην Ένωση, υπερβαίνει το 1 000 000 EUR, ο προσφέρων αποστέλλει στην αρμόδια αρχή κοινοποίηση που περιέχει περιγραφή της προσφοράς και εξηγεί τους λόγους για τους οποίους η προσφορά εξαιρείται από τον παρόντα τίτλο δυνάμει του πρώτου εδαφίου στοιχείου δ).

Βάσει της κοινοποίησης που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο, η αρμόδια αρχή λαμβάνει δεόντως αιτιολογημένη απόφαση, εάν κρίνει ότι η δραστηριότητα δεν πληροί τις προϋποθέσεις για εξαίρεση ως περιορισμένο δίκτυο δυνάμει του πρώτου εδαφίου στοιχείου δ), και ενημερώνει σχετικά τον προσφέροντα.

4. Οι εξαιρέσεις που απαριθμούνται στις παραγράφους 2 και 3 δεν εφαρμόζονται όταν ο προσφέρων, ή άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του προσφέροντος, γνωστοποιεί με οποιαδήποτε ανακοίνωση την πρόθεσή του να επιδιώξει εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.

5. Δεν απαιτείται άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 59 για την παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών ή για την παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων σε σχέση με κρυπτοστοιχεία των οποίων οι δημόσιες προσφορές εξαιρούνται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, εκτός εάν:

- α) υπάρχει άλλη δημόσια προσφορά για το ίδιο κρυπτοστοιχείο και η προσφορά αυτή δεν επωφελείται από την εξαίρεση· ή
- β) το προσφερόμενο κρυπτοστοιχείο εισάγεται σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης.

6. Όταν η δημόσια προσφορά του κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος αφορά συναλλακτική μάρκα που παρέχει πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες που δεν υπάρχει ακόμη ή δεν έχει ακόμη τεθεί σε λειτουργία, η διάρκεια της δημόσιας προσφοράς όπως περιγράφεται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.

7. Κάθε μεταγενέστερη δημόσια προσφορά του κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος θεωρείται χωριστή δημόσια προσφορά για την οποία ισχύουν οι απαιτήσεις της παραγράφου 1, με την επιφύλαξη της ενδεχόμενης εφαρμογής της παραγράφου 2 ή 3 στη μεταγενέστερη δημόσια προσφορά.

Δεν απαιτείται πρόσθετο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων για οποιαδήποτε μεταγενέστερη δημόσια προσφορά του κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, εφόσον έχει δημοσιευθεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 12, και το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση του εν λόγω λευκού βιβλίου συναινεί εγγράφως στη χρήση του.

8. Όταν μια δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος εξαιρείται από την υποχρέωση δημοσίευσης λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή 3, αλλά, παρ' όλα αυτά, καταρτίζεται λευκό βιβλίο σε εθελοντική βάση, εφαρμόζεται ο παρών τίτλος.

Άρθρο 5

Εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος εντός της Ένωσης:

- α) είναι νομικό πρόσωπο·
- β) έχει καταρτίσει λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σχετικά με το εν λόγω κρυπτοστοιχείο σύμφωνα με το άρθρο 6·
- γ) έχει κοινοποιήσει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 8·
- δ) **έχει** δημοσιεύσει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 9·
- ε) έχει καταρτίσει τυχόν διαφημιστικές ανακοινώσεις σχετικά με το εν λόγω κρυπτοστοιχείο σύμφωνα με το άρθρο 7·
- στ) έχει δημοσιεύσει οποιοδήποτε διαφημιστικές ανακοινώσεις σχετικά με το εν λόγω κρυπτοστοιχείο σύμφωνα με το άρθρο 9·
- ζ) συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 14.

2. Όταν κρυπτοστοιχείο εισάγεται προς διαπραγμάτευση με πρωτοβουλία του ίδιου του διαχειριστή πλατφόρμας διαπραγμάτευσης και δεν έχει δημοσιευθεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 9 στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται από τον παρόντα κανονισμό, ο διαχειριστής της εν λόγω πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το πρόσωπο που επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και ο αντίστοιχος διαχειριστής της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης μπορούν να συμφωνήσουν εγγράφως ότι ο διαχειριστής της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης είναι εκείνος που υποχρεούται να συμμορφώνεται με το σύνολο ή μέρος των απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) έως ζ).

Η έγγραφη συμφωνία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου αναφέρει σαφώς ότι το πρόσωπο που επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση υποχρεούται να παρέχει στον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης όλες τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε ο εν λόγω διαχειριστής να είναι σε θέση να πληροί τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) έως ζ), κατά περίπτωση.

4. Τα στοιχεία β), γ) και δ) της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που:

- α) το κρυπτοστοιχείο είναι ήδη εισηγμένο προς διαπραγμάτευση σε άλλη πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην Ένωση· και
- β) έχει καταρτιστεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 6, επικαιροποιημένο σύμφωνα με το άρθρο 12, και το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση του εν λόγω λευκού βιβλίου συναινεί εγγράφως στη χρήση του.

Άρθρο 6

Περιεχόμενο και μορφή του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων

1. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει όλες τις ακόλουθες πληροφορίες, όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στο παράρτημα I:

- α) πληροφορίες σχετικά με τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
- β) πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη, εάν πρόκειται για διαφορετικό πρόσωπο από τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης, σε περίπτωση που αυτός καταρτίζει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων·
- δ) πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο κρυπτοστοιχείων·
- ε) πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά του κρυπτοστοιχείου ή την εισαγωγή του προς διαπραγμάτευση·
- στ) πληροφορίες σχετικά με το κρυπτοστοιχείο·
- ζ) πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με το κρυπτοστοιχείο·
- η) πληροφορίες σχετικά με την υποκείμενη τεχνολογία·
- θ) πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους·
- ι) πληροφορίες σχετικά με τις κύριες δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μηχανισμού συναίνεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση του κρυπτοστοιχείου.

Στις περιπτώσεις που το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν καταρτίζεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ), το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει επίσης την ταυτότητα του προσώπου που κατάρτισε το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και τον λόγο για τον οποίο το συγκεκριμένο πρόσωπο το κατάρτισε.

2. Όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν έχει σημαντικές παραλείψεις και παρουσιάζεται σε συνοπτική και κατανοητή μορφή.

3. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει, στην πρώτη σελίδα, την ακόλουθη σαφή και σε εμφανές σημείο καταχωρημένη δήλωση:

«Το παρόν λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν έχει εγκριθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο προσφέρων το κρυπτοστοιχείο είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για το περιεχόμενο του παρόντος λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.».

Όταν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται από τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή από διαχειριστή πλατφόρμας διαπραγμάτευσης, στη δήλωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, αντί για «προσφέρων», περιλαμβάνεται η αναφορά «επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση» ή «διαχειριστής της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης».

4. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν περιέχει διαβεβαιώσεις όσον αφορά τη μελλοντική αξία του κρυπτοστοιχείου, παρά μόνο τη δήλωση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 5.

5. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει σαφή και κατηγορηματική δήλωση ότι:
- α) το κρυπτοστοιχείο ενδέχεται να απολέσει εν μέρει ή εξολοκλήρου την αξία του·
 - β) το κρυπτοστοιχείο ενδέχεται να μην είναι πάντοτε μεταβιβάσιμο·
 - γ) το κρυπτοστοιχείο ενδέχεται να μην είναι ρευστό·
 - δ) όταν η δημόσια προσφορά αφορά συναλλακτική μάρκα, η εν λόγω συναλλακτική μάρκα ενδέχεται να μην είναι ανταλλάξιμη έναντι του προϊόντος ή της υπηρεσίας που υπόσχεται το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, ιδίως σε περίπτωση αποτυχίας ή διακοπής του σχεδίου των κρυπτοστοιχείων·
 - ε) κατά περίπτωση, σαφή προειδοποίηση ότι το κρυπτοστοιχείο δεν καλύπτεται από τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών βάσει της οδηγίας 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁵⁾·
- στ) σαφή προειδοποίηση ότι το κρυπτοστοιχείο δεν καλύπτεται από τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων βάσει της οδηγίας 2014/49/ΕΕ.

6. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει δήλωση του διοικητικού οργάνου του προσφέροντος τα κρυπτοστοιχεία, του επιδιώκοντος την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση ή του διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης. Η δήλωση αυτή, η οποία παρεμβάλλεται μετά τη δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, επιβεβαιώνει ότι το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων συμμορφώνεται με τον παρόντα τίτλο και ότι, εξ όσων γνωρίζει το διοικητικό όργανο, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές, και δεν υπάρχουν παραλείψεις στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων οι οποίες θα μπορούσαν να αλλοιώσουν το περιεχόμενό του.

7. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει περιληπτικό σημείωμα, το οποίο εισάγεται μετά τη δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 6, και στο οποίο παρέχονται, με συνοπτική και μη τεχνική γλώσσα, βασικές πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά του κρυπτοστοιχείου ή τη σκοπούμενη εισαγωγή προς διαπραγμάτευση. Το περιληπτικό σημείωμα είναι εύκολα κατανητό, με σαφή και περιεκτική μορφή παρουσίασης και διάταξης, που χρησιμοποιεί χαρακτηριστές αναγνώσιμου μεγέθους. Το περιληπτικό σημείωμα του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων παρέχει κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά του σχετικού κρυπτοστοιχείου, ώστε να βοηθά τους δυνητικούς κατόχους του κρυπτοστοιχείου να λαμβάνουν αποφάσεις εν επιγνώσει.

Το περιληπτικό σημείωμα περιέχει προειδοποίηση η οποία αναφέρει ότι:

- α) θα πρέπει να νοείται ως πρόλογος του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων·
- β) ο δυνητικός κάτοχος θα πρέπει να στηρίζει κάθε απόφαση αγοράς του κρυπτοστοιχείου στο περιεχόμενο ολόκληρου του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και όχι μόνο του περιληπτικού σημειώματος·
- γ) η δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείου δεν συνιστά προσφορά ή προσέγγιση πελατών για την αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων, και ότι τυχόν ανάλογη προσφορά ή προσέγγιση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω ενημερωτικού δελτίου ή άλλων εγγράφων προσφοράς δυνάμει της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας·
- δ) το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν συνιστά ενημερωτικό δελτίο κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁶⁾ ή άλλο έγγραφο προσφοράς δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

8. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει την ημερομηνία κοινοποίησής του και πίνακα περιεχομένων.

9. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους καταγωγής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

Όταν το κρυπτοστοιχείο προσφέρεται επίσης σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται επίσης σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

10. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων διατίθεται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο.

11. Η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, μορφότυπους και υποδείγματα για τους σκοπούς της παραγράφου 10.

⁽³⁵⁾ Οδηγία 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, σχετικά με τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών (ΕΕ L 84 της 26.3.1997, σ. 22).

⁽³⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 2003/71/ΕΚ (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 12).

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εγκρίνει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

12. Η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ι), όσον αφορά τους δείκτες βιωσιμότητας σε σχέση με δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Κατά την κατάρτιση των σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η ESMA εξετάζει τα διάφορα είδη μηχανισμών συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία, τις δομές κινήτρων τους και τη χρήση ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και φυσικών πόρων, την παραγωγή αποβλήτων και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η ESMA επικαιροποιεί τα εν λόγω ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα υπό το πρίσμα των ρυθμιστικών και τεχνολογικών εξελίξεων.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 7

Διαφημιστικές ανακοινώσεις

1. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις που σχετίζονται με δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή με την εισαγωγή του εν λόγω κρυπτοστοιχείου προς διαπραγμάτευση, συμμορφώνονται με όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις μπορούν να αναγνωρίζονται σαφώς ως τέτοιες·
- β) οι πληροφορίες στις διαφημιστικές ανακοινώσεις είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές·
- γ) οι πληροφορίες στις διαφημιστικές ανακοινώσεις συνάδουν με τις πληροφορίες του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, εφόσον το εν λόγω λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 4 ή 5·
- δ) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις αναφέρουν σαφώς ότι έχει δημοσιευθεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και αναγράφουν με εμφανή τρόπο τη διεύθυνση του ιστότοπου του προσφέροντος, του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, ή του διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης για το εν λόγω κρυπτοστοιχείο, καθώς και έναν αριθμό τηλεφώνου και μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία με το εν λόγω πρόσωπο·
- ε) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις περιλαμβάνουν την ακόλουθη σαφή και σε εμφανές σημείο καταχωρισμένη δήλωση:

«Η παρούσα διαφημιστική ανακοίνωση κρυπτοστοιχείων δεν έχει εξεταστεί ή εγκριθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο προσφέρων το κρυπτοστοιχείο είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για το περιεχόμενο της παρούσας διαφημιστικής ανακοίνωσης κρυπτοστοιχείων.».

Όταν η διαφημιστική ανακοίνωση καταρτίζεται από τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή από τον διαχειριστή πλατφόρμας διαπραγμάτευσης, στη δήλωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), αντί για «προσφέρων», περιλαμβάνεται η αναφορά «επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση» ή «διαχειριστής της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης».

2. Όταν απαιτείται λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 4 ή 5, δεν διαδίδονται διαφημιστικές ανακοινώσεις πριν από τη δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων. Η δυνατότητα του προσφέροντος, του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή του διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης να διενεργεί βολιδοσκοπήσεις της αγοράς δεν επηρεάζεται.

3. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο διαδίδονται οι διαφημιστικές ανακοινώσεις έχει την εξουσία να αξιολογεί τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 όσον αφορά τις εν λόγω διαφημιστικές ανακοινώσεις.

Εάν είναι απαραίτητο, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής επικουρεί την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο διαδίδονται οι διαφημιστικές ανακοινώσεις, κατά την αξιολόγηση της συνέπειας των διαφημιστικών ανακοινώσεων με τις πληροφορίες που περιέχονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.

4. Η χρήση οποιασδήποτε εκ των εξουσιών εποπτείας και έρευνας που ορίζονται στο άρθρο 94 σχετικά με την επιβολή των διατάξεων του παρόντος άρθρου από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους υποδοχής κοινοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του προσφέροντος, του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή του διαχειριστή πλατφόρμας διαπραγμάτευσης για τα κρυπτοστοιχεία.

Άρθρο 8

Κοινοποίηση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και των διαφημιστικών ανακοινώσεων

1. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία, οι επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση ή οι διαχειριστές πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, κοινοποιούν το οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσής τους.

2. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις κοινοποιούνται, κατόπιν αιτήματος, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής και στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, όταν απευθύνονται σε δυνητικούς κατόχους κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος στα εν λόγω κράτη μέλη.

3. Οι αρμόδιες αρχές δεν απαιτούν εκ των προτέρων έγκριση των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων, ούτε τυχόν σχετικών με αυτά διαφημιστικών ανακοινώσεων, πριν από την αντίστοιχη δημοσίευσή τους.

4. Η κοινοποίηση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνοδεύεται από εξήγηση των λόγων για τους οποίους το κρυπτοστοιχείο που περιγράφεται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν θα πρέπει να θεωρείται:

- α) κρυπτοστοιχείο που εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4·
- β) μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος· ή
- γ) μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

5. Τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής τουλάχιστον 20 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία της δημοσίευσης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.

6. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, διαβιβάζουν, από κοινού με την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσής τους κατάλογο με τα κράτη μέλη υποδοχής, εφόσον υπάρχουν, στα οποία σκοπεύουν να πραγματοποιήσουν δημόσια προσφορά των κρυπτοστοιχείων τους ή να επιδιώξουν την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση. Επίσης, ενημερώνουν την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσής τους για την ημερομηνία έναρξης της σκοπούμενης δημόσιας προσφοράς ή της σκοπούμενης εισαγωγής προς διαπραγμάτευση και για κάθε αλλαγή της ημερομηνίας αυτής.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής κοινοποιεί στο ενιαίο σημείο επαφής των κρατών μελών υποδοχής τη σκοπούμενη δημόσια προσφορά ή τη σκοπούμενη εισαγωγή προς διαπραγμάτευση και διαβιβάζει στο εν λόγω ενιαίο σημείο επαφής το αντίστοιχο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του καταλόγου κρατών μελών υποδοχής που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

7. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής κοινοποιεί στην ESMA τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4, καθώς και την ημερομηνία έναρξης της σκοπούμενης δημόσιας προσφοράς ή της σκοπούμενης εισαγωγής προς διαπραγμάτευση, καθώς και κάθε αλλαγή της ημερομηνίας αυτής. Κοινοποιεί τις πληροφορίες αυτές εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους από τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση.

Η ESMA καθιστά διαθέσιμο στο μητρώο το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2, έως την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.

Άρθρο 9

Δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και των διαφημιστικών ανακοινώσεων

1. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος δημοσιεύουν τα οικεία λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, τις διαφημιστικές ανακοινώσεις τους στον ιστότοπό τους, τα οποία είναι δημοσίως προσβάσιμα, σε εύλογο χρόνο νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς των εν λόγω κρυπτοστοιχείων ή της εισαγωγής τους προς διαπραγμάτευση. Τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, οι διαφημιστικές ανακοινώσεις παραμένουν διαθέσιμες στον ιστότοπο των προσφερόντων ή των επιδιώκοντων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία τα κρυπτοστοιχεία βρίσκονται στην κατοχή του κοινού.

2. Τα δημοσιευμένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, οι διαφημιστικές ανακοινώσεις είναι πανομοιότυπα με την έκδοση που κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 8 ή, ενδεχομένως, με την έκδοση που τροποποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 12.

Άρθρο 10

Αποτέλεσμα της δημόσιας προσφοράς και ρυθμίσεις διασφάλισης

1. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος οι οποίοι θέτουν χρονικό όριο όσον αφορά την από πλευράς τους δημόσια προσφορά των εν λόγω κρυπτοστοιχείων δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους το αποτέλεσμα της δημόσιας προσφοράς εντός 20 εργάσιμων ημερών από τη λήξη της περιόδου εγγραφής.

2. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος οι οποίοι δεν θέτουν χρονικό όριο όσον αφορά την από πλευράς τους δημόσια προσφορά των εν λόγω κρυπτοστοιχείων δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους σε διαρκή βάση, τουλάχιστον μηνιαίως, τον αριθμό των μονάδων των κρυπτοστοιχείων σε κυκλοφορία.

3. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος οι οποίοι θέτουν χρονικό όριο όσον αφορά την από πλευράς τους δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων εφαρμόζουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις παρακολούθησης και διασφάλισης των χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων που αντλούνται κατά τη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς. Για τον σκοπό αυτόν, οι εν λόγω προσφέροντες διασφαλίζουν ότι τα χρηματικά ποσά ή τα κρυπτοστοιχεία που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς κρατούνται υπό φύλαξη από ένα ή και τα δύο από τα ακόλουθα:

α) από πιστωτικό ίδρυμα, εάν αντλούνται χρηματικά ποσά κατά τη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς·

β) από πάροχο υπηρεσιών φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών.

4. Όταν η δημόσια προσφορά δεν έχει χρονικό όριο, ο προσφέρων τηρεί τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου μέχρι να λήξει το δικαίωμα υπαναχώρησης του ιδιώτη κατόχου σύμφωνα με το άρθρο 13.

Άρθρο 11

Δικαιώματα των προσφερόντων κρυπτοστοιχεία και των επιδιώκόντων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Μετά τη δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 9 και, κατά περίπτωση, του τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 12, οι προσφέροντες μπορούν να πραγματοποιήσουν προσφορά κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος σε ολόκληρη την Ένωση και τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία μπορούν να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην Ένωση.

2. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος οι οποίοι έχουν δημοσιεύσει λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 9 και, κατά περίπτωση, τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 12, δεν υπόκεινται σε περαιτέρω απαιτήσεις παροχής πληροφοριών όσον αφορά τη δημόσια προσφορά ή την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση του εν λόγω κρυπτοστοιχείου.

Άρθρο 12

Τροποποίηση δημοσιευμένων λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων και δημοσιευμένων διαφημιστικών ανακοινώσεων

1. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία, οι επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση ή οι φορείς λειτουργίας πλατφόρμας διαπραγμάτευσης για κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος τροποποιούν τα οικεία δημοσιευμένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, τις οικείες δημοσιευμένες διαφημιστικές ανακοινώσεις, όποτε ανακύπτει σημαντικό νέο στοιχείο, ουσιώδες σφάλμα ή ουσιώδης ανακρίβεια που μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση των κρυπτοστοιχείων. Η απαίτηση αυτή ισχύει κατά τη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς ή για όσο διάστημα το κρυπτοστοιχείο είναι εισηγμένο προς διαπραγμάτευση.

2. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία, οι επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση ή οι διαχειριστές πλατφόρμας διαπραγμάτευσης για κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος κοινοποιούν τα οικεία τροποποιημένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, τις τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις και την προβλεπόμενη ημερομηνία δημοσίευσης στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, καθώς και τους λόγους αυτής της τροποποίησης, τουλάχιστον επτά εργάσιμες ημέρες πριν από τη δημοσίευσή τους.

3. Την ημερομηνία δημοσίευσης, ή νωρίτερα αν απαιτηθεί από την αρμόδια αρχή, ο προσφέρων, ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή ο διαχειριστής της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης ενημερώνει αμέσως το κοινό μέσω του ιστοτόπου του αναφορικά με την κοινοποίηση τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων προς την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσής του και παρέχει συνοπτική παρουσίαση των λόγων για τους οποίους προέβη σε κοινοποίηση τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.

4. Η σειρά των πληροφοριών στο τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, στις τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις είναι σύμφωνη με τη σειρά του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων ή των διαφημιστικών ανακοινώσεων που δημοσιεύθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 9.

5. Εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, των τροποποιημένων διαφημιστικών ανακοινώσεων, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής κοινοποιεί το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, τις τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις στην αρμόδια αρχή των κρατών μελών υποδοχής που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 6 και γνωστοποιεί την κοινοποίηση και την ημερομηνία της δημοσίευσης στην ESMA.

Μόλις πραγματοποιηθεί η δημοσίευση, η ESMA καθιστά διαθέσιμο το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στο μητρώο σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2.

6. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία, οι επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση ή οι διαχειριστές πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος δημοσιεύουν το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, τις τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις, καθώς και τους λόγους αυτής της τροποποίησης, στον ιστότοπό τους σύμφωνα με το άρθρο 9.

7. Το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, οι τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις φέρουν χρονοσήμανση. Το πλέον πρόσφατο τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, οι τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις σημαίνονται ως η εφαρμοστέα έκδοση. Όλα τα τροποποιημένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, οι τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις παραμένουν διαθέσιμα καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία τα κρυπτοστοιχεία βρίσκονται στην κατοχή του κοινού.

8. Όταν η δημόσια προσφορά αφορά συναλλακτική μάρκα που παρέχει πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες που δεν υπάρχουν ακόμη ή δεν έχουν ακόμη τεθεί σε λειτουργία, οι μεταβολές στο τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, στις τροποποιημένες διαφημιστικές ανακοινώσεις δεν συνεπάγονται παράταση της προθεσμίας των 12 μηνών που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 6.

9. Οι παλαιότερες εκδόσεις του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και των διαφημιστικών ανακοινώσεων παραμένουν δημοσίως διαθέσιμες στον ιστότοπο των προσφερόντων, των επιδιωκόντων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή των φορέων λειτουργίας πλατφορμών διαπραγμάτευσης, για τουλάχιστον 10 έτη μετά την ημερομηνία δημοσίευσης των εν λόγω παλαιότερων εκδόσεων, με εμφανή προειδοποίηση ότι δεν ισχύουν πλέον και με υπερσύνδεσμο προς την ειδική ενότητα του ιστότοπου στην οποία είναι δημοσιευμένη η πλέον πρόσφατη έκδοση των εν λόγω εγγράφων.

Άρθρο 13

Δικαίωμα υπαναχώρησης

1. Οι ιδιώτες κάτοχοι που αγοράζουν κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος είτε απευθείας από προσφέροντα είτε από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που τοποθετεί κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό του εν λόγω προσφέροντος έχουν δικαίωμα υπαναχώρησης.

Οι ιδιώτες κάτοχοι διαθέτουν προθεσμία 14 ημερολογιακών ημερών για να υπαναχωρήσουν από τη συμφωνία τους για την αγορά κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, χωρίς να επιβαρύνονται με τέλη ή έξοδα και χωρίς να υποχρεούνται να αιτιολογήσουν την απόφασή τους. Η προθεσμία υπαναχώρησης αρχίζει από την ημερομηνία που ο ιδιώτης κάτοχος συμφώνησε να αγοράσει τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία.

2. Όλες οι πληρωμές που ελήφθησαν από ιδιώτη κάτοχο, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, τυχόν χρεώσεων, επιστρέφονται αμελλητί και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός 14 ημερών από την ημερομηνία που ο προσφέρων ή ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που τοποθετεί κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό του εν λόγω προσφέροντος ενημερώνεται σχετικά με την απόφαση του ιδιώτη κατόχου να υπαναχωρήσει από τη συμφωνία αγοράς των εν λόγω κρυπτοστοιχείων.

Η επιστροφή αυτή διενεργείται με χρήση των ιδίων μέσων πληρωμής με εκείνα που ο ιδιώτης κάτοχος χρησιμοποίησε για την αρχική συναλλαγή, εκτός εάν ο ιδιώτης κάτοχος έχει ρητώς συμφωνήσει διαφορετικά και υπό τον όρο να μην επιβαρυνθεί ο ιδιώτης κάτοχος με τέλη ή δαπάνες που προκύπτουν από την εν λόγω επιστροφή.

3. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στο οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.

4. Το δικαίωμα υπαναχώρησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν ισχύει όταν τα κρυπτοστοιχεία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση πριν από την αγορά τους από τον ιδιώτη κάτοχο.
5. Όταν οι προσφέροντες ορίζουν χρονικό όριο όσον αφορά τη δημόσια προσφορά των εν λόγω κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 10, το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν μπορεί να ασκηθεί μετά τη λήξη της περιόδου εγγραφής.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις των προσφερόντων κρυπτοστοιχεία και των επιδιώκόντων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος:
 - α) ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό·
 - β) επικοινωνούν με τους κατόχους και τους δυνητικούς κατόχους κρυπτοστοιχείων με ακριβή, σαφή και μη παραπλανητικό τρόπο·
 - γ) εντοπίζουν, προλαμβάνουν, διαχειρίζονται και δημοσιοποιούν τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων που ενδέχεται να προκύψουν·
 - δ) διατηρούν όλα τα οικεία συστήματα και τα πρωτόκολλα ασφαλούς πρόσβασης σε συμμόρφωση με τα κατάλληλα ενωσιακά πρότυπα.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ) του πρώτου εδαφίου, η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 για τον καθορισμό των εν λόγω ενωσιακών προτύπων έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024.

2. Οι προσφέροντες κρυπτοστοιχεία και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ενεργούν προς το βέλτιστο συμφέρον των κατόχων των εν λόγω κρυπτοστοιχείων και τους μεταχειρίζονται ισότιμα, εκτός εάν τυχόν προνομιακή μεταχείριση συγκεκριμένων κατόχων και οι λόγοι αυτής της προνομιακής μεταχείρισης δημοσιοποιούνται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, στις διαφημιστικές ανακοινώσεις.
3. Όταν ακυρώνεται μια δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείου εκτός μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, οι προσφέροντες το εν λόγω κρυπτοστοιχείο εξασφαλίζουν ότι τυχόν χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν από κατόχους ή δυνητικούς κατόχους επιστρέφονται δεόντως σε αυτούς το αργότερο 25 ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία ακύρωσης.

Άρθρο 15

Ευθύνη για τις πληροφορίες που παρέχονται σε λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων

1. Όταν ένας προσφέρων κρυπτοστοιχεία, επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή διαχειριστής πλατφόρμας διαπραγμάτευσης έχει παραβεί το άρθρο 6 παρέχοντας στο οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή σε τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων πληροφορίες που δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς ή είναι παραπλανητικές, ο εν λόγω προσφέρων, επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή διαχειριστής πλατφόρμας διαπραγμάτευσης και τα μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του φέρουν ευθύνη έναντι κατόχου κρυπτοστοιχείου για τυχόν ζημιά που υπέστη λόγω της παράβασης αυτής.
2. Τυχόν συμβατικός αποκλεισμός ή περιορισμός της αστικής ευθύνης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στερείται έννομου αποτελέσματος.
3. Όταν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και οι διαφημιστικές ανακοινώσεις εκπονούνται από τον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση είναι επίσης υπεύθυνος εάν παρέχει πληροφορίες που δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς ή είναι παραπλανητικές στον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης.
4. Αποτελεί ευθύνη του κατόχου κρυπτοστοιχείου να αποδείξει βάσει στοιχείων ότι ο προσφέρων, ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή ο διαχειριστής της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης για κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, παρέβη το άρθρο 6 παρέχοντας πληροφορίες που δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς ή είναι παραπλανητικές, και ότι η στήριξη στις πληροφορίες αυτές είχε αντίκτυπο στην απόφαση του κατόχου για αγορά, πώληση ή ανταλλαγή του εν λόγω κρυπτοστοιχείου.

5. Ο προσφέρων, ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή ο διαχειριστής της πλατφόρμας συναλλαγών και τα μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του δεν ευθύνονται έναντι ενός κατόχου κρυπτοστοιχείου για ζημιές που προκαλούνται λόγω στήριξης στις πληροφορίες που παρέχονται σε περιληπτικό σημείωμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 7, συμπεριλαμβανομένης τυχόν μετάφρασής του, εκτός εάν το περιληπτικό σημείωμα:

- α) είναι παραπλανητικό, ανακριβές ή ασυνεπές σε συνδυασμό με τα άλλα μέρη του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων· ή
 - β) δεν παρέχει, σε συνδυασμό με τα άλλα μέρη του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, βασικές πληροφορίες που να διευκολύνουν τους δυνητικούς κατόχους του κρυπτοστοιχείου όταν εξετάζουν αν θα αγοράσουν το εν λόγω κρυπτοστοιχείο.
6. Το παρόν άρθρο δεν θίγει οποιαδήποτε άλλη αστική ευθύνη δυνάμει του εθνικού δικαίου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΜΑΡΚΕΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Άδεια για δημόσια προσφορά μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και επιδίωξη εισαγωγής τους προς διαπραγμάτευση

Άρθρο 16

Άδεια

1. Κανένα πρόσωπο δεν προβαίνει σε δημόσια προσφορά ούτε επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εντός της Ένωσης, εκτός εάν το εν λόγω πρόσωπο είναι ο εκδότης των εν λόγω μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων και είναι:

- α) νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο ή άλλη επιχείρηση εγκατεστημένη στην Ένωση και έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 21 από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής· ή
- β) πιστωτικό ίδρυμα που συμμορφώνεται με το άρθρο 17.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, κατόπιν γραπτής συγκατάθεσης του εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, άλλα πρόσωπα δύνανται να διενεργήσουν δημόσια προσφορά ή να επιδιώξουν εισαγωγή προς διαπραγμάτευση της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Τα εν λόγω πρόσωπα συμμορφώνονται προς τις διατάξεις των άρθρων 27, 29 και 40.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, άλλες επιχειρήσεις μπορούν να εκδίδουν μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μόνο εάν η νομική τους μορφή διασφαλίζει επίπεδο προστασίας των συμφερόντων των τρίτων ισοδύναμο με το προσφερόμενο από τα νομικά πρόσωπα και εάν υπόκεινται σε ισοδύναμη και προσαρμοσμένη στη νομική τους μορφή προληπτική εποπτεία καταγωγής.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται όταν:

- α) σε διάστημα 12 μηνών, για τον υπολογισμό του οποίου λαμβάνεται υπόψη το τέλος κάθε ημερολογιακής ημέρας, η μέση αξία της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που έχει εκδώσει ένας εκδότης και βρίσκεται σε κυκλοφορία δεν υπερβαίνει ποτέ τα 5 000 000 EUR, ή το αντίστοιχο ποσό σε άλλο επίσημο νόμισμα, και ο εκδότης δεν συνδέεται με δίκτυο άλλων εξαιρούμενων εκδοτών· ή
- β) η δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία απευθύνεται αποκλειστικά σε ειδικούς επενδυτές και η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μπορεί να κατέχεται μόνο από τους εν λόγω ειδικούς επενδυτές.

Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η παρούσα παράγραφος, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καταρτίζουν λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19, και κοινοποιούν το εν λόγω λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατόπιν αιτήματος, τυχόν διαφημιστικές ανακοινώσεις, στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής.

3. Η άδεια που χορηγεί η αρμόδια αρχή σε πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α) ισχύει σε ολόκληρη την Ένωση και επιτρέπει σε εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να διενεργήσει δημόσια προσφορά, σε ολόκληρη την Ένωση, για τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για την οποία έχει λάβει άδεια, ή να επιδιώξει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

4. Η έγκριση που χορηγεί η αρμόδια αρχή όσον αφορά το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ενός εκδότη δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 1 ή του άρθρου 21 παράγραφος 1, ή όσον αφορά το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δυνάμει του άρθρου 25 έχει ισχύ σε ολόκληρη την Ένωση.

Άρθρο 17

Απαιτήσεις για πιστωτικά ιδρύματα

1. Η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση εάν το πιστωτικό ίδρυμα:

α) καταρτίζει λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19, για τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, υποβάλει το εν λόγω λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων για έγκριση από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που εγκρίνονται δυνάμει της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, και το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων εγκριθεί από την αρμόδια αρχή·

β) ενημερώσει την αντίστοιχη αρμόδια αρχή, τουλάχιστον 90 εργάσιμες ημέρες πριν από την πρώτη έκδοση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, παρέχοντάς της τις ακόλουθες πληροφορίες:

i) πρόγραμμα δραστηριοτήτων, στο οποίο καθορίζεται το επιχειρηματικό μοντέλο που προτίθεται να ακολουθήσει το πιστωτικό ίδρυμα·

ii) νομική γνωμοδότηση βάσει της οποίας η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν θεωρείται τίποτε από τα ακόλουθα:

— κρυπτοστοιχείο που εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4,

— μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος·

iii) λεπτομερή περιγραφή των ρυθμίσεων διακυβέρνησης που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1·

iv) τις πολιτικές και τις διαδικασίες που απαριθμούνται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο·

v) περιγραφή των συμβατικών ρυθμίσεων με τρίτες οντότητες όπως αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο·

vi) περιγραφή της πολιτικής επιχειρησιακής συνέχειας όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 9·

vii) περιγραφή των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων όπως αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 10·

viii) περιγραφή των συστημάτων και των διαδικασιών για την εγγύηση της διαθεσιμότητας, της γνησιότητας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 11.

2. Ένα πιστωτικό ίδρυμα που έχει προηγουμένως προβεί σε κοινοποίηση προς την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β), κατά την έκδοση άλλης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, δεν υποχρεούται να υποβάλει τυχόν πληροφορίες που είχε υποβάλει προηγουμένως στην αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές είναι πανομοιότυπες. Κατά την υποβολή των πληροφοριών που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), το πιστωτικό ίδρυμα επιβεβαιώνει ρητώς ότι κάθε πληροφορία που δεν υποβάλλεται εκ νέου εξακολουθεί να ισχύει.

3. Η αρμόδια αρχή που λαμβάνει κοινοποίηση όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) αξιολογεί, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των πληροφοριών που περιλαμβάνει η κοινοποίηση, αν έχουν παρασχεθεί οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το εν λόγω στοιχείο. Όταν η αρμόδια αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι μια κοινοποίηση δεν είναι πλήρης λόγω έλλειψης πληροφοριών, ενημερώνει αμέσως το κοινοποιούν πιστωτικό ίδρυμα σχετικά με αυτό και ορίζει προθεσμία εντός της οποίας το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να παράσχει τις πληροφορίες που λείπουν.

Η προθεσμία για την παροχή τυχόν πληροφοριών που λείπουν δεν υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος. Έως τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, αναστέλλεται η προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β). Η αρμόδια αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να υποβάλλει περαιτέρω αιτήματα για τη συμπλήρωση ή τη διευκρίνιση των πληροφοριών, τούτο όμως δεν συνεπάγεται αναστολή της περιόδου που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β).

Το πιστωτικό ίδρυμα δεν διενεργεί δημόσια προσφορά για τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ούτε επιδιώκει την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση, εφόσον η κοινοποίηση είναι ελλιπής.

4. Ένα πιστωτικό ίδρυμα που εκδίδει μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, δεν υπόκειται στις διατάξεις των άρθρων 16, 18, 20, 21, 24, 35, 41 και 42.

5. Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί αμελλητί τις πλήρεις πληροφορίες που λαμβάνει δυνάμει της παραγράφου 1 στην ΕΚΤ και, εάν το πιστωτικό ίδρυμα είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα κράτους μέλους που δεν είναι το ευρώ ή εάν η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα που δεν είναι το ευρώ, στην κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους.

Η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του κράτους μέλους που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των πλήρων πληροφοριών, εκδίδουν γνώμη σχετικά με τις εν λόγω πληροφορίες και τη διαβιβάζουν στην αρμόδια αρχή.

Η αρμόδια αρχή απαιτεί από το πιστωτικό ίδρυμα να μη διενεργήσει δημόσια προσφορά για τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ούτε να επιδιώξει την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση, εάν η ΕΚΤ ή, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του κράτους μέλους που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, εκδώσει αρνητική γνώμη για λόγους διακινδύνευσης της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής ή νομισματικής κυριαρχίας.

6. Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στην ESMA τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 109 παράγραφος 3 αφού εξακριβώσει την πληρότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Η ESMA καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 3 κατά την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.

7. Η οικεία αρμόδια αρχή, εντός δύο εργάσιμων ημερών από την ανάκληση της άδειας, γνωστοποιεί στην ESMA την ανάκληση της άδειας πιστωτικού ιδρύματος που εκδίδει μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Η ESMA καθιστά τις πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω ανάκληση διαθέσιμες στο μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 3, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

8. Η ΕΒΑ, σε στενή συνεργασία με την ESMA και την ΕΚΤ, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω καθορισμό της διαδικασίας έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α).

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 18

Αίτηση χορήγησης άδειας

1. Τα νομικά πρόσωπα ή άλλες επιχειρήσεις που σκοπεύουν να διενεργήσουν δημόσια προσφορά για μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή να επιδιώξουν την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση υποβάλλουν την αίτησή τους για άδεια, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16, στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής.
2. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιέχει όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) τη διεύθυνση του αιτούντος εκδότη·
 - β) τον αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας του αιτούντος εκδότη·
 - γ) το καταστατικό του αιτούντος εκδότη, κατά περίπτωση·
 - δ) πρόγραμμα δραστηριοτήτων, στο οποίο καθορίζεται το επιχειρηματικό μοντέλο που προτίθεται να ακολουθήσει ο αιτών εκδότης·
 - ε) νομική γνωμοδότηση βάσει της οποίας η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν θεωρείται τίποτε από τα ακόλουθα:
 - i) κρυπτοστοιχείο που εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4· ή
 - ii) μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος·
 - στ) λεπτομερή περιγραφή των ρυθμίσεων διακυβέρνησης του αιτούντος εκδότη όπως αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1·
 - ζ) όταν υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με συγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, περιγραφή των μηχανισμών και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που διαθέτουν οι εν λόγω πάροχοι για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις όσον αφορά την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
 - η) στοιχεία ταυτότητας των μελών του διοικητικού οργάνου του αιτούντος εκδότη·
 - θ) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο η) έχουν επαρκώς καλή φήμη και διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα για τη διαχείριση του αιτούντος εκδότη·

- ι) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι κάθε μέτοχος ή μέλος, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχει ειδική συμμετοχή στον αιτούντα εκδότη έχει επαρκώς καλή φήμη·
- ια) λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων όπως αναφέρεται στο άρθρο 19·
- ιβ) τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο·
- ιγ) περιγραφή των συμβατικών ρυθμίσεων με τρίτες οντότητες όπως αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο·
- ιδ) περιγραφή της πολιτικής επιχειρησιακής συνέχειας του αιτούντος εκδότη όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 9·
- ιε) περιγραφή των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων όπως αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 10·
- ιστ) περιγραφή των συστημάτων και των διαδικασιών για την εγγύηση της διαθεσιμότητας, της γνησιότητας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 11·
- ιη) περιγραφή των διαδικασιών διαχείρισης καταγγελιών του αιτούντος εκδότη όπως αναφέρονται στο άρθρο 31·
- ιθ) κατά περίπτωση, κατάλογο των κρατών μελών υποδοχής στα οποία ο αιτών εκδότης προτίθεται να προβεί σε δημόσια προσφορά μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή προτίθεται να επιδώξει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

3. Οι εκδότες που έχουν ήδη λάβει άδεια όσον αφορά μία μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν υποχρεούνται να υποβάλουν, για τους σκοπούς της χορήγησης άδειας όσον αφορά άλλη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, τυχόν πληροφορίες που είχαν υποβάλει προηγουμένως στην αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές είναι πανομοιότυπες. Κατά την υποβολή των πληροφοριών που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, ο εκδότης επιβεβαιώνει ρητώς ότι κάθε πληροφορία που δεν υποβάλλεται εκ νέου εξακολουθεί να ισχύει.

4. Η αρμόδια αρχή, αμέσως και, σε κάθε περίπτωση, εντός δύο εργάσιμων ημερών από την παραλαβή αίτησης δυνάμει της παραγράφου 1, βεβαιώνει εγγράφως τον αιτούντα εκδότη ότι την παρέλαβαν.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχεία θ) και ι), ο αιτών εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για όλα τα ακόλουθα:

- α) για όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου, την ύπαρξη λευκού ποινικού μητρώου όσον αφορά καταδικές ή την απουσία ποινών που επιβλήθηκαν βάσει του εφαρμοστέου εμπορικού δικαίου, της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας και της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ή σε σχέση με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την απάτη ή την επαγγελματική ευθύνη·
- β) ότι τα μέλη του διοικητικού οργάνου του αιτούντος εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διαθέτουν συλλογικά τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα για τη διαχείριση του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και ότι τα εν λόγω πρόσωπα υποχρεούνται να αφιερώνουν ικανό χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους·
- γ) για όλους τους μετόχους και τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον αιτούντα εκδότη, την ύπαρξη λευκού ποινικού μητρώου όσον αφορά καταδικές και την απουσία ποινών που επιβλήθηκαν βάσει του εφαρμοστέου εμπορικού δικαίου, της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας και της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ή σε σχέση με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την απάτη ή την επαγγελματική ευθύνη.

6. Η EBA, σε στενή συνεργασία με την ESMA και την EKT, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω καθορισμό των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Η EBA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

7. Η EBA, σε στενή συνεργασία με την ESMA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνει η αίτηση, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιομορφία στο έδαφος της Ένωσης.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εγκρίνει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 19

Περιεχόμενο και μορφή του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων για μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων για μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία περιέχει όλες τις ακόλουθες πληροφορίες, όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στο παράρτημα II:

- α) πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- β) πληροφορίες σχετικά με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση·
- δ) πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ε) πληροφορίες σχετικά με την υποκείμενη τεχνολογία·
- στ) πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους·
- ζ) πληροφορίες σχετικά με το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων·
- η) πληροφορίες σχετικά με τις κύριες δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μηχανισμού συναίνεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει επίσης την ταυτότητα του προσώπου, εκτός του εκδότη, που διενεργεί δημόσια προσφορά ή επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, και τον λόγο για τον οποίο το συγκεκριμένο πρόσωπο διενεργεί προσφορά για την εν λόγω μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή επιδιώκει την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση. Στις περιπτώσεις που το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν καταρτίζεται από τον εκδότη, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει επίσης την ταυτότητα του προσώπου που κατάρτισε το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και τον λόγο για τον οποίο το συγκεκριμένο πρόσωπο το κατάρτισε.

2. Όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν έχει σημαντικές παραλείψεις και παρουσιάζεται σε συνοπτική και κατανοητή μορφή.

3. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν περιέχει διαβεβαιώσεις όσον αφορά τη μελλοντική αξία των κρυπτοστοιχείων, παρά μόνο τη δήλωση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4.

4. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει σαφή και κατηγορηματική δήλωση ότι:

- α) η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενδέχεται να απολέσει εν μέρει ή εξολοκλήρου την αξία τους·
- β) η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενδέχεται να μην είναι πάντοτε μεταβιβάσιμη·
- γ) η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενδέχεται να μην είναι ρευστή·
- δ) η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν καλύπτεται από τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών δυνάμει της οδηγίας 97/9/ΕΚ·
- ε) η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν καλύπτεται από τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων δυνάμει της οδηγίας 2014/49/ΕΕ.

5. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει δήλωση του διοικητικού οργάνου του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Η δήλωση αυτή επιβεβαιώνει ότι το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων συμμορφώνεται με τον παρόντα τίτλο και ότι, εξ όσων γνωρίζει το διοικητικό όργανο, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές, και δεν υπάρχουν παραλείψεις στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων οι οποίες θα μπορούσαν να αλλοιώσουν το περιεχόμενό του.

6. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει περιληπτικό σημείωμα, το οποίο εισάγεται μετά τη δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 5, και στο οποίο παρέχονται, με συνοπτική και μη τεχνική γλώσσα, βασικές πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή τη σκοπούμενη εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση. Το περιληπτικό σημείωμα είναι εύκολα κατανοητό, με σαφή και περιεκτική μορφή παρουσίασης και διάταξης, που χρησιμοποιεί χαρακτηριστές αναγνώσιμου μεγέθους. Το περιληπτικό σημείωμα του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων παρέχει κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά της σχετικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ώστε να βοηθά τους δυνητικούς κατόχους της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να λαμβάνουν αποφάσεις εν επιγνώσει.

Το περιληπτικό σημείωμα περιέχει προειδοποίηση η οποία αναφέρει ότι:

- α) θα πρέπει να νοείται ως πρόλογος του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων·
- β) ο δυνητικός κάτοχος θα πρέπει να στηρίζει κάθε απόφαση αγοράς της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στο περιεχόμενο ολόκληρου του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και όχι μόνο του περιληπτικού σημειώματος·
- γ) η δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν συνιστά προσφορά ή προσέγγιση πελατών για την αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων, και ότι τυχόν ανάλογη προσφορά ή προσέγγιση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω ενημερωτικού δελτίου ή άλλων εγγράφων προσφοράς δυνάμει της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας·
- δ) το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν συνιστά ενημερωτικό δελτίο κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 ή άλλο έγγραφο προσφοράς δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Το περιληπτικό σημείωμα αναφέρει ότι οι κάτοχοι μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν δικαίωμα εξαργύρωσης ανά πάσα στιγμή, καθώς και τους όρους της εν λόγω εξαργύρωσης.

7. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει την ημερομηνία κοινοποίησής του και πίνακα περιεχομένων.

8. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους καταγωγής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

Όταν η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία προσφέρεται επίσης σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής του εκδότη, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται επίσης σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

9. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων διατίθεται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο.

10. Η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, μορφότυπους και υποδείγματα για τους σκοπούς της παραγράφου 9.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εγκρίνει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

11. Η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο η), όσον αφορά τους δείκτες βιωσιμότητας σε σχέση με δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Κατά την κατάρτιση των σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η ESMA εξετάζει τα διάφορα είδη μηχανισμών συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία, τις δομές κινήτρων τους και τη χρήση ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και φυσικών πόρων, την παραγωγή αποβλήτων και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η ESMA επικαιροποιεί τα εν λόγω ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα υπό το πρίσμα των ρυθμιστικών και τεχνολογικών εξελίξεων.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 20

Αξιολόγηση της αίτησης χορήγησης άδειας

1. Οι αρμόδιες αρχές που παραλαμβάνουν αίτηση χορήγησης άδειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18, αξιολογούν, εντός 25 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή την εν λόγω αίτησης, αν η εν λόγω αίτηση, συμπεριλαμβανομένου του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 19, περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες. Ενημερώνουν αμέσως τον αιτούντα εκδότη για το αν λείπουν απαιτούμενες πληροφορίες από την αίτηση, συμπεριλαμβανομένου του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων. Αν η αίτηση, συμπεριλαμβανομένου του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, δεν είναι πλήρης, οι αρμόδιες αρχές ορίζουν προθεσμία έως τη λήξη της οποίας ο αιτών εκδότης οφείλει να διαβιβάσει τις πληροφορίες που λείπουν.

2. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν, εντός 60 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή πλήρους αίτησης, αν ο αιτών εκδότης συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του παρόντος τίτλου και συντάσσουν πλήρως αιτιολογημένο σχέδιο απόφασης σχετικά με τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης άδειας. Κατά τη διάρκεια των 60 εργάσιμων ημερών, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ζητήσουν από τον αιτούντα εκδότη οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένου του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 19.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να συνεργάζονται με αρμόδιες αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή άλλους δημόσιους φορείς.

3. Η περίοδος αξιολόγησης βάσει των παραγράφων 1 και 2 αναστέλλεται για την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής αιτήματος παροχής πληροφοριών που λείπουν από τις αρμόδιες αρχές και της παραλαβής από αυτές απάντησης από τον αιτούντα εκδότη. Η αναστολή δεν υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες μέρες. Οι αρμόδιες αρχές έχουν τη διακριτική ευχέρεια να υποβάλλουν περαιτέρω αιτήματα για τη συμπλήρωση ή τη διευκρίνιση των πληροφοριών, τούτο όμως δεν συνεπάγεται αναστολή της περιόδου αξιολόγησης βάσει των παραγράφων 1 και 2.

4. Μετά την περίοδο των 60 εργάσιμων ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 2, οι αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν το σχέδιο απόφασης τους συνοδευόμενο από την αίτηση στην EBA, την ESMA και την EKT. Όταν ο αιτών εκδότης είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, ή όταν η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα κράτους μέλους που δεν είναι το ευρώ, οι αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν το σχέδιο απόφασης τους συνοδευόμενο από την αίτηση και στην κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους.

5. Η EBA και η ESMA, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής και εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του σχεδίου απόφασης και της αίτησης, εκδίδουν γνώμη σχετικά με την αξιολόγηση της νομικής γνωμοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχείο ε), και διαβιβάζουν τις αντίστοιχες γνώμες τους στην οικεία αρμόδια αρχή.

Η EKT ή, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στην παράγραφο 4, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του σχεδίου απόφασης και της αίτησης, εκδίδει γνώμη όσον αφορά την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να ενέχει η έκδοση της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής και τη νομισματική κυριαρχία, και διαβιβάζει τη γνώμη της στην οικεία αρμόδια αρχή.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21 παράγραφος 4, οι γνώμες που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου είναι μη δεσμευτικές.

Ωστόσο, η αρμόδια αρχή εξετάζει δεόντως τις γνώμες που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 21

Χορήγηση ή άρνηση χορήγησης άδειας

1. Εντός 25 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των γνωμών που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 5, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν πλήρως αιτιολογημένη απόφαση σχετικά με τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης άδειας στον αιτούντα εκδότη και, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη λήψη της εν λόγω απόφασης, την κοινοποιούν στον αιτούντα εκδότη. Εφόσον ο αιτών εκδότης λάβει άδεια, θεωρείται ότι έχει εγκριθεί το οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.

2. Οι αρμόδιες αρχές αρνούνται τη χορήγηση άδειας εφόσον υφίστανται αντικειμενικοί και εξακριβώσιμοι λόγοι για τους οποίους:

α) το διοικητικό όργανο του αιτούντος εκδότη ενδέχεται να αποτελέσει απειλή για την αποτελεσματική, χρηστή και συνετή διαχείριση και την αδιάλειπτη λειτουργία του, καθώς και για τη δέουσα συνεκτίμηση του συμφέροντος των πελατών του και της ακεραιότητας της αγοράς·

- β) τα μέλη του διοικητικού οργάνου δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2·
- γ) οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές δεν πληρούν τα κριτήρια επαρκούς καλής φήμης που ορίζονται στο άρθρο 34 παράγραφος 4·
- δ) ο αιτών εκδότης δεν πληροί ή είναι πιθανόν να μην πληροί οποιαδήποτε απαίτηση του παρόντος τίτλου·
- ε) το επιχειρηματικό μοντέλο του αιτούντος εκδότη ενδέχεται να αποτελέσει σοβαρή απειλή για την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, ή εκδότη τον εκδότη ή τον τομέα σε σοβαρούς κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

3. Η EBA και η ESMA καταρτίζουν από κοινού, έως τις 30 Ιουνίου 2024, κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, αντίστοιχα, σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των μετόχων και των μελών, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές σε εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

4. Οι αρμόδιες αρχές αρνούνται επίσης τη χορήγηση άδειας εάν η EKT ή, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα εκδώσει αρνητική γνώμη δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 5 για λόγους διακινδύνευσης της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής ή νομισματικής κυριαρχίας.

5. Οι αρμόδιες αρχές, εντός δύο εργάσιμων ημερών από τη χορήγηση άδειας, κοινοποιούν στο ενιαίο σημείο επαφής των κρατών μελών υποδοχής, στην ESMA, στην EBA, στην EKT και, κατά περίπτωση, στις κεντρικές τράπεζες που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 109 παράγραφος 3.

Η ESMA καθιστά της εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο μητρώο σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 3, έως την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.

6. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν την EBA, την ESMA, την EKT και, κατά περίπτωση, την κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, σχετικά με όλες τις αιτήσεις χορήγησης άδειας που απορρίπτονται, και παρέχουν το σκεπτικό της απόφασής τους και, κατά περίπτωση, επεξήγηση για τυχόν απόκλιση από τις γνώμες που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 5.

Άρθρο 22

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Για κάθε μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία με αξία έκδοσης άνω των 100 000 000 EUR, ο εκδότης υποβάλλει σε τριμηνιαία βάση στην αρμόδια αρχή τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τον αριθμό των κατόχων·
- β) την αξία της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που εκδόθηκε και το μέγεθος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων·
- γ) τον μέσο αριθμό και τη μέση συνολική αξία των συναλλαγών ανά ημέρα κατά το σχετικό τρίμηνο·
- δ) εκτίμηση του μέσου αριθμού και της μέσης συνολικής αξίας των συναλλαγών ανά ημέρα κατά το σχετικό τρίμηνο που σχετίζονται με χρήσεις της ως ανταλλακτικού μέσου εντός ζώνης ενιαίου νομίσματος.

Για τους σκοπούς των στοιχείων γ) και δ) του πρώτου εδαφίου, ως «συναλλαγή» νοείται κάθε αλλαγή του φυσικού ή νομικού προσώπου που δικαιούται τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως αποτέλεσμα της μεταβίβασης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία από μία διεύθυνση ή λογαριασμό καταναμημένου καθολικού σε άλλη διεύθυνση ή λογαριασμό καταναμημένου καθολικού.

Συναλλαγές οι οποίες σχετίζονται με την ανταλλαγή έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων με τον εκδότη ή με πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν θεωρείται ότι σχετίζονται με χρήσεις της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως ανταλλακτικού μέσου, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις ότι η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιείται για τον διακανονισμό συναλλαγών σε άλλα κρυπτοστοιχεία.

2. Η αρμόδια αρχή μπορεί να απαιτεί από τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να συμμορφώνονται με την υποχρέωση υποβολής στοιχείων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 όσον αφορά μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία οι οποίες εκδίδονται με αξία μικρότερη των 100 000 000 EUR.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν υπηρεσίες σχετικά με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία παρέχουν στον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση της έκδοσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, αναφέροντας μεταξύ άλλων και τις συναλλαγές εκτός κατανημένου καθολικού.

4. Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί τις πληροφορίες που λαμβάνει στην ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, στην κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4 και στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής.

5. Η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4 δύναται να παρέχουν στην αρμόδια αρχή τις δικές τους εκτιμήσεις για τον τριμηνιαίο μέσο αριθμό και την τριμηνιαία μέση συνολική αξία συναλλαγών ανά ημέρα που σχετίζονται με χρήσεις της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως ανταλλακτικού μέσου εντός μιας ζώνης ενιαίου νομίσματος.

6. Η ΕΒΑ, σε στενή συνεργασία με την ΕΚΤ, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον προσδιορισμό της μεθοδολογίας για την εκτίμηση του τριμηνιαίου μέσου αριθμού και της μέσης συνολικής αξίας συναλλαγών ανά ημέρα που σχετίζονται με χρήσεις της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως ανταλλακτικού μέσου σε μια ζώνη ενιαίου νομίσματος.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

7. Η ΕΒΑ καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, μορφότυπους και υποδείγματα για τους σκοπούς της υποβολής εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και της παροχής πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 23

Περιορισμοί στην έκδοση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται ευρέως ως ανταλλακτικό μέσο

1. Όταν, για μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ο κατ' εκτίμηση τριμηνιαίος μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία συναλλαγών ανά ημέρα που σχετίζονται με χρήσεις της ως ανταλλακτικού μέσου εντός ζώνης ενιαίου νομίσματος υπερβαίνουν, αντίστοιχα, το 1 000 000 συναλλαγές και τα 200 000 000 EUR, ο εκδότης:

α) παύει να εκδίδει την εν λόγω μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· και

β) εντός 40 εργάσιμων ημερών από την επίτευξη του εν λόγω ορίου, υποβάλλει σχέδιο στην αρμόδια αρχή για να διασφαλίσει ότι ο εκτιμώμενος τριμηνιαίος μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία των εν λόγω συναλλαγών ανά ημέρα διατηρούνται κάτω από το 1 000 000 συναλλαγές και τα 200 000 000 EUR αντίστοιχα.

2. Η αρμόδια αρχή χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που παρέχει ο εκδότης, τις δικές της εκτιμήσεις ή τις εκτιμήσεις που παρέχει η ΕΚΤ ή, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, ανάλογα με το ποια εκτίμηση είναι υψηλότερη, προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσον έχει επιτευχθεί το όριο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Όταν περισσότεροι του ενός εκδότες εκδίδουν την ίδια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αξιολογούνται από την αρμόδια αρχή μετά από άρθρωση των δεδομένων που προέρχονται από όλους τους εκδότες.

4. Ο εκδότης υποβάλλει προς έγκριση στην αρμόδια αρχή το σχέδιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β). Εάν είναι απαραίτητο, η αρμόδια αρχή απαιτεί τροποποιήσεις, όπως η επιβολή ελάχιστου ονομαστικού ποσού, ώστε να εξασφαλιστεί έγκαιρη μείωση της χρήσης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως ανταλλακτικό μέσο.

5. Η αρμόδια αρχή επιτρέπει στον εκδότη να εκδώσει εκ νέου τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μόνο όταν έχει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο εκτιμώμενος τριμηνιαίος μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία συναλλαγών ανά ημέρα σε σχέση με χρήσεις της ως ανταλλακτικού μέσου εντός ζώνης ενιαίου νομίσματος δεν υπερβαίνουν το 1 000 000 συναλλαγές και τα 200 000 000 EUR αντίστοιχα.

Άρθρο 24

Ανάκληση της άδειας

1. Οι αρμόδιες αρχές ανακαλούν την άδεια εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο εκδότης έχει παύσει να ασκεί τη δραστηριότητά του για περίοδο έξι συναπτόν μηνών ή δεν έχει χρησιμοποιήσει την άδεια του για περίοδο 12 συναπτόν μηνών·
- β) ο εκδότης έχει αποκτήσει την άδειά του με αντικανονικό τρόπο, μεταξύ άλλων βάσει ψευδών δηλώσεων στην αίτηση χορήγησης της άδειας που αναφέρεται στο άρθρο 18 ή σε λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25·
- γ) ο εκδότης δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων χορηγήθηκε η άδεια·
- δ) ο εκδότης έχει διαπράξει σοβαρές παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος τίτλου·
- ε) ο εκδότης υπόκειται σε σχέδιο ανάκαμψης·
- στ) ο εκδότης έχει παρατηθεί ρητώς από την άδειά του ή έχει αποφασίσει την παύση των δραστηριοτήτων του·
- ζ) η δραστηριότητα του εκδότη αποτελεί σοβαρή απειλή για την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, ή εκθέτει τον εκδότη ή τον τομέα σε σοβαρούς κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενημερώνει την οικεία αρμόδια αρχή σχετικά με τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο (στοιχεία ε) και στ).

2. Οι αρμόδιες αρχές ανακαλούν επίσης την άδεια εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όταν η ΕΚΤ ή, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, γνωμοδοτεί ότι η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αποτελεί σοβαρή απειλή για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία.

3. Οι αρμόδιες αρχές περιορίζουν το ποσό μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που πρόκειται να εκδοθεί ή καθορίζουν ελάχιστο ονομαστικό ποσό όσον αφορά τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όταν η ΕΚΤ ή, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, γνωμοδοτεί ότι η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αποτελεί απειλή για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία, και καθορίζουν το εφαρμοστέο όριο ή το ελάχιστο ονομαστικό ποσό.

4. Οι οικείες αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμελλητί την αρχή που είναι αρμόδια για τον εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σχετικά με τις ακόλουθες καταστάσεις:

- α) μια τρίτη οντότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η) του παρόντος κανονισμού, έχει απολέσει την άδειά της να λειτουργεί ως πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 59 του παρόντος κανονισμού, ίδρυμα πληρωμών ή ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος·
- β) τα μέλη του διοικητικού οργάνου του εκδότη ή οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον εκδότη έχουν παραβεί τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849.

5. Οι αρμόδιες αρχές ανακαλούν την άδεια εκδότη μάρκας με αναφορά περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρούν ότι οι καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου πλήττουν την καλή φήμη των μελών του διοικητικού οργάνου του εν λόγω εκδότη ή την καλή φήμη των τυχόν μετόχων ή μελών, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον εκδότη, ή εάν υπάρχει ένδειξη αποτυχίας των ρυθμίσεων διακυβέρνησης ή των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 34.

Όταν ανακαλείται η άδεια, ο εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εφαρμόζει τη διαδικασία βάσει του άρθρου 47.

6. Οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν στην ESMA, εντός δύο εργάσιμων ημερών από την ανάκληση της άδειας, την εν λόγω ανάκληση άδειας του εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Η ESMA καθιστά τις πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω ανάκληση διαθέσιμες στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Άρθρο 25

Τροποποίηση δημοσιευμένων λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων για μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενημερώνουν την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής σχετικά με τυχόν σκοπούμενη μεταβολή του επιχειρηματικού μοντέλου τους που είναι πιθανόν να επηρεάσει σημαντικά τις αποφάσεις αγοράς οποιουδήποτε κατόχου ή δυνητικού κατόχου μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και η οποία επέρχεται μετά τη χορήγηση της άδειας σύμφωνα με το άρθρο 21 ή μετά την έγκριση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17, καθώς και στο πλαίσιο του άρθρου 23. Στις εν λόγω μεταβολές συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, κάθε σημαντική τροποποίηση που αφορά:

- α) τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των γραμμών αναφοράς στο διοικητικό όργανο και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων·
- β) τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού και τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού·
- γ) τα δικαιώματα που παραχωρούνται στους κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- δ) τον μηχανισμό έκδοσης και εξαργύρωσης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ε) τα πρωτόκολλα για την επικύρωση των συναλλαγών με μάρκες με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων·
- στ) τη λειτουργία της ιδιόκτητης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού των εκδοτών, όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εκδίδονται, μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται μέσω της χρήσης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού·
- ζ) τους μηχανισμούς για τη διασφάλιση της ρευστότητας μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της πολιτικής και των διαδικασιών για τη διαχείριση της ρευστότητας για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 45·
- η) τις συμβάσεις με τρίτες οντότητες, μεταξύ άλλων για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και την επένδυση του αποθεματικού, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και, κατά περίπτωση, τη δημόσια διανομή των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- θ) τις διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών·
- ι) την εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τις σχετικές γενικές πολιτικές και διαδικασίες.

Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ενημερώνουν την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσής τους τουλάχιστον 30 εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος των σκοπούμενων μεταβολών.

2. Όταν οποιαδήποτε σκοπούμενη μεταβολή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει γνωστοποιηθεί στην αρμόδια αρχή, ο εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καταρτίζει σχέδιο τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων και διασφαλίζει ότι η σειρά των πληροφοριών που εμφανίζονται σε αυτό είναι σύμφωνη με τη σειρά του αρχικού λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.

Ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κοινοποιεί το σχέδιο τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής.

Η αρμόδια αρχή βεβαιώνει ηλεκτρονικά την παραλαβή του σχεδίου τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων το συντομότερο δυνατόν, και το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή του.

Η αρμόδια αρχή εγκρίνει ή αρνείται να εγκρίνει το σχέδιο τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων εντός 30 εργάσιμων ημερών από τη βεβαίωση παραλαβής του. Στο πλαίσιο της εξέτασης του σχεδίου τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία, διευκρίνιση ή αιτιολόγηση σχετικά με το σχέδιο τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων. Όταν η αρμόδια αρχή υποβάλλει τέτοιο αίτημα, η προθεσμία των 30 εργάσιμων ημερών αρχίζει μόνο αφότου η αρμόδια αρχή λάβει τις ζητούμενες πρόσθετες πληροφορίες.

3. Όταν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι οι τροποποιήσεις του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων είναι δυνητικά σημαντικές για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής και τη νομισματική κυριαρχία, διαβουλεύεται με την ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, με την κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4. Η αρμόδια αρχή μπορεί επίσης να διαβουλεύεται με την ΕΒΑ και την ΕΣΜΑ σε τέτοιες περιπτώσεις.

Η ΕΚΤ ή η οικεία κεντρική τράπεζα και, κατά περίπτωση, η ΕΒΑ και η ESMA εκδίδουν γνώμη εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος διαβούλευσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

4. Όταν η αρμόδια αρχή εγκρίνει το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, μπορεί να ζητήσει από τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τα εξής:

- α) να θέσει σε εφαρμογή μηχανισμούς για τη διασφάλιση της προστασίας των κατόχων της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, όταν μια πιθανή τροποποίηση στις δραστηριότητες του εκδότη ενδέχεται να έχει σημαντική επίδραση στην αξία, τη σταθερότητα ή τους κινδύνους για τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού·
- β) να λάβει κάθε ενδεδειγμένο διορθωτικό μέτρο για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που σχετίζονται με την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

Η αρμόδια αρχή ζητεί από τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να λάβει κάθε ενδεδειγμένο διορθωτικό μέτρο για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που σχετίζονται με την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ή τη νομισματική κυριαρχία, εάν τα εν λόγω διορθωτικά μέτρα προτείνονται από την ΕΚΤ ή, κατά περίπτωση, από την κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Όταν η ΕΚΤ ή η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4, προτείνει διαφορετικά μέτρα από αυτά που ζήτησε η αρμόδια αρχή, τα προτεινόμενα μέτρα συνδυάζονται ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, ζητείται το πλέον αυστηρό μέτρο.

5. Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στην ESMA, στα ενιαία σημεία επαφής των κρατών μελών υποδοχής, στην ΕΒΑ, στην ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους εντός δύο εργάσιμων ημερών από τη χορήγηση της έγκρισης.

Η ESMA καθιστά αμελλήτι διαθέσιμο το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109.

Άρθρο 26

Ευθύνη των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων

1. Όταν ένας εκδότης έχει παραβεί το άρθρο 19 παρέχοντας στο οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή σε τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων πληροφορίες που δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς ή είναι παραπλανητικές, ο εν λόγω εκδότης και τα μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του φέρουν ευθύνη έναντι κατόχου τέτοιας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για τυχόν ζημία που προκλήθηκε λόγω της παράβασης αυτής.

2. Τυχόν συμβατικός αποκλεισμός ή περιορισμός της αστικής ευθύνης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στερείται έννομου αποτελέσματος.

3. Αποτελεί ευθύνη του κατόχου της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να αποδειξει βάσει στοιχείων ότι ο εκδότης της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία παρέβη το άρθρο 19 παρέχοντας στο οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή σε τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων πληροφορίες που δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς ή είναι παραπλανητικές, και ότι η στήριξη στις πληροφορίες αυτές είχε αντίκτυπο στην απόφαση του κατόχου για αγορά, πώληση ή ανταλλαγή της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

4. Ο εκδότης και τα μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του δεν ευθύνονται για ζημιές που προκαλούνται λόγω στήριξης στις πληροφορίες που παρέχονται σε περιληπτικό σημείωμα σύμφωνα με το άρθρο 19, συμπεριλαμβανομένης τυχόν μετάφρασής του, εκτός εάν το περιληπτικό σημείωμα:

- α) είναι παραπλανητικό, ανακριβές ή ασυνεπές σε συνδυασμό με τα άλλα μέρη του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων· ή
- β) δεν παρέχει, σε συνδυασμό με τα άλλα μέρη του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, βασικές πληροφορίες με στόχο να συνδράμει τους δυνητικούς κατόχους κατά την εξέταση του ενδεχομένου αγοράς της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει οποιαδήποτε άλλη αστική ευθύνη δυνάμει του εθνικού δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Υποχρεώσεις των εκδοτών μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων**Άρθρο 27****Υποχρέωση να ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό προς το βέλτιστο συμφέρον των κατόχων μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων**

1. Οι εκδότες μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό και επικοινωνούν με τους κατόχους και τους δυνητικούς κατόχους μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων με ακριβή, σαφή και μη παραπλανητικό τρόπο.
2. Οι εκδότες μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων ενεργούν προς το βέλτιστο συμφέρον των κατόχων των εν λόγω μαρκών, οι οποίοι τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, εκτός εάν τυχόν προνομιακή μεταχείριση δημοσιοποιείται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, στις διαφημιστικές ανακοινώσεις.

Άρθρο 28**Δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων**

Εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δημοσιεύει στον ιστότοπό του το εγκεκριμένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 21 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 25. Το εγκεκριμένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καθίσταται δημοσίως προσβάσιμο κατά την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της εισαγωγής της προς διαπραγμάτευση. Το εγκεκριμένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, παραμένουν διαθέσιμα στον ιστότοπο του εκδότη καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία βρίσκεται στην κατοχή του κοινού.

Άρθρο 29**Διαφημιστικές ανακοινώσεις**

1. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις που σχετίζονται με δημόσια προσφορά μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ή με την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση, συμμορφώνονται με όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - α) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις μπορούν να αναγνωρίζονται σαφώς ως τέτοιες·
 - β) οι πληροφορίες στις διαφημιστικές ανακοινώσεις είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές·
 - γ) οι πληροφορίες στις διαφημιστικές ανακοινώσεις συνάδουν με τις πληροφορίες του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων·
 - δ) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις αναφέρουν σαφώς ότι έχει δημοσιευθεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και αναγράφουν με εμφανή τρόπο τη διεύθυνση του ιστότοπου του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και έναν αριθμό τηλεφώνου και μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία με τον εκδότη.
2. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις περιέχουν σαφή και κατηγορηματική δήλωση ότι οι κάτοχοι της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν δικαίωμα εξαργύρωσης από τον εκδότη ανά πάσα στιγμή.
3. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις και οι τυχόν τροποποιήσεις τους δημοσιεύονται στον ιστότοπο του εκδότη.
4. Οι αρμόδιες αρχές δεν απαιτούν εκ των προτέρων έγκριση των διαφημιστικών ανακοινώσεων πριν από τη δημοσίευσή τους.
5. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές κατόπιν σχετικού αιτήματος.
6. Δεν διαδίδονται διαφημιστικές ανακοινώσεις πριν από τη δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων. Ο περιορισμός αυτός δεν επηρεάζει την ικανότητα του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να διενεργεί βολιδοσκοπήσεις της αγοράς.

Άρθρο 30

Συνεχής ενημέρωση των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δημοσιοποιούν σε ανοικτό στο κοινό και εύκολα προσβάσιμο σημείο του ιστοτόπου τους, με σαφή, ακριβή και διαφανή τρόπο, το ποσό των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που είναι σε κυκλοφορία, καθώς και την αξία και τη σύνθεση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36. Οι πληροφορίες αυτές ενημερώνονται τουλάχιστον σε μηνιαία βάση.
2. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δημοσιοποιούν σε ανοικτό στο κοινό και εύκολα προσβάσιμο σημείο του ιστοτόπου τους, το συντομότερο δυνατόν, σύντομη, σαφή, ακριβή και διαφανή σύνοψη της έκθεσης λογιστικού ελέγχου, καθώς και την πλήρη και χωρίς περικοπές έκθεση λογιστικού ελέγχου, που αφορά το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36.
3. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 88, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δημοσιοποιούν σε ανοικτό στο κοινό και εύκολα προσβάσιμο σημείο του ιστοτόπου τους, το συντομότερο δυνατόν και με σαφή, ακριβή και διαφανή τρόπο, κάθε συμβάν το οποίο έχει ή είναι πιθανόν να έχει σημαντική επίδραση στην αξία των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36.

Άρθρο 31

Διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καθορίζουν και διατηρούν αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες για την άμεση, δίκαιη και συνεπή διαχείριση των καταγγελιών που λαμβάνουν από κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων καταναλωτών που εκπροσωπούν κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και δημοσιοποιούν περιγραφές των εν λόγω διαδικασιών. Όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διανέμονται, εν μέρει ή εξολοκλήρου, από τρίτες οντότητες όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 στοιχείο η), οι εκδότες των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καθορίζουν διαδικασίες για τη διευκόλυνση της διαχείρισης και των καταγγελιών μεταξύ κατόχων των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των εν λόγω τρίτων οντοτήτων.
2. Οι κάτοχοι μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μπορούν να υποβάλλουν καταγγελίες δωρεάν στους εκδότες των μαρκών τους με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή, κατά περίπτωση, στις τρίτες οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και, κατά περίπτωση, οι τρίτες οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καταρτίζουν και θέτουν στη διάθεση των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υπόδειγμα για την υποβολή καταγγελιών και τηρούν αρχείο όλων των καταγγελιών που έλαβαν και των τυχόν μέτρων που λήφθηκαν ως απάντηση.
4. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ερευνούν όλες τις καταγγελίες έγκαιρα και με δίκαιο τρόπο και ενημερώνουν σχετικά με το αποτέλεσμα των εν λόγω ερευνών τους κατόχους των μαρκών τους με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
5. Η EBA, σε στενή συνεργασία με την ESMA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει περαιτέρω τις απαιτήσεις, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες για τη διαχείριση καταγγελιών.

Η EBA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό, εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 32

Εντοπισμός, πρόληψη, διαχείριση και δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εφαρμόζουν και διατηρούν αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ των ιδίων και:
 - α) των μετόχων τους ή των μελών τους·
 - β) κάθε μετόχου ή μέλους, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχει ειδική συμμετοχή στους εκδότες·
 - γ) των διευθυντικών στελεχών τους·

- δ) των εργαζομένων τους·
- ε) των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία· ή
- στ) τρίτων που ασκούν μία από τις λειτουργίες που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η).

2. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία λαμβάνουν, ειδικότερα, όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν από τη διαχείριση και την επένδυση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36.

3. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία γνωστοποιούν, σε εμφανές σημείο στον ιστότοπό τους, στους κατόχους των μαρκών τους με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τη γενική φύση και τις πηγές των συγκρούσεων συμφερόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό τους.

4. Η γνωστοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 είναι επαρκώς ακριβής, ούτως ώστε οι δυνητικοί κάτοχοι των μαρκών τους με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να είναι σε θέση να λάβουν απόφαση εν επιγνώσει για την αγορά των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

5. Η EBA καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει περαιτέρω:

α) τις απαιτήσεις όσον αφορά τις πολιτικές και διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1·

β) τις λεπτομέρειες και τη μεθοδολογία για το περιεχόμενο της γνωστοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

Η EBA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 33

Κοινοποίηση αλλαγών στο διοικητικό όργανο

Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κοινοποιούν αμέσως στην οικεία αρμόδια αρχή κάθε αλλαγή στο διοικητικό τους όργανο, και παρέχουν στην οικεία αρμόδια αρχή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς το άρθρο 34 παράγραφος 2.

Άρθρο 34

Ρυθμίσεις διακυβέρνησης

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διαθέτουν άρτιες ρυθμίσεις διακυβέρνησης, που περιλαμβάνουν σαφή οργανωτική δομή με ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης, αποτελεσματικές διαδικασίες εντοπισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν, καθώς και επαρκείς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων ορθών διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών.

2. Τα μέλη του διοικητικού οργάνου εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν επαρκώς καλή φήμη και διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα τόσο ατομικά όσο και συλλογικά για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Συγκεκριμένα, δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ή για άλλα αδικήματα που θα μπορούσαν να πλήξουν την καλή τους φήμη. Επίσης, αποδεικνύουν ότι είναι σε θέση να αφιερώνουν ικανό χρόνο για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Το διοικητικό όργανο εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αξιολογεί και ανά τακτά διαστήματα επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις των κεφαλαίων 2, 3, 5 και 6 του παρόντος τίτλου, και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρκειών στο πλαίσιο αυτό.

4. Οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές σε εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν επαρκώς καλή φήμη και, συγκεκριμένα, δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ή για άλλα αδικήματα που θα μπορούσαν να πλήξουν την καλή τους φήμη.

5. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εγκρίνουν πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες είναι επαρκώς αποτελεσματικές ώστε να εξασφαλίζεται συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θεσπίζουν, διατηρούν και εφαρμόζουν, ειδικότερα, πολιτικές και διαδικασίες όσον αφορά:

- α) το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36·
- β) τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37·
- γ) τα δικαιώματα που παραχωρούνται στους κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39·
- δ) τον μηχανισμό έκδοσης και εξαργύρωσης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ε) τα πρωτόκολλα για την επικύρωση συναλλαγών με χρήση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- στ) τη λειτουργία της ιδιόκτητης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού του εκδότη, όταν οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εκδίδονται, μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται μέσω της χρήσης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή παρόμοια τεχνολογία που χρησιμοποιούν οι εκδότες ή τρίτος που ενεργεί για λογαριασμό τους·
- ζ) τους μηχανισμούς για τη διασφάλιση της ρευστότητας μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της πολιτικής και των διαδικασιών για τη διαχείριση της ρευστότητας για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 45·
- η) τις συμφωνίες με τρίτες οντότητες για τη διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, και για την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και, κατά περίπτωση, τη δημόσια διανομή των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- θ) τη γραπτή συγκατάθεση των εκδοτών μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων που παρέχεται σε άλλα πρόσωπα που ενδέχεται να διενεργήσουν δημόσια προσφορά για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή να επιδιώξουν την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση·
- ι) τη διαχείριση καταγγελιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 31·
- ια) τις συγκρούσεις συμφερόντων, όπως ορίζονται στο άρθρο 32·

Όταν οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία συνάπτουν συμφωνίες όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο η), οι συμφωνίες αυτές καθορίζονται σε σύμβαση με τις τρίτες οντότητες. Αυτές οι συμβατικές ρυθμίσεις προσδιορίζουν τους ρόλους, τις ευθύνες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τόσο των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όσο και των τρίτων οντοτήτων. Σε περίπτωση συμβατικών ρυθμίσεων στις οποίες εμπλέκονται διάφορες δικαιοδοσίες, προβλέπεται σαφής επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου.

6. Εάν δεν έχουν δρομολογήσει σχέδιο εξαργύρωσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 47, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούν κατάλληλα και αναλογικά συστήματα, πόρους και διαδικασίες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης και κανονικής εκτέλεσης των υπηρεσιών και των δραστηριοτήτων τους. Για τον σκοπό αυτόν, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διατηρούν όλα τα οικεία συστήματα και τα πρωτόκολλα ασφαλούς πρόσβασης σε συμμόρφωση με τα κατάλληλα ενωσιακά πρότυπα.

7. Εάν ο εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αποφασίσει να διακόψει την παροχή υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του, μεταξύ άλλων διακόπτοντας την έκδοση της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, υποβάλλει σχέδιο στην αρμόδια αρχή προς έγκριση της εν λόγω διακοπής.

8. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εντοπίζουν τις πηγές λειτουργικού κινδύνου και ελαχιστοποιούν τους εν λόγω κινδύνους, με την ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων, ελέγχων και διαδικασιών.

9. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καθορίζουν πολιτική και σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας για τη διασφάλιση, σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας των οικείων συστημάτων και διαδικασιών ΤΠΕ, της διατήρησης των σημαντικών δεδομένων και λειτουργιών και της συνέχισης των δραστηριοτήτων τους ή, αν αυτό δεν είναι δυνατόν, της έγκαιρης αποκατάστασης των εν λόγω δεδομένων και λειτουργιών και της έγκαιρης επανέναρξης των δραστηριοτήτων τους.

10. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διαθέτουν μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών ρυθμίσεων ελέγχου και διασφάλισης για τη διαχείριση των συστημάτων ΤΠΕ, όπως απαιτείται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁷⁾. Οι διαδικασίες παρέχουν ολοκληρωμένη εκτίμηση σχετικά με την εξάρτηση από τρίτες οντότητες όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η) του παρόντος άρθρου. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία παρακολουθούν και αξιολογούν σε τακτική βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών εκτίμησης κινδύνου και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρειών στο πλαίσιο αυτό.

11. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εφαρμόζουν επαρκή συστήματα και διαδικασίες για την εγγύηση της διαθεσιμότητας, της γνησιότητας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, όπως απαιτείται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Τα εν λόγω συστήματα καταγράφουν και διαφυλάσσουν τα σχετικά δεδομένα και πληροφορίες που συλλέγονται και δημιουργούνται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των εκδοτών.

12. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εξασφαλίζουν ότι υποβάλλονται σε τακτικό λογιστικό έλεγχο από ανεξάρτητους ελεγκτές. Τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων γνωστοποιούνται στο διοικητικό όργανο του σχετικού εκδότη και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής.

13. Έως τις 30 Ιουνίου 2024, η ΕΒΑ, σε στενή συνεργασία με την ESMA και την ΕΚΤ, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 για τον καθορισμό του ελάχιστου περιεχομένου των ρυθμίσεων διακυβέρνησης σχετικά με:

- α) τα εργαλεία για την παρακολούθηση των κινδύνων, που αναφέρονται στην παράγραφο 8·
- β) το σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας που αναφέρεται στην παράγραφο 9·
- γ) τον μηχανισμό εσωτερικού ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 10·
- δ) τους λογιστικούς ελέγχους που αναφέρονται στην παράγραφο 12, συμπεριλαμβανομένης της ελάχιστης τεκμηρίωσης που πρέπει να χρησιμοποιείται στον έλεγχο.

Κατά την έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η ΕΒΑ λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις περί απαιτήσεων διακυβέρνησης που προβλέπονται σε άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Άρθρο 35

Απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κατέχουν, ανά πάσα στιγμή, ίδια κεφάλαια ίσα τουλάχιστον με το ανώτερο από τα ακόλουθα ποσά:

- α) 350 000 EUR·
- β) 2 % του μέσου ποσού των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που αναφέρονται στο άρθρο 36·
- γ) το ένα τέταρτο των πάγιων εξόδων του προηγούμενου έτους.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, ως μέσο ποσό των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού ορίζεται το μέσο ποσό των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού στο τέλος κάθε ημερολογιακής ημέρας, υπολογιζόμενο κατά τη διάρκεια των έξι προηγούμενων μηνών.

Όταν ένας εκδότης πραγματοποιεί προσφορά περισσότερων της μίας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το ποσό που αναφέρεται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου ισούται με το άθροισμα του μέσου ποσού των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που καλύπτουν κάθε μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

Το ποσό που αναφέρεται στο στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου αναθεωρείται ετησίως και υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 3.

2. Τα ίδια κεφάλαια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αποτελούνται από τα στοιχεία και μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 που αναφέρονται στα άρθρα 26 έως 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 μετά τις ολικές αφαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 36 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς τις εξαιρέσεις λόγω του ορίου που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφος 4 και στο άρθρο 48 του ίδιου κανονισμού.

⁽³⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011 (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 1).

3. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής μπορεί να απαιτεί από έναν εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να κατέχει ποσό ιδίων κεφαλαίων που υπερβαίνει έως και κατά 20 % το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), όταν η εκτίμηση οποιουδήποτε από τα ακόλουθα υποδεικνύει μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου:

- α) της αξιολόγησης των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφοι 1, 8 και 10·
- β) της ποιότητας και της μεταβλητότητας των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού που αναφέρονται στο άρθρο 36·
- γ) των τύπων δικαιωμάτων που παραχωρεί ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στους κατόχους της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 39·
- δ) σε περίπτωση που το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει επενδύσεις, των κινδύνων που ενέχει η επενδυτική πολιτική για το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων·
- ε) της συνολικής αξίας και του αριθμού των συναλλαγών που διακανονίζονται με μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- στ) της σπουδαιότητας των αγορών στις οποίες πραγματοποιείται η προσφορά και η εμπορία της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ζ) κατά περίπτωση, της κεφαλαιοποίησης αγοράς της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

4. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής δύναται να ζητήσει από εκδότη μη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να συμμορφωθεί προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 45, στις περιπτώσεις που είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση μεγαλύτερου βαθμού κινδύνου που διαπιστώθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ή άλλων κινδύνων στην αντιμετώπιση των οποίων αποσκοπεί το άρθρο 45, όπως οι κίνδυνοι ρευστότητας.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διενεργούν τακτικά προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που λαμβάνουν υπόψη σοβαρά αλλά εύλογα σενάρια χρηματοπιστωτικών ακραίων καταστάσεων, όπως απότομες διακυμάνσεις των επιτοκίων, και μη χρηματοπιστωτικών ακραίων καταστάσεων, όπως ο λειτουργικός κίνδυνος. Βάσει του αποτελέσματος των εν λόγω προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής απαιτεί από τον εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να κατέχουν ποσό ιδίων κεφαλαίων κατά 20 % έως 40 % υψηλότερο από το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), σε συγκεκριμένες περιστάσεις και με γνώμονα την προοπτική κινδύνου και τα αποτελέσματα των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων.

6. Η ΕΒΑ, σε στενή συνεργασία με την ESMA και την EKT, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει περαιτέρω:

- α) τη διαδικασία και την προθεσμία προσαρμογής ενός εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε υψηλότερες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων όπως καθορίζεται στην παράγραφο 3·
- β) τα κριτήρια για απαίτηση μεγαλύτερου ποσού ιδίων κεφαλαίων, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3·
- γ) τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και τη φύση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα εξής:
 - i) τα είδη των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων και οι κύριοι στόχοι και εφαρμογές τους·
 - ii) η συχνότητα των διαφόρων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων·
 - iii) οι ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης·
 - iv) η σχετική υποδομή δεδομένων·
 - v) η μεθοδολογία και η αξιοπιστία των παραδοχών·
 - vi) η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας σε όλες τις ελάχιστες απαιτήσεις, ποσοτικές ή ποιοτικές· και
 - vii) η ελάχιστη περιοδικότητα των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων και οι κοινές παράμετροι αναφοράς των σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων

Άρθρο 36

Υποχρέωση κατοχής αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων και σύνθεση και διαχείριση του εν λόγω αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δημιουργούν και διατηρούν ανά πάσα στιγμή αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

Η σύνθεση και η διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων γίνονται κατά τρόπο ώστε:

- α) να καλύπτονται οι κίνδυνοι σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία αναφέρονται οι αντίστοιχες μάρκες· και
- β) να αντιμετωπίζονται οι κίνδυνοι ρευστότητας σε σχέση με τα μόνιμα δικαιώματα εξαργύρωσης των κατόχων.

2. Το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων είναι νομικά διαχωρισμένο από την περιουσία του εκδότη, καθώς και από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων άλλων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, προς το συμφέρον των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το εφαρμοστέο σχετικό δίκαιο, κατά τρόπο ώστε οι πιστωτές των εκδοτών να μην έχουν δικαιώματα επί του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, ιδίως σε περίπτωση αφερεγγυότητας.

3. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διασφαλίζουν ότι το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων είναι λειτουργικά διαχωρισμένο από την περιουσία τους, καθώς και από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων άλλων μαρκών.

4. Η ΕΒΑ, σε στενή συνεργασία με την ESMA και την ΕΚΤ, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω προσδιορισμό των απαιτήσεων ρευστότητας, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και τη φύση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και της ίδιας της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

Τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα καθορίζουν ιδίως τα εξής:

- α) το σχετικό ποσοστό του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων που υπόκειται σε ημερήσια ωρίμανση, στο οποίο περιλαμβάνεται το ποσοστό των συμφωνιών αγοράς και επαναπώλησης που μπορούν να τερματιστούν με προειδοποίηση μίας εργάσιμης ημέρας, ή το ποσοστό των μετρητών που μπορούν να αποσυρθούν με προειδοποίηση μίας εργάσιμης ημέρας·
- β) το σχετικό ποσοστό του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων που υπόκειται σε εβδομαδιαία ωρίμανση, στο οποίο περιλαμβάνεται το ποσοστό των συμφωνιών αγοράς και επαναπώλησης που μπορούν να τερματιστούν με προειδοποίηση πέντε εργάσιμων ημερών, ή το ποσοστό των μετρητών που μπορούν να αποσυρθούν με προειδοποίηση πέντε εργάσιμων ημερών·
- γ) άλλες σχετικές περίοδοι ωρίμανσης, και συνολικές τεχνικές διαχείρισης ρευστότητας·
- δ) τα ελάχιστα ποσά σε κάθε επίσημο νόμισμα αναφοράς που πρέπει να διατηρούνται ως καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία δεν μπορούν να είναι χαμηλότερα από το 30 % του ποσού που αποτελεί εγγύηση σε κάθε επίσημο νόμισμα.

Για τους σκοπούς των στοιχείων α), β) και γ) του δευτέρου εδαφίου, η ΕΒΑ λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τα σχετικά όρια που προβλέπονται στο άρθρο 52 της οδηγίας 2009/65/ΕΚ.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

5. Οι εκδότες που πραγματοποιούν δημόσιες προσφορές δύο ή περισσότερων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διαθέτουν και διατηρούν διαχωρισμένες ομάδες αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων για κάθε μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Καθεμία από αυτές τις ομάδες αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων υπόκειται σε χωριστή διαχείριση.

Όταν διαφορετικοί εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία πραγματοποιούν δημόσια προσφορά της ίδιας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι εν λόγω εκδότες διαθέτουν και διατηρούν μόνο ένα αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων για την εν λόγω μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

6. Τα διοικητικά όργανα των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εξασφαλίζουν την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων. Οι εκδότες εξασφαλίζουν ότι η έκδοση και η εξαργύρωση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία συνοδεύονται πάντα από αντίστοιχη αύξηση ή μείωση στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

7. Ο εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καθορίζει τη συνολική αξία του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων βάσει αγοραίων τιμών. Η συνολική αξία του ισούται τουλάχιστον με τη συνολική αξία των απαιτήσεων έναντι του εκδότη από τους κατόχους της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που είναι σε κυκλοφορία.

8. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εφαρμόζουν σαφή και διεξοδική πολιτική η οποία περιγράφει τον μηχανισμό σταθεροποίησης των εν λόγω μαρκών. Ειδικότερα, η εν λόγω πολιτική:

- α) απαριθμεί τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αναφορά για τις αντίστοιχες μάρκες και τη σύνθεση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων·
 - β) περιγράφει τα είδη και την ακριβή κατανομή των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων·
 - γ) περιλαμβάνει λεπτομερή εκτίμηση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, του κινδύνου συγκέντρωσης και του κινδύνου ρευστότητας, που απορρέουν από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων·
 - δ) περιγράφει τη διαδικασία βάσει της οποίας εκδίδονται και εξαργυρώνονται οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και τη διαδικασία με την οποία η εν λόγω έκδοση και εξαργύρωση θα έχουν ως αποτέλεσμα αντίστοιχη αύξηση και μείωση στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων·
 - ε) αναφέρει αν επενδύεται μέρος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων όπως προβλέπεται στο άρθρο 38·
- στ) όταν οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία επενδύουν μέρος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 38, περιγράφει λεπτομερώς την επενδυτική πολιτική και περιλαμβάνει εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο η εν λόγω επενδυτική πολιτική ενδέχεται να επηρεάσει την αξία του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων·
- ζ) περιγράφει τη διαδικασία αγοράς μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και εξαργύρωσης των εν λόγω μαρκών έναντι του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων και παραθέτει κατάλογο των προσώπων ή των κατηγοριών προσώπων που δικαιούνται να το πράξουν.

9. Με την επιφύλαξη του άρθρου 34 παράγραφος 12, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αναθέτουν τη διενέργεια ανεξάρτητου λογιστικού ελέγχου του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων κάθε έξι μήνες, αξιολογώντας τη συμμόρφωση με τους κανόνες του παρόντος κεφαλαίου, από την ημερομηνία που έλαβαν την άδειά τους σύμφωνα με το άρθρο 21 ή από την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17.

10. Ο εκδότης κοινοποιεί τα αποτελέσματα του λογιστικού ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 9 στην αρμόδια αρχή χωρίς καθυστέρηση, και το αργότερο εντός έξι εβδομάδων από την ημερομηνία αναφοράς της αποτίμησης. Ο εκδότης δημοσιεύει το αποτέλεσμα του λογιστικού ελέγχου εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης στην αρμόδια αρχή. Η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει από τον εκδότη να καθυστερήσει τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του λογιστικού ελέγχου σε περίπτωση που:

- α) απαιτήθηκε από τον εκδότη να εφαρμόσει ρυθμίσεις ή μέτρα ανάκαμψης σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 3·
- β) απαιτήθηκε από τον εκδότη να εφαρμόσει σχέδιο εξαργύρωσης σύμφωνα με το άρθρο 47·
- γ) κρίνεται απαραίτητο να προστατευθούν τα οικονομικά συμφέροντα των κατόχων της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- δ) κρίνεται απαραίτητο να αποφευχθούν τυχόν σημαντικές ανεπιθύμητες επιπτώσεις στο χρηματοοικονομικό σύστημα του κράτους μέλους καταγωγής ή άλλου κράτους μέλους.

11. Η αποτίμηση σε αγοραίες τιμές που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται με τη χρήση της αποτίμησης σε αγοραίες αξίες («mark-to-market»), όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 8) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁸⁾, όποτε είναι δυνατόν.

⁽³⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 8).

Όταν χρησιμοποιείται η αποτίμηση σε αγοραίες αξίες, η αποτίμηση του περιουσιακού στοιχείου αποθεματικού γίνεται με βάση την πλέον συνετή τιμή προσφοράς και ζήτησης, εκτός αν το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να εκκαθαριστεί σε μέση αγοραία τιμή. Χρησιμοποιούνται μόνο καλής ποιότητας δεδομένα της αγοράς, τα οποία αξιολογούνται με βάση όλους τους ακόλουθους παράγοντες:

- α) τον αριθμό και την ποιότητα των αντισυμβαλλομένων·
- β) τον όγκο και τον κύκλο εργασιών στην αγορά του περιουσιακού στοιχείου αποθεματικού·
- γ) το μέγεθος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων.

12. Όταν η χρήση της αποτίμησης σε αγοραίες αξίες όπως αναφέρεται στην παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου, δεν είναι δυνατή ή τα δεδομένα της αγοράς δεν είναι επαρκώς καλής ποιότητας, το περιουσιακό στοιχείο αποθεματικού αποτιμάται συντηρητικά με τη χρήση αποτίμησης βάσει υποδείγματος θεωρητικών τιμών («mark-to-model»), όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131.

Το υπόδειγμα υπολογίζει με ακρίβεια την εσωτερική αξία του περιουσιακού στοιχείου αποθεματικού, με βάση όλους τους ακόλουθους επικαιροποιημένους βασικούς παράγοντες:

- α) τον όγκο και τον κύκλο εργασιών στην αγορά του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου αποθεματικού·
- β) το μέγεθος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων·
- γ) τον κίνδυνο αγοράς, τον κίνδυνο επιτοκίου και τον πιστωτικός κίνδυνος που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο αποθεματικού.

Όταν χρησιμοποιείται η αποτίμηση βάσει υποδείγματος θεωρητικών τιμών, δεν χρησιμοποιείται η μέθοδος αποσβεσμένου κόστους, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131.

Άρθρο 37

Φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θεσπίζουν, διατηρούν και εφαρμόζουν πολιτικές, διαδικασίες και συμβατικές ρυθμίσεις φύλαξης που διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή ότι:

- α) τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού δεν είναι βεβαρημένα ούτε έχουν ενεχυραστεί στο πλαίσιο συμφωνίας παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁹⁾·
- β) τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού κρατούνται υπό φύλαξη σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου·
- γ) οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν άμεση πρόσβαση στα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού προκειμένου να εκπληρώνουν τυχόν αιτήματα εξαργύρωσης που υποβάλλουν οι κάτοχοι μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- δ) αποφεύγονται οι συγκεντρώσεις στους θεματοφύλακες περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού·
- ε) αποφεύγεται ο κίνδυνος συγκέντρωσης περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.

2. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία οι οποίοι εκδίδουν δύο ή περισσότερες μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στην Ένωση διαθέτουν πολιτική φύλαξης για κάθε ομάδα αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων. Οι διαφορετικοί εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία οι οποίοι έχουν εκδώσει την ίδια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διαθέτουν και διατηρούν μόνο μία πολιτική φύλαξης.

3. Τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού κρατούνται υπό φύλαξη το πολύ πέντε εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία από έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους φορείς:

- α) πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που προσφέρει υπηρεσίες φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, όταν τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού λαμβάνουν τη μορφή κρυπτοστοιχείων·
- β) πιστωτικό ίδρυμα, για όλα τα είδη περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού·

⁽³⁹⁾ Οδηγία 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας (ΕΕ L 168 της 27.6.2002, σ. 43).

γ) επιχείρηση επενδύσεων που παρέχει την παρεπόμενη υπηρεσία φύλαξης και διαχείρισης χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών, όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι τμήμα Β σημείο 1 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, όταν τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού λαμβάνουν τη μορφή χρηματοπιστωτικών μέσων.

4. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία επιδεικνύουν τη δέουσα ικανότητα, μέριμνα και επιμέλεια κατά την επιλογή, τον ορισμό και την επανεξέταση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων που ορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σύμφωνα με την παράγραφο 3. Ο θεματοφύλακας είναι νομικό πρόσωπο άλλο από τον εκδότη.

Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων που ορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρογνώση και φήμη στην αγορά ώστε να ενεργούν ως θεματοφύλακες των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, λαμβανομένων υπόψη των λογιστικών πρακτικών, των διαδικασιών ασφαλούς φύλαξης και των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Οι συμβατικές ρυθμίσεις μεταξύ των εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των θεματοφυλάκων διασφαλίζουν ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού που κρατούνται υπό φύλαξη προστατεύονται έναντι απαιτήσεων των πιστωτών των θεματοφυλάκων.

5. Οι πολιτικές και διαδικασίες φύλαξης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζουν τα κριτήρια επιλογής για τον ορισμό των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφυλάκων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού και τη διαδικασία επανεξέτασής του εν λόγω ορισμού.

Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία επανεξετάζουν τον ορισμό παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικών ιδρυμάτων ή επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφυλάκων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σε τακτική βάση. Για το σκοπό της επανεξέτασής αυτής, οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αξιολογούν την έκθεσή τους στους εν λόγω θεματοφύλακες, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό φάσμα της σχέσης τους με αυτούς, και παρακολουθούν τις χρηματοοικονομικές συνθήκες των εν λόγω θεματοφυλάκων σε διαρκή βάση.

6. Οι θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 διασφαλίζουν ότι η φύλαξη των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού διενεργείται με τον ακόλουθο τρόπο:

- α) τα πιστωτικά ιδρύματα κρατούν υπό φύλαξη χρηματικά ποσά σε λογαριασμό που ανοίγεται στα βιβλία των πιστωτικών ιδρυμάτων·
- β) όσον αφορά χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι δυνατόν να κρατούνται υπό φύλαξη, τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι επιχειρήσεις επενδύσεων κρατούν υπό φύλαξη όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία μπορούν να καταχωριστούν σε λογαριασμό χρηματοπιστωτικών μέσων που ανοίγεται στα βιβλία των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων και όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα που μπορούν να παραδοθούν ενσωμάτως στα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων·
- γ) όσον αφορά κρυπτοστοιχεία που μπορούν να κρατούνται υπό φύλαξη, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων κρατούν υπό φύλαξη τα κρυπτοστοιχεία που συμπεριλαμβάνονται στα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού ή τα μέσα πρόσβασης στα εν λόγω κρυπτοστοιχεία, κατά περίπτωση, με τη μορφή ιδιωτικών κρυπτογραφικών κλειδιών·
- δ) όσον αφορά άλλα περιουσιακά στοιχεία, τα πιστωτικά ιδρύματα επαληθεύουν την ιδιοκτησία των εκδοτών των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και διατηρούν αρχείο των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού για τα οποία κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού ανήκουν στους εκδότες των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, τα πιστωτικά ιδρύματα διασφαλίζουν ότι τα χρηματικά ποσά καταχωρίζονται στα βιβλία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε χωριστό λογαριασμό, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά του άρθρου 16 της οδηγίας 2006/73/ΕΚ της Επιτροπής⁽⁴⁰⁾. Ο εν λόγω λογαριασμός ανοίγεται στο όνομα του εκδότη των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για σκοπούς διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού κάθε μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ούτως ώστε να μπορεί να αναγνωρίζεται σαφώς ότι τα χρηματικά ποσά που κρατούνται υπό φύλαξη ανήκουν σε κάθε αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων εξασφαλίζουν ότι όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία μπορούν να καταχωριστούν σε λογαριασμό χρηματοπιστωτικών μέσων που ανοίγεται στα βιβλία των πιστωτικών ιδρυμάτων και στα βιβλία των επιχειρήσεων επενδύσεων καταχωρίζονται στα βιβλία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων σε χωριστούς λογαριασμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά του άρθρου 16 της οδηγίας 2006/73/ΕΚ. Ο λογαριασμός χρηματοπιστωτικών μέσων ανοίγεται στο όνομα των εκδοτών των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για σκοπούς διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού κάθε μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να μπορεί να αναγνωρίζεται σαφώς ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα που κρατούνται υπό φύλαξη ανήκουν σε κάθε αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

⁽⁴⁰⁾ Οδηγία 2006/73/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2006, για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας (ΕΕ L 241 της 2.9.2006, σ. 26).

Για τους σκοπούς του στοιχείου γ) του πρώτου εδαφίου, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δημιουργούν μητρώο θέσεων στο όνομα των εκδοτών των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για λόγους διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού κάθε μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ούτως ώστε να μπορεί να αναγνωρίζεται σαφώς ότι τα κρυπτοστοιχεία που κρατούνται υπό φύλαξη ανήκουν σε κάθε αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ) του πρώτου εδαφίου, η εκτίμηση για το αν οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία είναι ιδιοκτήτες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού βασίζεται σε πληροφορίες ή έγγραφα που παρέχουν οι εκδότες των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και, κατά περίπτωση, σε εξωτερικά αποδεικτικά στοιχεία.

7. Ο ορισμός των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφύλακων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, αποδεικνύεται βάσει συμβατικής ρύθμισης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο. Οι εν λόγω συμβατικές ρυθμίσεις ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τη ροή των πληροφοριών που είναι απαραίτητες ώστε οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων να είναι σε θέση να εκτελούν τις λειτουργίες τους ως θεματοφύλακες.

8. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν οριστεί ως θεματοφύλακες σύμφωνα με την παράγραφο 4 ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη, επαγγελματισμό, ανεξαρτησία και προς το συμφέρον των εκδοτών των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των κατόχων των εν λόγω μαρκών.

9. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν οριστεί ως θεματοφύλακες σύμφωνα με την παράγραφο 4 δεν ασκούν δραστηριότητες όσον αφορά τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των εν λόγω εκδοτών, των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των ιδίων, εκτός εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι επιχειρήσεις επενδύσεων έχουν διαχωρίσει σε λειτουργικό και ιεραρχικό επίπεδο την εκτέλεση των οικείων καθηκόντων φύλαξης από τα εν δυνάμει συγκρουόμενα καθήκοντα·
- β) οι εκδότες των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν δεόντως εντοπίσει, παρακολουθήσει, διαχειριστεί και γνωστοποιήσει στους κατόχους των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τις πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 32.

10. Σε περίπτωση απώλειας χρηματοπιστωτικού μέσου ή κρυπτοστοιχείου που κρατείται υπό φύλαξη σύμφωνα με την παράγραφο 6, ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, το πιστωτικό ίδρυμα ή η επιχείρηση επενδύσεων που απώλεσε το εν λόγω χρηματοπιστωτικό μέσο ή κρυπτοστοιχείο παρέχει αμελλητί στον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ως αποζημίωση ή αποκατάσταση, ένα χρηματοπιστωτικό μέσο ή κρυπτοστοιχείο πανομοιότυπου είδους ή την αντίστοιχη αξία. Ο οικείος πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων δεν φέρει ευθύνη για αποζημίωση ή αποκατάσταση, εάν μπορεί να αποδείξει ότι η απώλεια οφείλεται σε εξωτερικό γεγονός που εκφεύγει κάθε εύλογης δυνατότητας ελέγχου του, και οι συνέπειες του οποίου ήταν αναπόφευκτες παρά κάθε εύλογη προσπάθεια για την αποτροπή του.

Άρθρο 38

Επένδυση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που επενδύουν μέρος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων επενδύουν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία μόνο σε άκρως ρευστοποιήσιμα χρηματοπιστωτικά μέσα με ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης. Οι επενδύσεις πρέπει να μπορούν να ρευστοποιηθούν ταχέως με ελάχιστες δυσμενείς επιπτώσεις στις τιμές.
2. Οι συμμετοχές σε οργανισμό συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) θεωρούνται περιουσιακά στοιχεία με ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης για τους σκοπούς της παραγράφου 1, όταν ο εν λόγω ΟΣΕΚΑ επενδύει αποκλειστικά σε περιουσιακά στοιχεία όπως προσδιορίζονται περαιτέρω από την ΕΒΑ σύμφωνα με την παράγραφο 5 και όταν ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διασφαλίζει ότι το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων επενδύεται κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος συγκέντρωσης.
3. Τα χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία επενδύεται το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων κρατούνται υπό φύλαξη σύμφωνα με το άρθρο 37.

4. Όλα τα κέρδη ή οι ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των διακυμάνσεων στην αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και τυχόν κινδύνων αντισυμβαλλόμενου ή λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από την επένδυση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, βαρύνουν των εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

5. Η ΕΒΑ, σε συνεργασία με την ESMA και την ΕΚΤ, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον προσδιορισμό των χρηματοπιστωτικών μέσων που μπορούν να θεωρηθούν άκρως ρευστοποιήσιμα και με ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Κατά τον προσδιορισμό των εν λόγω χρηματοπιστωτικών μέσων, η ΕΒΑ λαμβάνει υπόψη τα εξής:

- α) τα διάφορα είδη περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να αποτελέσουν αναφορά μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- β) τη συσχέτιση μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αναφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των άκρως ρευστοποιήσιμων χρηματοπιστωτικών μέσων στα οποία ενδέχεται να επενδύσει ο εκδότης·
- γ) την απαίτηση κάλυψης του κινδύνου ρευστότητας όπως αναφέρεται στο άρθρο 412 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και όπως προσδιορίζεται περαιτέρω στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/61 της Επιτροπής ⁽⁴¹⁾·
- δ) τους περιορισμούς όσον αφορά τη συγκέντρωση που εμποδίζουν τον εκδότη:
 - i) να επενδύει πάνω από ένα συγκεκριμένο ποσοστό περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σε άκρως ρευστοποιήσιμα χρηματοπιστωτικά μέσα με ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης που εκδίδονται από μία και μόνη οντότητα·
 - ii) να κρατά υπό φύλαξη πάνω από ένα συγκεκριμένο ποσοστό κρυπτοστοιχείων ή περιουσιακών στοιχείων σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 11) της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴²⁾ ή επιχειρήσεις επενδύσεων.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ) σημείο i) του πρώτου εδαφίου, η ΕΒΑ καθορίζει κατάλληλα όρια για τον προσδιορισμό των απαιτήσεων συγκέντρωσης. Κατά τον καθορισμό των εν λόγω ορίων λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τα σχετικά όρια που προβλέπονται στο άρθρο 52 της οδηγίας 2009/65/ΕΚ.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 39

Δικαίωμα εξαργύρωσης

1. Οι κάτοχοι μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν δικαίωμα εξαργύρωσης ανά πάσα στιγμή από τους εκδότες των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού όταν οι εκδότες δεν είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που αναφέρονται στο κεφάλαιο 6 του παρόντος τίτλου. Οι εκδότες θεσπίζουν, διατηρούν και εφαρμόζουν σαφείς και λεπτομερείς πολιτικές και διαδικασίες όσον αφορά τα εν λόγω μόνιμα δικαιώματα εξαγοράς.

2. Κατόπιν αιτήματος κατόχου μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, εκδότης της εν λόγω μάρκας εξαργυρώνει τις μάρκες είτε καταβάλλοντας χρηματικό ποσό, εκτός ηλεκτρονικού χρήματος, ισοδύναμο με την αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αναφορά της κατεχόμενης μάρκας είτε παραδίδοντας τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αναφορά της μάρκας. Οι εκδότες θεσπίζουν πολιτική για το εν λόγω μόνιμο δικαίωμα εξαργύρωσης η οποία καθορίζει:

- α) τους όρους, συμπεριλαμβανομένων των ορίων, των χρονικών περιόδων και των προθεσμιών, άσκησης του εν λόγω δικαιώματος εξαργύρωσης από τους κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- β) τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες για την εξασφάλιση της εξαργύρωσης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, μεταξύ άλλων σε ακραίες συνθήκες της αγοράς, καθώς και στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης που ορίζεται στο άρθρο 46 ή, σε περίπτωση συντεταγμένης εξαργύρωσης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, βάσει του άρθρου 47·

⁽⁴¹⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/61 της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά την απαίτηση κάλυψης του κινδύνου ρευστότητας για τα πιστωτικά ιδρύματα (ΕΕ L 11 της 17.1.2015, σ. 1).

⁽⁴²⁾ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

γ) την αποτίμηση ή τις αρχές αποτίμησης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σε περίπτωση που ο κάτοχος μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ασκεί το δικαίωμα εξαργύρωσης, μεταξύ άλλων με τη μεθοδολογία αποτίμησης που ορίζεται στο άρθρο 36 παράγραφος 11·

δ) τους όρους διακανονισμού της εξαργύρωσης· και

ε) μέτρα τα οποία λαμβάνουν οι εκδότες για την επαρκή διαχείριση αυξήσεων ή μειώσεων στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις στην αγορά των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.

Εάν οι εκδότες, κατά την πώληση μιας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, αποδέχονται πληρωμή σε χρηματικό ποσό εκτός ηλεκτρονικού χρήματος, εκφρασμένο σε επίσημο νόμισμα, προσφέρουν πάντα την επιλογή εξαργύρωσης της μάρκας σε χρηματικό ποσό εκτός ηλεκτρονικού χρήματος, εκφρασμένο στο ίδιο επίσημο νόμισμα.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 46, η εξαργύρωση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν υπόκειται σε καταβολή τέλους.

Άρθρο 40

Απαγόρευση χορήγησης τόκων

1. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν χορηγούν τόκους σε σχέση με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν χορηγούν τόκους κατά την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε σχέση με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, αντιμετωπίζεται ως τόκος οποιαδήποτε αμοιβή ή οποιοδήποτε άλλο όφελος που σχετίζεται με τη χρονική διάρκεια κατά την οποία ο κάτοχος μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κατέχει τις εν λόγω μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η καθαρή αποζημίωση ή οι εκπτώσεις που έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο με αυτό των τόκων, εισπράττονται από τον κάτοχο μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, απευθείας από τον εκδότη ή μέσω τρίτων, και συνδέονται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία άμεσα ή μέσω της αμοιβής ή τιμολόγησης άλλων προϊόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Απόκτηση συμμετοχής σε εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

Άρθρο 41

Αξιολόγηση προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής σε εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, μεμονωμένα ή σε συνεννόηση με άλλα πρόσωπα, σκοπεύει να αποκτήσει, άμεσα ή έμμεσα («υποψήφιος αποκτών»), ειδική συμμετοχή σε εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, είτε να αυξήσει, άμεσα ή έμμεσα, την ειδική αυτή συμμετοχή, με αποτέλεσμα η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει να φτάνει ή να υπερβαίνει τα ποσοστά του 20 %, 30 % ή 50 % ή με αποτέλεσμα ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να καταστεί θυγατρική του επιχείρησης, απευθύνει έγγραφη γνωστοποίηση στην αρμόδια αρχή του εν λόγω εκδότη, προσδιορίζοντας το ύψος της σκοπούμενης συμμετοχής και παρέχοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που έχει εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 4.

2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έλαβε απόφαση να παύσει να κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή σε εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, γνωστοποιεί εγγράφως, πριν παύσει να κατέχει την εν λόγω συμμετοχή, την απόφασή του στην αρμόδια αρχή και προσδιορίζει το ύψος της εν λόγω συμμετοχής. Το εν λόγω πρόσωπο απευθύνει επίσης γνωστοποίηση στην αρμόδια αρχή, εάν αποφασίσει να μειώσει την ειδική συμμετοχή του, με αποτέλεσμα η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει να μειωθεί σε λιγότερο από το 10 %, το 20 %, το 30 % ή το 50 %, ή με αποτέλεσμα ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να παύσει να είναι θυγατρική του εν λόγω προσώπου.

3. Η αρμόδια αρχή, αμέσως και, σε κάθε περίπτωση, εντός δύο εργάσιμων ημερών από την παραλαβή γνωστοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, βεβαιώνει εγγράφως την παραλαβή.

4. Η αρμόδια αρχή αξιολογεί την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που έχει εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 4, εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της γραπτής βεβαίωσης παραλαβής που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Κατά τη βεβαίωση παραλαβής της γνωστοποίησης, η αρμόδια αρχή ενημερώνει τον υποψήφιο αποκτώντα σχετικά με την ημερομηνία λήξης της περιόδου αξιολόγησης.

5. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, η αρμόδια αρχή μπορεί να απευθύνει στον υποψήφιο αποκτώντα αίτημα για τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο κατά την 50ή εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία της έγγραφης βεβαίωσης παραλαβής που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Το αίτημα υποβάλλεται εγγράφως και προσδιορίζει τα αναγκαία συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία.

Η αρμόδια αρχή αναστέλλει την περίοδο αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 έως ότου λάβει τις πρόσθετες πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Η αναστολή δεν υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες. Τυχόν περαιτέρω αιτήματα της αρμόδιας αρχής για πρόσθετες πληροφορίες ή για διευκρίνιση των πληροφοριών που έλαβε δεν συνεπάγονται πρόσθετη αναστολή της περιόδου αξιολόγησης.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να παρατείνει την αναστολή που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου για έως και 30 εργάσιμες ημέρες, εάν ο υποψήφιος αποκτών είναι εγκατεστημένος εκτός της Ένωσης ή υπόκειται σε ρυθμιστικό πλαίσιο δυνάμει νομοθεσίας τρίτης χώρας.

6. Η αρμόδια αρχή οι οποία, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, αποφασίζει να αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, απευθύνει γνωστοποίηση στον υποψήφιο αποκτώντα εντός δύο εργάσιμων ημερών, και σε κάθε περίπτωση πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 4, διάστημα που παρατείνεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει αιτιολόγηση της εν λόγω απόφασης.

7. Αν η αρμόδια αρχή δεν αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 4, παρατεινόμενη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5, η προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής λογίζεται ως εγκεκριμένη.

8. Η αρμόδια αρχή μπορεί να θέσει μέγιστη προθεσμία για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και να παρατείνει την εν λόγω μέγιστη προθεσμία εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Άρθρο 42

Περιεχόμενο της αξιολόγησης της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής σε εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 41 παράγραφος 4, η αρμόδια αρχή αξιολογεί την καταλληλότητα του υποψήφιου αποκτώντος και την ορθότητα, από χρηματοοικονομική άποψη, της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 41 παράγραφος 1, σύμφωνα με όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) τη φήμη του υποψήφιου αποκτώντος·
- β) τη φήμη, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα οποιουδήποτε προσώπου το οποίο θα διευθύνει τις δραστηριότητες του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής·
- γ) τη χρηματοοικονομική ευρωστία του υποψήφιου αποκτώντος, ιδίως ως προς το είδος των προβλεπόμενων και ασκούμενων δραστηριοτήτων σε σχέση με τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία επί του οποίου προτείνεται απόκτηση συμμετοχής·
- δ) το κατά πόσον ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα είναι σε θέση να τηρεί και να εξακολουθήσει να τηρεί τις διατάξεις του παρόντος τίτλου·
- ε) το κατά πόσο υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι, σε σχέση με την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής, διαπράττεται, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, κατά την έννοια, αντίστοιχα, της παραγράφου 3 και της παραγράφου 5 του άρθρου 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ή ότι η προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής θα μπορούσε να αυξήσει αυτόν τον κίνδυνο.

2. Η αρμόδια αρχή μπορεί να αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής μόνον όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι γι' αυτό, με βάση τα κριτήρια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή όταν οι πληροφορίες που διαβιβάστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 4 δεν είναι πλήρεις ή είναι ψευδείς.

3. Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν εκ των προτέρων όρους όσον αφορά το ύψος της ειδικής συμμετοχής που απαιτείται να αποκτηθεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού ούτε επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές τους να εξετάζουν την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής με βάση τις οικονομικές ανάγκες της αγοράς.

4. Η ΕΒΑ, σε στενή συνεργασία με την ΕΣΜΑ, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον προσδιορισμό του λεπτομερούς περιεχομένου των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 41 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο. Οι απαιτούμενες πληροφορίες είναι σημαντικές για την προληπτική αξιολόγηση, αναλογικές και προσαρμοσμένες στη φύση του υποψήφιου αποκτώντος και της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1.

Η ΕΒΑ υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

Άρθρο 43

Κατάταξη των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Τα κριτήρια για την κατάταξη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία είναι τα ακόλουθα, όπως διευκρινίζεται περαιτέρω στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 11:

- α) ο αριθμός των κατόχων μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια·
- β) η αξία της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που εκδίδεται, η χρηματιστηριακή τους αξία ή το μέγεθος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υπερβαίνουν τα 5 000 000 000 EUR·
- γ) ο μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία συναλλαγών στην εν λόγω μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ανά ημέρα κατά τη σχετική περίοδο, υπερβαίνουν τα 2 500 000 συναλλαγές και τα 500 000 000 EUR αντιστοίχως·
- δ) ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία είναι πάροχος βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας που ορίζεται ως πυλωρός σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴³⁾·
- ε) η σημασία των δραστηριοτήτων του εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε διεθνή κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για πληρωμές και εμβάσματα·
- στ) η διασύνδεση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή των εκδοτών της με το χρηματοπιστωτικό σύστημα·
- ζ) το γεγονός ότι ο ίδιος εκδότης εκδίδει τουλάχιστον μία πρόσθετη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος και παρέχει τουλάχιστον μία υπηρεσία κρυπτοστοιχείων.

2. Η ΕΒΑ κατατάσσει τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όταν πληρούνται τουλάχιστον τρία από τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

- α) κατά την περίοδο που καλύπτεται από την πρώτη έκθεση πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, μετά τη χορήγηση άδειας δυνάμει του άρθρου 21 ή μετά την έγκριση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, δυνάμει του άρθρου 17· ή
- β) κατά την περίοδο που καλύπτεται από τουλάχιστον δύο διαδοχικές εκθέσεις πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

3. Όταν περισσότεροι του ενός εκδότες εκδίδουν την ίδια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, η εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 αξιολογούνται μετά από άθροιση των δεδομένων που προέρχονται από τους εν λόγω εκδότες.

4. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη παρέχουν στην ΕΒΑ και την ΕΚΤ πληροφορίες σχετικές με την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των πληροφοριών που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 22 τουλάχιστον δύο φορές ετησίως.

Όταν ο εκδότης είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, ή όταν η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα κράτους μέλους που δεν είναι το ευρώ, οι αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο και στην κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους.

5. Αν η ΕΒΑ συμπεραίνει ότι μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 σύμφωνα με την παράγραφο 2, καταρτίζει σχέδιο απόφασης για την κατάταξη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το οποίο κοινοποιεί στον εκδότη της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη, στην ΕΚΤ και, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

⁽⁴³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές) (ΕΕ L 265 της 12.10.2022, σ. 1).

Οι εκδότες των εν λόγω μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι αρμόδιες αρχές τους, η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους διαθέτουν 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του σχεδίου απόφασης της ΕΒΑ για να διαβιβάσουν εγγράφως παρατηρήσεις και σχόλια. Η ΕΒΑ εξετάζει δεόντως τις εν λόγω παρατηρήσεις και σχόλια πριν από την έκδοση της οριστικής απόφασης της ΕΒΑ.

6. Η ΕΒΑ λαμβάνει την οριστική απόφασή της σχετικά με την κατάταξη μιας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 5, και κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω απόφαση στον εκδότη της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και στην αρμόδια αρχή του.

7. Όταν μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχει καταταχθεί ως σημαντική βάσει απόφασης της ΕΒΑ που λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 6, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τον εκδότη της εν λόγω σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη στην ΕΒΑ εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης.

Η ΕΒΑ και η αρμόδια αρχή συνεργάζονται προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή μεταβίβαση των εποπτικών αρμοδιοτήτων.

8. Η ΕΒΑ επαναξιολογεί ετησίως την κατάταξη των σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 ή των πληροφοριών που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 22.

Αν η ΕΒΑ συμπεραίνει ότι ορισμένες μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 σύμφωνα με την παράγραφο 2, καταρτίζει σχέδιο απόφασης για τη μη περαιτέρω κατάταξη των μαρκών με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων ως σημαντικής και κοινοποιεί το εν λόγω σχέδιο απόφασης στους εκδότες των εν λόγω μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής, στην ΕΚΤ, και στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Οι εκδότες των εν λόγω μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι αρμόδιες αρχές τους η ΕΚΤ και η κεντρική τράπεζα που αναφέρεται στην παράγραφο 4 διαθέτουν 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου απόφασης για να διαβιβάσουν εγγράφως παρατηρήσεις και σχόλια. Η ΕΒΑ εξετάζει δεόντως τις εν λόγω παρατηρήσεις και σχόλια πριν την έκδοση οριστικής απόφασης.

9. Η ΕΒΑ λαμβάνει την οριστική απόφασή της σχετικά με τη μη περαιτέρω κατάταξη μιας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικής μάρκα με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 8, και κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω απόφαση στον εκδότη της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και στην αρμόδια αρχή του.

10. Όταν μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία δεν κατατάσσεται πλέον ως σημαντική βάσει απόφασης της ΕΒΑ που λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 9, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τον εκδότη της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται από την ΕΒΑ στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης.

Η ΕΒΑ και η αρμόδια αρχή συνεργάζονται προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή μεταβίβαση των εποπτικών αρμοδιοτήτων.

11. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 139 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον περαιτέρω προσδιορισμό των κριτηρίων της παραγράφου 1 όσον αφορά την κατάταξη μιας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικής και τον καθορισμό των ακόλουθων:

- α) των περιστάσεων υπό τις οποίες οι δραστηριότητες του εκδότη τη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται σημαντικές σε διεθνή κλίμακα εκτός της Ένωσης·
- β) των περιστάσεων υπό τις οποίες θεωρείται ότι υπάρχει διασύνδεση των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των εκδοτών τους με το χρηματοπιστωτικό σύστημα·
- γ) του περιεχομένου και του μορφοτύπου των πληροφοριών που διαβιβάζουν οι αρμόδιες αρχές στην ΕΒΑ και στην ΕΚΤ δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 56 παράγραφος 3.

Άρθρο 44

Οικειοθελής κατάταξη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Οι αιτούντες εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αναφέρουν στην αίτησή τους για χορήγηση άδειας δυνάμει του άρθρου 18, ή στην κοινοποίησή τους δυνάμει του άρθρου 17, ότι επιθυμούν να καταταχθούν οι μάρκες τους με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή κοινοποιεί αμέσως το εν λόγω αίτημα του αιτούντα εκδότη στην ΕΒΑ, στην ΕΚΤ και, στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 43 παράγραφος 4, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Προκειμένου μία μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να καταταχθεί ως σημαντική βάσει του παρόντος άρθρου, ο αιτών εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αποδεικνύει, μέσω λεπτομερούς προγράμματος δραστηριοτήτων όπως αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ι) και στο άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχείο δ), ότι είναι πιθανό να πληροί τουλάχιστον τρία από τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1.

2. Η ΕΒΑ, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καταρτίζει σχέδιο απόφασης που περιέχει τη γνώμη της, βάσει του προγράμματος δραστηριοτήτων, σχετικά με το κατά πόσον η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία πληροί ή είναι πιθανό να πληροί τουλάχιστον τρία από τα κριτήρια του άρθρου 43 παράγραφος 1, και κοινοποιεί το εν λόγω σχέδιο απόφασης στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του αιτούντος εκδότη, στην ΕΚΤ και, σε περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 43 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Οι αρμόδιες αρχές των εκδτών των εν λόγω μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους, διαθέτουν 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου απόφασης για να διαβιβάσουν εγγράφως παρατηρήσεις και σχόλια. Η ΕΒΑ εξετάζει δεόντως τις εν λόγω παρατηρήσεις και σχόλια πριν την έκδοση οριστικής απόφασης.

3. Η ΕΒΑ λαμβάνει την οριστική απόφασή της σχετικά με το αν θα κατατάξει ή όχι μια μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εντός 60 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω απόφαση στον αιτούντα εκδότη της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και στην αρμόδια αρχή του.

4. Όταν μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν καταταχθεί ως σημαντικές βάσει απόφασης της ΕΒΑ που λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους εκδότες των εν λόγω σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται από την αρμόδια αρχή στην ΕΒΑ κατά την ημερομηνία της απόφασης της αρμόδιας αρχής να χορηγήσει την άδεια που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 ή κατά την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17.

Άρθρο 45

Ειδικές πρόσθετες υποχρεώσεις για εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υιοθετούν, εφαρμόζουν και διατηρούν πολιτική αποδοχών η οποία προωθεί την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων των εν λόγω εκδτών και η οποία δεν δημιουργεί κίνητρα χαλάρωσης των προτύπων κινδύνου.

2. Οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω μάρκες μπορούν να κρατούνται υπό φύλαξη από διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχουν λάβει άδεια παροχής φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, συμπεριλαμβανομένων παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που δεν ανήκουν στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 11) της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, με βάση όρους δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους.

3. Οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αξιολογούν και παρακολουθούν τις ανάγκες ρευστότητας προκειμένου να ικανοποιούν τα αιτήματα εξαργύρωσης μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία από τους κατόχους τους. Για τον σκοπό αυτόν, οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θεσπίζουν, διατηρούν και εφαρμόζουν πολιτική και διαδικασίες διαχείρισης ρευστότητας. Η εν λόγω πολιτική και οι εν λόγω διαδικασίες διασφαλίζουν ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού διαθέτουν ανθεκτικό προφίλ ρευστότητας, που επιτρέπει στους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να συνεχίσουν να λειτουργούν κανονικά, ακόμη και στο πλαίσιο ακραίων σεναρίων ρευστότητας.

4. Οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διενεργούν, σε τακτική βάση, προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων ρευστότητας. Ανάλογα με το αποτέλεσμα των εν λόγω προσομοιώσεων, η ΕΒΑ μπορεί να αποφασίσει να ενισχύσει τις απαιτήσεις ρευστότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 7 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 36 παράγραφος 6.

Όταν οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία προσφέρουν δύο ή περισσότερες μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, οι εν λόγω προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων καλύπτουν όλες αυτές τις δραστηριότητες με σφαιρικό και ολιστικό τρόπο.

5. Το ποσοστό που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) καθορίζεται στο 3 % του μέσου ποσού των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

6. Όταν περισσότεροι του ενός εκδότες προσφέρουν την ίδια σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι παράγραφοι 1 έως 5 εφαρμόζονται σε κάθε εκδότη.

Όταν ένας εκδότης προσφέρει δύο ή περισσότερες μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στην Ένωση και τουλάχιστον μία από τις εν λόγω μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κατατάσσεται ως σημαντική, οι παράγραφοι 1 έως 5 εφαρμόζονται στον εν λόγω εκδότη.

7. Η EBA, σε στενή συνεργασία με την ESMA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει:

- α) το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης σχετικά με την πολιτική αποδοχών που αναφέρεται στην παράγραφο 1·
- β) το ελάχιστο περιεχόμενο της πολιτικής και των διαδικασιών διαχείρισης ρευστότητας όπως περιγράφονται στην παράγραφο 3, και τις απαιτήσεις ρευστότητας, μεταξύ άλλων με τον προσδιορισμό του ελάχιστου ύψους των καταθέσεων σε κάθε επίσημο νόμισμα αναφοράς, που δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο από το 60 % του ποσού που αποτελεί εγγύηση σε κάθε επίσημο νόμισμα·
- γ) τη διαδικασία και την προθεσμία για να προσαρμόσει ένας εκδότης μιας σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία το ποσό ιδίων κεφαλαίων του όπως απαιτείται από την παράγραφο 5.

Στην περίπτωση των πιστωτικών ιδρυμάτων, η EBA προσαρμόζει τα τεχνικά πρότυπα λαμβάνοντας υπόψη τυχόν πιθανές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ρυθμιστικών απαιτήσεων που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό και των ρυθμιστικών απαιτήσεων που θεσπίζονται με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης.

Η EBA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

8. Η EBA, σε στενή συνεργασία με την ESMA και την EKT, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 για τον καθορισμό κοινών παραμέτρων αναφοράς όσον αφορά τα σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων τα οποία θα εξετάζονται με τις προσομοιώσεις αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές επικαιροποιούνται περιοδικά ώστε να συνυπολογίζονται οι τελευταίες εξελίξεις της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Σχέδια ανάκαμψης και εξαργύρωσης

Άρθρο 46

Σχέδιο ανάκαμψης

1. Εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καταρτίζει και διατηρεί σχέδιο ανάκαμψης που προβλέπει μέτρα τα οποία πρέπει να λάβει ο εκδότης για να αποκαταστήσει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις που ισχύουν για το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε περίπτωση που ο εκδότης δεν συμμορφώνεται με τις εν λόγω απαιτήσεις.

Το σχέδιο ανάκαμψης περιλαμβάνει επίσης τη συνέχιση των λειτουργιών του εκδότη που σχετίζονται με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, την έγκαιρη ανάκαμψη των δραστηριοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εκδότη σε περίπτωση συμβάντων που ενέχουν σοβαρό κίνδυνο διακοπής των δραστηριοτήτων του.

Το σχέδιο ανάκαμψης περιλαμβάνει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και διαδικασίες που εξασφαλίζουν την έγκαιρη εφαρμογή των δράσεων ανάκαμψης καθώς και ευρύ φάσμα επιλογών ανάκαμψης, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής:

- α) τέλη ρευστότητας επί εξαργυρώσεων·
- β) όρια στο ποσό της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που μπορεί να εξαργυρωθεί σε μια εργάσιμη ημέρα·
- γ) αναστολή εξαργυρώσεων.

2. Ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κοινοποιεί το σχέδιο ανάκαμψης στην αρμόδια αρχή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας σύμφωνα με το άρθρο 21 ή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17. Η αρμόδια αρχή απαιτεί τροποποιήσεις του σχεδίου ανάκαμψης, εάν είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του, και κοινοποιεί την απόφασή της με την οποία ζητεί τις εν λόγω τροποποιήσεις στον εκδότη εντός 40 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου. Η εν λόγω απόφαση εφαρμόζεται από τον εκδότη εντός 40 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης. Ο εκδότης επανεξετάζει και επικαιροποιεί τακτικά το σχέδιο ανάκαμψης.

Κατά περίπτωση, ο εκδότης κοινοποιεί επίσης το σχέδιο ανάκαμψης στις οικείες αρχές εξυγίανσης και προληπτικής εποπτείας παράλληλα με την αρμόδια αρχή.

3. Όταν ο εκδότης δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις που ισχύουν για το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων όπως αναφέρονται στο κεφάλαιο 3 του παρόντος τίτλου ή, λόγω ταχέως επιδεινούμενης οικονομικής κατάστασης, είναι πιθανόν στο εγγύς μέλλον να μη συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις που ισχύουν για το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων, η αρμόδια αρχή, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις ισχύουσες απαιτήσεις, έχει την εξουσία να ζητήσει από τον εκδότη να εφαρμόσει μία ή περισσότερες από τις ρυθμίσεις ή τα μέτρα που ορίζονται στο σχέδιο ανάκαμψης ή να επικαιροποιήσει το εν λόγω σχέδιο ανάκαμψης όταν οι περιστάσεις διαφέρουν από τις παραδοχές του αρχικού σχεδίου ανάκαμψης, και να εφαρμόσει μία ή περισσότερες από τις ρυθμίσεις ή τα μέτρα που ορίζονται στο επικαιροποιημένο σχέδιο εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

4. Όταν ισχύουν οι περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η αρμόδια αρχή έχει την εξουσία να αναστείλει προσωρινά την εξαργύρωση των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, εφόσον η αναστολή δικαιολογείται προς όφελος των συμφερόντων των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

5. Κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στις αρχές εξυγίανσης και προληπτικής εποπτείας του εκδότη τυχόν μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4.

6. Η EBA, κατόπιν διαβούλευσης με την ESMA, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 για τον προσδιορισμό της μορφής του σχεδίου ανάκαμψης και των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται σε αυτό.

Άρθρο 47

Σχέδιο εξαργύρωσης

1. Εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καταρτίζει και διατηρεί επιχειρησιακό σχέδιο για τη στήριξη της συντεταγμένης εξαργύρωσης κάθε μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται κατόπιν απόφασης της αρμόδιας αρχής στην οποία ορίζεται ότι ο εκδότης δεν είναι σε θέση ή ενδέχεται να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, μεταξύ άλλων σε περίπτωση αφερεγγυότητας ή, κατά περίπτωση, εξυγίανσης ή σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας του εκδότη, με την επιφύλαξη της έναρξης μέτρου πρόληψης κρίσεων ή μέτρου διαχείρισης κρίσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 101) και 102), αντίστοιχα, της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ή δράσης εξυγίανσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 11) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (44).

2. Το σχέδιο εξαργύρωσης αποδεικνύει την ικανότητα του εκδότη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να προβεί στην εξαργύρωση της εκδιδόμενης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε κυκλοφορία χωρίς να προκληθεί αδικαιολόγητη οικονομική ζημία στους κατόχους της ή στη σταθερότητα των αγορών των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.

Το σχέδιο εξαργύρωσης περιλαμβάνει συμβατικές ρυθμίσεις, διαδικασίες και συστήματα, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού προσωρινού διαχειριστή σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση όλων των κατόχων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία καθώς και ότι τα έσοδα από τις πωλήσεις των εναπομεινάντων περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού καταβάλλονται εγκαίρως στους κατόχους των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

Το σχέδιο εξαργύρωσης διασφαλίζει τη συνέχεια τυχόν κρίσιμων δραστηριοτήτων που είναι αναγκαίες για τη συντεταγμένη εξαργύρωση και τις οποίες επιτελούν οι εκδότες, ή τυχόν τρίτη οντότητα.

3. Ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κοινοποιεί το σχέδιο εξαργύρωσης στην αρμόδια αρχή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας σύμφωνα με το άρθρο 21 ή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17. Η αρμόδια αρχή απαιτεί τροποποιήσεις του σχεδίου εξαργύρωσης, εάν είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του, και κοινοποιεί την απόφασή της με την οποία ζητεί τις εν λόγω τροποποιήσεις στον εκδότη εντός 40 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου. Η εν λόγω απόφαση εφαρμόζεται από τον εκδότη εντός 40 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης. Ο εκδότης επανεξετάζει και επικαιροποιεί τακτικά το σχέδιο εξαργύρωσης.

4. Κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή κοινοποιεί το σχέδιο εξαργύρωσης στην αρχή εξυγίανσης και στην αρχή προληπτικής εποπτείας του εκδότη.

Η αρχή εξυγίανσης μπορεί να εξετάσει το σχέδιο εξαργύρωσης, προκειμένου να προσδιορίσει τυχόν δράσεις περιλαμβανόμενες στο σχέδιο εξαργύρωσης οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τη δυνατότητα εξυγίανσης του εκδότη, και μπορεί να υποβάλει συστάσεις στην αρμόδια αρχή σχετικά με το θέμα αυτό.

(44) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 806/2014 και (ΕΕ) 2015/2365 και των οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132 (ΕΕ L 22 της 22.1.2021, σ. 1).

5. Η ΕΒΑ εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 που προσδιορίζουν:
- το περιεχόμενο του σχεδίου εξαργύρωσης και την περιοδικότητα της επανεξέτασης, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και τη φύση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και το επιχειρηματικό μοντέλο του εκδότη της· και
 - τις προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση του σχεδίου εξαργύρωσης.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΜΑΡΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν όλοι οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

Άρθρο 48

Απαιτήσεις για τη δημόσια προσφορά ή την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Κανένα πρόσωπο δεν προβαίνει σε δημόσια προσφορά μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ούτε επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μιας μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος εντός της Ένωσης, εκτός εάν το εν λόγω πρόσωπο είναι ο εκδότης των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και:
- έχει λάβει άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα ή ως ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος· και
 - έχει κοινοποιήσει ένα λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στην αρμόδια αρχή και έχει δημοσιεύσει το εν λόγω λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 51.

Με την επιφύλαξη της πρώτης παραγράφου, κατόπιν γραπτής συγκατάθεσης του εκδότη, άλλα πρόσωπα δύνανται να προσφέρουν τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος ή να επιδιώξουν την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση. Τα πρόσωπα αυτά συμμορφώνονται προς τις διατάξεις των άρθρων 50 και 53.

2. Οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος θεωρούνται ηλεκτρονικό χρήμα.

Μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος με εγγύηση επίσημου νομίσματος κράτους μέλους θεωρείται αντικείμενο δημόσιας προσφοράς στην Ένωση.

3. Οι τίτλοι II και III της οδηγίας 2009/110/ΕΚ εφαρμόζονται όσον αφορά τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

4. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται σε εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που εξαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ.

5. Ο παρών τίτλος, με εξαίρεση την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου και το άρθρο 51, δεν εφαρμόζεται όσον αφορά μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος που εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφοι 4 και 5 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ.

6. Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ενημερώνουν την αρμόδια αρχή τους, τουλάχιστον 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία κατά την οποία προτίθενται να διενεργήσουν δημόσια προσφορά για τις εν λόγω μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος ή να επιδιώξουν την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση, σχετικά με αυτήν την πρόθεσή τους.

7. Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η παράγραφος 4 ή η παράγραφος 5, οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος καταρτίζουν λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και κοινοποιούν το εν λόγω λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 51.

Άρθρο 49

Έκδοση και δυνατότητα εξαργύρωσης μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 11 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, όσον αφορά την έκδοση και τη δυνατότητα εξαργύρωσης μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, για τους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εφαρμόζονται μόνον οι απαιτήσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Οι κάτοχοι μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος έχουν απαίτηση έναντι των εκδοτών των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.
3. Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εκδίδουν μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος στην ονομαστική αξία και έναντι είσπραξης χρηματικού ποσού.

4. Κατόπιν αιτήματος κατόχου μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ο εκδότης της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος την εξαργυρώνει, ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία, καταβάλλοντας σε χρηματικό ποσό εκτός ηλεκτρονικού χρήματος, τη νομισματική αξία της κατεχόμενης μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος στον κάτοχο της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.
5. Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος αναφέρουν σε εμφανές σημείο τους όρους εξαργύρωσης στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ).
6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 46, η εξαργύρωση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος δεν υπόκειται σε καταβολή τέλους.

Άρθρο 50

Απαγόρευση χορήγησης τόκων

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος δεν χορηγούν τόκους σε σχέση με μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν χορηγούν τόκους κατά την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε σχέση με μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος.
3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, αντιμετωπίζεται ως τόκος οποιαδήποτε αμοιβή ή οποιοδήποτε άλλο όφελος που σχετίζεται με τη χρονική διάρκεια κατά την οποία ο κάτοχος μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος κατέχει την εν λόγω μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η καθαρή αποζημίωση ή οι εκπτώσεις που έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο με αυτό των τόκων, εισπράττονται από τον κάτοχο της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, απευθείας από τον εκδότη ή μέσω τρίτων, και συνδέονται με τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος άμεσα ή μέσω της αμοιβής ή τιμολόγησης άλλων προϊόντων.

Άρθρο 51

Περιεχόμενο και μορφή του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων για μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος

1. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων για μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος περιέχει όλες τις ακόλουθες πληροφορίες, όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στο παράρτημα III:
 - α) πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
 - β) πληροφορίες σχετικά με τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος·
 - γ) πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση·
 - δ) πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος·
 - ε) πληροφορίες σχετικά με την υποκείμενη τεχνολογία·
 - στ) πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους·
 - ζ) πληροφορίες σχετικά με τις κύριες δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μηχανισμού συναίνεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.

Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει επίσης την ταυτότητα του προσώπου, εκτός του εκδότη, που διενεργεί δημόσια προσφορά ή επιδιώκει την εισαγωγή της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος προς διαπραγμάτευση σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, και τον λόγο για τον οποίο το συγκεκριμένο πρόσωπο διενεργεί προσφορά για την εν λόγω μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος ή επιδιώκει την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση.

2. Όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν έχει σημαντικές παραλείψεις και παρουσιάζεται σε συνοπτική και κατανοητή μορφή.

3. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει, στην πρώτη σελίδα, την ακόλουθη σαφή και σε εμφανές σημείο καταχωρημένη δήλωση:

«Το παρόν λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν έχει εγκριθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο εκδότης του κρυπτοστοιχείου είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για το περιεχόμενο του παρόντος λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.».

4. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει σαφή δήλωση ότι:

- α) η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος δεν καλύπτεται από τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών δυνάμει της οδηγίας 97/9/ΕΚ·
- β) η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος δεν καλύπτεται από τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων δυνάμει της οδηγίας 2014/49/ΕΕ.

5. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει δήλωση του διοικητικού οργάνου του εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος. Η δήλωση αυτή, η οποία παρεμβάλλεται μετά τη δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, επιβεβαιώνει ότι το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων συμμορφώνεται με τον παρόντα τίτλο και ότι, εξ όσων γνωρίζει το διοικητικό όργανο, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων είναι πλήρεις, ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές, και δεν υπάρχουν παραλείψεις στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων οι οποίες θα μπορούσαν να αλλοιώσουν το περιεχόμενό του.

6. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνει περιληπτικό σημείωμα, το οποίο εισάγεται μετά τη δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 5, και στο οποίο παρέχονται, με συνοπτική και μη τεχνική γλώσσα, βασικές πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή τη σκοπούμενη εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση. Το περιληπτικό σημείωμα είναι εύκολα κατανοητό, με σαφή και περιεκτική μορφή παρουσίασης και διάταξης, που χρησιμοποιεί χαρακτηρισες αναγνώσιμου μεγέθους. Το περιληπτικό σημείωμα του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων παρέχει κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών κρυπτοστοιχείων, ώστε να βοηθά τους δυνητικούς κατόχους των κρυπτοστοιχείων να λαμβάνουν αποφάσεις εν επιγνώσει.

Το περιληπτικό σημείωμα περιέχει προειδοποίηση η οποία αναφέρει ότι:

- α) θα πρέπει να νοείται ως πρόλογος του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων·
- β) ο δυνητικός κάτοχος θα πρέπει να στηρίζει κάθε απόφαση αγοράς της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος στο περιεχόμενο του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων στο σύνολό του και όχι μόνο του περιληπτικού σημειώματος·
- γ) η δημόσια προσφορά της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος δεν συνιστά προσφορά ή προσέγγιση πελατών για την αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων, και ότι τυχόν ανάλογη προσφορά ή προσέγγιση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω ενημερωτικού δελτίου ή άλλων εγγράφων προσφοράς δυνάμει της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας·
- δ) το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν συνιστά ενημερωτικό δελτίο κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 ή άλλο έγγραφο προσφοράς δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Το περιληπτικό σημείωμα αναφέρει ότι οι κάτοχοι της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος έχουν δικαίωμα εξαργύρωσης ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία, καθώς και τους όρους της εν λόγω εξαργύρωσης.

7. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων περιέχει την ημερομηνία κοινοποίησής του και πίνακα περιεχομένων.

8. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους καταγωγής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

Όταν η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος προσφέρεται επίσης σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής, το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων καταρτίζεται επίσης σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

9. Το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων διατίθεται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο.

10. Η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, μορφότυπους και υποδείγματα για τους σκοπούς της παραγράφου 9.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

11. Οι εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος κοινοποιούν το οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στην αρμόδια αρχή τους τουλάχιστον 20 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία δημοσίευσής του.

Οι αρμόδιες αρχές δεν απαιτούν εκ των προτέρων έγκριση των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων πριν από τη δημοσίευσή τους.

12. Οποιοδήποτε σημαντικό νέο στοιχείο, οποιοδήποτε ουσιώδες σφάλμα ή οποιαδήποτε ουσιώδης ανακρίβεια που μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος περιγράφεται σε τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων που καταρτίζεται από τους εκδότες, κοινοποιείται στις αρμόδιες αρχές και δημοσιεύεται στους ιστοτόπους των εκδотών.

13. Πριν από τη δημόσια προσφορά της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος στην Ένωση ή την επιδίωξη εισαγωγής της προς διαπραγμάτευση, ο εκδότης της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος δημοσιεύει στον ιστοτόπό του λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.

14. Μαζί με την κοινοποίηση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων δυνάμει της παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου, ο εκδότης της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος διαβιβάζει στην αρμόδια αρχή τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 109 παράγραφος 4. Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στην ESMA, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των πληροφοριών από τον εκδότη, τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 109 παράγραφος 4.

Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί επίσης στην ESMA τυχόν τροποποιημένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και τυχόν ανάκληση άδειας του εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.

Η ESMA καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 4 έως την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση ή, στην περίπτωση τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, της ανάκλησης της άδειας, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

15. Η ESMA, σε συνεργασία με την ΕΒΑ, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο ζ), όσον αφορά τους δείκτες βιωσιμότητας σε σχέση με δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Κατά την κατάρτιση των σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η ESMA εξετάζει τα διάφορα είδη μηχανισμών συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία, τις δομές κινήτρων τους και τη χρήση ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και φυσικών πόρων, την παραγωγή αποβλήτων και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η ESMA επικαιροποιεί τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα υπό το πρίσμα των ρυθμιστικών και τεχνολογικών εξελίξεων.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 52

Ευθύνη των εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος για τις πληροφορίες που παρέχονται σε λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων

1. Όταν ένας εκδότης μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος έχει παραβεί το άρθρο 51 παρέχοντας στο οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή σε τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων πληροφορίες που δεν είναι ακριβείς, δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς, ή είναι παραπλανητικές, ο εν λόγω εκδότης και τα μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του φέρουν ευθύνη έναντι κατόχου της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος για τυχόν ζημία που υπέστη λόγω της παράβασης αυτής.

2. Τυχόν συμβατικός αποκλεισμός ή περιορισμός της αστικής ευθύνης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στερείται έννομου αποτελέσματος.

3. Αποτελεί ευθύνη του κατόχου της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος να αποδείξει βάσει στοιχείων ότι ο εκδότης της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος παρέβη το άρθρο 51 παρέχοντας στο οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή σε τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων πληροφορίες που δεν είναι πλήρεις, ακριβείς ή σαφείς, ή που είναι παραπλανητικές, και ότι η στήριξη στις πληροφορίες αυτές είχε αντίκτυπο στην απόφαση του κατόχου για αγορά, πώληση ή ανταλλαγή της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.

4. Ο εκδότης και τα μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του δεν ευθύνονται για ζημιές που προκαλούνται λόγω στήριξης στις πληροφορίες που παρέχονται σε περιληπτικό σημείωμα σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 6, συμπεριλαμβανομένης τυχόν μετάφρασής του, εκτός εάν το περιληπτικό σημείωμα:

α) είναι παραπλανητικό, ανακριβές ή ασυνεπές σε συνδυασμό με τα άλλα μέρη του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων· ή

β) δεν παρέχει, σε συνδυασμό με τα άλλα μέρη του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων, βασικές πληροφορίες με στόχο να συνδράμει τους δυνητικούς κατόχους κατά την εξέταση του ενδεχομένου αγοράς των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει οποιαδήποτε άλλη αστική ευθύνη δυνάμει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 53

Διαφημιστικές ανακοινώσεις

1. Διαφημιστικές ανακοινώσεις που σχετίζονται με δημόσια προσφορά μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή με την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση, συμμορφώνονται με όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - α) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις μπορούν να αναγνωρίζονται σαφώς ως τέτοιες·
 - β) οι πληροφορίες στις διαφημιστικές ανακοινώσεις είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές·
 - γ) οι πληροφορίες στις διαφημιστικές ανακοινώσεις συνάδουν με τις πληροφορίες του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων·
 - δ) οι διαφημιστικές ανακοινώσεις αναφέρουν σαφώς ότι έχει δημοσιευθεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και αναγράφουν με εμφανή τρόπο τη διεύθυνση του ιστότοπου του εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και έναν αριθμό τηλεφώνου και μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία με τον εκδότη.
2. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις περιέχουν σαφή και κατηγορηματική δήλωση ότι οι κάτοχοι της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος έχουν δικαίωμα εξαργύρωσης από τον εκδότη ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία.
3. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις και οι τυχόν τροποποιήσεις τους δημοσιεύονται στον ιστότοπο του εκδότη.
4. Οι αρμόδιες αρχές δεν απαιτούν εκ των προτέρων έγκριση των διαφημιστικών ανακοινώσεων πριν από τη δημοσίευσή τους.
5. Οι διαφημιστικές ανακοινώσεις κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές κατόπιν σχετικού αιτήματος.
6. Δεν διαδίδονται διαφημιστικές ανακοινώσεις πριν από τη δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων. Ο περιορισμός αυτός δεν επηρεάζει την ικανότητα του εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος να διενεργεί βολιδοσκοπήσεις της αγοράς.

Άρθρο 54

Επένδυση χρηματικών ποσών που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

Χρηματικά ποσά που εισπραττούνται από εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος σε αντάλλαγμα μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και διασφαλίζονται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ συνάδουν με τα ακόλουθα:

- α) τουλάχιστον το 30 % των εισπραττόμενων χρηματικών ποσών κατατίθεται πάντοτε σε χωριστούς λογαριασμούς σε πιστωτικά ιδρύματα.
- β) τα υπόλοιπα εισπραττόμενα χρηματικά ποσά επενδύονται σε ασφαλή, χαμηλού κινδύνου περιουσιακά στοιχεία, που χαρακτηρίζονται ως άκρως ρευστοποιήσιμα χρηματοπιστωτικά μέσα με ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, και είναι εκφρασμένα στο ίδιο επίσημο νόμισμα με το οποίο συνδέεται η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος.

Άρθρο 55

Σχέδια ανάκαμψης και εξαργύρωσης

Το κεφάλαιο 6 του τίτλου III εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών στους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 46 παράγραφος 2, όσον αφορά εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το σχέδιο ανάκαμψης κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 47 παράγραφος 3, όσον αφορά εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το σχέδιο εξαργύρωσης κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος

Άρθρο 56

Κατάταξη μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Η ΕΒΑ κατατάσσει μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος όταν πληρούνται τουλάχιστον τρία από τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1:

- α) κατά την περίοδο που καλύπτεται από την πρώτη έκθεση πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, κατόπιν της έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση των εν λόγω μαρκών· ή
- β) κατά την περίοδο που καλύπτεται από τουλάχιστον δύο διαδοχικές εκθέσεις πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Όταν περισσότεροι του ενός εκδότες εκδίδουν την ίδια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος, η εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 αξιολογείται μετά από άθροιση των δεδομένων από τους εν λόγω εκδότες.

3. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη υποβάλλουν στην ΕΒΑ και την ΕΚΤ πληροφορίες σχετικές με την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πληροφοριών που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 22, τουλάχιστον δύο φορές ετησίως.

Όταν ο εκδότης είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, ή όταν η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα κράτους μέλους που δεν είναι το ευρώ, οι αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο και στην κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους.

4. Αν η ΕΒΑ συμπεραίνει ότι μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καταρτίζει σχέδιο απόφασης για την κατάταξη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, το οποίο κοινοποιεί στον εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη, στην ΕΚΤ και, στις περιπτώσεις που προβλέπει η παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Οι εκδότες των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, οι αρμόδιες αρχές τους, η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους διαθέτουν 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία της κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου απόφασης για να διαβιβάσουν εγγράφως παρατηρήσεις και σχόλια. Η ΕΒΑ εξετάζει δεόντως τις εν λόγω παρατηρήσεις και σχόλια πριν την έκδοση της οριστικής απόφασης.

5. Η ΕΒΑ λαμβάνει την οριστική απόφασή της για την κατάταξη μιας μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, και κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω απόφαση στον εκδότη της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και στην αρμόδια αρχή του.

6. Όταν μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος έχει καταταχθεί ως σημαντική βάσει απόφασης της ΕΒΑ που λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 5, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τον εκδότη της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος μεταβιβάζονται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη στην ΕΒΑ, σύμφωνα με το άρθρο 117 παράγραφος 4, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης.

Η ΕΒΑ και η αρμόδια αρχή συνεργάζονται προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή μεταβίβαση των εποπτικών αρμοδιοτήτων.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 6, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένων σε επίσημο νόμισμα κράτους μέλους εκτός του ευρώ δεν μεταβιβάζονται στην ΕΒΑ, όταν τουλάχιστον το 80 % του αριθμού των κατόχων και του όγκου συναλλαγών των εν λόγω σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος συγκεντρώνεται στο κράτος μέλος καταγωγής.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη παρέχει ετησίως στην ΕΒΑ πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόστηκε η παρέκκλιση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, συναλλαγή θεωρείται ότι λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος καταγωγής όταν ο πληρωτής ή ο δικαιούχος πληρωμής είναι εγκατεστημένος στο εν λόγω κράτος μέλος.

8. Η ΕΒΑ επαναξιολογεί ετησίως την κατάταξη των σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών από τις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου ή των πληροφοριών που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 22.

Αν η ΕΒΑ συμπεραίνει ότι ορισμένες μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καταρτίζει σχέδιο απόφασης για τη μη περαιτέρω κατάταξη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικής και κοινοποιεί το εν λόγω σχέδιο απόφασης στους εκδότες των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους καταγωγής, στην ΕΚΤ και, στις περιπτώσεις που προβλέπει η παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Οι εκδότες των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, οι αρμόδιες αρχές τους, η ΕΚΤ και η κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους διαθέτουν 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου απόφασης για να διαβιβάσουν εγγράφως παρατηρήσεις και σχόλια. Η ΕΒΑ εξετάζει δεόντως τις εν λόγω παρατηρήσεις και σχόλια πριν την έκδοση οριστικής απόφασης.

9. Η ΕΒΑ λαμβάνει την οριστική απόφασή της σχετικά με τη μη περαιτέρω κατάταξη μιας μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικής εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 8, και κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω απόφαση στον εκδότη της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και στην αρμόδια αρχή του.

10. Όταν μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος δεν κατατάσσεται πλέον ως σημαντική βάσει απόφασης της ΕΒΑ που λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 9, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τον εκδότη της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος μεταβιβάζονται από της ΕΒΑ στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης.

Η ΕΒΑ και η αρμόδια αρχή συνεργάζονται προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή μεταβίβαση των εποπτικών αρμοδιοτήτων.

Άρθρο 57

Οικειοθελής κατάταξη μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Εκδότης μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ο οποίος έχει λάβει άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος ή ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, ή έχει υποβάλει αίτηση για την εν λόγω άδεια, μπορεί να δηλώσει ότι επιθυμεί να καταταχθεί η μάρκα του ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή κοινοποιεί αμέσως το εν λόγω αίτημα του εκδότη στην ΕΒΑ, στην ΕΚΤ και, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Προκειμένου η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος να καταταχθεί ως σημαντική βάσει του παρόντος άρθρου, ο εκδότης της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος αποδεικνύει, μέσω λεπτομερούς προγράμματος δραστηριοτήτων, ότι είναι πιθανό να πληροί τουλάχιστον τρία από τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1.

2. Η ΕΒΑ καταρτίζει εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης που αναφέρεται στη παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σχέδιο απόφασης που περιέχει τη γνώμη της, βάσει του προγράμματος δραστηριοτήτων του εκδότη, σχετικά με το κατά πόσον η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος πληροί ή είναι πιθανό να πληροί τουλάχιστον τρία από τα κριτήρια του άρθρου 43 παράγραφος 1, και κοινοποιεί το εν λόγω σχέδιο απόφασης στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη, στην ΕΚΤ και, στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 56 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, στην κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους.

Οι αρμόδιες αρχές των εκδοτών των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, η ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, η κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους διαθέτουν 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του εν λόγω σχεδίου απόφασης για να διαβιβάσουν εγγράφως παρατηρήσεις και σχόλια. Η ΕΒΑ εξετάζει δεόντως τις εν λόγω παρατηρήσεις και σχόλια πριν την έκδοση οριστικής απόφασης.

3. Η ΕΒΑ λαμβάνει την οριστική απόφασή της σχετικά με το αν θα κατατάξει ή όχι μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και κοινοποιεί αμέσως την εν λόγω απόφαση στον εκδότη της εν λόγω μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και στην αρμόδια αρχή του.

4. Όταν μια μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος έχει καταταχθεί ως σημαντική βάσει απόφασης της ΕΒΑ που λαμβάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους εκδότες των εν λόγω μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος μεταβιβάζονται από την αρμόδια αρχή στην ΕΒΑ, σύμφωνα με το άρθρο 117 παράγραφος 4, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της εν λόγω απόφασης.

Η ΕΒΑ και οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή μεταβίβαση των εποπτικών αρμοδιοτήτων.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, οι εποπτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένων σε επίσημο νόμισμα κράτους μέλους εκτός του ευρώ δεν μεταβιβάζονται στην ΕΒΑ, όταν τουλάχιστον το 80 % του αριθμού των κατόχων και του όγκου συναλλαγών των εν λόγω σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος έχει συγκεντρωθεί ή αναμένεται να συγκεντρωθεί στο κράτος μέλος καταγωγής.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του εκδότη παρέχει ετησίως στην ΕΒΑ πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρέκκλισης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, συναλλαγή θεωρείται ότι λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος καταγωγής όταν ο πληρωτής ή ο δικαιούχος πληρωμής είναι εγκατεστημένοι στο εν λόγω κράτος μέλος.

Άρθρο 58

Ειδικές πρόσθετες υποχρεώσεις για εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος υπόκεινται:
 - α) στις απαιτήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 36, 37, 38 και στο άρθρο 45 παράγραφοι 1 έως 4 του παρόντος κανονισμού, αντί του άρθρου 7 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ·
 - β) στις απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 35 παράγραφοι 2, 3 και 5, και στο άρθρο 45 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού, αντί του άρθρου 5 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 9, όσον αφορά εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, η διενέργεια ανεξάρτητου λογιστικού ελέγχου ανατίθεται κάθε έξι μήνες από την ημερομηνία της απόφασης κατάταξης των μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικών δυνάμει του άρθρου 56 ή 57, κατά περίπτωση.

2. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταγωγής μπορούν να απαιτούν από τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν μη σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος να συμμορφώνονται με οποιαδήποτε απαίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση των κινδύνων στην οποία αποσκοπούν οι εν λόγω διατάξεις, όπως είναι οι κίνδυνοι ρευστότητας, οι λειτουργικοί κίνδυνοι ή οι κίνδυνοι που απορρέουν από τη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τη διαχείριση αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων.

3. Το άρθρο 22, το άρθρο 23 και το άρθρο 24 παράγραφος 3 εφαρμόζονται σε μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένες σε νόμισμα εκτός επίσημου νομίσματος κράτους μέλους.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΑΔΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Χορήγηση άδειας σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

Άρθρο 59

Άδεια

1. Κανένα πρόσωπο δεν παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων εντός της Ένωσης, εκτός εάν το εν λόγω πρόσωπο είναι:
 - α) νομικό πρόσωπο ή άλλη επιχείρηση που έχει λάβει άδεια παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 63· ή
 - β) πιστωτικό ίδρυμα, κεντρικό αποθετήριο τίτλων, επιχείρηση επενδύσεων, διαχειριστής αγοράς, ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, εταιρεία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ ή διαχειριστής οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων που επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 60.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 63 έχουν καταστατική έδρα σε κράτος μέλος στο οποίο παρέχουν τουλάχιστον ένα μέρος των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης τους βρίσκεται στην Ένωση και τουλάχιστον ένας από τους διευθυντές διαμένει στην Ένωση.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο α), άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι νομικά πρόσωπα παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων μόνο εάν η νομική τους μορφή διασφαλίζει επίπεδο προστασίας των συμφερόντων των τρίτων ισοδύναμο με το προσφερόμενο από τα νομικά πρόσωπα και εάν υπόκεινται σε ισοδύναμη και προσαρμοσμένη στη νομική τους μορφή προληπτική εποπτεία.
4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 63 πληρούν ανά πάσα στιγμή τους όρους υπό τους οποίους έχουν λάβει την άδεια.
5. Τα πρόσωπα που δεν είναι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν χρησιμοποιούν όνομα ή εταιρική επωνυμία, δεν εκδίδουν διαφημιστικές ανακοινώσεις ούτε δρομολογούν άλλες διαδικασίες που δημιουργούν την εντύπωση ότι είναι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή είναι πιθανόν να δημιουργήσουν σύγχυση ως προς αυτό.
6. Οι αρμόδιες αρχές που χορηγούν άδειες σύμφωνα με το άρθρο 63 διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω άδειες προσδιορίζουν τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων τις οποίες οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν λάβει άδεια να παρέχουν.
7. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε ολόκληρη την Ένωση, είτε μέσω του δικαιώματος εγκατάστασης, μεταξύ άλλων μέσω υποκαταστήματος, είτε μέσω της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε διασυνοριακή βάση δεν υποχρεούνται να έχουν φυσική παρουσία στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής.
8. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που επιθυμούν να προσθέσουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων στην άδειά τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 63, υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές που χορήγησαν την αρχική τους άδεια, αίτηση επέκτασης της άδειάς τους συμπληρώνοντας και επικαιροποιώντας τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 62. Η αίτηση επέκτασης διεκπεραιώνεται σύμφωνα με το άρθρο 63.

Άρθρο 60

Παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων από ορισμένες χρηματοπιστωτικές οντότητες

1. Ένα πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων εφόσον κοινοποιήσει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσής του τουλάχιστον 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την παροχή των υπηρεσιών αυτών για πρώτη φορά.
2. Ένα κεντρικό αποθετήριο τίτλων που έχει λάβει άδεια λειτουργίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁵⁾ παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών μόνο εφόσον κοινοποιήσει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, τουλάχιστον 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας για πρώτη φορά.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, η παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών θεωρείται ισοδύναμη με την παροχή, τήρηση ή διαχείριση λογαριασμών αξιογράφων σε σχέση με την υπηρεσία διακανονισμού που αναφέρεται στο τμήμα Β σημείο 3 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014.

3. Μία επιχείρηση επενδύσεων μπορεί να παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων στην Ένωση ισοδύναμες με τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες για τις οποίες έχει λάβει σχετική άδεια δυνάμει της οδηγίας 2014/65/ΕΕ εφόσον κοινοποιήσει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου τουλάχιστον 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την παροχή των υπηρεσιών αυτών για πρώτη φορά.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου:

- α) η παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών θεωρείται ισοδύναμη με την παρεπόμενη υπηρεσία που αναφέρεται στο τμήμα Β σημείο 1 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- β) η λειτουργία πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θεωρείται ισοδύναμη με τη λειτουργία πολυμερούς μηχανισμού διαπραγμάτευσης και τη λειτουργία μηχανισμού οργανωμένης διαπραγμάτευσης που αναφέρεται στο τμήμα Α σημεία 8 και 9, αντίστοιχα, του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·

⁽⁴⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 1).

- γ) η ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων για χρηματικά ποσά και άλλα κρυπτοστοιχεία θεωρείται ισοδύναμη με τη διενέργεια συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό, όπως αναφέρεται στο τμήμα Α σημείο 3 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- δ) η εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών θεωρείται ισοδύναμη με την εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών που αναφέρεται στο τμήμα Α σημείο 2 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- ε) η τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων θεωρείται ισοδύναμη με την αναδοχή ή τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης και την τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς δέσμευση ανάληψης, όπως αναφέρονται στο τμήμα Α σημεία 6 και 7, αντίστοιχα, του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- στ) η λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών θεωρείται ισοδύναμη με τη λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αναφέρεται στο τμήμα Α σημείο 1 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- ζ) η παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία θεωρείται ισοδύναμη με την παροχή επενδυτικών συμβουλών που αναφέρεται στο τμήμα Α σημείο 5 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- η) η παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων θεωρείται ισοδύναμη με τη διαχείριση χαρτοφυλακίου που αναφέρεται στο τμήμα Α σημείο 4 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

4. Ένα ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος που έχει λάβει άδεια λειτουργίας δυνάμει της οδηγίας 2009/110/ΕΚ παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών και υπηρεσίες μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών όσον αφορά τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδει, μόνο εφόσον κοινοποιήσει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου τουλάχιστον 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών για πρώτη φορά.

5. Μια εταιρεία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ ή ένας διαχειριστής οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων μπορεί να παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ισοδύναμες με τη διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων και παρεπόμενες υπηρεσίες για τις οποίες έχει λάβει άδεια δυνάμει της οδηγίας 2009/65/ΕΚ ή της οδηγίας 2011/61/ΕΕ εφόσον κοινοποιήσει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής τις πληροφορίες που ορίζονται στην παράγραφο 7 τουλάχιστον του παρόντος άρθρου 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την παροχή των υπηρεσιών αυτών για πρώτη φορά.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου:

- α) η λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών θεωρείται ισοδύναμη με τη λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο β) σημείο iii) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ·
- β) η παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία θεωρείται ισοδύναμη με την παροχή επενδυτικών συμβουλών που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο β) σημείο i) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ και στο άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο i) της οδηγίας 2009/65/ΕΚ·
- γ) η παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων θεωρείται ισοδύναμη με τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο α) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ και στο άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/65/ΕΚ.

6. Ένας διαχειριστής αγοράς που έχει λάβει άδεια δυνάμει της οδηγίας 2014/65/ΕΕ μπορεί να διατηρεί σε λειτουργία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, εφόσον κοινοποιήσει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου τουλάχιστον 40 εργάσιμες ημέρες πριν από την παροχή της υπηρεσίας αυτής για πρώτη φορά.

7. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 έως 6 κοινοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) πρόγραμμα δραστηριοτήτων στο οποίο περιγράφονται τα είδη των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που προτίθεται να παρέχει ο αιτών άροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων του τόπου και του τρόπου εμπορίας των εν λόγω υπηρεσιών·

β) περιγραφή:

- i) των μηχανισμών, των πολιτικών και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·

- ii) το πλαίσιο αξιολόγησης κινδύνων για τη διαχείριση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας· και
- iii) του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας·
- γ) την τεχνική τεκμηρίωση των συστημάτων ΤΠΕ και των ρυθμίσεων ασφαλείας, και περιγραφή τους σε μη τεχνική γλώσσα·
- δ) περιγραφή της διαδικασίας διαχωρισμού των κρυπτοστοιχείων και των χρηματικών ποσών των πελατών·
- ε) περιγραφή της πολιτικής φύλαξης και διαχείρισης, εάν υπάρχει πρόθεση παροχής φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών·
- στ) περιγραφή των κανόνων λειτουργίας της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης και των διαδικασιών και του συστήματος εντοπισμού περιστατικών κατάχρησης της αγοράς, εάν υπάρχει πρόθεση λειτουργίας πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων·
- ζ) περιγραφή της αμερόληπτης εμπορικής πολιτικής που διέπει τη σχέση με τους πελάτες καθώς και περιγραφή της μεθοδολογίας καθορισμού της τιμής των κρυπτοστοιχείων που προτείνονται προς ανταλλαγή έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, εάν υπάρχει πρόθεση ανταλλαγής κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων·
- η) περιγραφή της πολιτικής εκτέλεσης, εάν υπάρχει πρόθεση εκτέλεσης εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών·
- θ) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα φυσικά πρόσωπα που παρέχουν συμβουλές εξ ονόματος του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή διαχειρίζονται χαρτοφυλάκια εξ ονόματος του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και εμπειρογνώση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, εάν υπάρχει πρόθεση παροχής συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή παροχής διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων·
- ι) κατά πόσον η υπηρεσία κρυπτοστοιχείων αφορά μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος ή άλλα κρυπτοστοιχεία·
- κ) πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο θα παρέχονται αυτές οι υπηρεσίες μεταβίβασης, εάν υπάρχει πρόθεση παροχής υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών·

8. Αρμόδια αρχή που λαμβάνει κοινοποίηση όπως αναφέρεται στις παραγράφους 1 έως 6 αξιολογεί, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της εν λόγω κοινοποίησης, αν έχουν παρασχεθεί όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες. Εάν η αρμόδια αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια κοινοποίηση δεν είναι πλήρης, ενημερώνει αμέσως την κοινοποιούσα οντότητα σχετικά με αυτό και ορίζουν προθεσμία εντός της οποίας η εν λόγω οντότητα υποχρεούται να παράσχει τις πληροφορίες που λείπουν.

Η προθεσμία για την παροχή τυχόν πληροφοριών που λείπουν δεν υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος. Έως τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, αναστέλλεται κάθε προθεσμία που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 6. Η αρμόδια αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να υποβάλλει περαιτέρω αιτήματα για τη συμπλήρωση ή τη διευκρίνιση των πληροφοριών, τούτο όμως δεν συνεπάγεται αναστολή οποιασδήποτε προθεσμίας που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 6.

Ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν αρχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων εάν η κοινοποίηση είναι ελλιπής.

9. Οι οντότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 6 δεν υποχρεούνται να υποβάλουν τυχόν πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 και τις οποίες είχαν υποβάλει προηγουμένως στην αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές είναι πανομοιότυπες. Κατά την υποβολή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 7, οι οντότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 6 δηλώνουν ρητώς ότι κάθε πληροφορία που έχει υποβληθεί προηγουμένως εξακολουθεί να ισχύει.

10. Όταν οι οντότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 6 του παρόντος άρθρου παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, δεν υπόκεινται στα άρθρα 62, 63, 64, 67, 83 και 84.

11. Το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στις παραγράφους 1 έως 6 του παρόντος άρθρου ανακαλείται μετά την ανάκληση της σχετικής άδειας που επέτρεπε στην αντίστοιχη οντότητα να παρέχει τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων χωρίς να απαιτείται να λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 59.

12. Οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν στην ESMA τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 109 παράγραφος 5, αφού εξακριβώσουν την πληρότητα των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 7.

Η ESMA καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109 έως την ημερομηνία έναρξης της προτιθέμενης παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

13. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω καθορισμό των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 7.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

14. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για την κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 7.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 61

Παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με αποκλειστική πρωτοβουλία του πελάτη

1. Όταν πελάτης που είναι εγκατεστημένος ή βρίσκεται στην Ένωση δρομολογεί, με αποκλειστική του πρωτοβουλία, την παροχή υπηρεσίας ή δραστηριότητας κρυπτοστοιχείων από επιχείρηση τρίτης χώρας, η απαίτηση για τη χορήγηση άδειας βάσει του άρθρου 59 δεν ισχύει για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας ή δραστηριότητας κρυπτοστοιχείων από την επιχείρηση τρίτης χώρας σε αυτόν τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης σχέσης που αφορά ειδικά την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας ή δραστηριότητας κρυπτοστοιχείων.

Με την επιφύλαξη των ενδοομιλικών σχέσεων, όταν μια επιχείρηση τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων μέσω οντότητας που ενεργεί για λογαριασμό της ή που διατηρεί στενούς δεσμούς με αυτή την επιχείρηση τρίτης χώρας ή μέσω κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό αυτής της οντότητας, προσεγγίζει πελάτες ή δυνητικούς πελάτες στην Ένωση, ανεξάρτητα από τα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιήθηκαν για την προσέγγιση, προώθηση ή διαφήμιση στην Ένωση, δεν θεωρείται ότι πρόκειται για υπηρεσία που παρέχεται με αποκλειστική πρωτοβουλία του πελάτη.

Το δεύτερο εδάφιο ισχύει ανεξάρτητα από οιαδήποτε συμβατική ρήτρα ή ρήτρα αποποίησης ευθύνης η οποία έχει ως στόχο να ορίσει κάτι διαφορετικό, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων συμβατικών ρητρών ή ρητρών αποποίησης ευθύνης που ορίζουν ότι η παροχή υπηρεσιών από επιχείρηση τρίτης χώρας θεωρείται ότι συνιστά παροχή υπηρεσιών με αποκλειστική πρωτοβουλία του πελάτη.

2. Η αποκλειστική πρωτοβουλία πελάτη όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν παρέχει στην επιχείρηση τρίτης χώρας δικαίωμα εμπορικής προώθησης νέων ειδών κρυπτοστοιχείων ή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων στον εν λόγω πελάτη.

3. Έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, η ESMA εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 προκειμένου να διευκρινίσει τις περιπτώσεις στις οποίες μια επιχείρηση τρίτης χώρας θεωρείται ότι προσεγγίζει πελάτες που είναι εγκατεστημένοι ή βρίσκονται στην Ένωση.

Προκειμένου να ενισχυθεί η σύγκλιση και να προωθηθεί η συνεπής εποπτεία όσον αφορά τον κίνδυνο κατάχρησης του παρόντος άρθρου, η ESMA εκδίδει επίσης κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τις εποπτικές πρακτικές για τον εντοπισμό και την πρόληψη της καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 62

Αίτηση χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Τα νομικά πρόσωπα ή άλλες επιχειρήσεις που σκοπεύουν να παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων υποβάλλουν την αίτησή τους για άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους καταγωγής.

2. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιέχει όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την επωνυμία, συμπεριλαμβανομένης της επίσημης επωνυμίας και οποιασδήποτε άλλης εμπορικής επωνυμίας πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, τον αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τον ιστότοπο του εν λόγω παρόχου, μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επικοινωνίας, έναν αριθμό τηλεφώνου επικοινωνίας και τη φυσική διεύθυνσή του·

- β) τη νομική μορφή του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- γ) το καταστατικό του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, κατά περίπτωση·
- δ) πρόγραμμα δραστηριοτήτων στο οποίο περιγράφονται τα είδη των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που προτίθεται να παρέχει ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων του τόπου και του τρόπου εμπορίας των εν λόγω υπηρεσιών·
- ε) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων πληροί τις απαιτήσεις όσον αφορά τις διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας που ορίζονται στο άρθρο 67·
- στ) περιγραφή των ρυθμίσεων διακυβέρνησης του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ζ) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα μέλη του διοικητικού οργάνου του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν επαρκώς καλή φήμη και διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα για τη διαχείριση του εν λόγω παρόχου·
- η) την ταυτότητα τυχόν μετόχων και μελών, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και τα ποσά των εν λόγω συμμετοχών, καθώς και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω πρόσωπα διαθέτουν επαρκώς καλή φήμη·
- θ) περιγραφή των μηχανισμών, των πολιτικών και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας·
- ι) την τεχνική τεκμηρίωση των συστημάτων ΤΠΕ και των ρυθμίσεων ασφαλείας, και περιγραφή τους σε μη τεχνική γλώσσα·
- ια) περιγραφή της διαδικασίας διαχωρισμού των κρυπτοστοιχείων και των χρηματικών ποσών των πελατών·
- ιβ) περιγραφή των διαδικασιών διαχείρισης καταγγελιών του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ιγ) εάν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, περιγραφή της πολιτικής φύλαξης και διαχείρισης·
- ιδ) εάν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να λειτουργήσει πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, περιγραφή των κανόνων λειτουργίας της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης και της διαδικασίας και του συστήματος εντοπισμού περιστατικών κατάχρησης της αγοράς·
- ιε) εάν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να ανταλλάξει κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, περιγραφή της αμερόληπτης εμπορικής πολιτικής που διέπει τη σχέση με τους πελάτες καθώς και περιγραφή της μεθοδολογίας καθορισμού της τιμής των κρυπτοστοιχείων τα οποία ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτείνει προς ανταλλαγή έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων·
- ιστ) εάν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να εκτελεί εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών, περιγραφή της πολιτικής της εκτέλεσης·
- ιζ) εάν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να παρέχει συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων, στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα φυσικά πρόσωπα που παρέχουν συμβουλές εξ ονόματος του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή διαχειρίζονται χαρτοφυλάκια εξ ονόματος του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν την απαιτούμενη γνώση και εμπειρογνώσια για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους·
- ιη) εάν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να παρέχει υπηρεσίες μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες μεταβίβασης·
- ιθ) το είδος κρυπτοστοιχείου με το οποίο σχετίζεται η υπηρεσία κρυπτοστοιχείων.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχεία ζ) και η), ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για όλα τα ακόλουθα:

- α) για όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, την ύπαρξη λευκού ποινικού μητρώου όσον αφορά καταδίκες και την απουσία ποινών που επιβλήθηκαν δυνάμει του εφαρμοστέου εμπορικού δικαίου, της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας και της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ή σε σχέση με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την απάτη ή την επαγγελματική ευθύνη·

β) ότι τα μέλη του διοικητικού οργάνου του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διαθέτουν συλλογικά τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα για τη διοίκηση του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και ότι τα εν λόγω πρόσωπα υποχρεούνται να αφιερώνουν ικανό χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους·

γ) για όλους τους μετόχους και τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, την ύπαρξη λευκού ποινικού μητρώου όσον αφορά καταδίκες ή την απουσία ποινών που επιβλήθηκαν δυνάμει του εφαρμοστέου εμπορικού δικαίου, της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας και της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ή σε σχέση με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την απάτη ή την επαγγελματική ευθύνη.

4. Οι αρμόδιες αρχές δεν υποχρεώνουν τους αιτούντες παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να παρέχουν τυχόν πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου και τις οποίες έχουν ήδη λάβει στο πλαίσιο των αντίστοιχων διαδικασιών αδειοδότησης σύμφωνα με την οδηγία 2009/110/ΕΚ, την οδηγία 2014/65/ΕΕ ή την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366, ή σύμφωνα με εθνική νομοθεσία που ίσχυε για τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων πριν από τις 29 Ιουνίου 2023, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πληροφορίες ή έγγραφα που έχουν υποβληθεί προηγουμένως εξακολουθούν να ισχύουν.

5. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω καθορισμό των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

6. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην αίτηση χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 63

Αξιολόγηση της αίτησης χορήγησης άδειας και χορήγηση ή άρνηση χορήγησης άδειας

1. Οι αρμόδιες αρχές, αμέσως και, σε κάθε περίπτωση, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή αίτησης βάσει του άρθρου 62 παράγραφος 1, βεβαιώνουν εγγράφως τον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ότι την παρέλαβαν.

2. Εντός 25 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή αίτησης δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 1, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν κατά πόσον η αίτηση είναι πλήρης ελέγχοντας εάν έχουν υποβληθεί οι πληροφορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 62 παράγραφος 2.

Εάν η αίτηση δεν είναι πλήρης, οι αρμόδιες αρχές ορίζουν προθεσμία εντός της οποίας ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων οφείλει να παράσχει τυχόν πληροφορίες που λείπουν.

3. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να αρνηθούν την εξέταση αιτήσεων εάν οι εν λόγω αιτήσεις παραμένουν ελλιπείς μετά την εκπνοή της προθεσμίας που έχουν ορίσει σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Μόλις η αίτηση είναι πλήρης, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμέσως σχετικά τον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

5. Πριν από τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές διαβουλεύονται με τις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους όταν ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων είναι σε μία από τις παρακάτω θέσεις σε σχέση με πιστωτικό ίδρυμα, κεντρικό αποθετήριο τίτλων, επιχείρηση επενδύσεων, διαχειριστή αγοράς, εταιρεία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ, διαχειριστή οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, ίδρυμα πληρωμών, ασφαλιστική επιχείρηση, ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος ή ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών που έχει λάβει άδεια στο άλλο κράτος μέλος:

α) είναι θυγατρική του·

- β) είναι θυγατρική της μητρικής επιχείρησης της εν λόγω οντότητας· ή
- γ) ελέγχεται από τα ίδια φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ελέγχουν την εν λόγω οντότητα.
6. Πριν από τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές:
- α) μπορούν να συμβουλευτούν τις αρμόδιες αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, προκειμένου να επαληθεύσουν ότι ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο έρευνας σχετικά με πράξεις που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·
- β) διασφαλίζουν ότι ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που λειτουργεί εγκαταστάσεις ή βασίζεται σε τρίτα μέρη εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου που προσδιορίζονται δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, συμμορφώνεται με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά του άρθρου 26 παράγραφος 2, του άρθρου 45 παράγραφος 3 και του άρθρου 45 παράγραφος 5 της εν λόγω οδηγίας·
- γ) διασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ότι ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει θεσπίσει κατάλληλες διαδικασίες για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά του άρθρου 18α παράγραφοι 1 και 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849.
7. Όταν υπάρχουν στενοί δεσμοί μεταξύ του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων, οι αρμόδιες αρχές χορηγούν την άδεια λειτουργίας μόνον εάν οι δεσμοί αυτοί δεν παρεμποδίζουν τη σωστή εκπλήρωση της εποπτικής αποστολής τους.
8. Οι αρμόδιες αρχές δεν χορηγούν άδεια εάν οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις τρίτης χώρας που διέπουν ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τα οποία ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει στενούς δεσμούς, ή οι δυσχέρειες που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή τους, εμποδίζουν την αποτελεσματική άσκηση των εποπτικών τους καθηκόντων.
9. Οι αρμόδιες αρχές, εντός 40 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής πλήρους αίτησης, αξιολογούν τη συμμόρφωση του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με τον παρόντα τίτλο και λαμβάνουν πλήρως αιτιολογημένη απόφαση για τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν την απόφασή τους στον αιτούντα εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης. Η εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που προτίθεται να παρέχει ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.
10. Οι αρμόδιες αρχές απορρίπτουν τη χορήγηση άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εφόσον υφίστανται αντικειμενικοί και εξακριβώσιμοι λόγοι για τους οποίους:
- α) το διοικητικό όργανο του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αποτελεί απειλή για την αποτελεσματική, χρηστή και συνετή διαχείριση και την αδιάλειπτη λειτουργία του, καθώς και για τη δέουσα συνεκτίμηση του συμφέροντος των πελατών του και της ακεραιότητας της αγοράς, ή εκθέτει τον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε σοβαρό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- β) τα μέλη του διοικητικού οργάνου του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 68 παράγραφος 1·
- γ) οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν πληρούν τα κριτήρια επαρκούς καλής φήμης που ορίζονται στο άρθρο 68 παράγραφος 2·
- δ) ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν πληροί ή είναι πιθανόν να μην πληροί κάποια από τις απαιτήσεις του παρόντος τίτλου.
11. Η ESMA και η EBA εκδίδουν από κοινού κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 αντίστοιχα, σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου του αιτούντος παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και των μετόχων ή των μελών, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές στον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.
- Η ESMA και η EBA εκδίδουν τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.
12. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται, κατά την περίοδο αξιολόγησης που προβλέπεται στην παράγραφο 9, και το αργότερο έως την εικοστή εργάσιμη ημέρα της περιόδου αυτής, να ζητήσουν περαιτέρω πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Το αίτημα αυτό υποβάλλεται εγγράφως στον αιτούντα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και προσδιορίζει τα αναγκαία συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία.

Η περίοδος αξιολόγησης δυνάμει της παραγράφου 9 αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές ζήτησαν τις πληροφορίες που λείπουν και της ημερομηνίας κατά την οποία ο αιτών πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έλαβε από αυτές σχετική απάντηση. Η αναστολή δεν υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες. Οι αρμόδιες αρχές έχουν τη διακριτική ευχέρεια να υποβάλλουν περαιτέρω αιτήματα για τη συμπλήρωση ή τη διευκρίνιση των πληροφοριών, τούτο όμως δεν συνεπάγεται αναστολή της περιόδου αξιολόγησης δυνάμει της παραγράφου 9.

13. Οι αρμόδιες αρχές, εντός δύο εργάσιμων ημερών από τη χορήγηση άδειας, διαβιβάζουν στην ESMA τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 109 παράγραφος 5. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν επίσης την ESMA για τυχόν απορριψίες χορήγησης άδειας. Η ESMA καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 109 παράγραφος 5 στο μητρώο που αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο έως την ημερομηνία έναρξης της παροχής των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

Άρθρο 64

Ανάκληση άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Οι αρμόδιες αρχές ανακαλούν την άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εάν ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει προβεί σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:

- α) δεν έχει κάνει χρήση της άδειας εντός 12 μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της·
- β) έχει παραιτηθεί ρητώς από την άδειά του·
- γ) δεν έχει παράσχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων επί εννέα διαδοχικούς μήνες·
- δ) έχει αποκτήσει την άδειά του με αντικανονικό τρόπο, μεταξύ άλλων βάσει ψευδών δηλώσεων στην αίτηση χορήγησης της άδειας·
- ε) δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκε η άδεια και δεν έχει προβεί στις διορθωτικές ενέργειες που ζήτησε η αρμόδια αρχή εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος·
- στ) δεν διαθέτει αποτελεσματικά συστήματα, διαδικασίες και ρυθμίσεις για τον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849·
- ζ) έχει υποπέσει σε σοβαρές παραβάσεις του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που αφορούν την προστασία των κατόχων κρυπτοστοιχείων ή των πελατών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή την ακεραιότητα της αγοράς.

2. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ανακαλέσουν την άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει παραβιάσει τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
- β) ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει απολέσει την άδεια λειτουργίας ιδρύματος πληρωμών ή την άδεια λειτουργίας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, και ο εν λόγω πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν έλαβε μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης εντός 40 ημερολογιακών ημερών.

3. Όταν μια αρμόδια αρχή ανακαλεί άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ενημερώνει την ESMA και τα ενιαία σημεία επαφής των κρατών μελών υποδοχής χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η ESMA καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109.

4. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να περιορίζουν την ανάκληση της άδειας σε συγκεκριμένη υπηρεσία κρυπτοστοιχείων.

5. Πριν προχωρήσουν σε ανάκληση άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές διαβουλεύονται με την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους όταν ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων:

- α) αποτελεί θυγατρική παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχει λάβει άδεια στο άλλο κράτος μέλος·
- β) αποτελεί θυγατρική της μητρικής επιχείρησης παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχει λάβει άδεια στο άλλο κράτος μέλος·
- γ) ελέγχεται από τα ίδια φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ελέγχουν πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έχει λάβει άδεια στο άλλο κράτος μέλος.

6. Πριν από την ανάκληση άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να συμβουλευτούν την αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία της συμμόρφωσης του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με τους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

7. Η EBA, η ESMA και οποιαδήποτε αρμόδια αρχή κράτους μέλους υποδοχής μπορούν ανά πάσα στιγμή να ζητήσουν από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής να εξετάσει εάν ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων χορηγήθηκε η άδεια, όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες πως αυτό μπορεί να μην ισχύει πλέον.

8. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θεσπίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν κατάλληλες διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν την έγκαιρη και ομαλή μεταφορά των κρυπτοστοιχείων και των χρηματικών ποσών των πελατών τους σε άλλο πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε περίπτωση ανάκλησης άδειας.

Άρθρο 65

Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, υποβάλλει τις ακόλουθες πληροφορίες στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής:

- α) κατάλογο των κρατών μελών στα οποία ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων·
- β) τις υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων που προτίθεται να παράσχει ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σε διασυνοριακή βάση·
- γ) την ημερομηνία έναρξης της σκοπούμενης παροχής των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- δ) κατάλογο όλων των άλλων δραστηριοτήτων που ασκούνται από τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων οι οποίες δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, εντός 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κοινοποιεί τις πληροφορίες αυτές στα ενιαία σημεία επαφής των κρατών μελών υποδοχής, στην ESMA και στην EBA.

3. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που χορήγησε την άδεια ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον ενδιαφερόμενο πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. Ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων μπορεί να αρχίσει να παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος καταγωγής του από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 ή το αργότερο από τη 15η ημερολογιακή ημέρα μετά την υποβολή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Υποχρεώσεις για όλους τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

Άρθρο 66

Υποχρέωση να ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό προς το βέλτιστο συμφέρον των πελατών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενεργούν με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό, έχοντας ως γνώμονα την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πελατών τους, υφιστάμενων και δυνητικών.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων παρέχουν στους πελάτες τους ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες, μεταξύ άλλων στις διαφημιστικές ανακοινώσεις, οι οποίες πρέπει να μπορούν να αναγνωρίζονται ως τέτοιες. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν παραπλανούν, σκοπίμως ή από αμέλεια, τους πελάτες ως προς τα πραγματικά ή αντιληπτά πλεονεκτήματα κρυπτοστοιχείων.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προειδοποιούν τους πελάτες για τους κινδύνους που σχετίζονται με τις συναλλαγές σε κρυπτοστοιχεία.

Όταν διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, ανταλλάσσουν κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή την παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων παρέχουν στους πελάτες τους υπερσυνδέσμους προς τυχόν λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων για τα κρυπτοστοιχεία σε σχέση με τα οποία παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δημοσιεύουν τις πολιτικές τους σχετικά με την τιμολόγηση, την κοστολόγηση και τις αμοιβές σε εμφανή θέση στον ιστότοπό τους.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δημοσιοποιούν, σε εμφανές σημείο στον ιστότοπό τους, πληροφορίες σχετικά με τις κύριες δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μηχανισμού συναίνεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση κάθε κρυπτοστοιχείου σε σχέση με το οποίο παρέχουν υπηρεσίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να λαμβάνονται από τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων.

6. Η ESMA, σε συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για το περιεχόμενο, τις μεθοδολογίες και την παρουσίαση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 5, όσον αφορά τους δείκτες βιωσιμότητας σε σχέση με δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και άλλες δυσμενείς επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Κατά την κατάρτιση των σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η ESMA εξετάζει τα διάφορα είδη μηχανισμών συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία, τις δομές κινήτρων τους και τη χρήση ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και φυσικών πόρων, την παραγωγή αποβλήτων και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η ESMA επικαιροποιεί τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα υπό το πρίσμα των ρυθμιστικών και τεχνολογικών εξελίξεων.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 67

Απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διαθέτουν, ανά πάσα στιγμή, διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας που ισούνται τουλάχιστον με το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα ποσά:

α) το ποσό των μόνιμων ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων που ορίζονται στο παράρτημα IV, ανάλογα με το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

β) το ένα τέταρτο των πάγιων εξόδων του προηγούμενου έτους, ποσό που αναθεωρείται σε ετήσια βάση.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που δεν έχουν δραστηριοποιηθεί για ένα έτος από την ημερομηνία που άρχισαν να παρέχουν υπηρεσίες χρησιμοποιούν, για τον υπολογισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), τα προβλεπόμενα πάγια έξοδα που περιλαμβάνονται στις προβλέψεις τους για την παροχή υπηρεσιών του πρώτου δωδεκαμήνου, όπως υποβλήθηκαν με την αίτησή τους για χορήγηση αδειάς.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων υπολογίζουν το ύψος των παγίων εξόδων για το προηγούμενο έτος με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από το εφαρμοστέο λογιστικό πλαίσιο, αφαιρώντας τα ακόλουθα στοιχεία από τις συνολικές δαπάνες μετά τη διανομή των κερδών στους μετόχους ή στα μέλη στις πλέον πρόσφατα ελεγμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ή, εάν δεν είναι διαθέσιμες ελεγμένες καταστάσεις, στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που έχουν επικυρωθεί από τις εθνικές εποπτικές αρχές:

α) έκτακτες αμοιβές (bonus) και άλλες αποδοχές του προσωπικού, στον βαθμό που οι εν λόγω έκτακτες αμοιβές και αποδοχές συναρτώνται με τα καθαρά κέρδη των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων κατά το συγκεκριμένο έτος·

β) συμμετοχές εργαζομένων, διευθυντών και εταίρων στα κέρδη·

γ) άλλες διανομές κερδών και άλλες μεταβλητές αποδοχές, στον βαθμό που γίνονται κατά πλήρη διακριτική ευχέρεια·

δ) μη επαναλαμβανόμενα έξοδα από μη συνήθεις δραστηριότητες.

4. Οι διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να έχουν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές ή συνδυασμό αυτών:

α) ίδια κεφάλαια, τα οποία αποτελούνται από στοιχεία και μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 που αναφέρονται στα άρθρα 26 έως 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 μετά τις ολικές αφαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 36 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς να εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις λόγω ορίου δυνάμει των άρθρων 46 και 48 του εν λόγω κανονισμού·

β) ασφαλιστήριο συμβόλαιο που καλύπτει τα εδάφη της Ένωσης στα οποία παρέχονται οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή συγκρίσιμη εγγύηση.

5. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) δημοσιοποιείται στον ιστότοπο του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και έχει τουλάχιστον τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) έχει αρχική διάρκεια ενός έτους τουλάχιστον·

β) η περίοδος προειδοποίησης για την καταγγελία του είναι τουλάχιστον 90 ημέρες·

γ) έχει συναφθεί με επιχείρηση που έχει λάβει άδεια παροχής ασφαλιστικών προϊόντων, σύμφωνα με το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο·

δ) παρέχεται από τρίτη οντότητα.

6. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) περιλαμβάνει κάλυψη κατά του κινδύνου που συνδέεται με όλα τα ακόλουθα:

α) απώλεια εγγράφων·

β) ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις·

γ) πράξεις, σφάλματα ή παραλείψεις που οδηγούν σε παραβίαση:

i) νομικών και ρυθμιστικών υποχρεώσεων·

ii) της υποχρέωσης του παρόχου να ενεργεί με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό έναντι των πελατών·

iii) των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας·

δ) παράλειψη θέσπισης, υλοποίησης και διατήρησης των κατάλληλων διαδικασιών για την πρόληψη συγκρούσεων συμφερόντων·

ε) πρόκληση ζημιών από διακοπή επιχειρηματικής δραστηριότητας ή αστοχία των συστημάτων·

στ) κατά περίπτωση ανάλογα με το επιχειρηματικό μοντέλο, βαριά αμέλεια όσον αφορά τη διασφάλιση των κρυπτοστοιχείων και των χρηματικών ποσών των πελατών·

ζ) ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έναντι των πελατών σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 8.

Άρθρο 68

Ρυθμίσεις διακυβέρνησης

1. Τα μέλη του διοικητικού οργάνου παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν επαρκώς καλή φήμη και διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, τα μέλη του διοικητικού οργάνου παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ή για άλλα αδικήματα που θα μπορούσαν να πλήξουν την καλή τους φήμη. Επίσης, αποδεικνύουν ότι είναι σε θέση να αφιερώσουν ικανό χρόνο για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2. Οι μέτοχοι και τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν επαρκώς καλή φήμη και, συγκεκριμένα, δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ή για άλλα αδικήματα που θα μπορούσαν να πλήξουν την καλή τους φήμη.

3. Όταν η επιρροή που ασκούν οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν ειδικές συμμετοχές σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενδέχεται να είναι επιζήμια για την ορθή και συνετή διαχείριση του εν λόγω παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπίσουν τους εν λόγω κινδύνους.

Τα μέτρα αυτά είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν αιτήσεις έκδοσης δικαστικών εντολών ή την επιβολή κυρώσεων κατά διευθυντών και διαχειριστών, ή την αναστολή της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές που κατέχουν οι μέτοχοι ή τα μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχουν τις ειδικές συμμετοχές.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εγκρίνουν πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες είναι επαρκώς αποτελεσματικές ώστε να εξασφαλίζεται συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών απασχολούν προσωπικό που διαθέτει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρογνώσια που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί, λαμβανομένης υπόψη της φύσης, της κλίμακας και του εύρους των παρεχόμενων υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών.

6. Το διοικητικό όργανο παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών αξιολογεί και ανά τακτά διαστήματα επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις των κεφαλαίων 2 και 3 του παρόντος τίτλου, και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρκειών στο πλαίσιο αυτό.

7. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη και τακτική παροχή των υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών. Προς τούτο, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών χρησιμοποιούν κατάλληλους και αναλογικούς πόρους και διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων ανθεκτικών και ασφαλών συστημάτων ΤΠΕ όπως απαιτείται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών διαμορφώνουν πολιτική επιχειρησιακής συνέχειας, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας στον τομέα της ΤΠΕ, καθώς και σχέδια απόκρισης και αποκατάστασης λειτουργίας των ΤΠΕ που ορίζονται δυνάμει των άρθρων 11 και 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554, με στόχο να διασφαλίζεται, σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας των συστημάτων και διαδικασιών ΤΠΕ, η διατήρηση των σημαντικότερων δεδομένων και λειτουργιών τους και η συνέχιση της παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, η έγκαιρη αποκατάσταση των εν λόγω δεδομένων και λειτουργιών και η έγκαιρη επανέναξη της παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών.

8. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών διαθέτουν μηχανισμούς, συστήματα και διαδικασίες όπως απαιτείται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554, καθώς και αποτελεσματικές διαδικασίες και ρυθμίσεις για την εκτίμηση κινδύνων, ώστε να συμμορφώνονται με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδήγίας (ΕΕ) 2015/849. Παρακολουθούν και, σε τακτική βάση, εκτιμούν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εν λόγω μηχανισμών, συστημάτων και διαδικασιών, λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα, τη φύση και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών, ενώ λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης τυχόν ανεπαρκειών στο πλαίσιο αυτό.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών εφαρμόζουν συστήματα και διαδικασίες για την εγγύηση της διαθεσιμότητας, της γνησιότητας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554.

9. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών μεριμνούν ώστε να τηρούνται αρχεία όλων των υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών που παρέχουν και όλων των δραστηριοτήτων, εντολών και συναλλαγών κρυπτοστοιχειών που εκτελούν. Το αρχείο αυτό πρέπει να επιτρέψει στις αρμόδιες αρχές να ασκούν τα εποπτικά τους καθήκοντα και να λαμβάνουν σε μέτρα για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων, ιδίως δε να διαπιστώνουν τη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών με όλες τις υποχρεώσεις, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων έναντι των πελατών ή των δυνητικών πελατών και σε σχέση με την ακεραιότητα της αγοράς.

Τα αρχεία που τηρούνται δυνάμει του πρώτου εδαφίου παρέχονται στους πελάτες κατόπιν αιτήματος και φυλάσσονται για περίοδο πέντε ετών και, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής πριν από την παρέλευση της πενταετίας, για μέγιστη περίοδο επτά ετών.

10. Η ESMA καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει περαιτέρω:

α) τα μέτρα που διασφαλίζουν την αδιάλειπτη και τακτική εκτέλεση των υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών που αναφέρονται στην παράγραφο 7·

β) τα αρχεία που πρέπει να τηρούνται για όλες τις εκτελούμενες υπηρεσίες, δραστηριότητες, εντολές και συναλλαγές κρυπτοστοιχειών που αναφέρονται στην παράγραφο 9.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 69

Ενημέρωση των αρμόδιων αρχών

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχειών γνωστοποιούν αμελλητί στην οικεία αρμόδια αρχή κάθε μεταβολή στο διοικητικό όργανό τους, πριν από την άσκηση δραστηριοτήτων από οποιοδήποτε από τα νέα μέλη, και παρέχουν στην οικεία αρμόδια αρχή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς το άρθρο 68.

Άρθρο 70

Ασφαλής φύλαξη κρυπτοστοιχείων και χρηματικών ποσών πελατών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που κατέχουν κρυπτοστοιχεία πελατών ή τα μέσα πρόσβασης στα εν λόγω κρυπτοστοιχεία θεσπίζουν κατάλληλες ρυθμίσεις προκειμένου να προστατεύσουν τα δικαιώματα κυριότητας των πελατών, ιδίως σε περίπτωση αφερεγγυότητας του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, και να αποτρέψουν τη χρησιμοποίηση των κρυπτοστοιχείων πελατών για ίδιο λογαριασμό.

2. Όταν το επιχειρηματικό μοντέλο τους ή οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων απαιτούν κατοχή χρηματικών ποσών πελατών εκτός μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων καθορίζουν κατάλληλες ρυθμίσεις για να προστατεύσουν τα δικαιώματα κυριότητας των πελατών και να αποτρέψουν τη χρησιμοποίηση χρηματικών ποσών πελατών για ίδιο λογαριασμό.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων τοποθετούν τα χρηματικά ποσά των πελατών σε πιστωτικό ίδρυμα ή κεντρική τράπεζα έως το τέλος της εργάσιμης ημέρας που έπεται της ημέρας παραλαβής των χρηματικών ποσών πελατών εκτός μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προβαίνουν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα χρηματικά ποσά πελατών εκτός μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που βρίσκονται στην κατοχή πιστωτικού ιδρύματος ή κεντρικής τράπεζας είναι τοποθετημένα σε λογαριασμό που ταυτοποιείται χωριστά από τους λογαριασμούς που χρησιμοποιούνται για τα χρηματικά ποσά που ανήκουν στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων μπορούν, είτε μόνοι τους είτε μέσω τρίτου, να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών σχετιζόμενες με την υπηρεσία κρυπτοστοιχείων που προσφέρουν, υπό την προϋπόθεση ότι ο ίδιος ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή ο τρίτος, έχει άδεια παροχής των εν λόγω υπηρεσιών δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366.

Όταν παρέχονται υπηρεσίες πληρωμών, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενημερώνουν τους πελάτες τους σχετικά με όλα τα ακόλουθα:

α) τη φύση και τους όρους και προϋποθέσεις των εν λόγω υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων παραπομπών στο εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο και στα δικαιώματα των πελατών·

β) αν οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται απευθείας από τους ίδιους ή από τρίτους.

5. Οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που είναι ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, ιδρύματα πληρωμών ή πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 71

Διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων καθορίζουν και διατηρούν αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες για την ταχεία, δίκαιη και συνεπή αντιμετώπιση των καταγγελιών που λαμβάνουν από πελάτες, και δημοσιοποιούν περιγραφές των εν λόγω διαδικασιών.

2. Οι πελάτες μπορούν να υποβάλλουν καταγγελίες δωρεάν στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενημερώνουν τους πελάτες σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θέτουν στη διάθεση των πελατών υπόδειγμα για την υποβολή καταγγελιών και τηρούν αρχείο όλων των καταγγελιών που τους έχουν υποβληθεί και των μέτρων που ελήφθησαν σχετικά.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ερευνούν όλες τις καταγγελίες έγκαιρα και με δίκαιο τρόπο, και ενημερώνουν τους πελάτες για την έκβαση των ερευνών τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

5. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει περαιτέρω τις απαιτήσεις, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες για τη διαχείριση καταγγελιών.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 72

Εντοπισμός, πρόληψη, διαχείριση και δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εφαρμόζουν και διατηρούν αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες, λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα, τη φύση και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ:

α) των ίδιων και:

i) των μετόχων ή μελών τους·

ii) κάθε προσώπου που ελέγχει άμεσα ή έμμεσα τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή τους μετόχων ή τα μέλη τους·

iii) των διευθυντικών στελεχών τους·

iv) των εργαζομένων τους· ή

v) των πελατών τους· ή

β) δύο ή περισσότερων πελατών των οποίων τα αμοιβαία συμφέροντα συγκρούονται.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων γνωστοποιούν, σε εμφανές σημείο στον ιστότοπό τους, στους πελάτες και τους δυνητικούς πελάτες τη γενική φύση και τις πηγές των συγκρούσεων συμφερόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό τους.

3. Η γνωστοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 γίνεται σε ηλεκτρονική μορφή και περιλαμβάνει επαρκείς λεπτομέρειες, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε πελάτη, ώστε να μπορεί ο πελάτης να λάβει απόφαση εν επιγνώσει για την υπηρεσία κρυπτοστοιχείων στο πλαίσιο της οποίας ανακύπτουν οι συγκρούσεις συμφερόντων.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αξιολογούν και επανεξετάζουν τουλάχιστον σε ετήσια βάση την πολιτική τους σε σχέση με τις συγκρούσεις συμφερόντων και λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρειών στο πλαίσιο αυτό.

5. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει περαιτέρω:

α) τις απαιτήσεις για τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα, τη φύση και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

β) τις λεπτομέρειες και τη μεθοδολογία για το περιεχόμενο της γνωστοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 73

Εξωτερική ανάθεση

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που αναθέτουν σε τρίτους υπηρεσίες ή δραστηριότητες για την εκτέλεση επιχειρησιακών λειτουργιών λαμβάνουν κάθε εύλογο μέτρο για να αποφεύγεται η επιδείνωση του λειτουργικού κινδύνου. Παραμένουν εξολοκλήρου υπεύθυνοι για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο και διασφαλίζουν ότι πληρούνται ανά πάσα στιγμή οι ακόλουθοι όροι:

α) η εξωτερική ανάθεση δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση της ευθύνης των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

β) η εξωτερική ανάθεση δεν αλλοιώνει τη σχέση μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και των πελατών τους, ούτε τις υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έναντι των πελατών τους·

γ) η εξωτερική ανάθεση δεν αλλοιώνει τους όρους χορήγησης άδειας στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

- δ) οι τρίτοι που αναλαμβάνουν καθήκοντα στο πλαίσιο της εξωτερικής ανάθεσης συνεργάζονται με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και η εξωτερική ανάθεση δεν εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων εποπτείας των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένης της επιτόπιας πρόσβασης για την απόκτηση σχετικών πληροφοριών που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων αυτών·
- ε) οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διατηρούν την αναγκαία εμπειρογνώσια και τους αναγκαίους πόρους για την αξιολόγηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αποτελεσματική εποπτεία των ανατιθέμενων υπηρεσιών και τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με την εξωτερική ανάθεση σε μόνιμη βάση·
- στ) οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν άμεση πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες που αφορούν τις ανατιθέμενες υπηρεσίες·
- ζ) οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διασφαλίζουν ότι οι τρίτοι που αναλαμβάνουν καθήκοντα στο πλαίσιο εξωτερικής ανάθεσης πληρούν τα πρότυπα προστασίας δεδομένων της Ένωσης.

Για τους σκοπούς του στοιχείου ζ) του πρώτου εδαφίου, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχουν ευθύνη να διασφαλίζουν ότι τα πρότυπα προστασίας δεδομένων καθορίζονται στις γραπτές συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εφαρμόζουν συγκεκριμένη πολιτική όσον αφορά την εξωτερική ανάθεση, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων έκτακτης ανάγκης και στρατηγικών εξόδου, συνυπολογίζοντας την κλίμακα, τη φύση και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων καθορίζουν σε έγγραφη συμφωνία τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των τρίτων στους οποίους ανατίθεται υπηρεσίες ή δραστηριότητες. Οι συμφωνίες εξωτερικής ανάθεσης παρέχουν στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων το δικαίωμα να καταγγείλουν τις εν λόγω συμφωνίες.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και οι τρίτοι θέτουν, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση της αρμόδιας αρχής και άλλων σχετικών αρχών όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, ώστε οι εν λόγω αρχές να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τη συμμόρφωση των ανατιθέμενων δραστηριοτήτων προς τις απαιτήσεις του παρόντος τίτλου.

Άρθρο 74

Συντεταγμένη εκκαθάριση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν τις υπηρεσίες που αναφέρονται στα άρθρα 75 έως 79 διαθέτουν σχέδιο που είναι κατάλληλο για τη στήριξη της συντεταγμένης εκκαθάρισης των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της αδιάλειπτης λειτουργίας ή της αποκατάστασης τυχόν κρίσιμων δραστηριοτήτων που εκτελούν οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών. Το εν λόγω σχέδιο αποδεικνύει την ικανότητα των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να προβούν σε συντεταγμένη εκκαθάριση χωρίς να προκληθεί αδικαιολόγητη οικονομική ζημία στους πελάτες τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Υποχρεώσεις όσον αφορά συγκεκριμένες υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων

Άρθρο 75

Παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών συνάπτουν συμφωνία με τους πελάτες τους για τον καθορισμό των καθηκόντων και των υποχρεώσεών τους. Στη συμφωνία αυτή περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:

- α) η ταυτότητα των συμβαλλομένων στη συμφωνία·
- β) η φύση της παρεχόμενης υπηρεσίας κρυπτοστοιχείων και περιγραφή της εν λόγω υπηρεσίας·
- γ) η πολιτική φύλαξης·
- δ) τα μέσα επικοινωνίας μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και του πελάτη, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος εξακρίβωσης ταυτότητας του πελάτη·
- ε) περιγραφή των συστημάτων ασφάλειας που χρησιμοποιεί ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

στ) τις αμοιβές, τα κόστη και τις επιβαρύνσεις που επιβάλλει ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

ζ) το εφαρμοστέο δίκαιο.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών ανοίγουν, στο όνομα του κάθε πελάτη, και τηρούν μητρώο θέσεων οι οποίες αντιστοιχούν στα δικαιώματα του κάθε πελάτη στα κρυπτοστοιχεία. Κατά περίπτωση, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων καταχωρίζουν το συντομότερο δυνατόν στο εν λόγω μητρώο τις κινήσεις που εκτελούνται μετά από οδηγίες των πελατών τους. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εσωτερικές διαδικασίες τους εγγυώνται ότι κάθε κίνηση που έχει αντίκτυπο στην καταχώριση των κρυπτοστοιχείων τεκμηριώνεται με συναλλαγή που κανονικά καταχωρίζεται στο μητρώο θέσεων του πελάτη.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών θεσπίζουν πολιτική φύλαξης με εσωτερικούς κανόνες και διαδικασίες προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφαλής φύλαξη ή ο έλεγχος των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, ή των μέσων πρόσβασης στα κρυπτοστοιχεία.

Η πολιτική φύλαξης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο απώλειας κρυπτοστοιχείων των πελατών ή των δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία ή των μέσων πρόσβασης στα κρυπτοστοιχεία ως αποτέλεσμα απάτης, κυβερνοαπειλών ή αμέλειας.

Στη διάθεση των πελατών, κατόπιν αιτηματός τους, τίθεται περιληπτικό σημείωμα με την πολιτική φύλαξης σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Κατά περίπτωση, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τα κρυπτοστοιχεία. Κάθε γεγονός που ενδέχεται να δημιουργήσει ή να τροποποιήσει δικαιώματα του πελάτη καταχωρίζεται αμέσως στο μητρώο θέσεων του πελάτη.

Στην περίπτωση μεταβολών της υποκείμενης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή οποιουδήποτε άλλου συμβάντος που ενδέχεται να δημιουργήσει ή να τροποποιήσει δικαιώματα του πελάτη, ο πελάτης δικαιούται οποιαδήποτε νεοδημιουργηθέντα κρυπτοστοιχεία ή δικαιώματα βάσει των θέσεων του πελάτη και ανάλογα με το μέγεθός τους κατά τον χρόνο επέλευσης της εν λόγω αλλαγής ή του συμβάντος, εκτός εάν προβλέπεται ρητά κάτι διαφορετικό σε έγκυρη συμφωνία που έχει υπογραφεί με τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών σύμφωνα με την παράγραφο 1 πριν από την επέλευση της εν λόγω αλλαγής ή του συμβάντος.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών παρέχουν στους πελάτες τους, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και ανά πάσα στιγμή μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου πελάτη, κατάσταση με τις θέσεις σε κρυπτοστοιχεία που είναι καταχωρισμένες στο όνομα των εν λόγω πελατών. Η εν λόγω κατάσταση θέσης παρέχεται σε ηλεκτρονική μορφή. Η κατάσταση με τις θέσεις προσδιορίζει τα σχετικά κρυπτοστοιχεία, το υπόλοιπό τους, την αξία τους και τις μεταβιβάσεις κρυπτοστοιχείων στη διάρκεια της σχετικής περιόδου.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών πληροφορούν το ταχύτερο δυνατό τους πελάτες τους σχετικά με πράξεις κρυπτοστοιχείων για τις οποίες απαιτείται απάντηση από τους εν λόγω πελάτες.

6. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών μεριμνούν ώστε να υφίστανται οι απαραίτητες διαδικασίες προκειμένου να επιστρέφονται τα κρυπτοστοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή τους για λογαριασμό των πελατών τους, ή τα μέσα πρόσβασης, το συντομότερο δυνατό στους εν λόγω πελάτες.

7. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών διαχωρίζουν τα κρυπτοστοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή τους για λογαριασμό των πελατών τους από τα δικά τους κρυπτοστοιχεία και μεριμνούν ώστε τα μέσα πρόσβασης στα κρυπτοστοιχεία των πελατών τους να αναγνωρίζονται με σαφήνεια ως τέτοια. Μεριμνούν ώστε, στο κατανεμημένο καθολικό που χρησιμοποιούν, τα κρυπτοστοιχεία των πελατών τους να τηρούνται χωριστά από τα δικά τους κρυπτοστοιχεία.

Τα φυλασσόμενα κρυπτοστοιχεία διαχωρίζονται νομικά από την περιουσία του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προς το συμφέρον των πελατών του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, ώστε οι πιστωτές του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να μην έχουν δικαιώματα επί κρυπτοστοιχείων που φυλάσσονται από τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ιδίως σε περίπτωση αφερεγγυότητας.

Ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διασφαλίζει ότι τα φυλασσόμενα κρυπτοστοιχεία διαχωρίζονται λειτουργικά από την περιουσία του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

8. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών ευθύνονται έναντι των πελατών τους για την απώλεια τυχόν κρυπτοστοιχείων ή των μέσων πρόσβασης στα κρυπτοστοιχεία ως αποτέλεσμα περιστατικού που οφείλεται σε αυτούς. Η ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων περιορίζεται στην αγοραία αξία που είχε το απολεσθέν κρυπτοστοιχείο κατά τη στιγμή της απώλειας.

Στα περιστατικά που δεν οφείλονται στον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων περιλαμβάνεται κάθε περιστατικό για το οποίο ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αποδεικνύει ότι συνέβη ανεξάρτητα από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας ή ανεξάρτητα από τις πράξεις του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, όπως πρόβλημα εγγενές στη λειτουργία του καταναμημένου καθολικού το οποίο εκφεύγει του ελέγχου του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

9. Εάν οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών χρησιμοποιούν άλλους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για την υπηρεσία αυτή, οφείλουν να χρησιμοποιούν μόνο παρόχους που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 59.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών και οι οποίοι χρησιμοποιούν άλλους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για την εν λόγω υπηρεσία ενημερώνουν σχετικά τους πελάτες τους.

Άρθρο 76

Λειτουργία πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θεσπίζουν, διατηρούν και εφαρμόζουν σαφείς και διαφανείς κανόνες λειτουργίας για την πλατφόρμα διαπραγμάτευσης. Οι εν λόγω κανόνες λειτουργίας πρέπει τουλάχιστον να:

- α) καθορίζουν τις διαδικασίες έγκρισης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που παρουσιάζει ο αιτών σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849, οι οποίες εφαρμόζονται πριν από την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων στην πλατφόρμα διαπραγμάτευσης·
- β) ορίζουν τις κατηγορίες αποκλεισμού, εφόσον υπάρχουν, δηλαδή τα είδη κρυπτοστοιχείων που δεν εισάγονται προς διαπραγμάτευση·
- γ) θεσπίζουν τις πολιτικές, τις διαδικασίες και το επίπεδο των αμοιβών, εφόσον υπάρχουν, για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
- δ) καθορίζουν αντικειμενικούς και αμερόληπτους κανόνες και αναλογικά κριτήρια για τη συμμετοχή στις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης, τα οποία προάγουν την ισότιμη και ανοικτή πρόσβαση στην πλατφόρμα διαπραγμάτευσης για τους πελάτες που επιθυμούν να διενεργήσουν συναλλαγές·
- ε) καθορίζουν αμερόληπτους κανόνες και διαδικασίες για να διασφαλίσουν τη δίκαιη και ομαλή διαπραγμάτευση καθώς και αντικειμενικά κριτήρια για την αποτελεσματική εκτέλεση εντολών·
- στ) θεσπίζουν προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κρυπτοστοιχεία παραμένουν προσβάσιμα προς διαπραγμάτευση, όπως όρια ρευστότητας και απαιτήσεις περιοδικής δημοσιοποίησης·
- ζ) θεσπίζουν προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να ανασταλεί η διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων·
- η) καθορίζουν διαδικασίες για τον αποτελεσματικό διακανονισμό τόσο των κρυπτοστοιχείων όσο και των χρηματικών ποσών.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, οι κανόνες λειτουργίας αναφέρουν σαφώς ότι ένα κρυπτοστοιχείο δεν εισάγεται προς διαπραγμάτευση, όταν δεν έχει δημοσιευθεί αντίστοιχο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Πριν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση ένα κρυπτοστοιχείο, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων μεριμνούν ώστε το κρυπτοστοιχείο να συμμορφώνεται με τους κανόνες λειτουργίας της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης και αξιολογούν την καταλληλότητα του εν λόγω κρυπτοστοιχείου. Κατά την αξιολόγηση της καταλληλότητας ενός κρυπτοστοιχείου, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης αξιολογούν, ιδίως, την αξιοπιστία των τεχνικών λύσεων που χρησιμοποιούνται και την πιθανή σύνδεση με παράνομες ή δόλιες δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα, το ιστορικό επιδόσεων και τη φήμη του εκδότη των εν λόγω κρυπτοστοιχείων και της ομάδας ανάπτυξής του. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διατηρούν σε λειτουργία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης αξιολογούν επίσης την καταλληλότητα των κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ).

3. Οι κανόνες λειτουργίας της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων δεν επιτρέπουν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων με ενσωματωμένη λειτουργία ανωνυμοποίησης, εκτός εάν οι κάτοχοι των εν λόγω κρυπτοστοιχείων και το ιστορικό συναλλαγών τους μπορούν να εντοπιστούν από τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων.

4. Οι κανόνες λειτουργίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταρτίζονται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους καταγωγής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

Εάν η λειτουργία πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων παρέχεται σε άλλο κράτος μέλος, οι κανόνες λειτουργίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταρτίζονται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής, ή σε γλώσσα ευρέως διαδεδομένη στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων δεν διενεργούν συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό στην πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων την οποία διαχειρίζονται, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες παρέχουν ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων.

6. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων επιτρέπεται καταρτίζουν αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό μόνο εφόσον ο πελάτης έχει δώσει τη συγκατάθεση του για τη διαδικασία. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων παρέχουν στην αρμόδια αρχή πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο καταρτίζουν αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό. Η αρμόδια αρχή επιβλέπει την κατάρτιση αντιστοιχισμένων συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό από τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, και διασφαλίζει για τη συμμόρφωση της κατάρτισης αντιστοιχισμένων συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό με τον ορισμό των εν λόγω συναλλαγών, καθώς και ότι δεν προκαλεί συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και των πελατών τους.

7. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα, διαδικασίες και μηχανισμούς προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα συστήματα διαπραγμάτευσής τους:

- α) είναι ανθεκτικά·
- β) έχουν επαρκή χωρητικότητα για την εξυπηρέτηση μεγάλων όγκων των εντολών και των μηνυμάτων·
- γ) μπορούν να διασφαλίσουν την εύρυθμη διεξαγωγή των συναλλαγών υπό ακραίες συνθήκες πίεσης στην αγορά·
- δ) είναι σε θέση να απορρίπτουν εντολές που υπερβαίνουν τα προκαθορισμένα όρια όγκου και τιμών ή είναι σαφώς εσφαλμένες·
- ε) έχουν ελεγχθεί πλήρως προκειμένου να διασφαλίζεται η εκπλήρωση των προϋποθέσεων που θεσπίζονται στα στοιχεία α) έως δ)·
- στ) διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την αδιάλειπτη επιχειρησιακή λειτουργία που διασφαλίζουν τη συνέχιση των υπηρεσιών τους σε περίπτωση αστοχίας του συστήματος διαπραγμάτευσης·
- ζ) είναι σε θέση να προλαμβάνουν ή να εντοπίζουν κατάχρηση της αγοράς·
- η) είναι επαρκώς ισχυρά ώστε να αποτρέπουν την κατάχρησή τους με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

8. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων ενημερώνουν την αρμόδια αρχή τους όταν εντοπίζουν περιστατικά κατάχρησης της αγοράς ή προσπάθειες κατάχρησης της αγοράς που διαπράττεται στα συστήματα διαπραγμάτευσής τους ή μέσω αυτών.

9. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων δημοσιοποιούν τις τιμές αγοράς και πώλησης και το βάθος του συναλλακτικού ενδιαφέροντος στις τιμές αυτές που ανακοινώνονται για τα κρυπτοστοιχεία μέσω των πλατφορμών διαπραγμάτευσής τους. Οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διαθέτουν τις πληροφορίες αυτές στο κοινό σε συνεχή βάση κατά τη διάρκεια του ωραρίου διαπραγμάτευσης.

10. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων δημοσιοποιούν την τιμή, τον όγκο και τον χρόνο των συναλλαγών που καταρτίζονται επί κρυπτοστοιχείων που τελούν υπό διαπραγμάτευση στις πλατφόρμες διαπραγμάτευσής τους. Δημοσιοποιούν τα εν λόγω στοιχεία όλων αυτών των συναλλαγών όσο πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο είναι τεχνικά εφικτό.

11. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων θέτουν τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται δυνάμει των παραγράφων 9 και 10 στη διάθεση του κοινού υπό εύλογους εμπορικούς όρους και διασφαλίζουν την πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στις εν λόγω πληροφορίες. Οι εν λόγω πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες δωρεάν 15 λεπτά μετά τη δημοσιοποίησή τους σε μηχανανώσιμο μορφότυπο και παραμένουν δημοσιευμένες για τουλάχιστον δύο έτη.

12. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων εκκινούν τον οριστικό διακανονισμό μιας συναλλαγής κρυπτοστοιχείων στο κατανημημένο καθολικό εντός 24 ωρών μετά την εκτέλεση της συναλλαγής στην πλατφόρμα διαπραγμάτευσης ή, στην περίπτωση συναλλαγών που διακανονίζονται εκτός του κατανημημένου καθολικού, το αργότερο έως το κλείσιμο της ημέρας.

13. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων μεριμνούν ώστε η διάρθρωση χρεώσεών τους να είναι διαφανής, δίκαιη και χωρίς διακρίσεις, και να μην παρέχει κίνητρα για εισαγωγή, τροποποίηση ή ακύρωση εντολών ή για την εκτέλεση συναλλαγών με τρόπο που συμβάλλει σε συνθήκες μη εύρυθμης διεξαγωγής συναλλαγών ή σε κατάχρηση της αγοράς όπως αναφέρεται στον τίτλο VI.

14. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων διατηρούν πόρους και διαθέτουν εφεδρικές εγκαταστάσεις που τους επιτρέπουν ανά πάσα στιγμή να υποβάλουν αναφορές στην αρμόδια αρχή τους.

15. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζονται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής, για τουλάχιστον πέντε έτη, τα σχετικά δεδομένα που αφορούν όλες τις εντολές επί κρυπτοστοιχείων που ανακοινώνονται μέσω των συστημάτων τους, ή παρέχουν στην αρμόδια αρχή πρόσβαση στο βιβλίο εντολών, ώστε η αρμόδια αρχή να είναι σε θέση να παρακολουθεί τη διαπραγματευτική δραστηριότητα. Τα εν λόγω σχετικά δεδομένα περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά της εντολής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέουν μια εντολή με τις εκτελεσθείσες συναλλαγές που απορρέουν από την εν λόγω εντολή.

16. Η ESMA καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει περαιτέρω:

α) τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να παρουσιάζονται τα στοιχεία συναλλακτικής διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου επιμερισμού των δεδομένων που πρέπει να διατίθενται στο κοινό, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 1, 9 και 10·

β) το περιεχόμενο και τη μορφή των αρχείων των βιβλίων εντολών που πρέπει να τηρούνται όπως ορίζεται στην παράγραφο 15.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 77

Ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων·

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που ανταλλάσσουν κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων θεσπίζουν αμερόληπτη εμπορική πολιτική η οποία προσδιορίζει, συγκεκριμένα, το είδος των πελατών με τους οποίους συμφωνούν να συναλλάσσονται και τους όρους που πρέπει να πληρούν αυτοί οι πελάτες.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που ανταλλάσσουν κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων δημοσιεύουν σταθερή τιμή των κρυπτοστοιχείων ή μέθοδο για τον καθορισμό της τιμής των κρυπτοστοιχείων που προτείνουν προς ανταλλαγή έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, και τυχόν εφαρμοστέο όριο που καθορίζεται από τον οικείο πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για το προς ανταλλαγή ποσό.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που ανταλλάσσουν κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων εκτελούν τις εντολές των πελατών στις τιμές που εμφανίζονται τη στιγμή που οριστικοποιείται η εντολή ανταλλαγής. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενημερώνουν τους πελάτες τους σχετικά με τους όρους βάσει των οποίων η εντολή τους θεωρείται οριστική.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που ανταλλάσσουν κρυπτοστοιχεία έναντι χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τις συναλλαγές που ολοκληρώνουν, συμπεριλαμβανομένων των όγκων και των τιμών των συναλλαγών.

Άρθρο 78

Εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να επιτύχουν, κατά την εκτέλεση εντολών, το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για τους πελάτες τους, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες της τιμής, του κόστους, της ταχύτητας, της πιθανότητας εκτέλεσης και διακανονισμού, του όγκου, της φύσης, των συνθηκών φύλαξης των κρυπτοστοιχείων και κάθε άλλο παράγοντα που είναι σημαντικός για την εκτέλεση της εντολής.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών δεν υποχρεούνται να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στις περιπτώσεις που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία σύμφωνα με συγκεκριμένες οδηγίες που δίνονται από τους πελάτες τους.

2. Για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς την παράγραφο 1, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών θεσπίζουν και εφαρμόζουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις εκτέλεσης. Συγκεκριμένα, θεσπίζουν και εφαρμόζουν πολιτική εκτέλεσης εντολών που τους επιτρέπει να συμμορφώνονται με την παράγραφο 1. Η πολιτική εκτέλεσης εντολών εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, την έγκαιρη, δίκαιη και ταχεία εκτέλεση των εντολών των πελατών και αποτρέπει την κατάχρηση πληροφοριών που αφορούν εντολές πελατών από υπαλλήλους των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών παρέχουν στους πελάτες τους κατάλληλες και σαφείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική εκτέλεσης εντολών που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και σχετικά με κάθε σημαντική μεταβολή της. Οι εν λόγω πληροφορίες επεξηγούν σαφώς, με επαρκείς λεπτομέρειες και με τρόπο εύκολα κατανοητό από τους πελάτες, τον τρόπο με τον οποίο οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων εκτελούν τις εντολές των πελατών. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων λαμβάνουν εκ των προτέρων τη συναίνεση έκαστου πελάτη τους όσον αφορά την πολιτική εκτέλεσης εντολών.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών είναι σε θέση να αποδεικνύουν στους πελάτες τους, κατόπιν αιτήματός τους, ότι έχουν εκτελέσει τις εντολές τους σύμφωνα με την πολιτική εκτέλεσης εντολών τους, και είναι σε θέση να αποδεικνύουν στην αρμόδια αρχή, κατόπιν αιτήματός της, τη συμμόρφωσή τους προς το παρόν άρθρο.

5. Όταν η πολιτική εκτέλεσης εντολών προβλέπει τη δυνατότητα εκτέλεσης εντολών πελατών εκτός πλατφόρμας διαπραγμάτευσης, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών ενημερώνουν τους πελάτες τους σχετικά με τη δυνατότητα αυτή και λαμβάνουν εκ των προτέρων τη ρητή συναίνεση των πελατών τους πριν προχωρήσουν στην εκτέλεση των εντολών τους εκτός πλατφόρμας διαπραγμάτευσης, είτε με τη μορφή γενικής συμφωνίας είτε σε σχέση με μεμονωμένες συναλλαγές.

6. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων τους και της πολιτικής τους ως προς την εκτέλεση εντολών προκειμένου να εντοπίσουν και, όπου χρειάζεται, να διορθώσουν τυχόν ελλείψεις στο πλαίσιο αυτό. Ειδικότερα, εξετάζουν σε τακτική βάση αν οι τόποι εκτέλεσης που περιλαμβάνονται στην πολιτική εκτέλεσης εντολών επιτυγχάνουν το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για τους πελάτες ή αν χρειάζεται να επιφέρουν αλλαγές στις ρυθμίσεις εκτέλεσης εντολών που ακολουθούν. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εκτελούν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών ειδοποιούν τους πελάτες με τους οποίους έχουν διαρκή πελατειακή σχέση, για κάθε ουσιαστική αλλαγή των ρυθμίσεων ή της πολιτικής που ακολουθούν ως προς την εκτέλεση εντολών.

Άρθρο 79

Τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που τοποθετούν κρυπτοστοιχεία κοινοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες στον προσφέροντα, στον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, ή σε οποιονδήποτε τρίτο ενεργεί για λογαριασμό τους, πριν το εν λόγω πρόσωπο συνάψει συμφωνία με αυτούς:

- α) το είδος της εξεταζόμενης τοποθέτησης, υποδεικνύοντας εάν υφίσταται εγγύηση για ελάχιστο ποσό αγοράς ή όχι·
- β) ενδεικτικό ποσό των αμοιβών συναλλαγής που συνδέονται με την προτεινόμενη τοποθέτηση·
- γ) τον πιθανό χρόνο, την πιθανή διαδικασία και την πιθανή τιμή για την προτεινόμενη πράξη·
- δ) πληροφορίες σχετικά με τους αγοραστές στους οποίους απευθύνονται.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που τοποθετούν κρυπτοστοιχεία, πριν από την τοποθέτηση των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, εξασφαλίζουν τη συμφωνία των εκδοτών των εν λόγω κρυπτοστοιχείων ή τρίτου που ενεργεί για λογαριασμό τους όσον αφορά τις πληροφορίες που παρατίθενται στο πρώτο εδάφιο.

2. Οι κανόνες των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων που αναφέρονται στο άρθρο 72 παράγραφος 1 προβλέπουν συγκεκριμένες και επαρκείς διαδικασίες για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων που ενδέχεται να προκύψουν από τις ακόλουθες καταστάσεις:

- α) οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων τοποθετούν τα κρυπτοστοιχεία σε δικούς τους πελάτες·
- β) η προτεινόμενη τιμή για την τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων είναι υπερτιμημένη ή υποτιμημένη·
- γ) καταβάλλονται ή χορηγούνται κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων μη χρηματικών κινήτρων, από τον προσφέροντα στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

Άρθρο 80

Λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που λαμβάνουν και διαβιβάζουν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών θεσπίζουν και εφαρμόζουν διαδικασίες και ρυθμίσεις που παρέχουν άμεση και ορθή διαβίβαση των εντολών των πελατών για εκτέλεση σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που λαμβάνουν και διαβιβάζουν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών δεν λαμβάνουν καμία αμοιβή, έκπτωση ή μη χρηματικό όφελος ως αντάλλαγμα για να κατευθύνουν εντολές των πελατών σε συγκεκριμένη πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που λαμβάνουν και διαβιβάζουν εντολές σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών δεν κάνουν κατάχρηση των πληροφοριών που αφορούν εκκρεμείς εντολές πελατών και λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα προκειμένου να προληφθεί η κατάχρηση των πληροφοριών αυτών από υπαλλήλους τους.

Άρθρο 81

Παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία και παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή παρέχουν διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων αξιολογούν κατά πόσον οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή τα κρυπτοστοιχεία είναι κατάλληλα για τους πελάτες ή τους δυνητικούς πελάτες, συνεκτιμώντας τις γνώσεις και την πείρα τους στον τομέα των επενδύσεων σε κρυπτοστοιχεία, τους επενδυτικούς στόχους τους, περιλαμβανομένων της ανοχής τους στον κίνδυνο και της χρηματοοικονομικής τους κατάστασης, μεταξύ άλλων της δυνατότητάς τους να υποστούν ζημιές.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ενημερώνουν τους δυνητικούς πελάτες, εγκαίρως πριν από την παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία, εάν οι συμβουλές:

- α) παρέχονται σε ανεξάρτητη βάση·
- β) στηρίζονται σε ευρεία ή πιο περιορισμένη ανάλυση διαφόρων κρυπτοστοιχείων και, μεταξύ άλλων, εάν οι συμβουλές περιορίζονται στα κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται ή προσφέρονται από οντότητες που έχουν στενούς δεσμούς με τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή οποιεσδήποτε άλλες νομικές ή οικονομικές σχέσεις, όπως συμβατικές σχέσεις που ενέχουν κίνδυνο εξασθένησης της ανεξαρτησίας των παρεχόμενων συμβουλών.

3. Όταν πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ενημερώνει τον δυνητικό πελάτη ότι οι συμβουλές παρέχονται σε ανεξάρτητη βάση:

- α) αξιολογεί ένα επαρκώς ευρύ φάσμα κρυπτοστοιχείων που διατίθενται στην αγορά και τα οποία πρέπει να είναι επαρκώς διαφορετικά, ώστε να εξασφαλίζεται ότι μπορούν να επιτευχθούν κατάλληλα οι επενδυτικοί στόχοι του πελάτη, και τα οποία δεν πρέπει να περιορίζονται στα κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται ή παρέχονται από:

- i) τον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

- ii) οντότητες που έχουν στενούς δεσμούς με τον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων· ή

- iii) άλλες οντότητες με τις οποίες ο εν λόγω πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων έχει τόσο στενές νομικές ή οικονομικές σχέσεις, όπως για παράδειγμα συμβατικές σχέσεις, ώστε να υπάρχει ο κίνδυνος εξασθένησης της ανεξάρτητης βάσης των παρεχόμενων συμβουλών·

β) δεν αποδέχεται και δεν παρακρατεί αμοιβές, προμήθειες ή άλλα χρηματικά ή μη χρηματικά οφέλη που καταβάλλονται ή παρέχονται από τρίτο ή από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό τρίτου σε σχέση με την παροχή της υπηρεσίας προς τους πελάτες.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο στοιχείο β), τα ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη που μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχονται σε πελάτη και είναι τέτοιας κλίμακας και φύσης που δεν θίγουν τη συμμόρφωση με την υποχρέωση του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να ενεργεί προς το βέλτιστο συμφέρον του πελάτη του, επιτρέπονται σε περιπτώσεις όπου γνωστοποιούνται σαφώς στον πελάτη.

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία παρέχουν επίσης στους δυνητικούς πελάτες πληροφορίες σχετικά με όλα τα κόστη και τις σχετιζόμενες επιβαρύνσεις, συμπεριλαμβανομένων του κόστους παροχής συμβουλών, κατά περίπτωση, του κόστους των κρυπτοστοιχείων που συνιστώνται ή διαφημίζονται στον πελάτη και του τρόπου με τον οποίο ο πελάτης επιτρέπεται να πληρώσει για τα κρυπτοστοιχεία, περιλαμβάνοντας επίσης ενδεχόμενες πληρωμές προς τρίτους.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων δεν αποδέχονται και δεν παρακρατούν τέλη, προμήθειες ή άλλα χρηματικά ή μη χρηματικά οφέλη που καταβάλλονται ή παρέχονται από εκδότη, προσφέροντα, επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, ή από τρίτο μέρος, ή από άτομο που ενεργεί για λογαριασμό τρίτου μέρους, σε σχέση με την παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων στους πελάτες τους.

6. Όταν ένας πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενημερώνει δυνητικό πελάτη ότι οι συμβουλές του παρέχονται σε μη ανεξάρτητη βάση, ο εν λόγω πάροχος μπορεί να λαμβάνει αντιπαροχές υπό τους όρους ότι η αμοιβή ή το όφελος:

α) έχει σχεδιαστεί για τη βελτίωση της ποιότητας της υπηρεσίας που παρέχεται στον πελάτη και

β) δεν εμποδίζει τη συμμόρφωση του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με την υποχρέωσή του να ενεργεί με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό προς το βέλτιστο συμφέρον των πελατών του.

Η ύπαρξη, η φύση και το ποσό της αμοιβής ή του οφέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 4 ή, εάν το ποσό δεν μπορεί να προσδιοριστεί, η μέθοδος υπολογισμού του, γνωστοποιούνται σαφώς στον πελάτη, με περιεκτικό, ακριβή και κατανοητό τρόπο, πριν από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας κρυπτοστοιχείων.

7. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία μεριμνούν ώστε τα φυσικά πρόσωπα που παρέχουν συμβουλές ή πληροφορίες σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή με υπηρεσία κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό τους, να διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των γνώσεων και των ικανοτήτων.

8. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης καταλληλότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή παρέχουν διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων λαμβάνουν από τους πελάτες ή τους δυνητικούς πελάτες τους τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις γνώσεις και την πείρα τους όσον αφορά τις επενδύσεις, μεταξύ άλλων σε κρυπτοστοιχεία, τους επενδυτικούς στόχους τους, συμπεριλαμβανομένης της ανοχής τους στον κίνδυνο, την οικονομική τους κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητάς τους να υποστούν ζημιές, και τη βασική τους κατανόηση των κινδύνων που ενέχει η αγορά κρυπτοστοιχείων, ώστε να μπορούν οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να συμβουλευθούν τους πελάτες ή τους δυνητικούς πελάτες εάν τα κρυπτοστοιχεία είναι κατάλληλα για αυτούς και, ιδίως, εάν συνάδουν με την ανοχή τους στον κίνδυνο και τη δυνατότητά τους να υποστούν ζημιές.

9. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων προειδοποιούν τους πελάτες ή τους δυνητικούς πελάτες ότι:

α) η τιμή των κρυπτοστοιχείων ενδέχεται να παρουσιάζει διακυμάνσεις·

β) τα κρυπτοστοιχεία ενδέχεται να υφίστανται πλήρεις ή μερικές απώλειες·

γ) τα κρυπτοστοιχεία ενδέχεται να μην είναι ρευστά·

δ) κατά περίπτωση, τα κρυπτοστοιχεία δεν καλύπτονται από τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών δυνάμει της οδηγίας 97/9/ΕΚ·

ε) τα κρυπτοστοιχεία δεν καλύπτονται από τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων δυνάμει της οδηγίας 2014/49/ΕΕ.

10. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων θεωρούν, διατηρούν και εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες που τους επιτρέπουν να συλλέγουν και να αξιολογούν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 για κάθε πελάτη. Λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που συλλέγονται σχετικά με τους υφιστάμενους ή δυνητικούς πελάτες τους είναι αξιόπιστες.

11. Εάν οι πελάτες δεν παρέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει της παραγράφου 8, ή εάν οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων κρίνουν ότι οι υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή τα κρυπτοστοιχεία δεν είναι κατάλληλα για τους πελάτες τους, δεν συνιστούν τις εν λόγω υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία, ούτε προβαίνουν στην παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου για τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία.

12. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία ή διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων επανεξετάζουν τακτικά για κάθε πελάτη την αξιολόγηση καταλληλότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και τουλάχιστον ανά διετία μετά την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο.

13. Αφού διενεργηθεί η αξιολόγηση καταλληλότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ή η επανεξέτασή της δυνάμει της παραγράφου 12, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν συμβουλές σχετικά με κρυπτοστοιχεία διαβιβάζουν στους πελάτες έκθεση καταλληλότητας στην οποία προσδιορίζονται οι συμβουλές που δίδονται και το πώς οι εν λόγω συμβουλές ανταποκρίνονται στις προτιμήσεις, τους στόχους και τα λοιπά χαρακτηριστικά των πελατών. Η έκθεση συντάσσεται και κοινοποιείται στους πελάτες σε ηλεκτρονική μορφή. Η εν λόγω έκθεση πρέπει, τουλάχιστον, να:

α) περιλαμβάνει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1· και

β) παρέχει το περίγραμμα των συμβουλών που έχουν δοθεί.

Η έκθεση σχετικά με την καταλληλότητα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο καθιστά σαφές ότι οι συμβουλές βασίζονται στις γνώσεις και την πείρα του πελάτη όσον αφορά τις επενδύσεις σε κρυπτοστοιχεία, στους επενδυτικούς στόχους του πελάτη, στην ανοχή του στον κίνδυνο, στην οικονομική του κατάσταση και στη δυνατότητά του να υποστεί ζημιές.

14. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν διαχείριση χαρτοφυλακίου κρυπτοστοιχείων διαβιβάζουν στους πελάτες, σε ηλεκτρονική μορφή, περιοδικές δηλώσεις των δραστηριοτήτων διαχείρισης χαρτοφυλακίου που διεξάγουν για λογαριασμό τους. Οι εν λόγω περιοδικές δηλώσεις περιλαμβάνουν ορθή και ισορροπημένη επισκόπηση των δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί και της απόδοσης του χαρτοφυλακίου κατά την περίοδο αναφοράς, επικαιροποιημένη δήλωση σχετικά με το πώς οι δραστηριότητες που έχουν αναληφθεί ανταποκρίνονται στις προτιμήσεις, τους στόχους και τα λοιπά χαρακτηριστικά του πελάτη, καθώς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση καταλληλότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή την επανεξέτασή της δυνάμει της παραγράφου 12.

Η περιοδική δήλωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου διαβιβάζεται κάθε τρεις μήνες, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες ένας πελάτης έχει πρόσβαση σε διαδικτυακό σύστημα όπου είναι δυνατή η πρόσβαση σε επικαιροποιημένες αποτιμήσεις του χαρτοφυλακίου του πελάτη και σε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση καταλληλότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, και ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διαθέτει αποδείξεις ότι ο πελάτης προσέλασε την αποτίμηση τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια του σχετικού τριμήνου. Το εν λόγω διαδικτυακό σύστημα θεωρείται ηλεκτρονική μορφή.

15. Η ESMA εκδίδει, έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 στις οποίες καθορίζονται:

α) τα κριτήρια για την αξιολόγηση των γνώσεων και των ικανοτήτων του πελάτη σύμφωνα με την παράγραφο 2·

β) οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 8· και

γ) η μορφή της περιοδικής δήλωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 14.

Άρθρο 82

Παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν υπηρεσίες μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών συνάπτουν συμφωνία με τους πελάτες τους για τον καθορισμό των καθηκόντων και των υποχρεώσεών τους. Στη συμφωνία αυτή περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:

α) η ταυτότητα των συμβαλλομένων στη συμφωνία·

- β) περιγραφή των λεπτομερειών της παρεχόμενης υπηρεσίας μεταβίβασης·
- γ) περιγραφή των συστημάτων ασφάλειας που χρησιμοποιεί ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- δ) οι αμοιβές που επιβάλλει ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ε) το εφαρμοστέο δίκαιο.

2. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν υπηρεσίες μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών όσον αφορά τις διαδικασίες και τις πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των πελατών, στο πλαίσιο των υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Απόκτηση συμμετοχής σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

Άρθρο 83

Αξιολόγηση προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, μεμονωμένα ή σε συνεννόηση με άλλα πρόσωπα, έχει αποφασίσει να αποκτήσει, άμεσα ή έμμεσα («υποψήφιος αποκτών»), ειδική συμμετοχή σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, είτε να αυξήσει, άμεσα ή έμμεσα, την ειδική αυτή συμμετοχή, με αποτέλεσμα η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει να φτάνει ή να υπερβαίνει τα ποσοστά του 20 %, 30 % ή 50 % ή με αποτέλεσμα ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να καταστεί θυγατρική του επιχείρησης, απευθύνει έγγραφη γνωστοποίηση στην αρμόδια αρχή του εν λόγω παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, προσδιορίζοντας το ύψος της σκοπούμενης συμμετοχής και παρέχοντας τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που έχει εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 4.
2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έλαβε απόφαση να παύσει να κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, γνωστοποιεί εγγράφως, πριν παύσει να κατέχει την εν λόγω συμμετοχή, την απόφασή του στην αρμόδια αρχή και προσδιορίζει το ύψος της εν λόγω συμμετοχής. Το εν λόγω πρόσωπο απευθύνει επίσης γνωστοποίηση στην αρμόδια αρχή, εάν αποφασίσει να μειώσει την ειδική συμμετοχή του, με αποτέλεσμα η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει να μειωθεί σε λιγότερο από το 10 %, το 20 %, το 30 % ή το 50 % ή με αποτέλεσμα ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να παύσει να είναι θυγατρική του εν λόγω προσώπου.
3. Η αρμόδια αρχή, αμέσως και, σε κάθε περίπτωση, εντός δύο εργάσιμων ημερών από την παραλαβή γνωστοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, βεβαιώνει εγγράφως την παραλαβή.
4. Η αρμόδια αρχή αξιολογεί την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που έχει εγκρίνει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 84 παράγραφος 4 εντός 60 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της γραπτής βεβαίωσης παραλαβής που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Κατά τη βεβαίωση παραλαβής της γνωστοποίησης, η αρμόδια αρχή ενημερώνει τον υποψήφιο αποκτώντα σχετικά με την ημερομηνία λήξης της περιόδου αξιολόγησης.
5. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, η αρμόδια αρχή μπορεί να συμβουλευέται τις αρμόδιες αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις απόψεις τους.
6. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, η αρμόδια αρχή μπορεί να απευθύνει στον υποψήφιο αποκτώντα αίτημα για τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο κατά την 50ή εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία της έγγραφης βεβαίωσης παραλαβής που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Το αίτημα υποβάλλεται εγγράφως και προσδιορίζει τα αναγκαία συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία.

Η αρμόδια αρχή αναστέλλει την περίοδο αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 έως ότου λάβει τις πρόσθετες πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Η αναστολή δεν υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες. Τυχόν περαιτέρω αιτήματα της αρμόδιας αρχής για πρόσθετες πληροφορίες ή για διευκρίνιση των πληροφοριών που έλαβαν δεν συνεπάγονται πρόσθετη αναστολή της περιόδου αξιολόγησης.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να παρατείνει την αναστολή που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου για έως και 30 εργάσιμες ημέρες, εάν ο υποψήφιος αποκτών είναι εγκατεστημένος εκτός της Ένωσης ή υπόκειται σε ρυθμιστικό πλαίσιο δυνάμει νομοθεσίας τρίτης χώρας.

7. Η αρμόδια αρχή η οποία, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, αποφασίζει να αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, απευθύνει γνωστοποίηση στον υποψήφιο αποκτώντα εντός δύο εργάσιμων ημερών, και σε κάθε περίπτωση πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 4, διάστημα που παρατείνεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει αιτιολόγηση της εν λόγω απόφασης.

8. Αν η αρμόδια αρχή δεν αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 4, παρατεινόμενη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6, η προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής λογίζεται ως εγκεκριμένη.

9. Η αρμόδια αρχή μπορεί να θέσει μέγιστη προθεσμία για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και να παρατείνουν την εν λόγω μέγιστη προθεσμία εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Άρθρο 84

Περιεχόμενο της αξιολόγησης προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 83 παράγραφος 4, η αρμόδια αρχή αξιολογεί την καταλληλότητα του υποψήφιου αποκτώντος και την ορθότητα, από χρηματοοικονομική άποψη, της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1, σύμφωνα με όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) τη φήμη του υποψήφιου αποκτώντος·
- β) τη φήμη, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα των προσώπων που θα διεκδύουν τις δραστηριότητες του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης απόκτησης·
- γ) τη χρηματοοικονομική ευρωστία του υποψήφιου αποκτώντος, ιδίως ως προς το είδος των προβλεπόμενων και ασκούμενων δραστηριοτήτων σε σχέση με τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων επί του οποίου προτείνεται απόκτηση συμμετοχής·
- δ) το κατά πόσον ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θα είναι σε θέση να τηρεί και να εξακολουθήσει να τηρεί τις διατάξεις του παρόντος τίτλου·
- ε) το κατά πόσο υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι, σε σχέση με την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής, διαπράττεται, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, κατά την έννοια, αντίστοιχα, της παραγράφου 3 και της παραγράφου 5 του άρθρου 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ή ότι η προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής θα μπορούσε να αυξήσει αυτόν τον κίνδυνο.

2. Η αρμόδια αρχή μπορεί να αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής μόνον όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι γι' αυτό, με βάση τα κριτήρια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή όταν οι πληροφορίες που διαβιβάσθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 4 δεν είναι πλήρεις ή είναι ψευδείς.

3. Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν εκ των προτέρων όρους όσον αφορά το ύψος της ειδικής συμμετοχής που απαιτείται να αποκτηθεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού ούτε επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές τους να εξετάζουν την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής με βάση τις οικονομικές ανάγκες της αγοράς.

4. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον προσδιορισμό του λεπτομερούς περιεχομένου των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο. Οι απαιτούμενες πληροφορίες είναι σχετικές με την προληπτική αξιολόγηση, ανάλογες και προσαρμοσμένες στη φύση του υποψήφιου αποκτώντος και της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής που αναφέρονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Σημαντικοί πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

Άρθρο 85

Προσδιορισμός σημαντικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Ένας πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων θεωρείται σημαντικός εάν έχει στην Ένωση τουλάχιστον 15 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες, κατά μέσο όρο, σε ένα ημερολογιακό έτος, με τον μέσο όρο να υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του ημερήσιου αριθμού ενεργών χρηστών καθ' όλη τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές τους εντός δύο μηνών από την επίτευξη του αριθμού ενεργών χρηστών όπως ορίζεται στην παράγραφο 1. Εάν η αρμόδια αρχή συμφωνεί ότι πληρούται το όριο που ορίζεται στην παράγραφο 1, ενημερώνει την ESMA.

3. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών δυνάμει του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταγωγής παρέχουν στο συμβούλιο εποπτών της ESMA ετήσιες ενημερώσεις σχετικά με τις ακόλουθες εποπτικές εξελίξεις όσον αφορά τους σημαντικούς παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων:

α) διαδικασίες χορήγησης άδειας που βρίσκονται σε εξέλιξη ή έχουν ολοκληρωθεί, όπως αναφέρονται στο άρθρο 59·

β) διαδικασίες ανάκλησης άδειας που βρίσκονται σε εξέλιξη ή έχουν ολοκληρωθεί, όπως αναφέρονται στο άρθρο 64·

γ) την άσκηση των εποπτικών εξουσιών όπως ορίζονται στο άρθρο 94 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία β), γ), ε), στ), ζ), κε) και κζ).

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής μπορεί να ενημερώνει συχνότερα το συμβούλιο εποπτών της ESMA ή να το ενημερώνει πριν από οποιαδήποτε απόφαση που λαμβάνεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής όσον αφορά το πρώτο εδάφιο στοιχείο α), β) ή γ).

4. Μετά την ενημέρωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο μπορεί να ακολουθεί ανταλλαγή απόψεων στο συμβούλιο εποπτών της ESMA.

5. Κατά περίπτωση, η ESMA μπορεί να κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει των άρθρων 29, 30, 31 και 31β του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 86

Πεδίο εφαρμογής των κανόνων σχετικά με την κατάχρηση αγοράς

1. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται σε πράξεις που διενεργούνται από οποιοδήποτε πρόσωπο σε σχέση με κρυπτοστοιχεία τα οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση ή για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.

2. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται επίσης σε κάθε συναλλαγή, εντολή ή συμπεριφορά σε σχέση με κρυπτοστοιχεία όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω συναλλαγή, εντολή ή συμπεριφορά λαμβάνει χώρα σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης.

3. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται σε ενέργειες και παραλείψεις, στην Ένωση και σε τρίτες χώρες, σε σχέση με κρυπτοστοιχεία όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 87

Προνομιακές πληροφορίες

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως προνομιακές πληροφορίες νοούνται τα ακόλουθα είδη πληροφοριών:

α) πληροφορία η οποία είναι συγκεκριμένη, δεν έχει δημοσιοποιηθεί και αφορά, άμεσα ή έμμεσα, έναν ή περισσότερους εκδότες κρυπτοστοιχείων, προσφέροντες κρυπτοστοιχεία ή επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, ή ένα ή περισσότερα κρυπτοστοιχεία, και η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να έχει σημαντική επίδραση στις τιμές των εν λόγω κρυπτοστοιχείων ή στην τιμή συνδεόμενου με αυτά κρυπτοστοιχείου·

β) για τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με την εκτέλεση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών, νοείται επίσης η πληροφορία η οποία είναι συγκεκριμένη, διαβιβάζεται από πελάτη και σχετίζεται με εκκρεμείς εντολές του πελάτη σε κρυπτοστοιχεία, και συνδέεται, άμεσα ή έμμεσα, με έναν ή περισσότερους εκδότες κρυπτοστοιχείων, προσφέροντες κρυπτοστοιχεία ή επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, ή με ένα ή περισσότερα κρυπτοστοιχεία, και η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να έχει σημαντική επίδραση στις τιμές των εν λόγω κρυπτοστοιχείων ή στην τιμή συνδεδεμένου με αυτά κρυπτοστοιχείου.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, μια πληροφορία θεωρείται ότι είναι συγκεκριμένη εάν αφορά σε κατάσταση που υφίσταται ή που ευλόγως αναμένεται να υπάρξει, ή σε ένα γεγονός το οποίο έλαβε χώρα ή που ευλόγως αναμένεται να λάβει χώρα, και είναι επαρκώς συγκεκριμένη ώστε να επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος σχετικά με την πιθανή επίδραση αυτής της κατάστασης ή αυτού του γεγονότος στις τιμές των κρυπτοστοιχείων. Εν προκειμένω, στην περίπτωση μιας παρατεταμένης διαδικασίας που αποσκοπεί σε ή έχει ως αποτέλεσμα συγκεκριμένη κατάσταση ή συγκεκριμένο γεγονός, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά συγκεκριμένη πληροφορία η εν λόγω μελλοντική κατάσταση ή το εν λόγω μελλοντικό γεγονός, καθώς επίσης και τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας αυτής, τα οποία συνδέονται με την πρόκληση ή την πραγματοποίηση της εν λόγω μελλοντικής κατάστασης ή μελλοντικού γεγονότος.

3. Ένα επιμέρους στάδιο μιας παρατεταμένης διαδικασίας θεωρείται ότι συνιστά προνομιακή πληροφορία αν πληροί αφ' εαυτού τα κριτήρια προνομιακής πληροφορίας που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ως πληροφορία η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να έχει σημαντική επίδραση στις τιμές των κρυπτοστοιχείων νοείται η πληροφορία την οποία ένας συνετός κάτοχος κρυπτοστοιχείων θα αξιολογούσε, μεταξύ άλλων, κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

Άρθρο 88

Δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών

1. Οι εκδότες, οι προσφέροντες και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ενημερώνουν το κοινό το συντομότερο δυνατόν σχετικά με τις προνομιακές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 87, οι οποίες τους αφορούν άμεσα, κατά τρόπο που επιτρέπει την ταχεία πρόσβαση καθώς και την πλήρη, ορθή και έγκαιρη αξιολόγηση των πληροφοριών από το κοινό. Οι εκδότες, οι προσφέροντες και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση δεν συνδυάζουν τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών με την εμπορική προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Οι εκδότες, οι προσφέροντες και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση αναρτούν και διατηρούν στον ιστότοπό τους, για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών, όλες τις προνομιακές πληροφορίες που υποχρεούνται να δημοσιοποιούν.

2. Οι εκδότες, οι προσφέροντες και οι επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση δύνανται, υπ' ευθύνη τους, να αναβάλουν τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 87, εφόσον πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) η άμεση δημοσιοποίηση είναι πιθανόν να βλάψει τα νόμιμα συμφέροντά των κρυπτοστοιχείων, των προσφερόντων ή των επιδιωκόντων την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση·

β) η αναβολή της δημοσιοποίησης δεν ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό·

γ) οι εκδότες, οι προσφέροντες ή οι επιδιώκοντες την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση είναι σε θέση να διασφαλίσουν την εμπιστευτικότητα των εν λόγω πληροφοριών.

3. Εάν ένας εκδότης, προσφέρων ή επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση έχει καθυστερήσει τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 2, ενημερώνει την αρμόδια αρχή ότι η δημοσιοποίηση των πληροφοριών καθυστέρησε και εξηγεί εγγράφως με ποιον τρόπο πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2, αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι οι έγγραφες εξηγήσεις και το σχετικό αρχείο παρέχονται μόνο κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής.

4. Για να εξασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η ESMA καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για τον προσδιορισμό των τεχνικών μέσων για:

α) την κατάλληλη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1· και

β) την αναβολή της δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 89

Απαγόρευση κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, κατάχρηση προνομιακής πληροφορίας θεωρείται ότι συντρέχει όταν ένα πρόσωπο κατέχει προνομιακή πληροφορία και τη χρησιμοποιεί για να αποκτήσει ή να διαθέσει, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου, άμεσα ή έμμεσα, κρυπτοστοιχεία τα οποία αφορά η εν λόγω πληροφορία. Η χρήση προνομιακής πληροφορίας μέσω ακύρωσης ή τροποποίησης εντολής σχετικά με κρυπτοστοιχείο το οποίο αφορά η πληροφορία, εάν η εντολή δόθηκε πριν αποκτήσει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο την προνομιακή πληροφορία, θεωρείται επίσης κατάχρηση προνομιακής πληροφορίας. Η χρήση προνομιακής πληροφορίας περιλαμβάνει επίσης την υποβολή, τροποποίηση ή απόσυρση προσφοράς από πρόσωπο για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου.

2. Απαγορεύεται η κατάχρηση ή η απόπειρα κατάχρησης προνομιακής πληροφορίας ή η χρήση προνομιακής πληροφορίας σχετικά με κρυπτοστοιχεία για την απόκτηση ή τη διάθεση των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, άμεσα ή έμμεσα, είτε για ίδιο λογαριασμό είτε για λογαριασμό τρίτου. Απαγορεύεται η σύσταση σε πρόσωπο να προβεί σε κατάχρηση προνομιακής πληροφορίας ή η παρότρυνση προσώπου να προβεί σε κατάχρηση προνομιακής πληροφορίας.

3. Απαγορεύεται στα πρόσωπα που έχουν στην κατοχή τους προνομιακή πληροφορία σχετικά με κρυπτοστοιχεία να συνιστούν σε άλλο πρόσωπο ή να το παροτρύνουν, βάσει των εν λόγω προνομιακών πληροφοριών:

α) να αποκτήσει ή να διαθέσει τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία· ή

β) να ακυρώσει ή να τροποποιήσει εντολή που αφορά τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία.

4. Η χρήση σύστασης ή κινήτρου όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 συνιστά κατάχρηση προνομιακής πληροφορίας υπό την έννοια του παρόντος άρθρου, εάν το πρόσωπο που χρησιμοποιεί την εν λόγω σύσταση ή παρότρυνση γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι βασίζεται σε προνομιακή πληροφορία.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε κάθε πρόσωπο το οποίο κατέχει προνομιακή πληροφορία λόγω του ότι:

α) είναι μέλος του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού του εκδότη, του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·

β) έχει συμμετοχή στο κεφάλαιο του εκδότη, του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·

γ) έχει πρόσβαση στην πληροφορία μέσω της άσκησης απασχόλησης, επαγγέλματος ή καθηκόντων ή σε σχέση με τον ρόλο του στην τεχνολογία καταναμημένου καθολικού ή σε παρόμοια τεχνολογία· ή

δ) εμπλέκεται σε εγκληματικές δραστηριότητες.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης σε οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατέχει προνομιακή πληροφορία υπό διαφορετικές περιστάσεις από αυτές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, εφόσον το πρόσωπο αυτό γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι πρόκειται για προνομιακή πληροφορία.

6. Όταν το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι νομικό πρόσωπο, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, στα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην απόφαση πραγματοποίησης της απόκτησης, διάθεσης, ακύρωσης ή τροποποίησης μιας εντολής για λογαριασμό του εν λόγω νομικού προσώπου.

Άρθρο 90

Απαγόρευση παράνομης γνωστοποίησης προνομιακών πληροφοριών

1. Απαγορεύεται η παράνομη γνωστοποίηση προνομιακής πληροφορίας από πρόσωπο που κατέχει την εν λόγω πληροφορία σε άλλο πρόσωπο, εκτός εάν η εν λόγω γνωστοποίηση λαμβάνει χώρα κατά τη συνήθη άσκηση εργασίας, επαγγέλματος ή καθηκόντων.

2. Η επακόλουθη γνωστοποίηση των συστάσεων ή παροτρύνσεων που αναφέρονται στο άρθρο 89 παράγραφος 4 συνιστά παράνομη γνωστοποίηση προνομιακής πληροφορίας, εφόσον το πρόσωπο που γνωστοποιεί τη σύσταση ή την παρότρυνση γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι βασίζεται σε προνομιακή πληροφορία.

Άρθρο 91

Απαγόρευση χειραγώγησης αγοράς

1. Απαγορεύεται η χειραγώγηση αγοράς ή η απόπειρα χειραγώγησης αγοράς.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η χειραγώγηση αγοράς συνίσταται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- a) εκτός εάν πραγματοποιείται για νόμιμους λόγους, διενέργεια συναλλαγής, υποβολή εντολής διαπραγμάτευσης ή οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά με την οποία:
 - i) δίνονται ή είναι πιθανό να δοθούν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή κρυπτοστοιχείου·
 - ii) διαμορφώνεται, ή είναι πιθανόν να διαμορφωθεί, η τιμή ενός ή περισσότερων κρυπτοστοιχείων σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο·
- β) διενέργεια συναλλαγής, τοποθέτηση εντολής για διενέργεια συναλλαγής ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα ή συμπεριφορά που επηρεάζει ή είναι πιθανόν να επηρεάσει την τιμή ενός ή περισσότερων κρυπτοστοιχείων, χρησιμοποιώντας παραπλανητική μεθόδευση ή άλλης μορφής παραπλάνηση ή τέχνασμα·
- γ) διάδοση πληροφοριών διά των μέσων μαζικής ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου, ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, η οποία δίνει ή είναι πιθανόν να δώσει ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή ενός ή περισσότερων κρυπτοστοιχείων, ή διαμορφώνει ή είναι πιθανόν να διαμορφώσει την τιμή ενός ή περισσότερων κρυπτοστοιχείων σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης φημών, εφόσον το πρόσωπο που εμπλέκεται στη διάδοσή τους γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι οι πληροφορίες ήταν ψευδείς ή παραπλανητικές.

3. Οι ακόλουθες συμπεριφορές, ενδεικτικά, συνιστούν χειραγώγηση της αγοράς:

- a) η εξασφάλιση δεσπόζουσας θέσης επί της προσφοράς ή της ζήτησης κρυπτοστοιχείου η οποία έχει, ή είναι πιθανόν να έχει, ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό, άμεσα ή έμμεσα, της τιμής αγοράς ή της τιμής πώλησης, ή δημιουργεί, ή είναι πιθανόν να δημιουργήσει, άλλες αθέμιτες συνθήκες στη διαπραγμάτευση·
- β) η τοποθέτηση εντολών σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της ακύρωσης ή τροποποίησης τους, με τη χρησιμοποίηση κάθε διαθέσιμου μέσου διαπραγμάτευσης, η οποία έχει ένα από τα αποτελέσματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α), μέσω:
 - i) της διακοπής ή της καθυστέρησης λειτουργίας της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, ή της ανάπτυξης δραστηριοτήτων που είναι πιθανό να έχουν αυτό το αποτέλεσμα·
 - ii) της αύξησης της δυσκολίας εντοπισμού από άλλα πρόσωπα των γνήσιων εντολών στην πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, μεταξύ άλλων μέσω της καταχώρισης εντολών που οδηγούν σε αποσταθεροποίηση της κανονικής λειτουργίας της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, ή της ανάπτυξης δραστηριοτήτων που είναι πιθανό να έχουν αυτό το αποτέλεσμα·
 - iii) της δημιουργίας ψευδών ή παραπλανητικών ενδείξεων σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή κρυπτοστοιχείου, ιδίως μέσω της καταχώρισης εντολών για την έναρξη ή ενίσχυση μιας τάσης, ή της ανάπτυξης δραστηριοτήτων που είναι πιθανό να έχουν αυτό το αποτέλεσμα·
- γ) η εκμετάλλευση περιστασιακής ή τακτικής πρόσβασης στα παραδοσιακά ή τα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής επικοινωνίας για την έκφραση γνώμης σχετικά με κρυπτοστοιχείο, μετά την απόκτηση θέσεων στο εν λόγω κρυπτοστοιχείο, και η εν συνεχεία άντληση οφέλους από τον αντίκτυπο που έχει η εκφρασθείσα γνώμη στην τιμή του εν λόγω κρυπτοστοιχείου, χωρίς να έχει ταυτόχρονα δημοσιοποιηθεί η συγκεκριμένη σύγκρουση συμφερόντων με αρμόζοντα και αποτελεσματικό τρόπο.

Άρθρο 92

Πρόληψη και εντοπισμός κατάχρησης αγοράς

1. Κάθε πρόσωπο που κατ' επάγγελμα οργανώνει ή εκτελεί συναλλαγές σε κρυπτοστοιχεία διαθέτει αποτελεσματικές ρυθμίσεις, συστήματα και διαδικασίες για την πρόληψη και τον εντοπισμό κατάχρησης της αγοράς. Το εν λόγω πρόσωπο υπόκειται στους κανόνες κοινοποίησης του κράτους μέλους στο οποίο έχει την καταστατική του έδρα ή την έδρα της κεντρικής του διοίκησης ή, στην περίπτωση υποκαταστήματος, και αναφέρει χωρίς καθυστέρηση στην αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους κάθε εύλογη υπόνοια σχετικά με εντολή ή συναλλαγή, συμπεριλαμβανομένης τυχόν ακύρωσης ή τροποποίησής της, και άλλες πτυχές της λειτουργίας της τεχνολογίας καταναμημένου καθολικού, όπως ο μηχανισμός συναίνεσης, εφόσον ενδέχεται να υφίστανται περιστάσεις που υποδεικνύουν ότι έχει διαπραχθεί, διαπράττεται ή ενδέχεται να διαπραχθεί κατάχρηση της αγοράς.

Οι αρμόδιες αρχές που λαμβάνουν αναφορά ύποπτων εντολών ή συναλλαγών διαβιβάζουν αμέσως τις πληροφορίες αυτές στις αρμόδιες αρχές των οικείων πλατφορμών διαπραγμάτευσης.

2. Η ESMA καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για να προσδιορίσει περαιτέρω:

- α) κατάλληλες ρυθμίσεις, συστήματα και διαδικασίες για τη συμμόρφωση των προσώπων με την παράγραφο 1·
- β) το υπόδειγμα που πρέπει να χρησιμοποιείται από τα πρόσωπα για τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1·
- γ) για διασυνοριακές περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς, διαδικασίες συντονισμού μεταξύ των σχετικών αρμόδιων αρχών για τον εντοπισμό και την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση κατάχρησης της αγοράς.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024.

3. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των εποπτικών πρακτικών δυνάμει του παρόντος άρθρου, η ESMA εκδίδει έως τις 30 Ιουνίου 2025 κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τις εποπτικές πρακτικές μεταξύ των αρμόδιων αρχών για την πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων κατάχρησης της αγοράς, εάν δεν καλύπτονται ήδη από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ, ΕΒΑ ΚΑΙ ESMA

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εξουσίες αρμόδιων αρχών και συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, της ΕΒΑ και της ESMA

Άρθρο 93

Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω αρμόδιες αρχές στην ΕΒΑ και την ESMA.
2. Εάν ένα κράτος μέλος ορίσει περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές δυνάμει της παραγράφου 1, καθορίζει σαφώς τις αρμοδιότητες της κάθε αρχής και ορίζει μία αρμόδια αρχή ως ενιαίο σημείο επαφής για τη διασυνοριακή διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, καθώς και με την ΕΒΑ και την ESMA. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν διαφορετικό ενιαίο σημείο επαφής για καθένα από τα εν λόγω είδη διοικητικής συνεργασίας.
3. Η ESMA δημοσιεύει στον ιστότοπό της κατάλογο των αρμόδιων αρχών που έχουν οριστεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 94

Εξουσίες αρμόδιων αρχών

1. Για την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει των τίτλων II έως VI του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τουλάχιστον τις ακόλουθες εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες:
 - α) να απαιτούν από οποιοδήποτε πρόσωπο να διαβιβάζει πληροφορίες και έγγραφα που οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ότι θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους·
 - β) να αναστέλλουν, ή να απαιτούν από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να αναστείλει, την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχουν βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
 - γ) να απαγορεύουν την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων όταν διαπιστώνουν ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
 - δ) να δημοσιοποιούν, ή να απαιτούν από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να δημοσιοποιήσει, κάθε ουσιώδη πληροφορία που ενδέχεται να επηρεάσει την παροχή των οικείων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των συμφερόντων των πελατών, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων, ή η ομαλή λειτουργία της αγοράς·
 - ε) να δημοσιοποιούν το γεγονός ότι συγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του·
 - στ) να αναστέλλουν, ή να απαιτούν από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να αναστείλει, την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, εάν οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ότι η κατάσταση του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων είναι τέτοια ώστε η παροχή της υπηρεσίας κρυπτοστοιχείων ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για τα συμφέροντα των πελατών, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων·

- ζ) να απαιτούν τη μεταβίβαση υφιστάμενων συμβάσεων σε άλλο πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων στις περιπτώσεις στις οποίες ανακαλείται άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 64, εφόσον συμφωνούν οι πελάτες και ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων στον οποίο πρόκειται να μεταβιβαστούν οι συμβάσεις·
- η) εάν υπάρχουν υπόνοιες ότι ένα πρόσωπο παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων χωρίς άδεια, να διατάσσουν την άμεση διακοπή της δραστηριότητας χωρίς προειδοποίηση ή επιβολή προθεσμίας·
- θ) να απαιτούν από τους προσφέροντες, τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων ή τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος να τροποποιήσουν το οικείο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή να τροποποιήσουν περαιτέρω το οικείο τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, όταν διαπιστώνουν ότι το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων ή το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δεν περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 6, 19 ή 51·
- ι) να απαιτούν από τους προσφέροντες, τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων ή τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, να τροποποιήσουν τις διαφημιστικές ανακοινώσεις τους, όταν διαπιστώνουν ότι οι διαφημιστικές ανακοινώσεις δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 7, 29 ή 53 του παρόντος κανονισμού·
- ια) να απαιτούν από τους προσφέροντες, τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων ή τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, να συμπεριλάβουν συμπληρωματικές πληροφορίες στα οικεία λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή για την προστασία των κατόχων κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων·
- ιβ) να αναστέλλουν τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχουν βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ιγ) να απαγορεύουν τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση, όταν διαπιστώνουν ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός ή έχουν βάσιμες υποψίες ότι θα παραβιαστεί·
- ιδ) να αναστέλλουν, ή να απαιτούν από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζεται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων να αναστείλει, την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχουν βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ιε) να απαγορεύουν τη διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, όταν διαπιστώνουν ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός ή έχουν βάσιμες υποψίες ότι θα παραβιαστεί·
- ιστ) να αναστέλλουν ή να απαγορεύουν διαφημιστικές ανακοινώσεις όταν έχουν βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ιζ) να απαιτούν από τους προσφέροντες, τους επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων, τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ή σχετικούς παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να παύσουν ή να αναστείλουν τις διαφημιστικές ανακοινώσεις για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχουν βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ιη) να δημοσιοποιούν ότι συγκεκριμένος προσφέρων, επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείου ή εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του παρόντος κανονισμού·
- ιδθ) να γνωστοποιούν, ή να απαιτούν από τον προσφέροντα, τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείου ή τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος να γνωστοποιήσει κάθε ουσιώδη πληροφορία που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτίμηση του κρυπτοστοιχείου που αποτέλεσαν αντικείμενο δημόσιας προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των συμφερόντων των κατόχων κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων, ή η ομαλή λειτουργία της αγοράς·
- κ) να αναστέλλουν, ή να απαιτούν από τον σχετικό πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διαχειρίζεται πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων να αναστείλει τη διαπραγμάτευση των κρυπτοστοιχείων, όταν θεωρούν ότι η κατάσταση του προσφέροντος, του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείου ή του εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος είναι τέτοια ώστε η διαπραγμάτευση ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για τα συμφέροντα των κατόχων κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων·

- κα) εάν υπάρχουν υπόνοιες ότι ένα πρόσωπο εκδίδει μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος χωρίς άδεια ή ότι ένα πρόσωπο διενεργεί προσφορά ή επιδιώκει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, χωρίς να έχει κοινοποιηθεί λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 8, να διατάσσουν την άμεση διακοπή της δραστηριότητας χωρίς προειδοποίηση ή επιβολή προθεσμίας·
- κβ) να λαμβάνουν κάθε είδους μέτρο για να διασφαλίσουν ότι ένας προσφέρων ή επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων, ένας εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή ένας πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων συμμορφώνεται με τον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων απαιτώντας τη διακοπή κάθε πρακτικής ή συμπεριφοράς την οποία οι αρμόδιες αρχές θεωρούν αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού·
- κγ) να διενεργούν επιτόπιες επιθεωρήσεις ή έρευνες σε τοποθεσίες άλλες εκτός των ιδιωτικών κατοικιών φυσικών προσώπων και, για τον σκοπό αυτόν, να εισέρχονται σε εγκαταστάσεις για να έχουν πρόσβαση σε έγγραφα και λοιπά δεδομένα υπό οποιαδήποτε μορφή·
- κδ) να αναθέτουν επαληθεύσεις ή έρευνες σε ελεγκτές ή εμπειρογνώμονες·
- κε) να απαιτούν την απομάκρυνση φυσικού προσώπου από το διοικητικό όργανο εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- κστ) να ζητούν από οποιοδήποτε πρόσωπο να λάβει μέτρα για τη μείωση του μεγέθους της θέσης του ή της έκθεσής του σε κρυπτοστοιχεία·
- κζ) όταν δεν διατίθενται άλλα αποτελεσματικά μέσα για να επιτευχθεί η παύση της παράβασης του παρόντος κανονισμού και προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος σοβαρής βλάβης των συμφερόντων πελατών ή κατόχων κρυπτοστοιχείων, να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, μεταξύ άλλων ζητώντας από τρίτο μέρος ή δημόσια αρχή να εφαρμόσει τα εν λόγω μέτρα, για:
- i) να αφαιρούν περιεχόμενο ή να περιορίζουν την πρόσβαση σε διαδικτυακή διεπαφή ή να δίνουν εντολή για ρητή αναγραφή προειδοποίησης προς πελάτες και κατόχους κρυπτοστοιχείων κατά την πρόσβασή τους σε διαδικτυακή διεπαφή·
 - ii) να διατάσσουν πάροχο υπηρεσιών υποδοχής να αφαιρέσει, να απενεργοποιήσει ή να περιορίσει την πρόσβαση σε διαδικτυακή διεπαφή· ή
 - iii) να διατάσσουν μητρώα ή καταχωρητές ονομάτων χώρου να διαγράψουν ένα πλήρως εγκεκριμένο όνομα χώρου και να επιτρέψουν στην οικεία αρμόδια αρχή να το καταχωρίσει·
- κη) να απαιτούν από εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 4, το άρθρο 24 παράγραφος 3 ή το άρθρο 58 παράγραφος 3, να καθορίζει ελάχιστο ονομαστικό ποσό ή να περιορίζει την ποσότητα που εκδίδει.

2. Οι εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες που ασκούνται σε σχέση με προσφέροντες, επιδιώκοντες την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, εκδότες και παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, δεν θίγουν τις εξουσίες που ανατίθενται στις ίδιες ή σε άλλες εποπτικές αρχές όσον αφορά τις εν λόγω οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών που ανατίθενται στις οικείες αρμόδιες αρχές δυνάμει των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας 2009/110/EK και των εξουσιών προληπτικής εποπτείας που ανατίθενται στην EKT δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

3. Για να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους δυνάμει του τίτλου VI, οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τουλάχιστον τις ακόλουθες εξουσίες εποπτείας και έρευνας επιπροσθέτως των εξουσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

- α) να έχουν πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο και άλλα δεδομένα οποιασδήποτε μορφής και να λαμβάνουν ή να παίρνουν αντίγραφο αυτών·
- β) να ζητούν ή να απαιτούν πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων όσων συμμετέχουν διαδοχικά στη μεταβίβαση εντολών ή στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς και των εντολών τους, και, όταν απαιτείται, να καλούν και να ανακρίνουν οποιοδήποτε πρόσωπο με στόχο την απόκτηση πληροφοριών·
- γ) να εισέρχονται σε εγκαταστάσεις φυσικών και νομικών προσώπων για την κατάσχεση εγγράφων και δεδομένων οποιασδήποτε μορφής εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι τα έγγραφα ή δεδομένα που σχετίζονται με το αντικείμενο της επιθεώρησης ή έρευνας ενδέχεται να είναι κρίσιμα για τη στοιχειοθέτηση υπόθεσης κατάχρησης προνομιακής πληροφορίας ή χειραγώγησης της αγοράς·

- δ) να παραπέμπουν υποθέσεις προκειμένου να ασκηθεί ποινική δίωξη·
- ε) να ζητούν, αν αυτό επιτρέπεται βάσει της εθνικής νομοθεσίας, τα υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από διαχειριστή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παράβασης και τα εν λόγω αρχεία ενδέχεται να είναι σημαντικά για την έρευνα παραβάσεων των άρθρων 88 έως 91·
- στ) να ζητούν τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, ή και τα δύο·
- ζ) να επιβάλλουν προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας·
- η) να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων απαιτώντας από προσφέροντα, επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, εκδότη ή άλλο πρόσωπο που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.
4. Εφόσον το κρίνει αναγκαίο δυνάμει του εθνικού δικαίου, η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητεί από το αρμόδιο δικαστήριο να αποφασίζει για την άσκηση των εξουσιών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.
5. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις εξουσίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 με οποιονδήποτε από τους εξής τρόπους:
- α) άμεσα·
- β) σε συνεργασία με άλλες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών που είναι αρμόδιες για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- γ) υπό την ευθύνη τους, με ανάθεση καθηκόντων στις αρχές που αναφέρονται στο στοιχείο β)·
- δ) υποβάλλοντας αίτηση προς τα αρμόδια δικαστήρια.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι υφίστανται κατάλληλα μέτρα ούτως ώστε οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να ασκήσουν τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
7. Η γνωστοποίηση πληροφοριών στην αρμόδια αρχή από κάποιο πρόσωπο σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό δεν θεωρείται ότι παραβαίνει κάποιον περιορισμό στη δημοσιοποίηση πληροφοριών που επιβάλλεται διά συμβολαίου ή διά νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής διάταξης, και δεν προκύπτει καμία απολύτως νομική ευθύνη σε σχέση με την εν λόγω γνωστοποίηση.

Άρθρο 95

Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών

1. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν υποστήριξη στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών, καθώς και στην EBA και την ESMA. Ανταλλάσσουν πληροφορίες, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, και συνεργάζονται σε δραστηριότητες έρευνας, εποπτείας και επιβολής του νόμου.
- Σε περίπτωση που κράτη μέλη έχουν θεσπίσει, σύμφωνα με το άρθρο 111 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, ποινικές κυρώσεις για τις παραβάσεις του παρόντος κανονισμού που αναφέρονται στο άρθρο 111 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, διασφαλίζουν ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή κατάλληλα μέτρα ώστε οι αρμόδιες αρχές να έχουν όλες τις απαραίτητες εξουσίες για να έρχονται σε επαφή με τις δικαστικές, τις διοικητικές αρχές και τις αρχές ποινικής δικαιοσύνης εντός του πεδίου της δικαιοδοσίας τους, προκειμένου να λαμβάνουν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με ποινικές έρευνες ή διαδικασίες που κινήθηκαν για τις παραβάσεις του παρόντος κανονισμού και να παρέχουν τις ίδιες πληροφορίες σε άλλες αρμόδιες αρχές, καθώς και στην EBA και την ESMA, ώστε να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση συνεργασίας τους για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.
2. Μια αρμόδια αρχή δύναται να αρνηθεί να ενεργήσει μετά από αίτηση παροχής πληροφοριών ή αίτημα συνεργασίας σε έρευνα μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) η διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα, ιδίως στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών εγκλημάτων·
- β) εάν η συμμόρφωση με το αίτημα ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις δικές της δραστηριότητες έρευνας ή επιβολής του νόμου ή, κατά περίπτωση, μια ποινική έρευνα·
- γ) εάν έχει ήδη κινήσει διαδικασία για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά των ιδίων φυσικών ή νομικών προσώπων ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα·

δ) εάν τα ίδια φυσικά ή νομικά πρόσωπα έχουν ήδη κριθεί τελεσίδικα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα.

3. Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν, κατόπιν αιτήματος και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

4. Μια αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή της αρμόδιας αρχής άλλου κράτους μέλους όσον αφορά επιτόπιες επιθεωρήσεις ή έρευνες.

Η αιτούσα αρμόδια αρχή ενημερώνει την EBA και την ESMA για κάθε αίτημα που υποβάλλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Εάν μια αρμόδια αρχή λάβει αίτημα από μια αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους για τη διενέργεια επιτόπιας επιθεώρησης ή έρευνας, μπορεί να:

α) διενεργεί η ίδια την επιτόπια επιθεώρηση ή έρευνα·

β) επιτρέπει στην αρμόδια αρχή που υπέβαλε το αίτημα να συμμετάσχει στην επιτόπια επιθεώρηση ή έρευνα·

γ) επιτρέπει στην αρμόδια αρχή που υπέβαλε το αίτημα να διενεργήσει η ίδια την επιτόπια επιθεώρηση ή έρευνα·

δ) αναθέτει συγκεκριμένα καθήκοντα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες εποπτείας στις άλλες αρμόδιες αρχές.

5. Στην περίπτωση επιτόπιας επιθεώρησης ή έρευνας της παραγράφου 4, η ESMA συντονίζει την επιθεώρηση ή έρευνα, εφόσον της ζητηθεί από μία από τις αρμόδιες αρχές.

Εάν η επιτόπια επιθεώρηση ή έρευνα της παραγράφου 4 αφορά εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή αφορά υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων που σχετίζονται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, η EBA συντονίζει την επιθεώρηση ή έρευνα, εφόσον της ζητηθεί από μία από τις αρμόδιες αρχές.

6. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να θέτουν το ζήτημα υπόψη της ESMA σε περιπτώσεις στις οποίες αίτημα συνεργασίας, ειδικότερα ανταλλαγής πληροφοριών, απορρίφθηκε ή δεν δόθηκε σε αυτό η απαιτούμενη συνέχεια εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εφιστούν την προσοχή της EBA σε περιπτώσεις στις οποίες αίτημα συνεργασίας, ειδικότερα ανταλλαγής πληροφοριών, το οποίο αφορά εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή αφορά υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων που σχετίζονται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακών στοιχείων ή μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, απορρίφθηκε ή δεν δόθηκε σε αυτό η απαιτούμενη συνέχεια εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

8. Οι αρμόδιες αρχές συντονίζουν στενά την εποπτεία τους προκειμένου να εντοπίζουν και να διορθώνουν παραβάσεις του παρόντος κανονισμού, να αναπτύσσουν και να προωθούν βέλτιστες πρακτικές, να διευκολύνουν τη συνεργασία, να προωθούν τη συνεπή ερμηνεία και να παρέχουν αξιολογήσεις για περισσότερα πεδία δικαιοδοσίας σε περίπτωση διαφωνίας.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, η EBA και η ESMA διαδραματίζουν συντονιστικό ρόλο μεταξύ των αρμόδιων αρχών και μεταξύ των εποπτικών σωμάτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 119, με σκοπό τη διαμόρφωση κοινής εποπτικής νοοτροπίας και συνεπών εποπτικών πρακτικών, καθώς και τη διασφάλιση ενιαίων διαδικασιών.

9. Όταν μια αρμόδια αρχή διαπιστώσει ή έχει λόγους να πιστεύει ότι οποιαδήποτε από τις απαιτήσεις που θεσπίζονται βάσει του παρόντος κανονισμού δεν ικανοποιείται, κοινοποιεί με αρκούντως λεπτομερή τρόπο τα πορίσματά της στην αρμόδια αρχή της οντότητας ή των οντοτήτων που είναι ύποπτες για την παράβαση αυτή.

10. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω καθορισμό των πληροφοριών που πρέπει να ανταλλάσσονται μεταξύ των αρμόδιων αρχών σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

11. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 96

Συνεργασία με την EBA και την ESMA

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται στενά με την ESMA σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και με την EBA σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1093/2010. Ανταλλάσσουν πληροφορίες στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κεφαλαίου και των κεφαλαίων 2 και 3 του παρόντος τίτλου.

2. Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν χωρίς καθυστέρηση στην EBA και στην ESMA όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 αντίστοιχως.

3. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να καθορίσει τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και της EBA και της ESMA.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 97

Προώθηση της σύγκλισης όσον αφορά την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων

1. Έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, οι ΕΕΑ εκδίδουν από κοινού κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 για τον καθορισμό του περιεχομένου και της μορφής της επεξήγησης που συνοδεύει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και η οποία αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 και των νομικών γνωμοδοτήσεων σχετικά με τον χαρακτηρισμό μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ii) και στο άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχείο ε). Οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν υπόδειγμα για την επεξήγηση και τη γνωμοδότηση, καθώς και τυποποιημένο έλεγχο για την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων.

2. Οι ΕΕΑ, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, αντίστοιχα, προωθούν τη συζήτηση μεταξύ των αρμόδιων αρχών σχετικά με την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της κατάταξης των κρυπτοστοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3. Οι ΕΕΑ προσδιορίζουν επίσης τις πηγές πιθανών αποκλίσεων στις προσεγγίσεις των αρμόδιων αρχών όσον αφορά την κατάταξη των εν λόγω κρυπτοστοιχείων και προωθούν, στο μέτρο του δυνατού, μια κοινή προσέγγιση.

3. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής ή του κράτους μέλους υποδοχής μπορούν να ζητήσουν από την ESMA, την ΕΙΟΠΑ ή την EBA, κατά περίπτωση, γνωμοδότηση σχετικά με την κατάταξη των κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3. Η ESMA, η ΕΙΟΠΑ ή η EBA, κατά περίπτωση, παρέχουν τη γνώμη αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, κατά περίπτωση, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος από τις αρμόδιες αρχές.

4. Οι ΕΕΑ καταρτίζουν από κοινού ετήσια έκθεση με βάση τις πληροφορίες που περιέχονται στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109 και τα αποτελέσματα των εργασιών τους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, στην οποία προσδιορίζονται οι δυσκολίες στην κατάταξη των κρυπτοστοιχείων και οι αποκλίσεις στις προσεγγίσεις των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 98

Συνεργασία με άλλες αρχές

Εάν προσφέρων, επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή εκδότης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αναπτύσσει δραστηριότητες άλλες από εκείνες που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται με τις αρχές που είναι υπεύθυνες για την επίβλεψη ή την εποπτεία αυτών των άλλων δραστηριοτήτων σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών αρχών και των οικείων εποπτικών αρχών τρίτων χωρών.

Άρθρο 99

Υποχρέωση κοινοποίησης

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις εφαρμογής του παρόντος τίτλου, συμπεριλαμβανομένων ενδεχομένως σχετικών διατάξεων του ποινικού δικαίου, στην Επιτροπή, την EBA και την ESMA έως τις 30 Ιουνίου 2025. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην Επιτροπή, την EBA και την ESMA οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 100

Επαγγελματικό απόρρητο

1. Όλες οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ αρμόδιων αρχών δυνάμει του παρόντος κανονισμού και αφορούν επιχειρηματικές ή επιχειρησιακές συνθήκες και άλλες οικονομικές ή προσωπικές υποθέσεις θεωρούνται εμπιστευτικές και υπόκεινται στις απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν η αρμόδια αρχή δηλώσει κατά τη στιγμή της επικοινωνίας ότι η πληροφορία αυτή δύναται να γνωστοποιηθεί ή ότι η γνωστοποίησή της είναι αναγκαία στο πλαίσιο νομικών διαδικασιών ή σε περιπτώσεις που καλύπτονται από το εθνικό φορολογικό ή ποινικό δίκαιο.

2. Η υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου ισχύει για όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί για τις αρμόδιες αρχές. Απαγορεύεται η γνωστοποίηση των πληροφοριών που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή αρχή εκτός εάν αυτό προβλέπεται από ενωσιακές ή εθνικές νομοθετικές πράξεις.

Άρθρο 101

Προστασία δεδομένων

Όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές εκτελούν τα καθήκοντά τους για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την EBA και την ESMA για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725.

Άρθρο 102

Προληπτικά μέτρα

1. Εάν η αρμόδια αρχή κράτους μέλους υποδοχής έχει σαφείς και εξακριβώσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι υπάρχουν παρατυπίες στις δραστηριότητες προσφέροντος ή επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κρυπτοστοιχείων, εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής και την ESMA.

Όταν οι παρατυπίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αφορούν εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή υπηρεσία κρυπτοστοιχείων που σχετίζεται με μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνουν επίσης την EBA.

2. Εάν, παρά τα ληφθέντα μέτρα εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής, εξακολουθούν να υφίστανται οι παρατυπίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οι οποίες συνιστούν παράβαση του παρόντος κανονισμού, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, αφού ενημερώσει σχετικά την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, την ESMA και, κατά περίπτωση, την EBA, λαμβάνει όλα τα δέοντα μέτρα για την προστασία των πελατών των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και των κατόχων κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται η απαγόρευση στον προσφέροντα, τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων να ασκεί περαιτέρω δραστηριότητες στο κράτος μέλος υποδοχής. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την ESMA και, κατά περίπτωση, την EBA χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η ESMA και, κατά περίπτωση, η EBA ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

3. Όταν αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής διαφωνεί με οποιοδήποτε από τα μέτρα που λαμβάνει αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί να θέσει το θέμα υπόψη της ESMA. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, όταν τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου αφορούν εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή υπηρεσία κρυπτοστοιχείων που σχετίζεται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής μπορεί να θέσει το θέμα υπόψη της ΕΒΑ. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 103

Εξουσίες προσωρινής παρέμβασης της ESMA

1. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, η ESMA μπορεί, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, να απαγορεύσει ή να περιορίσει προσωρινά:

- α) την εμπορική προώθηση, διανομή ή πώληση ορισμένων κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ή κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος με ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά· ή
- β) ένα είδος δραστηριότητας ή πρακτικής που σχετίζεται με κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.

Η απαγόρευση ή ο περιορισμός μπορεί να ισχύει σε ορισμένες περιπτώσεις ή να υπόκειται σε εξαιρέσεις που καθορίζονται από την ESMA.

2. Η ESMA λαμβάνει μέτρο δυνάμει της παραγράφου 1 μόνον εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η προτεινόμενη απαγόρευση ή περιορισμός αντιμετωπίζει μια σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδυτών ή μια απειλή στην εύρυθμη λειτουργία και ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης·
- β) οι ρυθμιστικές απαιτήσεις βάσει του ενωσιακού δικαίου οι οποίες εφαρμόζονται στα σχετικά κρυπτοστοιχεία και υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων δεν αντιμετωπίζουν την εν λόγω απειλή·
- γ) η οικεία αρμόδια αρχή δεν έχει λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της εν λόγω απειλής ή τα μέτρα που έχουν ληφθεί δεν αντιμετωπίζουν επαρκώς την εν λόγω απειλή.

3. Κατά τη λήψη μέτρου δυνάμει της παραγράφου 1, η ESMA διασφαλίζει ότι το μέτρο:

- α) δεν έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή στους κατόχους κρυπτοστοιχείων ή στους πελάτες που λαμβάνουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, οι οποίες είναι δυσανάλογες σε σχέση με τα οφέλη του μέτρου· και
- β) δεν δημιουργεί κίνδυνο ρυθμιστικού αρμπιτράζ.

Όταν αρμόδιες αρχές έχουν λάβει μέτρο δυνάμει του άρθρου 105, η ESMA μπορεί να λάβει οποιοδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, χωρίς να εκδώσει γνωμοδότηση δυνάμει του άρθρου 106 παράγραφος 2.

4. Πριν αποφασίσει να λάβει μέτρο δυνάμει της παραγράφου 1, η ESMA κοινοποιεί στην οικεία αρμόδια αρχή το μέτρο που προτίθεται να λάβει.

5. Η ESMA δημοσιεύει στον ιστότοπό της ανακοίνωση σχετικά με απόφαση λήψης μέτρου δυνάμει της παραγράφου 1. Στην εν λόγω ανακοίνωση αναφέρονται οι λεπτομέρειες της επιβαλλόμενης απαγόρευσης ή περιορισμού και ορίζεται η χρονική στιγμή, μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης, από την οποία θα αρχίσουν να ισχύουν τα μέτρα. Η απαγόρευση ή ο περιορισμός ισχύουν μόνο για δραστηριότητες μετά την έναρξη ισχύος του μέτρου.

6. Η ESMA επανεξετάζει την απαγόρευση ή τον περιορισμό που επέβαλε δυνάμει της παραγράφου 1 σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά εξάμηνο. Μετά από τουλάχιστον δύο διαδοχικές ανανεώσεις και βάσει κατάλληλης ανάλυσης που αξιολογεί τις επιπτώσεις στους καταναλωτές, η ESMA μπορεί να αποφασίσει σχετικά με την ετήσια ανανέωση της απαγόρευσης ή του περιορισμού.

7. Τα μέτρα που λαμβάνονται από την ESMA σύμφωνα με το παρόν άρθρο υπερισχύουν κάθε προηγούμενου μέτρου που έχουν λάβει οι οικείες αρμόδιες αρχές για το ίδιο θέμα.

8. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 139 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον καθορισμό των κριτηρίων και των παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την ESMA για τον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδυτών ή απειλή για την εύρυθμη λειτουργία και την ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή για τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 104

Εξουσίες προσωρινής παρέμβασης της ΕΒΑ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, η ΕΒΑ μπορεί, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, να απαγορεύσει ή να περιορίσει προσωρινά:

- α) την εμπορική προώθηση, διανομή ή πώληση ορισμένων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ή μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος με ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά· ή
- β) ένα είδος δραστηριότητας ή πρακτικής που σχετίζεται με μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος.

Η απαγόρευση ή ο περιορισμός μπορεί να ισχύει σε ορισμένες περιπτώσεις ή να υπόκειται σε εξαιρέσεις που καθορίζονται από την ΕΒΑ.

2. Η ΕΒΑ λαμβάνει μέτρο δυνάμει της παραγράφου 1 μόνον εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η προτεινόμενη απαγόρευση ή περιορισμός αντιμετωπίζει μια σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδυτών ή μια απειλή στην εύρυθμη λειτουργία και ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης·
- β) οι ρυθμιστικές απαιτήσεις βάσει του ενωσιακού δικαίου οι οποίες εφαρμόζονται στις σχετικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος ή υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε σχέση με τις μάρκες αυτές δεν αντιμετωπίζουν την εν λόγω απειλή·
- γ) η οικεία αρμόδια αρχή δεν έχει λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της εν λόγω απειλής ή τα μέτρα που έχουν ληφθεί δεν αντιμετωπίζουν επαρκώς την εν λόγω απειλή.

3. Κατά τη λήψη μέτρου δυνάμει της παραγράφου 1, η ΕΒΑ διασφαλίζει ότι το μέτρο:

- α) δεν έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή στους κατόχους μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ή ηελάτες που λαμβάνουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων οι οποίες είναι δυσανάλογες σε σχέση με τα οφέλη του μέτρου· και
- β) δεν δημιουργεί κίνδυνο ρυθμιστικού αρμπιτράζ.

Όταν αρμόδιες αρχές έχουν λάβει μέτρο σύμφωνα με το άρθρο 105, η ΕΒΑ μπορεί να λάβει οποιοδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, χωρίς να εκδώσει γνωμοδότηση δυνάμει του άρθρου 106 παράγραφος 2.

4. Πριν αποφασίσει να λάβει μέτρο δυνάμει της παραγράφου 1, η ΕΒΑ κοινοποιεί στην οικεία αρμόδια αρχή το μέτρο που προτίθεται να λάβει.

5. Η ΕΒΑ δημοσιεύει στον ιστότοπό της ανακοίνωση σχετικά με απόφαση λήψης μέτρου δυνάμει της παραγράφου 1. Στην εν λόγω ανακοίνωση αναφέρονται οι λεπτομέρειες της επιβαλλόμενης απαγόρευσης ή περιορισμού και ορίζεται η χρονική στιγμή, μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης, από την οποία θα αρχίσουν να ισχύουν τα μέτρα. Η απαγόρευση ή ο περιορισμός ισχύουν μόνο για δραστηριότητες μετά την έναρξη ισχύος του μέτρου.

6. Η ΕΒΑ επανεξετάζει την απαγόρευση ή τον περιορισμό που επέβαλε σύμφωνα με την παράγραφο 1 σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά εξάμηνο. Μετά από τουλάχιστον δύο διαδοχικές ανανεώσεις και βάσει κατάλληλης ανάλυσης που αξιολογεί τις επιπτώσεις στους καταναλωτές, η ΕΒΑ μπορεί να αποφασίσει σχετικά με την ετήσια ανανέωση της απαγόρευσης ή του περιορισμού.

7. Τα μέτρα που λαμβάνονται από την ΕΒΑ δυνάμει του παρόντος άρθρου υπερισχύουν κάθε προηγούμενου μέτρου που έχει λάβει η οικεία αρμόδια αρχή για το ίδιο θέμα.

8. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 139 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον καθορισμό των κριτηρίων και των παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την ΕΒΑ για τον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδύτων ή απειλή για την εύρυθμη λειτουργία και την ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή για τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 105

Παρέμβαση των αρμόδιων αρχών σε προϊόντα

1. Μια αρμόδια αρχή μπορεί να απαγορεύσει ή να περιορίσει στο κράτος μέλος της ή με προέλευση το κράτος μέλος της οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) την εμπορική προώθηση, διανομή ή πώληση ορισμένων κρυπτοστοιχείων ή κρυπτοστοιχείων με ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά· ή
- β) ένα είδος δραστηριότητας ή πρακτικής που σχετίζεται με κρυπτοστοιχεία.

2. Μια αρμόδια αρχή λαμβάνει μέτρο δυνάμει της παραγράφου 1 μόνο εφόσον θεωρεί ευλόγως ότι:

- α) ένα κρυπτοστοιχείο προκαλεί σημαντικές ανησυχίες για την προστασία των επενδύτων ή αποτελεί απειλή για την εύρυθμη λειτουργία και ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε τουλάχιστον ένα κράτος μέλος·
- β) οι υφιστάμενες ρυθμιστικές απαιτήσεις βάσει του ενωσιακού δικαίου που εφαρμόζεται στο οικείο κρυπτοστοιχείο ή υπηρεσία κρυπτοστοιχείων δεν αντιμετωπίζουν επαρκώς τους κινδύνους που αναφέρονται στο στοιχείο α), η δε αντιμετώπιση του προβλήματος μέσω βελτιωμένης εποπτείας ή επιβολής υφιστάμενων απαιτήσεων δεν θα αποτελούσε καλύτερη λύση·
- γ) το μέτρο είναι αναλογικό, λαμβανομένων υπόψη της φύσης των κινδύνων που έχουν εντοπιστεί, του βαθμού ειδίκευσης των ενδιαφερόμενων επενδυτών ή συμμετεχόντων στην αγορά και των πιθανών επιπτώσεων του μέτρου στους επενδυτές και τους συμμετέχοντες στην αγορά που ενδεχομένως κατέχουν, χρησιμοποιούν ή επωφελούνται από το οικείο κρυπτοστοιχείο ή υπηρεσία κρυπτοστοιχείων·
- δ) η αρμόδια αρχή έχει προβεί στην προσηκούμενη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από το μέτρο· και
- ε) το μέτρο δεν προκαλεί διακρίσεις εις βάρος υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που παρέχονται από άλλο κράτος μέλος.

Όταν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου πληρούνται, η αρμόδια αρχή μπορεί να επιβάλει την απαγόρευση ή τον περιορισμό που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε προληπτική βάση πριν από την εμπορική προώθηση, διανομή ή πώληση ενός κρυπτοστοιχείου σε πελάτες.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει την απαγόρευση ή τον περιορισμό που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις ή με την επιφύλαξη εξαιρέσεων.

3. Η αρμόδια αρχή δεν επιβάλλει απαγόρευση ή περιορισμό δυνάμει του παρόντος άρθρου, εκτός εάν, τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την προβλεπόμενη θέση σε ισχύ του μέτρου, έχει γνωστοποιήσει σε όλες τις άλλες αρμόδιες αρχές και στην ESMA, ή την ΕΒΑ, για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, εγγράφως ή με άλλον τρόπο που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των αρχών, τα ακόλουθα λεπτομερή στοιχεία:

- α) το κρυπτοστοιχείο ή τη δραστηριότητα ή την πρακτική που αφορά το προτεινόμενο μέτρο·
- β) την ακριβή φύση της απαγόρευσης ή του περιορισμού που προτείνεται και τη χρονική στιγμή που προβλέπεται να αρχίσει να ισχύει· και
- γ) τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία έχει βασίσει την απόφασή της και βάσει των οποίων θεωρεί ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 πρώτο εδάφιο.

4. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν η αρμόδια αρχή το θεωρεί απαραίτητο για να προληφθούν τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις που προκύπτουν από το κρυπτοστοιχείο ή τη δραστηριότητα ή την πρακτική που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή μπορεί να λάβει επειγόν μέτρο σε προσωρινή βάση εφόσον έχει ενημερώσει γραπτώς, τουλάχιστον 24 ώρες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη ισχύος του μέτρου, όλες τις άλλες αρμόδιες αρχές και την ESMA, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παρόν άρθρο και ότι, επιπλέον, προκύπτει σαφώς ότι η προθεσμία κοινοποίησης του ενός μηνός δεν θα επαρκούσε για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης ανησυχίας ή απειλής. Η διάρκεια των μέτρων που λαμβάνονται σε προσωρινή βάση δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

5. Η αρμόδια αρχή δημοσιεύει στον ιστότοπό της ανακοίνωση σχετικά με απόφαση επιβολής απαγόρευσης ή περιορισμού όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στην εν λόγω ανακοίνωση αναφέρονται οι λεπτομέρειες της επιβαλλόμενης απαγόρευσης ή περιορισμού και ορίζεται η χρονική στιγμή, μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης, από την οποία θα αρχίσουν να ισχύουν τα μέτρα, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία έχει βασίσει την απόφασή της και βάσει των οποίων θεωρεί ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 πρώτο εδάφιο. Η απαγόρευση ή ο περιορισμός ισχύουν μόνο για δραστηριότητες μετά την έναρξη ισχύος των μέτρων.
6. Η αρμόδια αρχή ανακαλεί την απαγόρευση ή τον περιορισμό, εάν δεν ισχύουν πλέον οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.
7. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 139 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον καθορισμό των κριτηρίων και των παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές για τον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδύτων ή απειλή για την εύρυθμη λειτουργία και την ακεραιότητα των αγορών κρυπτοστοιχείων ή για τη σταθερότητα του συνόλου ή μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε τουλάχιστον ένα κράτος μέλος για τους σκοπούς της παραγράφου 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α).

Άρθρο 106

Συντονισμός με την ESMA ή την EBA

1. Η ESMA ή, για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, η EBA, ασκεί ρόλο διευκόλυνσης και συντονισμού σε σχέση με τα μέτρα που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 105. Η ESMA ή, για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, η EBA, διασφαλίζει ότι τα μέτρα που λαμβάνει μια αρμόδια αρχή είναι δικαιολογημένα και αναλογικά και ότι οι αρμόδιες αρχές ακολουθούν συνεκτική προσέγγιση, κατά περίπτωση.
2. Μετά την παραλαβή κοινοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 105 παράγραφος 3, σχετικά με τυχόν μέτρο που πρέπει να ληφθεί σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, η ESMA ή, για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, η EBA, εκδίδει γνωμοδότηση σχετικά με το κατά πόσον η απαγόρευση ή ο περιορισμός είναι δικαιολογημένος και αναλογικός. Εάν η ESMA ή, για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, η EBA, κρίνει ότι η λήψη μέτρων από άλλες αρμόδιες αρχές είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση του κινδύνου, το αναφέρει στη γνωμοδότησή της. Η γνωμοδότηση δημοσιεύεται στον ιστότοπο της ESMA ή, για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, στον ιστότοπο της EBA.
3. Όταν μια αρμόδια αρχή προτίθεται να λάβει μέτρα, ή λαμβάνει μέτρα ή αρνείται να λάβει μέτρα, σε αντίθεση με τη γνωμοδότηση που έχει εκδώσει η ESMA ή η EBA δυνάμει της παραγράφου 2, δημοσιεύει αμέσως στον ιστότοπό της ανακοίνωση στην οποία εξηγεί πλήρως τους λόγους της επιλογής της.

Άρθρο 107

Συνεργασία με τρίτες χώρες

1. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών συνάπτουν, όπου είναι αναγκαίο, συμφωνίες συνεργασίας με εποπτικές αρχές τρίτων χωρών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εν λόγω εποπτικές αρχές σε τρίτες χώρες και την επιβολή των υποχρεώσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού στις εν λόγω τρίτες χώρες. Με τις εν λόγω συμφωνίες συνεργασίας διασφαλίζεται τουλάχιστον η αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών, η οποία επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να εκτελούν τα καθήκοντά τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Μια αρμόδια αρχή ενημερώνει την EBA, την ESMA και τις άλλες αρμόδιες αρχές όταν προτίθεται να συνάψει συμφωνία αυτού του είδους.

2. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, όπου είναι εφικτό, διευκολύνει και συντονίζει την ανάπτυξη συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των σχετικών εποπτικών αρχών τρίτων χωρών.
3. Η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον καθορισμό πρότυπου εγγράφου για συμφωνίες συνεργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, προς χρήση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, όπου είναι δυνατόν.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

4. Επίσης, η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, όπου είναι εφικτό, διευκολύνει και συντονίζει την ανταλλαγή, μεταξύ αρμόδιων αρχών, των πληροφοριών που λαμβάνονται από τις εποπτικές αρχές τρίτων χωρών και οι οποίες ενδέχεται να είναι σχετικές με τη λήψη μέτρων δυνάμει του κεφαλαίου 3 του παρόντος τίτλου.

5. Οι αρμόδιες αρχές συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εποπτικές αρχές τρίτων χωρών μόνο εάν οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται υπόκεινται σε εγγυήσεις επαγγελματικού απορρήτου τουλάχιστον ισοδύναμες με τις απαιτήσεις του άρθρου 100. Η εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών αποσκοπεί στην εκτέλεση των καθηκόντων των εν λόγω αρμόδιων αρχών δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 108

Διαχείριση καταγγελιών από τις αρμόδιες αρχές

1. Οι αρμόδιες αρχές θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους πελάτες και στα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, περιλαμβανομένων των ενώσεων καταναλωτών, να υποβάλλουν καταγγελίες στις αρμόδιες αρχές σχετικά με εικαζόμενες παραβάσεις του παρόντος κανονισμού από προσφέροντες, επιδιώκοντας την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, ή παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. Οι καταγγελίες υποβάλλονται εγγράφως, μεταξύ άλλων σε ηλεκτρονική μορφή, και σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η καταγγελία, ή σε γλώσσα που γίνεται δεκτή από τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτος μέλους.

2. Οι πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατίθενται στον ιστότοπο της εκάστοτε αρμόδιας αρχής και κοινοποιούνται στην EBA και την ESMA. Η ESMA δημοσιεύει στο μητρώο κρυπτοστοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 109, υπερσυνδέσμους προς τις ενότητες των ιστοτόπων των αρμόδιων αρχών που σχετίζονται με τις διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Μητρώο ESMA

Άρθρο 109

Μητρώο λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων, εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, και παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων

1. Η ESMA καταρτίζει μητρώο με:

- α) τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων για κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
- β) τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- γ) τους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος· και
- δ) τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

Το μητρώο της ESMA είναι διαθέσιμο στο κοινό μέσω του ιστοτόπου της και επικαιροποιείται τακτικά. Για να διευκολυνθούν τέτοιου είδους επικαιροποιήσεις, οι αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν στην ESMA αλλαγές που τους έχουν κοινοποιήσει σχετικά με τις πληροφορίες που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5.

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στην ESMA τα απαραίτητα δεδομένα για την κατάταξη των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων στο μητρώο, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8.

2. Όσον αφορά τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων για κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το μητρώο περιέχει τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και τυχόν τροποποιημένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων. Τυχόν παρωχημένες εκδόσεις των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων φυλάσσονται σε χωριστό αρχείο και επισημαίνονται σαφώς ως παρωχημένες εκδόσεις.

3. Όσον αφορά τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το μητρώο περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) την επωνυμία, τη νομική μορφή και, τον αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας του εκδότη·
- β) την εμπορική επωνυμία, τη φυσική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τον ιστότοπο του εκδότη·
- γ) τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και τυχόν τροποποιημένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων, με τις παρωχημένες εκδόσεις του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων να διατηρούνται σε χωριστό αρχείο και να επισημαίνονται σαφώς ως παρωχημένες·

- δ) τον κατάλογο των κρατών μελών υποδοχής, όπου ο αιτών εκδότης προτίθεται να προβεί σε δημόσια προσφορά μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή προτίθεται να επιδιώξει την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ε) την ημερομηνία έναρξης ή, εάν δεν είναι διαθέσιμη κατά τη χρονική στιγμή της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή, τη σκοπούμενη ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση·
- στ) τυχόν άλλες υπηρεσίες που παρέχει ο εκδότης και οι οποίες δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, με παραπομπή στην εφαρμοστέα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία·
- ζ) την ημερομηνία χορήγησης της άδειας δημόσιας προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της άδειας ως πιστωτικού ιδρύματος και, κατά περίπτωση, ανάκλησης είτε της μίας είτε της άλλης άδειας.
4. Όσον αφορά τους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το μητρώο περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) την επωνυμία, τη νομική μορφή και, τον αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας του εκδότη·
- β) την εμπορική επωνυμία, τη φυσική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τον ιστότοπο του εκδότη·
- γ) τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων και τυχόν τροποποιημένα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων, με τις παρωχημένες εκδόσεις του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων να διατηρούνται σε χωριστό αρχείο και να επισημαίνονται σαφώς ως παρωχημένες·
- δ) την ημερομηνία έναρξης ή, εάν δεν είναι διαθέσιμη κατά τη χρονική στιγμή της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή, τη σκοπούμενη ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση·
- ε) τυχόν άλλες υπηρεσίες που παρέχει ο εκδότης και οι οποίες δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, με παραπομπή στην εφαρμοστέα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία·
- στ) την ημερομηνία χορήγησης της άδειας ως πιστωτικού ιδρύματος ή ως ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος και, κατά περίπτωση, ανάκλησης της εν λόγω άδειας.
5. Όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, το μητρώο περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) την επωνυμία, τη νομική μορφή και τον αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, καθώς και, κατά περίπτωση, τα υποκαταστήματα του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- β) την εμπορική επωνυμία, τη φυσική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τον ιστότοπο του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων που διατηρεί σε λειτουργία ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- γ) την ονομασία και τη διεύθυνση της αρμόδιας αρχής που χορήγησε την άδεια, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας της·
- δ) κατάλογο των υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων τις οποίες παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ε) κατάλογο των κρατών μελών υποδοχής στα οποία ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων·
- στ) την ημερομηνία έναρξης ή, εάν δεν είναι διαθέσιμη κατά τη χρονική στιγμή της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή, τη σκοπούμενη ημερομηνία έναρξης της παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ζ) κάθε άλλη υπηρεσία που παρέχεται από τον πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων η οποία δεν καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό με παραπομπή στην εφαρμοστέα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία·
- η) την ημερομηνία χορήγησης της άδειας και, κατά περίπτωση, ανάκλησης της άδειας.
6. Οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην ESMA τα μέτρα που απαριθμούνται στο άρθρο 94 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ), στ), ιβ), ιγ), ιδ), ιε) ή κ), και τυχόν δημόσια προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 102 και επηρεάζουν την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή την έκδοση, τη δημόσια προσφορά ή τη χρήση κρυπτοστοιχείων. Η ESMA συμπεριλαμβάνει τις πληροφορίες αυτές στο μητρώο.
7. Κάθε ανάκληση άδειας εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, εκδότη μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, καθώς και κάθε μέτρο που κοινοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 6, παραμένει δημοσιευμένο στο μητρώο για πέντε έτη.

8. Η ESMA καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τον περαιτέρω καθορισμό των δεδομένων που απαιτούνται για την κατάταξη των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων με βάση το είδος κρυπτοστοιχείου, συμπεριλαμβανομένων των αναγνωριστικών κωδικών νομικής οντότητας, στο μητρώο και τις πρακτικές ρυθμίσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω δεδομένα είναι μηχαναγνώσιμα.

Η ESMA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 110

Μητρώο μη συμμορφούμενων οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων

1. Η ESMA καταρτίζει μη εξαντλητικό μητρώο με τις οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων κατά παράβαση του άρθρου 59 ή 61.
2. Το μητρώο περιέχει τουλάχιστον την εμπορική επωνυμία ή τον ιστότοπο μη συμμορφούμενης οντότητας και την ονομασία της αρμόδιας αρχής που υπέβαλε τις πληροφορίες.
3. Το μητρώο είναι διαθέσιμο στο κοινό στον ιστότοπο της ESMA, σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, και επικαιροποιείται σε τακτική βάση ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αλλαγές των περιστάσεων ή τυχόν πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση της ESMA σχετικά με τις καταχωρισμένες μη συμμορφούμενες οντότητες. Το μητρώο καθιστά δυνατή την κεντρική πρόσβαση σε πληροφορίες που υποβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών, καθώς και από την ΕΒΑ.
4. Η ESMA επικαιροποιεί το μητρώο ώστε να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με κάθε περίπτωση παράβασης του παρόντος κανονισμού που διαπιστώνεται με δική της πρωτοβουλία σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 στην οποία έχει εκδώσει απόφαση δυνάμει της παραγράφου 6 του εν λόγω άρθρου απευθυνόμενη σε μη συμμορφούμενη οντότητα που παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, ή οποιεσδήποτε πληροφορίες, που υποβάλλονται από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές τρίτων χωρών, σχετικά με οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων χωρίς την απαραίτητη άδεια ή καταχώριση.
5. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, η ESMA μπορεί να εφαρμόζει τις σχετικές εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες των αρμόδιων αρχών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 94 παράγραφος 1, σε μη συμμορφούμενες οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα από τις αρμόδιες αρχές

Άρθρο 111

Διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα

1. Με την επιφύλαξη τυχόν ποινικών κυρώσεων και με την επιφύλαξη των εποπτικών και ερευνητικών εξουσιών των αρμόδιων αρχών που απαριθμούνται στο άρθρο 94, τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, προβλέπουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν κατάλληλες διοικητικές κυρώσεις και να λαμβάνουν άλλα διοικητικά μέτρα κατ' ελάχιστον για τις ακόλουθες παραβάσεις:
 - α) παραβάσεις των άρθρων 4 έως 14·
 - β) παραβάσεις των άρθρων 16, 17, 19, 22, 23, 25, των άρθρων 27 έως 41, των άρθρων 46 και 47·
 - γ) παραβάσεις των άρθρων 48 έως 51, των άρθρων 53, 54 και 55·
 - δ) παραβάσεις των άρθρων 59, 60, 64 και των άρθρων 65 έως 83·
 - ε) παραβάσεις των άρθρων 88 έως 92·
- στ) μη συνεργασία ή μη συμμόρφωση με έρευνα ή επιθεώρηση ή αίτημα όπως αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 3.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μη θεσπίσουν κανόνες σχετικά με διοικητικές κυρώσεις στις περιπτώσεις που οι παραβάσεις οι οποίες αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α), β), γ), δ) ή ε) υπόκεινται ήδη σε ποινικές κυρώσεις δυνάμει του εθνικού τους δικαίου έως τις 30 Ιουνίου 2024. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη κοινοποιούν αναλυτικά στην Επιτροπή, την ESMA και την ΕΒΑ τους σχετικούς κανόνες της ποινικής νομοθεσίας τους.

Έως τις 30 Ιουνίου 2024, τα κράτη μέλη κοινοποιούν αναλυτικά στην Επιτροπή, την ESMA και την EBA τους κανόνες που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο. Κοινοποιούν επίσης χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή, την ESMA και την EBA οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

2. Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν κατ' ελάχιστον τις διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα που αναφέρονται κατωτέρω, σε σχέση με τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ):

- α) δημόσια δήλωση η οποία αναφέρει το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και τη φύση της παράβασης·
- β) έκδοση διαταγής προς το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για παύση της παραβατικής συμπεριφοράς και αποφυγή της επανάληψής της·
- γ) ανώτατα διοικητικά πρόστιμα που ανέρχονται τουλάχιστον στο διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν μπορούν να προσδιοριστούν, ακόμη και αν αυτό υπερβαίνει τα ανώτατα ποσά που αναφέρονται στο στοιχείο δ) της παρούσας παραγράφου όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, ή στην παράγραφο 3 όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα·
- δ) όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, ανώτατα διοικητικά πρόστιμα ύψους τουλάχιστον 700 000 EUR ή, στα κράτη μέλη των οποίων το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, αντίστοιχης αξίας στο επίσημο νόμισμα στις 29 Ιουνίου 2023.

3. Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν, σε σχέση με παραβάσεις που διαπράττονται από νομικά πρόσωπα, μέγιστα διοικητικά πρόστιμα που ανέρχονται τουλάχιστον:

- α) σε 5 000 000 EUR ή, στα κράτη μέλη των οποίων το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, στην αντίστοιχη αξία στο επίσημο νόμισμα στις 29 Ιουνίου 2023, για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ)·
- β) στο 3 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο, για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)·
- γ) στο 5 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο, για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ)·
- δ) στο 12,5 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο, για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ).

Σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ) είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική της μητρικής επιχείρησης με υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με την οδηγία 2013/34/ΕΕ, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών είναι ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ή το αντίστοιχο είδος εισοδήματος σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο περί λογιστικής με βάση τους τελευταίους διαθέσιμους ενοποιημένους λογαριασμούς που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο της τελικής μητρικής επιχείρησης.

4. Εκτός από τις διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα καθώς και τις διοικητικά πρόστιμα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν, στην περίπτωση των παραβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ), προσωρινή απαγόρευση που εμποδίζει μέλος του διοικητικού οργάνου του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή κάθε άλλο υπαίτιο για την παράβαση φυσικό πρόσωπο, να ασκεί διοικητικά καθήκοντα σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

5. Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, διασφαλίζουν ότι, στην περίπτωση των παραβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν κατ' ελάχιστον τις διοικητικές κυρώσεις και να λαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα διοικητικά μέτρα:

- α) δημόσια δήλωση η οποία αναφέρει το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και τη φύση της παράβασης·
- β) έκδοση διαταγής προς το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για παύση της παραβατικής συμπεριφοράς και αποφυγή της επανάληψής της·
- γ) αποστέρηση των κερδών που αποκομίστηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, στον βαθμό που αυτά μπορούν να προσδιοριστούν·
- δ) ανάκληση ή αναστολή της άδειας παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

- ε) προσωρινή απαγόρευση σε βάρος μέλους του διοικητικού οργάνου του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή κάθε άλλου υπαίτιου για την παράβαση φυσικού προσώπου, να ασκεί διοικητικά καθήκοντα στους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- στ) σε περίπτωση επανειλημμένης παράβασης του άρθρου 89, 90, 91 ή 92 απαγόρευση διάρκειας τουλάχιστον 10 ετών σε βάρος μέλους του διοικητικού οργάνου παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή κάθε άλλου υπαίτιου για την παράβαση φυσικού προσώπου, να ασκεί διοικητικά καθήκοντα σε πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ζ) προσωρινή απαγόρευση σε βάρος μέλους του διοικητικού οργάνου παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ή κάθε άλλου υπαίτιου για την παράβαση φυσικού προσώπου, να διενεργεί συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό·
- η) ανώτατα διοικητικά πρόστιμα που ανέρχονται τουλάχιστον στο τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν μπορούν να προσδιοριστούν, ακόμη και εάν αυτό υπερβαίνει τα ανώτατα ποσά που αναφέρονται στο στοιχείο θ) ή ι), κατά περίπτωση·
- θ) όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, ανώτατα διοικητικά πρόστιμα ύψους τουλάχιστον 1 000 000 EUR για παραβάσεις του άρθρου 88 και 5 000 000 EUR για παραβάσεις των άρθρων 89 έως 92 ή, στα κράτη μέλη των οποίων το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, αντίστοιχης αξίας στο επίσημο νόμισμα στις 29 Ιουνίου 2023·
- ι) όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, ανώτατα διοικητικά πρόστιμα που ανέρχονται τουλάχιστον σε 2 500 000 EUR για παραβάσεις του άρθρου 88 και 15 000 000 EUR για παραβάσεις των άρθρων 89 έως 92, ή στο 2 % για παραβάσεις του άρθρου 88 και στο 15 % για παραβάσεις των άρθρων 89 έως 92 του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τους τελευταίους διαθέσιμους λογαριασμούς που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο, ή, στα κράτη μέλη των οποίων το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, στην αντίστοιχη αξία στο επίσημο νόμισμα στις 29 Ιουνίου 2023.

Για τους σκοπούς του στοιχείου ι) του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική της μητρικής επιχείρησης με υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με την οδηγία 2013/34/ΕΕ, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών είναι ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ή το αντίστοιχο είδος εισοδήματος σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο περί λογιστικής με βάση τους τελευταίους διαθέσιμους ενοποιημένους λογαριασμούς που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο της τελικής μητρικής επιχείρησης.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να παραχωρούν στις αρμόδιες αρχές επιπρόσθετες εξουσίες επιβολής κυρώσεων πέραν των αναφερόμενων στις παραγράφους 2 έως 5 και μπορούν να προβλέπουν υψηλότερα επίπεδα κυρώσεων από τα οριζόμενα στις συγκεκριμένες παραγράφους, όσον αφορά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι υπαίτια για την παράβαση.

Άρθρο 112

Άσκηση των εποπτικών εξουσιών και των εξουσιών επιβολής κυρώσεων

1. Οι αρμόδιες αρχές, κατά τον καθορισμό του είδους και του ύψους της διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου που πρέπει να επιβληθεί δυνάμει του άρθρου 111, λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, μεταξύ των οποίων, ανάλογα με την περίπτωση:
 - α) τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης·
 - β) αν η παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως ή εξ αμελείας·
 - γ) τον βαθμό ευθύνης του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπαίτιο για την παράβαση·
 - δ) τη χρηματοοικονομική ισχύ του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπαίτιο για την παράβαση, όπως προκύπτει από τον συνολικό κύκλο εργασιών του υπαίτιου νομικού προσώπου ή το ετήσιο εισόδημα και τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του υπαίτιου φυσικού προσώπου·
 - ε) τη σπουδαιότητα των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπαίτιο για την παράβαση, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν·
- στ) τις ζημιές τρίτων που προκλήθηκαν από την παράβαση, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν·
- ζ) το επίπεδο συνεργασίας του υπαίτιου για την παράβαση φυσικού ή νομικού προσώπου με την αρμόδια αρχή, υπό την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το εν λόγω πρόσωπο·
- η) προηγούμενες παραβάσεις του παρόντος κανονισμού από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπαίτιο για την παράβαση·

- θ) τα μέτρα που λαμβάνονται από τον υπαίτιο για την παράβαση προκειμένου να αποφευχθεί η επανάληψή της·
- ι) τον αντίκτυπο της παράβασης στα συμφέροντα των κατόχων κρυπτοστοιχείων και των πελατών των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων.

2. Κατά την άσκηση των εξουσιών επιβολής διοικητικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 111, οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται στενά για να διασφαλίσουν ότι οι ασκούμενες εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες τους, καθώς και οι διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα που επιβάλλουν είναι αποτελεσματικά και κατάλληλα. Συντονίζουν επίσης τη δράση τους για να αποφύγουν τις επαναλήψεις και την αλληλεπικάλυψη κατά την άσκηση των εποπτικών και ερευνητικών εξουσιών τους και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών μέτρων σε διασυνοριακές υποθέσεις.

Άρθρο 113

Δικαίωμα προσφυγής

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές βάσει του παρόντος κανονισμού να αιτιολογούνται δεόντως και να υπόκεινται σε δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου. Το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου ισχύει και σε περίπτωση που δεν έχει ληφθεί απόφαση εντός εξαμήνου από την υποβολή αίτησης χορήγησης άδειας που περιέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες.
2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους φορείς, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, μπορούν, προς το συμφέρον των καταναλωτών και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να προσφεύγουν στα δικαστήρια ή στους αρμόδιους διοικητικούς φορείς προκειμένου να εξασφαλίζουν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού:
- α) δημόσιοι οργανισμοί ή εκπρόσωποι τους·
- β) οργανώσεις καταναλωτών που έχουν έννομο συμφέρον για την προστασία των κατόχων κρυπτοστοιχείων·
- γ) επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον για την προστασία των μελών τους.

Άρθρο 114

Δημοσίευση αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών μέτρων για παραβάσεις του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 111 δημοσιεύονται από τις αρμόδιες αρχές στους επίσημους ιστοτόπους τους χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση αμέσως μετά την κοινοποίηση της εκάστοτε απόφασης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο. Η δημοσίευση περιλαμβάνει τουλάχιστον στοιχεία για το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα των υπαίτιων φυσικών ή νομικών προσώπων. Οι αποφάσεις για την επιβολή μέτρων στο πλαίσιο έρευνας δεν χρειάζεται να δημοσιεύονται.
2. Εάν η δημοσίευση της ταυτότητας των νομικών οντοτήτων, ή της ταυτότητας ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων, θεωρηθεί δυσανάλογη από την αρμόδια αρχή, κατόπιν αξιολόγησης που διενεργείται κατά περίπτωση ως προς τον αναλογικό χαρακτήρα της δημοσίευσης αυτών των δεδομένων, ή εάν η δημοσίευση θα έθετε σε κίνδυνο την έκβαση έρευνας που βρίσκεται σε εξέλιξη, οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν σε μία από τις ακόλουθες ενέργειες:
- α) αναβάλλουν τη δημοσίευση της απόφασης επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου μέχρις ότου παύσουν να ισχύουν οι λόγοι μη δημοσίευσης·
- β) δημοσιεύουν την απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου ανώνυμα και κατά τρόπο που συνάδει με το εθνικό δίκαιο, εφόσον η ανώνυμη αυτή δημοσίευση διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
- γ) δεν δημοσιεύουν την απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου, στην περίπτωση που θεωρείται ότι οι επιλογές που προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) δεν επαρκούν για να διασφαλιστεί:
- i) ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών·
- ii) η αναλογικότητα της δημοσίευσης αυτής της απόφασης σε σχέση με τα μέτρα που θεωρούνται ήσσοнос σημασίας.

Σε περίπτωση απόφασης δημοσίευσης διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου ανώνυμα, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β), η δημοσίευση των σχετικών δεδομένων μπορεί να αναβληθεί για εύλογο χρονικό διάστημα, εφόσον προβλέπεται ότι εντός του διαστήματος αυτού θα εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την ανώνυμη δημοσίευση.

3. Στην περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου ενώπιον των οικείων δικαστηρίων ή διοικητικών φορέων, οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν αμέσως στον επίσημο ιστότοπό τους τα στοιχεία αυτά και τυχόν επακόλουθα στοιχεία σχετικά με την έκβαση της διαδικασίας προσφυγής. Επιπλέον, δημοσιεύεται και κάθε απόφαση που ακυρώνει προηγούμενη απόφαση περί επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου διοικητικού μέτρου.

4. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε κάθε δημοσίευση σύμφωνα με το παρόν άρθρο να παραμένει στον επίσημο ιστότοπό τους για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά την ανάρτησή της. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη δημοσίευση διατηρούνται στον επίσημο ιστότοπο της αρμόδιας αρχής μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες περί προστασίας δεδομένων.

Άρθρο 115

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα στην ESMA και την EBA

1. Η αρμόδια αρχή παρέχει ετησίως στην ESMA και την EBA συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με όλες τις διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 111. Η ESMA δημοσιεύει τις πληροφορίες αυτές σε ετήσια έκθεση.

Στην περίπτωση που κράτη μέλη θεσπίσουν, σύμφωνα με το άρθρο 111 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, ποινικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των διατάξεων που αναφέρονται σε αυτό, οι αρμόδιες αρχές τους παρέχουν σε ετήσια βάση στην EBA και την ESMA ανώνυμα συγκεντρωτικά στοιχεία για όλες τις σχετικές ποινικές έρευνες που έχουν αναλάβει και για τις ποινικές κυρώσεις που έχουν επιβάλει. Η ESMA δημοσιεύει τα στοιχεία σχετικά με τις επιβαλλόμενες ποινικές κυρώσεις σε ετήσια έκθεση.

2. Όταν η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί διοικητικές κυρώσεις, άλλα διοικητικά μέτρα ή ποινικές κυρώσεις στο κοινό, τις αναφέρει ταυτόχρονα στην ESMA.

3. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν την EBA και την ESMA σχετικά με όλες τις διοικητικές κυρώσεις ή άλλα διοικητικά μέτρα που επιβλήθηκαν χωρίς να δημοσιευθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσφυγών που έχουν ασκηθεί σχετικά και της έκβασής τους. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν πληροφορίες και την τελική απόφαση για τυχόν επιβαλλόμενη ποινική κύρωση, και τις υποβάλλουν στην EBA και την ESMA. Η ESMA τηρεί κεντρική βάση δεδομένων με τις κυρώσεις και τα διοικητικά μέτρα που της κοινοποιούνται, με αποκλειστικό σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Αυτή η βάση δεδομένων είναι προσπελάσιμη μόνον από την EBA, την ESMA και τις αρμόδιες αρχές, και επικαιροποιείται βάσει των πληροφοριών που παρέχουν οι αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 116

Αναφορά παραβάσεων και προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις

Η οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 εφαρμόζεται στην αναφορά παραβάσεων του παρόντος κανονισμού και στην προστασία των προσώπων που αναφέρουν τις παραβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Εποπτικές αρμοδιότητες της EBA όσον αφορά εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, και σώματα εποπτών

Άρθρο 117

Εποπτικές αρμοδιότητες της EBA όσον αφορά εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Εάν μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κατατάσσεται ως σημαντικό σύμφωνα με το άρθρο 43 ή 44, ο εκδότης της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ασκεί τις δραστηριότητές του υπό την εποπτεία της EBA.

Με την επιφύλαξη των εξουσιών των εθνικών αρμόδιων αρχών δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η EBA ασκεί τις εξουσίες των αρμόδιων αρχών που ανατίθενται με τα άρθρα 22 έως 25, 29, 33, το άρθρο 34 παράγραφοι 7 και 12, το άρθρο 35 παράγραφοι 3 και 5, το άρθρο 36 παράγραφος 10 και τα άρθρα 41, 42, 46 και 47 όσον αφορά εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

2. Εάν εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία παρέχει επίσης υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων ή εκδίδει κρυπτοστοιχεία που δεν κατατάσσονται ως σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, οι εν λόγω υπηρεσίες και δραστηριότητες παραμένουν υπό την εποπτεία της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής.

3. Εάν μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία κατατάσσεται ως σημαντική σύμφωνα με το άρθρο 43, η EBA διενεργεί εποπτική επαναξιολόγηση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο εκδότης συμμορφώνεται με τον τίτλο III.

4. Εάν μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος που έχει εκδοθεί από ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος κατατάσσεται ως σημαντική σύμφωνα με το άρθρο 56 ή 57, η EBA εποπτεύει τη συμμόρφωση του εκδότη της εν λόγω σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος με τα άρθρα 55 και 58.

Για τους σκοπούς της εποπτείας της συμμόρφωσης με τα άρθρα 55 και 58, η EBA ασκεί τους εξουσίες των αρμόδιων αρχών που τους ανατίθενται δυνάμει των άρθρων 22 και 23, του άρθρου 24 παράγραφος 3, του άρθρου 35 παράγραφοι 3 και 5, του άρθρου 36 παράγραφος 10 και των άρθρων 46 και 47, όσον αφορά τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος.

5. Η EBA ασκεί τις εποπτικές της εξουσίες όπως προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 4 σε στενή συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία του εκδότη, και ειδικότερα:

- α) την αρχή προληπτικής εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της EKT δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013·
- β) τις οικείες αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για τη μεταφορά της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, κατά περίπτωση·
- γ) τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 1.

Άρθρο 118

Επιτροπή κρυπτοστοιχείων της EBA

1. Η EBA συγκροτεί μόνιμη εσωτερική επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 για τους σκοπούς της προετοιμασίας των αποφάσεων της EBA που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 44 του εν λόγω κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων που αφορούν τα εποπτικά καθήκοντα που ανατίθενται στην EBA με τον παρόντα κανονισμό.

2. Η επιτροπή κρυπτοστοιχείων μπορεί επίσης να προετοιμάζει αποφάσεις όσον αφορά σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων και σχέδια εκτελεστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με τα εποπτικά καθήκοντα που ανατίθενται στην EBA με τον παρόντα κανονισμό.

3. Η EBA διασφαλίζει ότι η επιτροπή κρυπτοστοιχείων ασκεί μόνο τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, και κάθε άλλο καθήκον που είναι αναγκαίο για την άσκηση των δραστηριοτήτων της που σχετίζονται με κρυπτοστοιχεία.

Άρθρο 119

Σώματα για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την απόφαση κατάταξης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικής σύμφωνα με το άρθρο 43, 44, 56 ή 57, κατά περίπτωση, η EBA συγκροτεί συμβουλευτικό εποπτικό σώμα, το οποίο διευθύνει και του οποίου προεδρεύει η ίδια, για κάθε εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση εποπτικών καθηκόντων και το εν λόγω σώμα να λειτουργεί ως φορέας συντονισμού των εποπτικών δραστηριοτήτων δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Στο σώμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συμμετέχουν:

- α) η EBA·
- β) η ESMA·
- γ) οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
- δ) οι αρμόδιες αρχές των πλέον σχετικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικών ιδρυμάτων ή επιχειρήσεων επενδύσεων που εξασφαλίζουν τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σύμφωνα με το άρθρο 37 ή των χρηματικών ποσών που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα των σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
- ε) όπου απαιτείται, οι αρμόδιες αρχές των πλέον σχετικών πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στις οποίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση οι σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή οι σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- στ) οι αρμόδιες αρχές των πλέον σχετικών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών σε σχέση με τις σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·

- ζ) όπου απαιτείται, οι αρμόδιες αρχές των οντοτήτων που επιτελούν τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η)·
- η) όπου απαιτείται, οι αρμόδιες αρχές των πλέον σχετικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων όσον αφορά την παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών σε σχέση με τις σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή τις σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- θ) η ΕΚΤ·
- ι) όταν ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, ή όταν η σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα που δεν είναι το ευρώ, η κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους·
- ια) όταν ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος του οποίου το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, ή όταν η σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος χρησιμοποιεί επίσημο νόμισμα που δεν είναι το ευρώ, η κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους·
- ιβ) οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στα οποία χρησιμοποιείται σε μεγάλη κλίμακα η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος, κατόπιν αιτήματός τους·
- ιγ) οι σχετικές εποπτικές αρχές τρίτων χωρών με τις οποίες η ΕΒΑ έχει συνάψει διοικητικές συμφωνίες βάσει του άρθρου 126.

3. Η ΕΒΑ μπορεί να καλεί άλλες αρχές να γίνουν μέλη του σώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, αν εποπτεύουν οντότητες που είναι σημαντικές για το έργο του σώματος.

4. Η αρμόδια αρχή κράτους μέλους που δεν είναι μέλος του σώματος μπορεί να ζητεί από το σώμα κάθε πληροφορία που την ενδιαφέρει προς εκτέλεση των εποπτικών της καθηκόντων βάσει του παρόντος κανονισμού.

5. Το σώμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μεριμνά για:

- α) την κατάρτιση της μη δεσμευτικής γνώμης που αναφέρεται στο άρθρο 120·
- β) την ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό·
- γ) την επίτευξη συμφωνίας για εκούσια εκχώρηση καθηκόντων στα μέλη της.

Για να διευκολυνθεί η εκπλήρωση των καθηκόντων που ανατίθενται στα σώματα δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, τα μέλη του σώματος που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δικαιούνται να συμβάλλουν στον καθορισμό της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του σώματος, ιδίως με την προσθήκη σημείων στην ημερήσια διάταξη μιας συνεδρίασης.

6. Η συγκρότηση και η λειτουργία του σώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 βασίζεται σε έγγραφη συμφωνία μεταξύ όλων των μελών του.

Στη συμφωνία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο καθορίζονται οι πρακτικές ρυθμίσεις λειτουργίας του σώματος, που περιλαμβάνουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με:

- α) τις διαδικασίες ψηφοφορίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 120 παράγραφος 3·
- β) τις διαδικασίες καθορισμού της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του σώματος·
- γ) τη συχνότητα των συνεδριάσεων του σώματος·
- δ) τις κατάλληλες ελάχιστες προθεσμίες για την αξιολόγηση των σχετικών εγγράφων από τα μέλη του σώματος·
- ε) τους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ των μελών του σώματος·
- στ) τη δημιουργία διαφόρων σωμάτων, ένα για κάθε συγκεκριμένο κρυπτοστοιχείο ή ομάδα κρυπτοστοιχείων.

Η συμφωνία μπορεί επίσης να καθορίζει τα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΒΑ ή σε άλλο μέλος του σώματος.

7. Ως πρόεδρος κάθε σώματος, η ΕΒΑ:

- α) θεσπίζει γραπτές ρυθμίσεις και διαδικασίες για τη λειτουργία του σώματος, κατόπιν διαβούλευσης με τα άλλα μέλη του σώματος·
- β) συντονίζει όλες τις δραστηριότητες του σώματος·

- γ) συγκαλεί όλες τις συνεδριάσεις του, προεδρεύει των συνεδριάσεων αυτών και ενημερώνει πλήρως, εκ των προτέρων, τα μέλη του σώματος σχετικά με τη διοργάνωση των συνεδριάσεων του σώματος, τα κύρια θέματα προς συζήτηση και τα θέματα προς εξέταση·
- δ) κοινοποιεί στα μέλη του σώματος τις ενδεχόμενες προγραμματισμένες συνεδριάσεις, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν να συμμετάσχουν·
- ε) ενημερώνει εγκαίρως τα μέλη του σώματος σχετικά με τις αποφάσεις και τα αποτελέσματα αυτών των συνεδριάσεων.
8. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής και συνεκτική λειτουργία των σωμάτων, η EBA, σε συνεργασία με την ESMA και την EKT, καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών προτύπων που προσδιορίζουν:

- α) τους όρους υπό τους οποίους οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία δ), ε), στ) και η) θεωρούνται ως οι πλέον σχετικές·
- β) τους όρους υπό τους οποίους θεωρείται ότι οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή οι μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος χρησιμοποιούνται σε μεγάλη κλίμακα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο ιβ)· και
- γ) τις λεπτομέρειες των πρακτικών ρυθμίσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6.

Η EBA υποβάλλει στην Επιτροπή τα σχέδια ρυθμιστικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό εγκρίνοντας τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 120

Μη δεσμευτικές γνώμες των σωμάτων για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

1. Το σώμα που αναφέρεται στο άρθρο 119 παράγραφος 1 μπορεί να εκδίδει μη δεσμευτικές γνώμες σχετικά με τα εξής:
- α) την εποπτική επαναξιολόγηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 117 παράγραφος 3·
- β) αποφάσεις διά των οποίων ορίζεται ότι ένας εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος πρέπει να κατέχει μεγαλύτερο ποσό ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφοι 2, 3 και 5, το άρθρο 45 παράγραφος 5 και το άρθρο 58 παράγραφος 1, κατά περίπτωση·
- γ) επικαιροποιήσεις του σχεδίου ανάκαμψης ή του σχεδίου εξαργύρωσης εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος δυνάμει των άρθρων 46, 47 και 55, κατά περίπτωση·
- δ) μεταβολές στο επιχειρηματικό μοντέλο εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 1·
- ε) σχέδιο τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2·
- στ) μελετώμενα ενδεδειγμένα διορθωτικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 4·
- ζ) μελετώμενα εποπτικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 130·
- η) μελετώμενη διοικητική συμφωνία σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών με εποπτική αρχή τρίτης χώρας σύμφωνα με το άρθρο 126·
- θ) μεταβίβαση εποπτικών καθηκόντων από την EBA σε αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 138·
- ι) μελετώμενες τροποποιήσεις στην άδεια των μελών του σώματος που αναφέρονται στο άρθρο 119 παράγραφος 2 στοιχεία δ) έως η), ή μελετώμενα εποπτικά μέτρα για τα εν λόγω μέλη·
- ια) σχέδιο τροποποιημένου λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 12.

2. Στην περίπτωση που το σώμα γνωμοδοτεί σύμφωνα με την παράγραφο 1, κατόπιν αιτήματος μέλους του σώματος και μετά την έγκριση από την πλειοψηφία του σώματος σύμφωνα με την παράγραφο 3, η γνώμη μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αδυναμιών του μέτρου που μελετάται από την EBA ή τις αρμόδιες αρχές.

3. Η γνώμη του σώματος εγκρίνεται με απλή πλειοψηφία των μελών του.

Όταν υπάρχουν περισσότερα μέλη του σώματος ανά κράτος μέλος, μόνο ένα από τα μέλη αυτά έχει δικαίωμα ψήφου.

Όταν η ΕΚΤ είναι μέλος του σώματος υπό διάφορες ιδιότητές της, συμπεριλαμβανομένης της εποπτικής της ιδιότητας, διαθέτει μόνο μία ψήφο.

Οι εποπτικές αρχές τρίτων χωρών που αναφέρονται στο άρθρο 119 παράγραφος 2 στοιχείο ιγ) δεν έχουν δικαίωμα ψήφου όσον αφορά γνώμη του σώματος.

4. Η ΕΒΑ ή οι αρμόδιες αρχές, κατά περίπτωση, λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη μη δεσμευτική γνώμη στην οποία έχει καταλήξει το σώμα σύμφωνα με την παράγραφο 3, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων συστάσεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αδυναμιών του εποπτικού μέτρου που μελετάται σε σχέση με εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, οντότητα ή πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων όπως αναφέρονται στο άρθρο 119 παράγραφος 2 στοιχεία δ) έως η). Σε περίπτωση που η ΕΒΑ ή μια αρμόδια αρχή δεν συμφωνεί με γνώμη του σώματος, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων συστάσεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αδυναμιών του εποπτικού μέτρου που μελετάται, η απόφασή της περιέχει αιτιολόγηση και παρέχει επεξήγηση τυχόν σημαντικών αποκλίσεων από την εν λόγω γνώμη ή τις εν λόγω συστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εξουσίες και αρμοδιότητες της ΕΒΑ όσον αφορά εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος

Άρθρο 121

Δικηγορικό απόρρητο

Οι εξουσίες που ανατίθενται στην ΕΒΑ δυνάμει των άρθρων 122 έως 125, ή σε υπάλληλό της ή άλλο εξουσιοδοτημένο από την ΕΒΑ πρόσωπο, δεν ασκούνται για να απαιτηθεί η γνωστοποίηση πληροφοριών που υπόκεινται σε δικηγορικό απόρρητο.

Άρθρο 122

Αίτηση παροχής πληροφοριών

1. Για την εκτέλεση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με το άρθρο 117, η ΕΒΑ μπορεί με απλή αίτηση ή με απόφαση να ζητήσει από τα ακόλουθα πρόσωπα να παρέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, ώστε η ΕΒΑ να μπορεί να εκτελεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό:

- α) εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή πρόσωπο που ελέγχει εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από αυτόν·
- β) τρίτη οντότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 στοιχείο η) πρώτο εδάφιο, με την οποία εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχει συνάψει συμβατική ρύθμιση·
- γ) πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων που διασφαλίζει τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σύμφωνα με το άρθρο 37·
- δ) εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή πρόσωπο που ελέγχει εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από αυτόν·
- ε) πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που παρέχει υπηρεσίες πληρωμών σε σχέση με σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- στ) φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διανομή σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος για λογαριασμό εκδότη σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
- ζ) πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών σε σχέση με σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- η) διαχειριστή πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην οποία έχει εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος·
- θ) το διοικητικό όργανο των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως η).

2. Η απλή αίτηση παροχής πληροφοριών που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

- α) παραπέμπει στο παρόν άρθρο ως νομική βάση της αίτησης·
 - β) αναφέρει τον σκοπό της αίτησης·
 - γ) προσδιορίζει τις πληροφορίες που ζητούνται·
 - δ) περιλαμβάνει προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες·
 - ε) πληροφορεί το πρόσωπο από το οποίο ζητούνται οι πληροφορίες ότι δεν είναι υποχρεωμένο να παράσχει τις πληροφορίες, αλλά στην περίπτωση που απαντήσει οικειοθελώς στην αίτηση, οι παρεχόμενες πληροφορίες απαιτείται να είναι ακριβείς και μη παραπλανητικές· και
- στ) αναφέρει το πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 131, στην περίπτωση που οι απαντήσεις στα υποβληθέντα ερωτήματα είναι ανακριβείς ή παραπλανητικές.

3. Όταν απαιτεί την παροχή πληροφοριών με απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 1, η EBA:

- α) παραπέμπει στο παρόν άρθρο ως νομική βάση της αίτησης·
 - β) αναφέρει τον σκοπό της αίτησης·
 - γ) προσδιορίζει τις πληροφορίες που ζητούνται·
 - δ) καθορίζει χρονικό όριο εντός του οποίου πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες·
 - ε) επισημαίνει τις περιοδικές χρηματικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 132 στις περιπτώσεις υποχρεωτικής προσκόμισης των πληροφοριών·
- στ) αναφέρει το πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 131, στην περίπτωση που οι απαντήσεις στα υποβληθέντα ερωτήματα είναι ανακριβείς ή παραπλανητικές·
- ζ) αναφέρει το δικαίωμα για προσφυγή κατά της απόφασης ενώπιον του συμβουλίου προσφυγών της EBA και για υποβολή αίτησης ελέγχου της απόφασης από το Δικαστήριο σύμφωνα με τα άρθρα 60 και 61 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

4. Οι ζητούμενες πληροφορίες παρέχονται από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 ή τους εκπροσώπους τους και, στην περίπτωση νομικών προσώπων ή ενώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα από τον νόμο να τους εκπροσωπούν.

5. Η EBA αποστέλλει αμελλητί αντίγραφο της απλής αίτησης ή της απόφασής της στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα τα πρόσωπα που αφορά η αίτηση παροχής πληροφοριών.

Άρθρο 123

Γενικές ερευνητικές εξουσίες

1. Για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων δυνάμει του άρθρου 117, η EBA μπορεί να διεξάγει έρευνες σχετικά με εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Για τον σκοπό αυτό, οι υπάλληλοι και άλλα πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την EBA έχουν την εξουσία:

- α) να εξετάζουν αρχεία, δεδομένα, διαδικασίες και άλλο υλικό συναφές με την εκτέλεση των καθηκόντων της, ανεξαρτήτως του μέσου στο οποίο αποθηκεύονται·
- β) να λαμβάνουν ή να αποκτούν επικυρωμένα αντίγραφα ή αποσπάσματα από τα εν λόγω αρχεία, δεδομένα, διαδικασίες και άλλο υλικό·
- γ) να καλούν και να ζητούν από κάθε εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ή από μέλη του διοικητικού οργάνου ή του προσωπικού τους, προφορικές ή γραπτές εξηγήσεις σχετικά με γεγονότα ή έγγραφα που αφορούν το αντικείμενο και τον σκοπό των ερευνών, και να καταγράφουν τις απαντήσεις·
- δ) να εξετάζουν κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συναινεί να ερωτηθεί για τους σκοπούς της συγκέντρωσης πληροφοριών σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας·
- ε) να ζητούν αρχεία τηλεφωνικών κλήσεων και διαβίβασης δεδομένων.

Το σώμα που αναφέρεται στο άρθρο 119 παράγραφος 1 ενημερώνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για κάθε εύρημα που ενδέχεται να είναι χρήσιμο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

2. Οι υπάλληλοι και άλλα πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται από την EBA για τους σκοπούς των ερευνών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 ασκούν τις εξουσίες τους επιδεικνύοντας έγγραφη εξουσιοδότηση που ορίζει το αντικείμενο και τον σκοπό της έρευνας. Στην εν λόγω εξουσιοδότηση επισημαίνονται επίσης οι περιοδικές χρηματικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 132 σε περίπτωση που τα απαιτούμενα αρχεία, δεδομένα, διαδικασίες ή άλλο υλικό, ή οι απαντήσεις σε ερωτήσεις που υποβάλλονται σε εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σε εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος δεν παρέχονται ή είναι ελλιπείς, καθώς και τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 131, σε περίπτωση που οι απαντήσεις σε ερωτήσεις που υποβάλλονται σε εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σε εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος είναι ανακριβείς ή παραπλανητικές.

3. Οι εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και οι εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος υποβάλλονται υποχρεωτικά σε έρευνες που κινούνται βάσει απόφασης της EBA. Η απόφαση προσδιορίζει το αντικείμενο και τον σκοπό της έρευνας, τις περιοδικές χρηματικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 132, τα μέσα προσαυγής που διατίθενται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, καθώς και το δικαίωμα ελέγχου της απόφασης από το Δικαστήριο.

4. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν από έρευνα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η EBA ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πρόκειται να διεξαχθεί η έρευνα σχετικά με την έρευνα και την ταυτότητα των εξουσιοδοτημένων προσώπων. Οι υπάλληλοι της οικείας αρμόδιας αρχής επικουρούν, κατόπιν αιτήματος της EBA, τα εν λόγω εξουσιοδοτημένα πρόσωπα στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Υπάλληλοι της οικείας αρμόδιας αρχής δύνανται επίσης να παρίστανται στις έρευνες, κατόπιν αιτήματος.

5. Εάν για την αίτηση παροχής αρχείων τηλεφωνικών κλήσεων ή διαβίβασης δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) απαιτείται χορήγηση άδειας από δικαστήριο σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, η EBA υποβάλλει αίτηση για την άδεια αυτή. Η εν λόγω άδεια μπορεί επίσης να ζητηθεί ως προληπτικό μέτρο.

6. Όταν ένα δικαστήριο κράτους μέλους λαμβάνει αίτηση χορήγησης άδειας για την αίτηση παροχής αρχείων τηλεφωνικών κλήσεων ή διαβίβασης δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), το εν λόγω δικαστήριο ελέγχει εάν:

α) η απόφαση της EBA που αναφέρεται στην παράγραφο 3 είναι αυθεντική·

β) τα μέτρα που πρέπει ενδεχομένως να ληφθούν είναι αναλογικά και δεν είναι αυθαίρετα ή υπερβολικά.

7. Για τους σκοπούς της παραγράφου 6 στοιχείο β), το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από την EBA λεπτομερείς εξηγήσεις, ιδίως όσον αφορά τους λόγους που έχει η EBA να υποπτεύεται ότι έχει διαπραχθεί παράβαση του παρόντος κανονισμού, τη σοβαρότητα της εικαζόμενης παράβασης και τη φύση της συμμετοχής του προσώπου στο οποίο επιβάλλονται τα μέτρα καταναγκασμού. Το εν λόγω δικαστήριο δεν ελέγχει, ωστόσο, την αναγκαιότητα διεξαγωγής της έρευνας, ούτε ζητεί να του παρασχεθούν οι πληροφορίες του φακέλου της EBA. Η νομιμότητα της απόφασης της EBA υπόκειται αποκλειστικά στον έλεγχο του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 124

Επιτόπιες επιθεωρήσεις

1. Για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων δυνάμει του άρθρου 117, η EBA μπορεί να διεξάγει όλες τις αναγκαίες επιτόπιες επιθεωρήσεις στις επαγγελματικές εγκαταστάσεις των εκδοτών σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και των εκδοτών σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.

Το σώμα που αναφέρεται στο άρθρο 119 ενημερώνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για κάθε εύρημα που ενδέχεται να είναι χρήσιμο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

2. Οι υπάλληλοι και άλλα πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την EBA για τη διεξαγωγή επιτόπιων επιθεωρήσεων μπορούν να εισέρχονται σε οποιοδήποτε επαγγελματικές εγκαταστάσεις των προσώπων για τα οποία έχει εκδοθεί απόφαση έρευνας από την EBA, διαθέτουν δε όλες τις εξουσίες που ορίζονται στο άρθρο 123 παράγραφος 1. Διαθέτουν επίσης την εξουσία να σφραγίζουν οποιοδήποτε επαγγελματικές εγκαταστάσεις και βιβλία ή αρχεία κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης και στην έκταση που είναι αναγκαίο για αυτήν.

3. Εγκαιρώς πριν από την επιθεώρηση, η EBA ενημερώνει για την επιθεώρηση την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επιθεώρηση. Εφόσον απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή και την αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης, η EBA, αφού ενημερώσει την εν λόγω αρμόδια αρχή, μπορεί να διεξαγάγει την επιτόπια επιθεώρηση χωρίς προηγουμένως ειδοποιήσει τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή τον εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.

4. Οι υπάλληλοι και άλλα πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την ΕΒΑ για τη διεξαγωγή επιτόπιας επιθεώρησης ασκούν τις εξουσίες τους επιδεικνύοντας έγγραφη εξουσιοδότηση που ορίζει το αντικείμενο και τον σκοπό της επιθεώρησης, καθώς και τις περιοδικές χρηματικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 132, εφόσον τα οικεία πρόσωπα δεν δέχονται την επιθεώρηση.
5. Ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος υποβάλλεται σε επιτόπιες επιθεωρήσεις που διατάσσονται με απόφαση της ΕΒΑ. Η απόφαση προσδιορίζει το αντικείμενο και τον σκοπό της επιθεώρησης, καθορίζει την προγραμματισμένη ημερομηνία έναρξης της και αναφέρει τις περιοδικές χρηματικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 132, τα μέσα προσφυγής που διατίθενται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, καθώς και το δικαίωμα ελέγχου της απόφασης από το Δικαστήριο.
6. Υπάλληλοι της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επιθεώρηση, καθώς και εκείνοι που εξουσιοδοτούνται ή ορίζονται από αυτήν, επικουρούν ενεργά, κατόπιν αιτήματος της ΕΒΑ, τους υπαλλήλους και άλλα πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται από την ΕΒΑ. Υπάλληλοι της αρμόδιας αρχής του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους μπορούν επίσης να παρίστανται στις επιτόπιες επιθεωρήσεις.
7. Η ΕΒΑ μπορεί επίσης να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εκτελέσουν εκ μέρους της ειδικά ερευνητικά καθήκοντα και να πραγματοποιήσουν επιτόπιες επιθεωρήσεις, όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 123 παράγραφος 1.
8. Εάν οι υπάλληλοι και άλλα εξουσιοδοτημένα από την ΕΒΑ πρόσωπα που τους συνοδεύουν διαπιστώσουν ότι κάποιο πρόσωπο αντιτίθεται σε επιθεώρηση που έχει διαταχθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους τους παρέχει την αναγκαία συνδρομή, ζητώντας, κατά περίπτωση, τη συνδρομή της αστυνομίας ή ισότιμης αρχής επιβολής του νόμου, ούτως ώστε να τους επιτρέψει να πραγματοποιήσουν την επιτόπια επιθεώρησή τους.
9. Εάν, δυνάμει του εθνικού δικαίου, απαιτείται άδεια δικαστηρίου για την επιτόπια επιθεώρηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή για τη συνδρομή που προβλέπεται στην παράγραφο 7, η ΕΒΑ υποβάλλει αίτηση για την άδεια αυτή. Η εν λόγω άδεια μπορεί επίσης να ζητηθεί ως προληπτικό μέτρο.
10. Όταν δικαστήριο κράτους μέλους λαμβάνει αίτηση χορήγησης άδειας για την επιτόπια επιθεώρηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή για τη συνδρομή που προβλέπεται στην παράγραφο 7, το εν λόγω δικαστήριο ελέγχει εάν:
- α) η απόφαση που εκδίδει η ΕΒΑ σύμφωνα με την παράγραφο 4 είναι αυθεντική·
 - β) τα μέτρα που πρέπει ενδεχομένως να ληφθούν είναι αναλογικά και δεν είναι αυθαίρετα ή υπερβολικά.
11. Για τους σκοπούς της παραγράφου 10 στοιχείο β), το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από την ΕΒΑ λεπτομερείς εξηγήσεις, ιδίως όσον αφορά τους λόγους που έχει η ΕΒΑ να υποπτεύεται ότι έχει διαπραχθεί παράβαση του παρόντος κανονισμού, τη σοβαρότητα της εικαζόμενης παράβασης και τη φύση της συμμετοχής του προσώπου στο οποίο επιβάλλονται τα μέτρα καταναγκασμού. Το εν λόγω δικαστήριο δεν ελέγχει, ωστόσο, την αναγκαιότητα διεξαγωγής της έρευνας, ούτε ζητεί να του παρασχεθούν οι πληροφορίες του φακέλου της ΕΒΑ. Η νομιμότητα της απόφασης της ΕΒΑ υπόκειται αποκλειστικά στον έλεγχο του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 125

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Για την άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της ΕΒΑ δυνάμει του άρθρου 117 και με την επιφύλαξη του άρθρου 96, η ΕΒΑ και οι αρμόδιες αρχές ανταλλάσσουν μεταξύ τους τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κανονισμού χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές και η ΕΒΑ ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με:
- α) εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή πρόσωπο που ελέγχει ή ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
 - β) τρίτη οντότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η), με την οποία εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχει συνάψει συμβατική ρύθμιση·
 - γ) πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων που διασφαλίζει τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σύμφωνα με το άρθρο 37·
 - δ) εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή πρόσωπο που ελέγχει εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από αυτόν·
 - ε) πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που παρέχει υπηρεσίες πληρωμών σε σχέση με σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·

- στ) φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διανομή σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος για λογαριασμό του εκδότη σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
- ζ) πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, σε σχέση με σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- η) πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην οποία σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος έχει εισαχθεί προς διαπραγμάτευση·
- θ) το διοικητικό όργανο των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως η).

2. Μια αρμόδια αρχή δύναται να αρνηθεί να ενεργήσει μετά από αίτηση ανταλλαγής πληροφοριών, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ή αίτημα συνεργασίας για τη διεξαγωγή έρευνας ή επιτόπιας επιθεώρησης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 123 και 124, αντίστοιχα, μόνο εφόσον:

- α) η συμμόρφωση με το αίτημα ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις δικές της δραστηριότητες έρευνας ή επιβολής του νόμου ή, κατά περίπτωση, μια ποινική έρευνα·
- β) έχει ήδη κινηθεί δικαστική διαδικασία για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά των ιδίων φυσικών ή νομικών προσώπων ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα·
- γ) το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει ήδη κριθεί τελεσίδικα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα.

Άρθρο 126

Διοικητικές συμφωνίες για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της EBA και τρίτων χωρών

1. Για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων δυνάμει του άρθρου 117, η EBA μπορεί να συνάπτει διοικητικές συμφωνίες για την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εποπτικές αρχές τρίτων χωρών μόνο εάν οι πληροφορίες που κοινοποιούνται υπόκεινται σε εγγυήσεις επαγγελματικού απορρήτου ισοδύναμες τουλάχιστον με τις οριζόμενες στο άρθρο 129.
2. Η ανταλλαγή πληροφοριών αποσκοπεί στην εκτέλεση των καθηκόντων της EBA ή των εποπτικών αρμόδιων αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Όσον αφορά τις μεταφορές δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα, η EBA εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725.

Άρθρο 127

Κοινοποίηση πληροφοριών από τρίτες χώρες

1. Η EBA μπορεί να κοινοποιεί πληροφορίες που λαμβάνει από εποπτικές αρχές τρίτων χωρών μόνον εάν η EBA ή η αρμόδια αρχή που παρέσχε τις πληροφορίες στην EBA έχει εξασφαλίσει τη ρητή συμφωνία της εποπτικής αρχής τρίτης χώρας που έχει διαβιβάσει τις πληροφορίες και οι πληροφορίες κοινοποιούνται, αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους η εν λόγω εποπτική αρχή έδωσε τη σύμφωνη γνώμη της ή εφόσον η κοινοποίηση απαιτείται στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών.
2. Η απαίτηση ρητής συμφωνίας, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, δεν ισχύει για άλλες εποπτικές αρχές της Ένωσης, όταν οι πληροφορίες που ζητούν είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, και δεν ισχύει για τα δικαστήρια, όταν οι πληροφορίες που ζητούν είναι απαραίτητες για έρευνες ή διαδικασίες σχετικά με παραβάσεις που υπόκεινται σε ποινικές κυρώσεις.

Άρθρο 128

Συνεργασία με άλλες αρχές

Εάν εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότης σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος αναπτύσσει δραστηριότητες άλλες από εκείνες που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, η EBA συνεργάζεται με τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία αυτών των άλλων δραστηριοτήτων όπως προβλέπεται στη σχετική ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών αρχών και των σχετικών εποπτικών αρχών τρίτων χωρών που δεν είναι μέλη του σώματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 119 παράγραφος 2 στοιχείο ιγ).

Άρθρο 129

Επαγγελματικό απόρρητο

Η υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απόρρητου ισχύει για την ΕΒΑ και όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή εργάστηκαν για την ΕΒΑ, καθώς και για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στο οποίο η ΕΒΑ έχει αναθέσει καθήκοντα, περιλαμβανομένων των ελεγκτών και των εμπειρογνομόνων με τους οποίους συνάπτει σύμβαση η ΕΒΑ.

Άρθρο 130

Εποπτικά μέτρα από την ΕΒΑ

1. Εάν η ΕΒΑ διαπιστώσει ότι εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχει διαπράξει παράβαση που απαριθμείται στο παράρτημα V, λαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να παύσει την παραβατική συμπεριφορά·
- β) εκδίδει απόφαση για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών σύμφωνα με τα άρθρα 131 και 132·
- γ) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να διαβιβάσει συμπληρωματικές πληροφορίες, εφόσον αυτό απαιτείται για την προστασία των κατόχων της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ιδίως των ιδιωτών κατόχων·
- δ) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να αναστείλει δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχει βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ε) εκδίδει απόφαση με την οποία απαγορεύεται δημόσια προσφορά της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όταν διαπιστώνει ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός ή έχει βάσιμες υποψίες ότι θα παραβιαστεί·
- στ) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διατηρεί σε λειτουργία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση η σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να αναστείλει τη διαπραγμάτευση του εν λόγω κρυπτοστοιχείου για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχει βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ζ) εκδίδει απόφαση με την οποία απαγορεύεται η διαπραγμάτευση της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, όταν διαπιστώνει ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- η) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να τροποποιήσει τις διαφημιστικές ανακοινώσεις του, όταν διαπιστώνει ότι οι διαφημιστικές ανακοινώσεις δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 29·
- θ) εκδίδει απόφαση με την οποία αναστέλλονται ή απαγορεύονται διαφημιστικές ανακοινώσεις, όταν έχει βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ι) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να γνωστοποιήσει κάθε ουσιώδη πληροφορία που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτίμηση της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που αποτέλεσαν αντικείμενο δημόσιας προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των καταναλωτών ή η ομαλή λειτουργία της αγοράς·
- ια) εκδίδει προειδοποιήσεις για το γεγονός ότι εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του παρόντος κανονισμού·
- ιβ) ανακαλεί την άδεια του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ιγ) εκδίδει απόφαση με την οποία απαιτείται η απομάκρυνση φυσικού προσώπου από το διοικητικό όργανο του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- ιδ) απαιτεί από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που τελεί υπό την εποπτεία της να καθορίσει ελάχιστο ονομαστικό ποσό για την εν λόγω σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή να περιορίσει την ποσότητα της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 4 και το άρθρο 24 παράγραφος 3.

2. Εάν η ΕΒΑ διαπιστώσει ότι εκδότης σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος έχει διαπράξει παράβαση που απαριθμείται στο παράρτημα VI, λαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος υποχρεούται να παύσει την παραβατική συμπεριφορά·
- β) εκδίδει απόφαση για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών σύμφωνα με τα άρθρα 131 και 132·
- γ) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος υποχρεούται να διαβιβάσει συμπληρωματικές πληροφορίες, εφόσον αυτό απαιτείται για την προστασία των κατόχων της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, ιδίως των ιδιωτών κατόχων·
- δ) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος υποχρεούται να αναστείλει δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχει βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ε) εκδίδει απόφαση με την οποία απαγορεύεται δημόσια προσφορά της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος όταν διαπιστώνει ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός ή έχει βάσιμες υποψίες ότι θα παραβιαστεί·
- στ) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο οικείος πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διατηρεί σε λειτουργία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος υποχρεούται να αναστείλει τη διαπραγμάτευση των εν λόγω κρυπτοστοιχείων για μέγιστο διάστημα 30 διαδοχικών εργάσιμων ημερών κάθε φορά που έχει βάσιμες υποψίες ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- ζ) εκδίδει απόφαση με την οποία απαγορεύεται η διαπραγμάτευση σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος σε πλατφόρμα διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων, όταν διαπιστώνει ότι παραβιάζεται ο παρών κανονισμός·
- η) εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος υποχρεούται να γνωστοποιήσει κάθε ουσιώδη πληροφορία που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτίμηση της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που αποτέλεσαν αντικείμενο δημόσιας προσφοράς ή εισαγωγής προς διαπραγμάτευση, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των καταναλωτών ή η ομαλή λειτουργία της αγοράς·
- θ) εκδίδει προειδοποιήσεις για το γεγονός ότι εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του παρόντος κανονισμού·
- ι) απαιτεί από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που τελεί υπό την εποπτεία της να καθορίσει ελάχιστο ονομαστικό ποσό για την εν λόγω σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος ή να περιορίσει την ποσότητα της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδει, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 58 παράγραφος 3.

3. Όταν λαμβάνει τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2, η ΕΒΑ λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης, συνεκτιμώντας τα ακόλουθα:

- α) τη διάρκεια και τη συχνότητα της παράβασης·
- β) αν ένα οικονομικό έγκλημα προκλήθηκε, διευκολύνθηκε ή μπορεί κατ' άλλον τρόπο να συσχετιστεί με την παράβαση·
- γ) αν η παράβαση αποκάλυψε σοβαρές ή συστημικές αδυναμίες στις διαδικασίες, τις πολιτικές και τα μέτρα διαχείρισης κινδύνου του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
- δ) αν η παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως ή εξ αμελείας·
- ε) τον βαθμό ευθύνης του εκδότη σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που είναι υπαίτιος για την παράβαση·
- στ) τη χρηματοοικονομική ισχύ του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που είναι υπαίτιος για την παράβαση, όπως προκύπτει από τον συνολικό κύκλο εργασιών του υπαίτιου νομικού προσώπου ή το ετήσιο εισόδημα και τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του υπαίτιου φυσικού προσώπου·
- ζ) τον αντίκτυπο της παράβασης στα συμφέροντα των κατόχων σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·

- η) τη σπουδαιότητα των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που είναι υπαίτιος για την παράβαση, ή των ζημιών για τρίτους που προκαλούνται από την παράβαση, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν·
- θ) το επίπεδο συνεργασίας με την ΕΒΑ του υπαίτιου για την παράβαση εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, υπό την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το εν λόγω πρόσωπο·
- ι) τις προηγούμενες παραβάσεις του υπαίτιου για την παράβαση εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
- ια) τα μέτρα που ελήφθησαν από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος μετά την παράβαση με στόχο την αποφυγή της επανάληψής της.

4. Πριν από τη λήψη οποιουδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία δ) έως ζ) και στοιχείο ι), η ΕΒΑ ενημερώνει την ESMA και, όταν οι σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούν το ευρώ ή επίσημο νόμισμα κράτους μέλους που δεν είναι το ευρώ, την ΕΚΤ ή την κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους που εκδίδει το εν λόγω επίσημο νόμισμα, αντίστοιχα.

5. Πριν από τη λήψη οποιουδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, η ΕΒΑ ενημερώνει την αρμόδια αρχή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και την κεντρική τράπεζα του κράτους μέλους του οποίου το επίσημο νόμισμα χρησιμοποιεί η σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος.

6. Η ΕΒΑ κοινοποιεί το μέτρο που λαμβάνει βάσει της παραγράφου 1 ή 2 στον υπαίτιο για την παράβαση εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, και το ανακοινώνει στις οικείες αρμόδιες αρχές, καθώς και στην Επιτροπή. Η ΕΒΑ δημοσιοποιεί κάθε τέτοια απόφαση στον ιστότοπό της εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης αυτής, εκτός εάν η εν λόγω δημοσιοποίηση θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή θα προκαλούσε δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη. Η δημοσιοποίηση αυτή δεν περιέχει προσωπικά δεδομένα.

7. Η δημοσιοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 6 περιλαμβάνει τις εξής δηλώσεις:

- α) δήλωση με την οποία επιβεβαιώνεται το δικαίωμα του προσώπου που είναι υπαίτιο για την παράβαση να προσφύγει κατά της απόφασης ενώπιον του Δικαστηρίου·
- β) κατά περίπτωση, δήλωση στην οποία επιβεβαιώνεται ότι έχει ασκηθεί προσφυγή, διευκρινίζοντας ότι η εν λόγω προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα·
- γ) δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι είναι δυνατόν το συμβούλιο προσφυγών της ΕΒΑ να αναστείλει την εφαρμογή της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 131

Πρόστιμα

1. Η ΕΒΑ εκδίδει απόφαση για επιβολή προστίμου σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή 4 του παρόντος άρθρου όταν, σύμφωνα με το άρθρο 134 παράγραφος 8, διαπιστώσει ότι:

- α) εκδότης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή μέλος του διοικητικού του οργάνου έχει διαπράξει, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παράβαση που απαριθμείται στο παράρτημα V·
- β) εκδότης σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή μέλος του διοικητικού του οργάνου έχει διαπράξει, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παράβαση που απαριθμείται στο παράρτημα VI.

Θεωρείται ότι έχει διαπραχθεί εκ προθέσεως παράβαση εάν η ΕΒΑ διαπιστώσει αντικειμενικούς παράγοντες που αποδεικνύουν ότι ο εν λόγω εκδότης ή μέλος του διοικητικού του οργάνου ενήργησε εσκεμμένως προς διάπραξη της παράβασης.

2. Όταν λαμβάνει απόφαση της παραγράφου 1, η ΕΒΑ λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης, συνεκτιμώντας τα ακόλουθα:

- α) τη διάρκεια και τη συχνότητα της παράβασης·
- β) αν ένα οικονομικό έγκλημα προκλήθηκε, διευκολύνθηκε ή μπορεί κατ' άλλον τρόπο να συσχετιστεί με την παράβαση·
- γ) αν η παράβαση αποκάλυψε σοβαρές ή συστηματικές αδυναμίες στις διαδικασίες, τις πολιτικές και τα μέτρα διαχείρισης κινδύνων του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·

- δ) αν η παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως ή εξ αμελείας·
- ε) τον βαθμό ευθύνης του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που είναι υπαίτιος για την παράβαση·
- στ) τη χρηματοοικονομική ισχύ του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που είναι υπαίτιος για την παράβαση, όπως προκύπτει από τον συνολικό κύκλο εργασιών του υπαίτιου νομικού προσώπου ή το ετήσιο εισόδημα και τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία του υπαίτιου φυσικού προσώπου·
- ζ) τον αντίκτυπο της παράβασης στα συμφέροντα των κατόχων σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
- η) τη σπουδαιότητα των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που είναι υπαίτιος για την παράβαση, ή των ζημιών για τρίτους που προκλήθηκαν από την παράβαση, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν·
- θ) το επίπεδο συνεργασίας με την EBA του υπαίτιου για την παράβαση εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, υπό την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το εν λόγω πρόσωπο·
- ι) τις προηγούμενες παραβάσεις του υπαίτιου για την παράβαση εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
- ια) τα μέτρα που ελήφθησαν από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος μετά την παράβαση με στόχο την αποφυγή της επανάληψής της.
3. Για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, το ανώτατο ύψος του προστίμου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ανέρχεται στο 12,5 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση, ή έως το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το εν λόγω ποσό μπορεί να προσδιοριστεί.
4. Για τους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, το ανώτατο ύψος του προστίμου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ανέρχεται στο 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση, ή έως το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το εν λόγω ποσό μπορεί να προσδιοριστεί.

Άρθρο 132

Περιοδικές χρηματικές ποινές

1. Η EBA εκδίδει απόφαση για την επιβολή περιοδικών χρηματικών ποινών, προκειμένου να αναγκάσει:
- α) ένα πρόσωπο να παύσει την παραβατική συμπεριφορά του, κατ' εφαρμογή απόφασης δυνάμει του άρθρου 130·
- β) ένα πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 122 παράγραφος 1:
- i) να παράσχει πλήρεις πληροφορίες οι οποίες έχουν ζητηθεί με απόφαση δυνάμει του άρθρου 122·
- ii) να υποβληθεί σε έρευνα και ειδικότερα να παράσχει πλήρη αρχεία, δεδομένα, διαδικασίες ή οποιοδήποτε άλλο απαιτούμενο υλικό, και να συμπληρώσει και να διορθώσει άλλες πληροφορίες που παρέχονται κατά τη διάρκεια έρευνας που έχει κινηθεί με απόφαση δυνάμει του άρθρου 123·
- iii) να υποβληθεί σε επιτόπια επιθεώρηση που έχει διαταχθεί με απόφαση δυνάμει του άρθρου 124.
2. Η περιοδική χρηματική ποινή είναι αποτελεσματική και αναλογική. Το ποσό της περιοδικής χρηματικής ποινής επιβάλλεται για κάθε ημέρα καθυστέρησης.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, το ποσό των περιοδικών χρηματικών ποινών ανέρχεται στο 3 % του μέσου όρου του ημερήσιου κύκλου εργασιών κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση ή, στην περίπτωση φυσικών προσώπων, στο 2 % του μέσου όρου του ημερήσιου εισοδήματος κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Υπολογίζεται από την ημερομηνία που ορίζεται στην απόφαση της EBA για την επιβολή της περιοδικής χρηματικής ποινής.
4. Η περιοδική χρηματική ποινή επιβάλλεται για μέγιστη περίοδο έξι μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης της EBA. Μετά το πέρας της περιόδου αυτής, η EBA επανεξετάζει το μέτρο.

Άρθρο 133

Δημοσιοποίηση, φύση, επιβολή της εφαρμογής και κατανομή των προστίμων και των περιοδικών χρηματικών ποινών

1. Η ΕΒΑ δημοσιοποιεί κάθε πρόστιμο και περιοδική χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί σύμφωνα με τα άρθρα 131 και 132, εκτός εάν η δημοσιοποίηση αυτή θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή θα προκαλούσε δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη. Η δημοσιοποίηση αυτή δεν περιέχει προσωπικά δεδομένα.
2. Τα πρόστιμα και οι περιοδικές χρηματικές ποινές που επιβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 131 και 132 είναι διοικητικής φύσης.
3. Τα πρόστιμα και οι περιοδικές χρηματικές ποινές που επιβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 131 και 132 είναι εκτελεστά σύμφωνα με τους κανόνες πολιτικής δικονομίας που ισχύουν στο κράτος στην επικράτεια του οποίου εκτελούνται τα πρόστιμα και οι περιοδικές χρηματικές ποινές.
4. Τα ποσά των προστίμων και των περιοδικών χρηματικών ποινών διοχετεύονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.
5. Στις περιπτώσεις που, κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 131 και 132, η ΕΒΑ αποφασίζει να μην επιβάλει πρόστιμα ή χρηματικές ποινές, ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και εκδίδει τους λόγους για την απόφασή της.

Άρθρο 134

Διαδικαστικοί κανόνες σχετικά με τη λήψη εποπτικών μέτρων και την επιβολή προστίμων

1. Εάν η ΕΒΑ, κατά την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων σύμφωνα με το άρθρο 117, έχει σαφείς και εξακριβώσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι έχει διαπραχθεί ή πρόκειται να διαπραχθεί παράβαση όπως αναφέρεται στο παράρτημα V ή VI, διορίζει ανεξάρτητο πραγματογνώμονα εντός της ΕΒΑ για τη διερεύνηση του ζητήματος. Ο πραγματογνώμονας δεν συμμετέχει ούτε έχει συμμετάσχει άμεσα ή έμμεσα στην εποπτεία των οικείων εκδοτών σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδοτών σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, ασκεί δε τα καθήκοντά του ανεξάρτητα από την ΕΒΑ.
2. Ο πραγματογνώμονας ερευνά τις εικαζόμενες παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη οποιοσδήποτε παρατηρήσεις διατυπώσουν τα υπό έρευνα πρόσωπα, και υποβάλλει πλήρη φάκελο με τα πορίσματα του πραγματογνώμονα στην ΕΒΑ.
3. Για την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο πραγματογνώμονας μπορεί να ασκεί την εξουσία να υποβάλλει αίτηση παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 122 και να διενεργεί έρευνες και επιτόπιες επιθεωρήσεις σύμφωνα με τα άρθρα 123 και 124. Κατά την άσκηση των εξουσιών αυτών, ο πραγματογνώμονας τηρεί τις διατάξεις του άρθρου 121.
4. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο πραγματογνώμονας έχει πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα και τις πληροφορίες που συλλέγει η ΕΒΑ κατά τις εποπτικές της δραστηριότητες.
5. Κατά την ολοκλήρωση της έρευνάς του και πριν από την υποβολή του φακέλου των πορισμάτων του στην ΕΒΑ, ο πραγματογνώμονας δίνει στα υπό έρευνα πρόσωπα τη δυνατότητα ακρόασης σχετικά με τα ζητήματα που ερευνώνται. Ο πραγματογνώμονας βασίζεται τα πορίσματά του μόνο σε γεγονότα για τα οποία οι ενδιαφερόμενοι είχαν την ευκαιρία να διατυπώσουν παρατηρήσεις.
6. Κατά τη διεξαγωγή των ερευνών σύμφωνα με το παρόν άρθρο, διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα της υπεράσπισης των προσώπων που αφορά η έρευνα.
7. Όταν υποβάλλει τον φάκελο των πορισμάτων του στην ΕΒΑ, ο πραγματογνώμονας ενημερώνει σχετικά τα υπό έρευνα πρόσωπα. Τα υπό έρευνα πρόσωπα έχουν δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο, με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος άλλων προσώπων για προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου τους. Το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες που θίγουν τρίτους ή τα προπαρασκευαστικά έγγραφα εσωτερικής χρήσης της ΕΒΑ.
8. Βάσει του φακέλου που περιέχει τα πορίσματα του πραγματογνώμονα και, εφόσον ζητηθεί από τα υπό έρευνα πρόσωπα, κατόπιν ακρόασης των εν λόγω προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 135, η ΕΒΑ αποφαινεται εάν μια παράβαση που απαριθμείται στα παραρτήματα V ή VI έχει διαπραχθεί από τον υπό έρευνα εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και, στην περίπτωση αυτή, λαμβάνει εποπτικό μέτρο σύμφωνα με το άρθρο 130 ή επιβάλλει πρόστιμο σύμφωνα με το άρθρο 131.
9. Ο πραγματογνώμονας δεν συμμετέχει στις συσκέψεις της ΕΒΑ ούτε παρεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΒΑ.

10. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 139 έως τις 30 Ιουνίου 2024 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον περαιτέρω προσδιορισμό των διαδικαστικών κανόνων για την άσκηση της εξουσίας επιβολής προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικά με το δικαίωμα υπεράσπισης, διατάξεων περί χρονικών ορίων, διατάξεων για την εισπραξη προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, και προθεσμιών παραγραφής για την επιβολή και την εκτέλεση των προστίμων και των περιοδικών χρηματικών ποινών.

11. Εάν η EBA, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού, διαπιστώσει σοβαρές ενδείξεις πιθανής ύπαρξης περιστατικών δυνάμενων να συνιστούν ποινικό αδίκημα, θέτει το ζήτημα υπόψη των σχετικών εθνικών αρχών για έρευνα και, κατά περίπτωση, ποινική δίωξη. Επιπροσθέτως, η EBA δεν επιβάλλει πρόστιμα ή περιοδικές χρηματικές ποινές, εάν γνωρίζει ότι προγενέστερη αδήλωτη ή καταδικη βάσει πανομοιότυπων περιστατικών ή βάσει περιστατικών που είναι κατ' ουσία τα ίδια έχει ήδη αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου κατόπιν ποινικής διαδικασίας βάσει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 135

Ακρόαση των ενδιαφερόμενων προσώπων

1. Πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης δυνάμει του άρθρου 130, 131 ή 132, η EBA παρέχει τη δυνατότητα ακρόασης, σχετικά με τα πορίσματά της, στα υπό έρευνα πρόσωπα. Η EBA θεμελιώνει τις αποφάσεις της μόνο στα πορίσματα επί των οποίων δόθηκε η δυνατότητα στα υπό έρευνα πρόσωπα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται εάν απαιτούνται επείγουσες ενέργειες προκειμένου να προληφθεί σημαντική και επικείμενη ζημία στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ή στους κατόχους κρυπτοστοιχείων, ιδίως τους ιδιώτες κατόχους. Σε αυτήν την περίπτωση, η EBA μπορεί να εκδίδει προσωρινή απόφαση και παρέχει στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα τη δυνατότητα ακρόασης το συντομότερο δυνατό μετά τη λήψη της απόφασής της.

3. Διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα της υπεράσπισης των προσώπων που υπόκεινται σε έρευνα. Τα εν λόγω πρόσωπα έχουν δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο της EBA, με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος άλλων προσώπων για την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου τους. Το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο της EBA δεν επεκτείνεται σε εμπιστευτικές πληροφορίες ή στα προπαρασκευαστικά έγγραφα εσωτερικής χρήσης της EBA.

Άρθρο 136

Έλεγχος από το Δικαστήριο

Το Δικαστήριο διαθέτει απεριόριστη δικαιοδοσία ελέγχου των αποφάσεων με τις οποίες η EBA επιβάλλει πρόστιμο, περιοδική χρηματική ποινή ή τυχόν διοικητική κύρωση ή άλλο διοικητικό μέτρο σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Μπορεί να ακυρώσει, να μειώσει ή να επαυξήσει το πρόστιμο ή την περιοδική χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί.

Άρθρο 137

Εποπτικά τέλη

1. Η EBA χρεώνει τέλη στους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και στους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος. Τα τέλη αυτά καλύπτουν τις δαπάνες της EBA για την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων σχετικά με εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος σύμφωνα με τα άρθρα 117 και 119, καθώς και την επιστροφή κάθε δαπάνης στην οποία ενδέχεται να υποβληθούν οι αρμόδιες αρχές κατά την εκτέλεση των εργασιών τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ιδίως ως αποτέλεσμα ανάθεσης καθηκόντων σύμφωνα με το άρθρο 138.

2. Το ύψος του τέλους που επιβάλλεται σε κάθε μεμονωμένο εκδότη σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία είναι ανάλογο προς το μέγεθος των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού του και καλύπτει όλα τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται η EBA για την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Το ύψος του τέλους που επιβάλλεται σε κάθε μεμονωμένο εκδότη σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος είναι ανάλογο προς το ποσό της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που εκδόθηκε σε αντάλλαγμα χρηματικών ποσών και καλύπτει όλα τα έξοδα που προκύπτουν κατά την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων της EBA δυνάμει του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της επιστροφής τυχόν δαπανών που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της εκτέλεσης των εν λόγω καθηκόντων.

3. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 139 έως τις 30 Ιουνίου 2024 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον περαιτέρω προσδιορισμό του είδους των τελών, των θεμάτων για τα οποία επιβάλλονται τέλη, του ύψους των τελών και του τρόπου καταβολής τους, καθώς και της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό του ανώτατου ύψους ανά οντότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και το οποίο μπορεί να επιβάλει η EBA.

Άρθρο 138

Ανάθεση καθηκόντων από την ΕΒΑ στις αρμόδιες αρχές

1. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την ορθή εκτέλεση εποπτικού καθήκοντος όσον αφορά εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, η ΕΒΑ μπορεί να αναθέτει συγκεκριμένα εποπτικά καθήκοντα σε αρμόδια αρχή. Αυτά τα συγκεκριμένα εποπτικά καθήκοντα μπορούν να περιλαμβάνουν την αρμοδιότητα διεκπεραίωσης αιτήσεων παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 122, καθώς και διεξαγωγής ερευνών και επιτόπιων επιθεωρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 123 ή 124.
2. Πριν από την ανάθεση καθήκοντος όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, η ΕΒΑ διαβουλεύεται με τη σχετική αρμόδια αρχή σχετικά με τα εξής:
 - α) το αντικείμενο του ανατιθέμενου καθήκοντος·
 - β) το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του καθήκοντος· και
 - γ) τη διαβίβαση των απαραίτητων πληροφοριών από και προς την ΕΒΑ.
3. Σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη περί τελών που εκδίδει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 137 παράγραφος 3 και του άρθρου 139, η ΕΒΑ επιστρέφει στην αρμόδια αρχή τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται κατά την εκτέλεση ανατεθέντων καθηκόντων.
4. Η ΕΒΑ επανεξετάζει την ανάθεση καθηκόντων σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα. Η εν λόγω ανάθεση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 139

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 43 παράγραφος 11, στο άρθρο 103 παράγραφος 8, στο άρθρο 104 παράγραφος 8, στο άρθρο 105 παράγραφος 7, στο άρθρο 134 παράγραφος 10 και στο άρθρο 137 παράγραφος 3 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο 36 μηνών από τις 29 Ιουνίου 2023. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των 36 μηνών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 43 παράγραφος 11, στο άρθρο 103 παράγραφος 8, στο άρθρο 104 παράγραφος 8, στο άρθρο 105 παράγραφος 7, στο άρθρο 134 παράγραφος 10 και στο άρθρο 137 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2, του άρθρου 43 παράγραφος 11, του άρθρου 103 παράγραφος 8, του άρθρου 104 παράγραφος 8, του άρθρου 105 παράγραφος 7, του άρθρου 134 παράγραφος 10, και του άρθρου 137 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός τριών μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά τρεις μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 140

Εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού

1. Έως τις 30 Ιουνίου 2027, και κατόπιν διαβούλευσης με την ΕΒΑ και την ESMA, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συνοδευόμενη, εφόσον κριθεί σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση. Ενδιάμεση έκθεση υποβάλλεται έως τις 30 Ιουνίου 2025, συνοδευόμενη, εφόσον κριθεί σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.
2. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α) τον αριθμό εκδόσεων κρυπτοστοιχείων στην Ένωση, τον αριθμό των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων που υποβλήθηκαν ή κοινοποιήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, το είδος και την κεφαλαιοποίηση αγοράς των εκδοθέντων κρυπτοστοιχείων και τον αριθμό των κρυπτοστοιχείων που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση·
 - β) περιγραφή των εμπειριών από την κατάταξη κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών αποκλίσεων στις προσεγγίσεις των αρμόδιων αρχών·
 - γ) εκτίμηση της αναγκαιότητας θέσπισης μηχανισμού έγκρισης για τα λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
 - δ) εκτίμηση του αριθμού των κατοίκων της Ένωσης που χρησιμοποιούν κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται στην Ένωση ή επενδύουν σε αυτά·
 - ε) εάν είναι εφικτό, εκτίμηση του αριθμού των κατοίκων της Ένωσης που χρησιμοποιούν κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται εκτός της Ένωσης ή επενδύουν σε αυτά, και επεξήγηση της διαθεσιμότητας των σχετικών δεδομένων·
 - στ) τον αριθμό και την αξία των περιστατικών απάτης, εξαπάτησης, πειρατείας, χρήσης κρυπτοστοιχείων για πληρωμές σε σχέση με επιθέσεις λυτρισμικού, κυβερνοεπιθέσεις, κλοπές και απώλειες κρυπτοστοιχείων που αναφέρθηκαν στην Ένωση, τις μορφές δόλιας συμπεριφοράς, τον αριθμό καταγγελιών που παραλήφθηκαν από παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, τον αριθμό καταγγελιών που παραλήφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές και τη θεματολογία των καταγγελιών που παραλήφθηκαν·
 - ζ) τον αριθμό εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και ανάλυση των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, το μέγεθος των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων και τον όγκο πληρωμών σε μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
 - η) τον αριθμό εκδοτών σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και ανάλυση των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, το μέγεθος των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων και τον όγκο πληρωμών σε σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
 - θ) τον αριθμό εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και ανάλυση των επίσημων νομισμάτων που αποτελούν αναφορά για τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, τη σύνθεση και το μέγεθος των χρηματικών ποσών που κατατίθενται ή επενδύονται σύμφωνα με το άρθρο 54 και τον όγκο πληρωμών σε μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
 - ι) τον αριθμό εκδοτών σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και ανάλυση των επίσημων νομισμάτων που αποτελούν αναφορά για τις σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος και, για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, ανάλυση των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, το μέγεθος των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων και τον όγκο πληρωμών σε σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
 - ια) τον αριθμό των σημαντικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
 - ιβ) αξιολόγηση της λειτουργίας των αγορών κρυπτοστοιχείων στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης της αγοράς και των τάσεων της αγοράς, λαμβανομένων υπόψη της εμπειρίας των εποπτικών αρχών, του αριθμού παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που έλαβαν άδεια και του αντίστοιχου μέσου μεριδίου αγοράς που κατέχουν·
 - ιγ) αξιολόγηση του επιπέδου προστασίας των κατόχων κρυπτοστοιχείων και των πελατών των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε των ιδιωτών κατόχων·
 - ιδ) αξιολόγηση παραπλανητικών διαφημιστικών ανακοινώσεων και περιπτώσεων εξαπάτησης σε σχέση με κρυπτοστοιχεία, οι οποίες σημειώνονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης·

- ιε) αξιολόγηση των απαιτήσεων που εφαρμόζονται σε εκδότες κρυπτοστοιχείων και παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, και των επιπτώσεών τους στη λειτουργική ανθεκτικότητα, την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την προστασία των πελατών και των κατόχων κρυπτοστοιχείων·
- ιστ) αξιολόγηση της εφαρμογής του άρθρου 81 και της δυνατότητας θέσπισης ελέγχων καταλληλότητας στα άρθρα 78, 79 και 80 προκειμένου να προστατεύονται καλύτερα οι πελάτες των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ειδικότερα δε οι ιδιώτες κάτοχοι·
- ιζ) εκτίμηση σχετικά με το εάν το φάσμα υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που καλύπτει ο παρών κανονισμός είναι το ενδεικνυόμενο και εάν χρειάζεται οποιαδήποτε προσαρμογή των ορισμών που περιέχονται στον παρόντα κανονισμό, καθώς και εάν χρειάζεται να συμπεριληφθούν επιπλέον καινοτόμες μορφές κρυπτοστοιχείων στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού·
- ιη) εκτίμηση σχετικά με το εάν οι απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων είναι κατάλληλες και εάν θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις απαιτήσεις για το αρχικό κεφάλαιο και τους ίδιους πόρους που ισχύουν για εταιρείες επενδύσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁶⁾ και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁷⁾·
- ιδ) αξιολόγηση της καταλληλότητας των ορίων για την κατάταξη μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος ως σημαντικών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ), και εκτίμηση σχετικά με το εάν τα όρια θα πρέπει να αξιολογούνται περιοδικά·
- ικ) αξιολόγηση της ανάπτυξης της αποκεντρωμένης χρηματοοικονομικής σε αγορές κρυπτοστοιχείων και της κατάλληλης ρυθμιστικής αντιμετώπισης των αποκεντρωμένων συστημάτων κρυπτοστοιχείων·
- κα) αξιολόγηση της καταλληλότητας των ορίων για τον χαρακτηρισμό παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ως σημαντικών σύμφωνα με το άρθρο 85, και εκτίμηση σχετικά με το εάν τα όρια θα πρέπει να αξιολογούνται περιοδικά·
- κβ) εκτίμηση σχετικά με το εάν θα πρέπει να θεσπιστεί καθεστώς ισοδυναμίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού για οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων, εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος από τρίτες χώρες·
- κγ) εκτίμηση σχετικά με το εάν οι εξαιρέσεις βάσει των άρθρων 4 και 16 είναι οι ενδεικνυόμενες·
- κδ) αξιολόγηση του αντίκτυπου του παρόντος κανονισμού στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με κρυπτοστοιχεία, συμπεριλαμβανομένου τυχόν αντίκτυπου όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για ΜΜΕ και την ανάπτυξη νέων τρόπων πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων μέσων πληρωμών·
- κε) περιγραφή των εξελίξεων στα επιχειρηματικά μοντέλα και τις τεχνολογίες σε αγορές κρυπτοστοιχείων, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών, καθώς και αξιολόγηση των επιλογών πολιτικής και, όπου είναι αναγκαίο, τυχόν πρόσθετων μέτρων που ενδέχεται να απαιτούνται για τον μετριασμό των δυσμενών κλιματικών και άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται σε αγορές κρυπτοστοιχείων και, ιδίως, των μηχανισμών συναίνεσης που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των συναλλαγών κρυπτοστοιχείων·
- κστ) εκτίμηση της ενδεχόμενης ανάγκης για τροποποιήσεις των μέτρων που θεσπίζει ο παρών κανονισμός για τη διασφάλιση της προστασίας των πελατών και των κατόχων κρυπτοστοιχείων, της ακεραιότητας της αγοράς και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας·
- κζ) εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών μέτρων·
- κη) εκτίμηση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, της ΕΒΑ, της ΕΣΜΑ, των κεντρικών τραπεζών, καθώς και άλλων σχετικών αρχών, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αλληλεπίδραση μεταξύ των αρμοδιοτήτων ή των καθηκόντων τους, και αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και της ΕΒΑ, αντίστοιχα, που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία δυνάμει του παρόντος κανονισμού·

⁽⁴⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2033 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας επιχειρήσεων επενδύσεων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 575/2013, (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και (ΕΕ) αριθ. 806/2014 (ΕΕ L 314 της 5.12.2019, σ. 1).

⁽⁴⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/2034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων και την τροποποίηση των οδηγιών 2002/87/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ, 2011/61/ΕΕ, 2013/36/ΕΕ, 2014/59/ΕΕ και 2014/65/ΕΕ (ΕΕ L 314 της 5.12.2019, σ. 64).

- κθ) εκτίμηση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και της ESMA όσον αφορά την εποπτεία σημαντικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, και αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και της ESMA, αντίστοιχα, που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία σημαντικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων δυνάμει του παρόντος κανονισμού·
- λ) τα έξοδα συμμόρφωσης προς τον παρόντα κανονισμό για τους εκδότες κρυπτοστοιχείων εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, ως ποσοστό του ποσού που αντλήθηκε μέσω των εκδόσεων κρυπτοστοιχείων·
- λα) τα έξοδα συμμόρφωσης προς τον παρόντα κανονισμό για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και τους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, ως ποσοστό των λειτουργικών εξόδων τους·
- λβ) τα έξοδα συμμόρφωσης προς τον παρόντα κανονισμό για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, ως ποσοστό των λειτουργικών εξόδων τους·
- λγ) τον αριθμό και το ποσό των διοικητικών προστίμων και των ποινικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν για παραβάσεις του παρόντος κανονισμού από τις αρμόδιες αρχές και την EBA.
3. Κατά περίπτωση, οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δίνει επίσης συνέχεια στα θέματα που εξετάζονται στις εκθέσεις των άρθρων 141 και 142.

Άρθρο 141

Ετήσια έκθεση της ESMA για τις εξελίξεις της αγοράς

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και στη συνέχεια σε ετήσια βάση, η ESMA, σε στενή συνεργασία με την EBA, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και τις εξελίξεις σε αγορές κρυπτοστοιχείων. Η έκθεση δημοσιοποιείται.

Η έκθεση περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) τον αριθμό εκδόσεων κρυπτοστοιχείων στην Ένωση, τον αριθμό των λευκών βιβλίων κρυπτοστοιχείων που υποβλήθηκαν ή κοινοποιήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, το είδος και την κεφαλαιοποίηση αγοράς των εκδοθέντων κρυπτοστοιχείων και τον αριθμό των κρυπτοστοιχείων που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση·
- β) τον αριθμό εκδοτών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και ανάλυση των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, το μέγεθος των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων και τον όγκο συναλλαγών σε μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- γ) τον αριθμό εκδοτών σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και ανάλυση των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, το μέγεθος των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων και τον όγκο συναλλαγών σε σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
- δ) τον αριθμό εκδοτών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, και ανάλυση των επίσημων νομισμάτων που αποτελούν αναφορά για τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, τη σύνθεση και το μέγεθος των χρηματικών ποσών που κατατίθενται ή επενδύονται σύμφωνα με το άρθρο 54 και τον όγκο πληρωμών σε μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- ε) τον αριθμό εκδοτών σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και ανάλυση των επίσημων νομισμάτων που αποτελούν αναφορά για τις σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος και, για ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εκδίδουν σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, ανάλυση των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, το μέγεθος των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων και τον όγκο πληρωμών σε σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος·
- στ) τον αριθμό παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, και τον αριθμό σημαντικών παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
- ζ) εκτίμηση του αριθμού των κατοίκων της Ένωσης που χρησιμοποιούν κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται στην Ένωση ή επενδύουν σε αυτά·
- η) όταν είναι εφικτό, εκτίμηση του αριθμού των κατοίκων της Ένωσης που χρησιμοποιούν κρυπτοστοιχεία που εκδίδονται εκτός της Ένωσης ή επενδύουν σε αυτά και επεξήγηση της διαθεσιμότητας των σχετικών δεδομένων·
- θ) χαρτογράφηση της γεωγραφικής τοποθεσίας και του επιπέδου των διαδικασιών γνώσης του πελάτη και δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη των μη αδειοδοτημένων ανταλλακτριών που παρέχουν υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων σε κατοίκους της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού των ανταλλακτριών χωρίς σαφή έδρα και του αριθμού των ανταλλακτριών που εδρεύουν σε δικαιοδοσίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου για τους σκοπούς των ενωσιακών κανόνων όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ή στον κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, με ταξινόμηση ανάλογα με το επίπεδο συμμόρφωσης με κατάλληλες διαδικασίες γνώσης του πελάτη·

- ι) το ποσοστό των συναλλαγών με κρυπτοστοιχεία που πραγματοποιούνται μέσω παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή μη αδειοδοτημένου παρόχου υπηρεσιών ή μεταξύ ομοτίμων, και τον όγκο των συναλλαγών τους·
- ια) τον αριθμό και την αξία των περιστατικών απάτης, εξαπάτησης, πειρατείας, χρήσης κρυπτοστοιχείων για πληρωμές σε σχέση με επιθέσεις λυτρισμικού, κυβερνοεπίθεσης, και κλοπής ή απώλειας κρυπτοστοιχείων που αναφέρθηκαν στην Ένωση, τις μορφές δόλιας συμπεριφοράς, τον αριθμό καταγγελιών που παραλήφθηκαν από παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, τον αριθμό καταγγελιών που παραλήφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές και τη θεματολογία των καταγγελιών που παραλήφθηκαν·
- ιβ) τον αριθμό των καταγγελιών που έλαβαν οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, οι εκδότες και οι αρμόδιες αρχές σε σχέση με ψευδείς και παραπλανητικές πληροφορίες που περιέχονται σε λευκά βιβλία κρυπτοστοιχείων ή σε διαφημιστικές ανακοινώσεις, μεταξύ άλλων μέσα από πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης·
- ιγ) πιθανές προσεγγίσεις και επιλογές, με βάση βέλτιστες πρακτικές και εκθέσεις από σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, για τον περιορισμό του κινδύνου καταστρατήγησης του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων από παράγοντες τρίτων χωρών στην Ένωση χωρίς άδεια.

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στην ESMA τις απαραίτητες πληροφορίες για τη σύνταξη της έκθεσης. Για τους σκοπούς της έκθεσης, η ESMA μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από υπηρεσίες επιβολής του νόμου.

Άρθρο 142

Έκθεση σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά τα κρυπτοστοιχεία

1. Έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, και κατόπιν διαβούλευσης με την EBA και την ESMA, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά τα κρυπτοστοιχεία, ιδίως σε ζητήματα που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, συνοδευόμενη, εφόσον κριθεί σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.
2. Η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
 - α) αξιολόγηση της ανάπτυξης της αποκεντρωμένης χρηματοοικονομικής σε αγορές κρυπτοστοιχείων και της κατάλληλης ρυθμιστικής αντιμετώπισης των αποκεντρωμένων συστημάτων κρυπτοστοιχείων χωρίς εκδότη ή πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης της αναγκαιότητας και της σκοπιμότητας της ρύθμισης της αποκεντρωμένης χρηματοοικονομικής·
 - β) αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της σκοπιμότητας της ρύθμισης της δανειοδοσίας και της δανειοληψίας κρυπτοστοιχείων·
 - γ) αξιολόγηση της αντιμετώπισης των υπηρεσιών που συνδέονται με τη μεταβίβαση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, σε περίπτωση που δεν εξετάζεται στο πλαίσιο της επανεξέτασης της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366·
 - δ) αξιολόγηση της ανάπτυξης των αγορών μοναδικών και μη αντικαταστατών κρυπτοστοιχείων και της κατάλληλης ρυθμιστικής αντιμετώπισης των εν λόγω κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης της αναγκαιότητας και της σκοπιμότητας ρύθμισης των προσφερόντων μοναδικά και μη αντικαταστατά κρυπτοστοιχεία, καθώς και των παρόχων υπηρεσιών που σχετίζονται με τα εν λόγω κρυπτοστοιχεία.

Άρθρο 143

Μεταβατικά μέτρα

1. Τα άρθρα 4 έως 15 δεν εφαρμόζονται σε δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων που έληξαν πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2024.
2. Κατά παρέκκλιση από τον τίτλο II, ισχύουν μόνο οι ακόλουθες απαιτήσεις όσον αφορά τα κρυπτοστοιχεία εκτός μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2024:
 - α) τα άρθρα 7 και 9 εφαρμόζονται στις διαφημιστικές ανακοινώσεις που δημοσιεύονται μετά τις 30 Δεκεμβρίου 2024·
 - β) οι φορείς λειτουργίας πλατφορμών διαπραγμάτευσης διασφαλίζουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027 ότι ένα λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, στις περιπτώσεις που απαιτείται από τον παρόντα κανονισμό, καταρτίζεται, κοινοποιείται και δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 6, 8 και 9 και επικαιροποιείται σύμφωνα με το άρθρο 12.
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρείχαν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2024, μπορούν να συνεχίσουν κατά τον ίδιο τρόπο έως την 1η Ιουλίου 2026 ή έως ότου λάβουν άδεια ή όχι δυνάμει του άρθρου 63, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες προηγείται.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν το μεταβατικό καθεστώς για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο ή να μειώσουν τη διάρκειά της, εάν θεωρήσουν ότι οι το εθνικό τους ρυθμιστικό πλαίσιο που ίσχυε πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2024 ήταν λιγότερο αυστηρό από τον παρόντα κανονισμό.

Έως τις 30 Ιουνίου 2024, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή και την ESMA εάν έκαναν χρήση της επιλογής που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο και κοινοποιούν τη διάρκεια του μεταβατικού καθεστώτος.

4. Οι εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εκτός πιστωτικών ιδρυμάτων που εξέδωσαν μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία πριν από τις 30 Ιουνίου 2024, μπορούν να συνεχίσουν κατά τον ίδιο τρόπο έως ότου τους χορηγηθεί άδεια ή όχι δυνάμει του άρθρου 21, υπό την προϋπόθεση ότι υπέβαλαν αίτηση για τη χορήγηση άδειας πριν από τις 30 Ιουλίου 2024.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εξέδωσαν μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία πριν από τις 30 Ιουνίου 2024, μπορούν να συνεχίσουν κατά τον ίδιο τρόπο έως ότου εγκριθεί ή όχι το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων δυνάμει του άρθρου 17, υπό την προϋπόθεση ότι ενημέρωσαν την αρμόδια αρχή τους δυνάμει της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου πριν από τις 30 Ιουλίου 2024.

6. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 62 και 63, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν απλουστευμένη διαδικασία για τις αιτήσεις χορήγησης άδειας που υποβάλλονται μεταξύ της 30ής Δεκεμβρίου 2024 και της 1ης Ιουλίου 2026 από οντότητες που, στις 30 Δεκεμβρίου 2024, είχαν λάβει άδεια παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Πριν χορηγήσουν άδεια σύμφωνα με αυτές τις απλουστευμένες διαδικασίες, οι αρμόδιες αρχές βεβαιώνονται ότι τηρούνται τα κεφάλαια 2 και 3 του τίτλου V.

7. Η ΕΒΑ ασκεί τις εποπτικές αρμοδιότητές της σύμφωνα με το άρθρο 117 από την ημερομηνία εφαρμογής των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 43 παράγραφος 11.

Άρθρο 144

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010

Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Αρχή ενεργεί στο πλαίσιο των εξουσιών που της ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό και στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2002/87/ΕΚ, της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (*), της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (**), της οδηγίας 2013/36/ΕΕ (***), της οδηγίας 2014/49/ΕΕ (****), της οδηγίας 2014/92/ΕΕ (*****), της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 (*****), του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 (*****), και, στον βαθμό που οι πράξεις αυτές εφαρμόζονται σε οικονομικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα και στις αρμόδιες αρχές που τα εποπτεύουν, στο πλαίσιο των σχετικών μερών της οδηγίας 2002/65/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων όλων των οδηγιών, κανονισμών και αποφάσεων που βασίζονται σε αυτές τις πράξεις, και κάθε άλλης νομικά δεσμευτικής πράξης της Ένωσης με την οποία ανατίθενται καθήκοντα στην Αρχή. Η Αρχή ενεργεί επίσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου (*****).

(*) Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

(***) Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

(****) Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 149).

(*****) Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).

(*****) Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

(*****) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 40).

(*****) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).».

Άρθρο 145

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010

Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Αρχή ενεργεί στο πλαίσιο των εξουσιών που της ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό και στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής των οδηγιών 97/9/ΕΚ, 98/26/ΕΚ, 2001/34/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/109/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ, της οδηγίας 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***), του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (****) και, στον βαθμό που οι πράξεις αυτές εφαρμόζονται σε εταιρείες που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες ή σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων που διαθέτουν στο κοινό μέσω της αγοράς μερίδια ή μετοχές τους, σε εκδότες κρυπτοστοιχείων, προσφέροντες κρυπτοστοιχεία, επιδιώκοντας την εισαγωγή κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση ή παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και στις αρμόδιες αρχές που ασκούν την εποπτεία επ' αυτών, στο πλαίσιο των σχετικών μερών των οδηγιών 2002/87/ΕΚ και 2002/65/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων όλων των οδηγιών, των κανονισμών και των αποφάσεων που βασίζονται σε αυτές τις πράξεις, και κάθε άλλης νομικά δεσμευτικής πράξης της Ένωσης με την οποία ανατίθενται καθήκοντα στην Αρχή.

(*) Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1).

(**) Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

(***) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 2003/71/ΕΚ (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 12).

(****) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 40).».

Άρθρο 146

Τροποποίηση της οδηγίας 2013/36/ΕΕ

Στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, το σημείο 15 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«15. Έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένων μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 7) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

16. Έκδοση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 6) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

17. Υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 16) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 40).».

Άρθρο 147

Τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937

Στο μέρος I.B του παραρτήματος της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«xxii) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 40).».

Άρθρο 148

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των τροποποιήσεων των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 30 Δεκεμβρίου 2024, τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με τα άρθρα 146 και 147.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή, την ΕΒΑ και την ΕΣΜΑ το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από το άρθρο 116.

Άρθρο 149

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από τις 30 Δεκεμβρίου 2024.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οι τίτλοι III και IV εφαρμόζονται από τις 30 Ιουνίου 2024.
4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, το άρθρο 2 παράγραφος 5, το άρθρο 3 παράγραφος 2, το άρθρο 6 παράγραφοι 11 και 12, το άρθρο 14 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 17 παράγραφος 8, το άρθρο 18 παράγραφοι 6 και 7, το άρθρο 19 παράγραφοι 10 και 11, το άρθρο 21 παράγραφος 3, το άρθρο 22 παράγραφοι 6 και 7, το άρθρο 31 παράγραφος 5, το άρθρο 32 παράγραφος 5, το άρθρο 34 παράγραφος 13, το άρθρο 35 παράγραφος 6, το άρθρο 36 παράγραφος 4, το άρθρο 38 παράγραφος 5, το άρθρο 42 παράγραφος 4, το άρθρο 43 παράγραφος 11, το άρθρο 45 παράγραφοι 7 και 8, το άρθρο 46 παράγραφος 6, το άρθρο 47 παράγραφος 5, το άρθρο 51 παράγραφοι 10 και 15, το άρθρο 60 παράγραφοι 13 και 14, το άρθρο 61 παράγραφος 3, το άρθρο 62 παράγραφοι 5 και 6, το άρθρο 63 παράγραφος 11, το άρθρο 66 παράγραφος 6, το άρθρο 68 παράγραφος 10, το άρθρο 71 παράγραφος 5, το άρθρο 72 παράγραφος 5, το άρθρο 76 παράγραφος 16, το άρθρο 81 παράγραφος 15, το άρθρο 82 παράγραφος 2, το άρθρο 84 παράγραφος 4, το άρθρο 88 παράγραφος 4, το άρθρο 92 παράγραφοι 2 και 3, το άρθρο 95 παράγραφοι 10 και 11, το άρθρο 96 παράγραφος 3, το άρθρο 97 παράγραφος 1, το άρθρο 103 παράγραφος 8, το άρθρο 104 παράγραφος 8, το άρθρο 105 παράγραφος 7, το άρθρο 107 παράγραφοι 3 και 4, το άρθρο 109 παράγραφος 8, το άρθρο 119 παράγραφος 8, το άρθρο 134 παράγραφος 10, το άρθρο 137 παράγραφος 3 και το άρθρο 139 εφαρμόζονται από τις 29 Ιουνίου 2023.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 31 Μαΐου 2023.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. KULLGREN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΛΕΥΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΚΤΟΣ ΜΑΡΚΩΝ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Η ΜΑΡΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ**

Μέρος Α: Πληροφορίες σχετικά με τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση

1. Επωνυμία·
2. Νομική μορφή·
3. Καταχωρισμένη διεύθυνση και έδρα της κεντρικής διοίκησης, εάν δεν ταυτίζονται·
4. Ημερομηνία καταχώρισης·
5. Αναγνωριστικός κωδικός νομικής οντότητας ή άλλος αναγνωριστικός κωδικός που απαιτείται δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου·
6. Αριθμός τηλεφώνου επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, και χρονική περίοδος, σε ημέρες, εντός της οποίας ο επενδυτής που επικοινωνεί με τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση μέσω του εν λόγω αριθμού τηλεφώνου ή της εν λόγω διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θα λάβει απάντηση·
7. Κατά περίπτωση, επωνυμία της μητρικής εταιρείας·
8. Ταυτότητα, επαγγελματικές διευθύνσεις και αρμοδιότητες των προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού οργάνου του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
9. Επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση και, κατά περίπτωση, της μητρικής εταιρείας του·
10. Οικονομική κατάσταση του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση κατά την προηγούμενη τριετία ή, αν ο προσφέρων ή ο επιδιώκων την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη δημιουργία της επιχείρησής του, οικονομική κατάσταση από την ημερομηνία καταχώρισής του.

Η οικονομική κατάσταση αξιολογείται με βάση μια εύλογη επισκόπηση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση και της θέσης του για κάθε έτος και ενδιάμεση περίοδο επί των οποίων απαιτούνται ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των αιτιών τυχόν ουσιωδών μεταβολών.

Η επισκόπηση αποτελεί ισόρροπη και συνολική ανάλυση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση καθώς και της θέσης του, που συνάδει με το μέγεθος και τη συνθετότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Μέρος Β: Πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη, εάν πρόκειται για διαφορετικό πρόσωπο από τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση

1. Επωνυμία·
2. Νομική μορφή·
3. Καταχωρισμένη διεύθυνση και έδρα της κεντρικής διοίκησης, εάν δεν ταυτίζονται·
4. Ημερομηνία καταχώρισης·
5. Αναγνωριστικός κωδικός νομικής οντότητας ή άλλος αναγνωριστικός κωδικός που απαιτείται δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου·
6. Κατά περίπτωση, επωνυμία της μητρικής εταιρείας·
7. Ταυτότητα, επαγγελματικές διευθύνσεις και αρμοδιότητες των προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού οργάνου του εκδότη·
8. Επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του εκδότη και, κατά περίπτωση, της μητρικής εταιρείας του.

Μέρος Γ: Πληροφορίες σχετικά με τον διαχειριστή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης, σε περίπτωση που αυτός καταρτίζει το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων

1. Επωνυμία·
2. Νομική μορφή·
3. Καταχωρισμένη διεύθυνση και έδρα της κεντρικής διοίκησης, εάν δεν ταυτίζονται·
4. Ημερομηνία καταχώρισης·
5. Αναγνωριστικός κωδικός νομικής οντότητας ή άλλος αναγνωριστικός κωδικός που απαιτείται δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου·
6. Κατά περίπτωση, επωνυμία της μητρικής εταιρείας·
7. Λόγος για τον οποίο ο εν λόγω διαχειριστής κατάρτισε το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων·
8. Ταυτότητα, επαγγελματικές διευθύνσεις και αρμοδιότητες των προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού οργάνου του διαχειριστή·
9. Επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του διαχειριστή και, κατά περίπτωση, της μητρικής εταιρείας του.

Μέρος Δ: Πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο κρυπτοστοιχείων

1. Όνομα του σχεδίου κρυπτοστοιχείων και των κρυπτοστοιχείων, αν διαφέρει από το όνομα/την επωνυμία του προσφέροντος ή του επιδιώκοντος την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, και συντομογραφία ή κωδικός (ticker handle)·
2. Σύντομη περιγραφή του σχεδίου κρυπτοστοιχείων·
3. Στοιχεία όλων των φυσικών ή νομικών προσώπων (συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών διευθύνσεων ή της έδρας της επιχείρησης) που συμμετέχουν στην υλοποίηση του σχεδίου κρυπτοστοιχείων, όπως σύμβουλοι, ομάδα ανάπτυξης και πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·
4. Σε περίπτωση που το σχέδιο κρυπτοστοιχείων αφορά συναλλακτικές μάρκες, τα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή υπηρεσιών που πρόκειται να αναπτυχθούν·
5. Πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο κρυπτοστοιχείων, ιδίως όσον αφορά παρελθόντα και μελλοντικά ορόσημα του σχεδίου και, ανάλογα με την περίπτωση, τους πόρους που έχουν ήδη διατεθεί για το σχέδιο·
6. Κατά περίπτωση, προγραμματισμένη χρήση τυχόν χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων που συλλέγονται.

Μέρος Ε: Πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση

1. Αναφορά σχετικά με το εάν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων αφορά δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση·
2. Λόγοι της δημόσιας προσφοράς ή της επιδίωξης εισαγωγής προς διαπραγμάτευση·
3. Κατά περίπτωση, το ποσό που προτίθεται να συγκεντρώσει η δημόσια προσφορά σε χρηματικά ποσά ή σε οποιοδήποτε άλλο κρυπτοστοιχείο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, τυχόν ελάχιστων και μέγιστων στόχων εγγραφών που έχουν τεθεί για τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων, και αν γίνονται δεκτές υπερεγγραφές καθώς και πώς κατανομούνται αυτές·
4. Η τιμή έκδοσης του κρυπτοστοιχείου που τίθεται σε δημόσια προσφορά (εκφρασμένη σε επίσημο νόμισμα ή άλλο κρυπτοστοιχείο), τυχόν ισχύουσα αμοιβή εγγραφής ή η μέθοδος βάσει της οποίας θα προσδιοριστεί η τιμή προσφοράς·
5. Κατά περίπτωση, ο συνολικός αριθμός κρυπτοστοιχείων που πρόκειται να τεθούν σε δημόσια προσφορά ή να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση·
6. Αναφορά των δυνητικών κατόχων στους οποίους απευθύνεται η δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή η εισαγωγή των εν λόγω κρυπτοστοιχείων προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένου τυχόν περιορισμού όσον αφορά το είδος των κατόχων των εν λόγω κρυπτοστοιχείων·

7. Ειδική αναφορά ότι στους αγοραστές που συμμετέχουν στη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων θα μπορεί να επιστρέφεται το τίμημα αν ο ελάχιστος στόχος για τις εγγραφές δεν καλυφθεί κατά το πέρας της δημόσιας προσφοράς ή σε περίπτωση που ασκηθεί το δικαίωμα υπαναχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 13 ή η προσφορά ακυρωθεί, μαζί με αναλυτική περιγραφή του μηχανισμού επιστροφής του τιμήματος, συμπεριλαμβανομένου του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος εντός του οποίου θα ολοκληρωθούν οι εν λόγω επιστροφές·
8. Πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες φάσεις της δημόσιας προσφοράς κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη μειωμένη τιμή αγοράς για τους αγοραστές κρυπτοστοιχείων πρώιμου σταδίου (πωλήσεις πριν από τη διάθεση στο κοινό)· σε περίπτωση μειωμένων τιμών αγοράς για ορισμένους αγοραστές, επεξήγηση του λόγου για τον οποίο οι τιμές αγοράς μπορεί να διαφέρουν, και περιγραφή του αντικτύπου στους άλλους επενδυτές·
9. Για χρονικά περιορισμένες προσφορές, η περίοδος εγγραφής κατά την οποία η δημόσια προσφορά είναι ανοιχτή·
10. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση χρηματικών ποσών ή άλλων κρυπτοστοιχείων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10, κατά τη διάρκεια της χρονικά περιορισμένης δημόσιας προσφοράς ή κατά τη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης·
11. Μέθοδοι πληρωμής για την αγορά των προσφερόμενων κρυπτοστοιχείων και μέθοδοι μεταβίβασης της αξίας στους αγοραστές όταν αυτοί δικαιούνται επιστροφή·
12. Στην περίπτωση δημόσιων προσφορών, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης όπως αναφέρεται στο άρθρο 13·
13. Πληροφορίες για τον τρόπο και το χρονοδιάγραμμα μεταβίβασης των αγορασθέντων κρυπτοστοιχείων στους κατόχους·
14. Πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές απαιτήσεις που υποχρεούται να πληροί ο αγοραστής ώστε να κατέχει τα κρυπτοστοιχεία·
15. Κατά περίπτωση, την επωνυμία του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που είναι υπεύθυνος για την τοποθέτηση των κρυπτοστοιχείων και μορφή της εν λόγω τοποθέτησης (με ή χωρίς δέσμευση ανάληψης)·
16. Κατά περίπτωση, την επωνυμία της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην οποία επιδιώκεται η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, και πληροφορίες όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους οι επενδυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση στις εν λόγω πλατφόρμες διαπραγμάτευσης και το κόστος της εν λόγω πρόσβασης·
17. Έξοδα που σχετίζονται με τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων·
18. Δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων, των προσώπων που συμμετέχουν στη δημόσια προσφορά ή στην εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, οι οποίες προκύπτουν σε σχέση με την προσφορά ή την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
19. Η εφαρμοστέα νομοθεσία που διέπει τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Μέρος ΣΤ: Πληροφορίες σχετικά με τα κρυπτοστοιχεία

1. Είδος των κρυπτοστοιχείων που θα τεθούν σε δημόσια προσφορά ή για τα οποία επιδιώκεται εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
2. Περιγραφή των χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που είναι αναγκαία για την καταχώριση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του εν λόγω άρθρου, και της λειτουργίας των κρυπτοστοιχείων που τίθενται σε προσφορά ή εισάγονται προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το πότε έχει προγραμματιστεί η εφαρμογή των λειτουργιών.

Μέρος Ζ: Πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τα κρυπτοστοιχεία

1. Περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων, εάν υπάρχουν, του αγοραστή, και της διαδικασίας και των προϋποθέσεων άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων·
2. Περιγραφή των όρων υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις·

3. Κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων από τον εκδότη και τον αριθμό των κρυπτοστοιχείων που διατηρεί ο ίδιος ο εκδότης·
4. Σε περίπτωση που η δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή η εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση αφορά συναλλακτικές μάρκες, πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα και την ποσότητα των αγαθών ή υπηρεσιών στα οποία παρέχουν πρόσβαση οι μάρκες·
5. Σε περίπτωση που οι δημόσιες προσφορές κρυπτοστοιχείων ή η εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση αφορά συναλλακτικές μάρκες, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο εξαργύρωσης των συναλλακτικών μαρκών για την απόκτηση των αγαθών ή των υπηρεσιών που αφορούν οι εν λόγω μάρκες·
6. Σε περίπτωση που δεν επιδιώκεται εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο και το σημείο αγοράς ή πώλησης των κρυπτοστοιχείων μετά τη δημόσια προσφορά·
7. Περιορισμοί στη δυνατότητα μεταβίβασης των κρυπτοστοιχείων που τίθενται σε προσφορά ή εισάγονται προς διαπραγμάτευση·
8. Σε περίπτωση που τα κρυπτοστοιχεία διαθέτουν πρωτόκολλα για την αύξηση ή τη μείωση της προσφοράς τους ανάλογα με τις διακυμάνσεις της ζήτησης, περιγραφή της λειτουργίας των εν λόγω πρωτοκόλλων·
9. Κατά περίπτωση, περιγραφή των συστημάτων προστασίας που προστατεύουν την αξία των κρυπτοστοιχείων, και περιγραφή των συστημάτων αποζημίωσης·
10. Η εφαρμοστέα νομοθεσία που διέπει τα κρυπτοστοιχεία, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Μέρος Η: Πληροφορίες σχετικά με την υποκείμενη τεχνολογία

1. Πληροφορίες σχετικά με τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, των πρωτοκόλλων και των τεχνικών προτύπων·
2. Ο μηχανισμός συναίνεσης, κατά περίπτωση·
3. Μηχανισμοί δημιουργίας κινήτρων για την ασφάλιση των συναλλαγών και τυχόν ισχύοντα τέλη·
4. Σε περίπτωση που τα κρυπτοστοιχεία εκδίδονται, μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται με χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού που διαχειρίζεται ο εκδότης, ο προσφέρων ή τρίτος που ενεργεί για λογαριασμό τους, αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας της εν λόγω τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού·
5. Πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα του ελέγχου της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, εάν πραγματοποιήθηκε τέτοιος έλεγχος.

Μέρος Θ: Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους

1. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη δημόσια προσφορά κρυπτοστοιχείων ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση·
2. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τον εκδότη, εάν πρόκειται για διαφορετικό πρόσωπο από τον προσφέροντα ή τον επιδιώκοντα την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
3. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τα κρυπτοστοιχεία·
4. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με την εκτέλεση του σχεδίου·
5. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία καθώς και των μέτρων μετριασμού τους, εάν υπάρχουν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΛΕΥΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΡΚΑ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

Μέρος Α: Πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Επωνυμία·
2. Νομική μορφή·
3. Καταχωρισμένη διεύθυνση και έδρα της κεντρικής διοίκησης, εάν δεν ταυτίζονται·
4. Ημερομηνία καταχώρισης·
5. Αναγνωριστικός κωδικός νομικής οντότητας ή άλλος αναγνωριστικός κωδικός που απαιτείται δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου·
6. Κατά περίπτωση, ταυτότητα μητρικής εταιρείας·
7. Ταυτότητα, επαγγελματικές διευθύνσεις και αρμοδιότητες των προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού οργάνου του εκδότη·
8. Επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του εκδότη και, κατά περίπτωση, της μητρικής εταιρείας του·
9. Οικονομική κατάσταση του εκδότη κατά την προηγούμενη τριετία ή, αν ο εκδότης δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη δημιουργία της επιχείρησής του, οικονομική κατάσταση από την ημερομηνία καταχώρισής του.

Η οικονομική κατάσταση αξιολογείται με βάση μια εύλογη επισκόπηση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εκδότη και της θέσης του για κάθε έτος και ενδιάμεση περίοδο επί των οποίων απαιτούνται ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των αιτιών τυχόν ουσιωδών μεταβολών.

Η επισκόπηση αποτελεί ισόρροπη και συνολική ανάλυση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εκδότη και της θέσης του, που συνάδει με το μέγεθος και τη συνθετότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας·

10. Λεπτομερής περιγραφή των ρυθμίσεων διακυβέρνησης του εκδότη·
11. Με εξαίρεση τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που απαλλάσσονται από την υποχρέωση αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 17, στοιχεία σχετικά με την άδεια εκδότη μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και ονομασία της αρμόδιας αρχής που χορήγησε την εν λόγω άδεια.

Για τα πιστωτικά ιδρύματα, ονομασία της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής.

12. Αν ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εκδίδει και άλλα κρυπτοστοιχεία, ή έχει δραστηριότητες που σχετίζονται με άλλα κρυπτοστοιχεία, αυτό πρέπει να δηλωθεί σαφώς· ο εκδότης θα πρέπει επίσης να δηλώνει αν υπάρχει σύνδεση μεταξύ του εκδότη και της οντότητας που διατηρεί σε λειτουργία την τεχνολογία καταναμεμένου καθολικού που χρησιμοποιείται για την έκδοση του κρυπτοστοιχείου, μεταξύ άλλων εάν τα πρωτόκολλα τυγχάνουν διαχείρισης ή ελέγχονται από πρόσωπο που συνδέεται στενά με τους συμμετέχοντες στο σχέδιο.

Μέρος Β: Πληροφορίες σχετικά με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Ονομασία και συντομογραφία ή κωδικός (ticker handle) της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
2. Περιγραφή των χαρακτηριστικών της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που είναι αναγκαία για την καταχώριση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του εν λόγω άρθρου·
3. Στοιχεία όλων των φυσικών ή νομικών προσώπων (συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών διευθύνσεων ή της έδρας της επιχείρησης) που συμμετέχουν στη λειτουργική υλοποίηση της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, όπως σύμβουλοι, ομάδα ανάπτυξης και πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων·

4. Περιγραφή του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και της λογοδοσίας τυχόν τρίτων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η)·
5. Πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια για τις μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένης περιγραφής των παρελθόντων και μελλοντικών ορόσημων και, κατά περίπτωση, των πόρων που έχουν ήδη διατεθεί.

Μέρος Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση

1. Αναφορά σχετικά με το εάν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων αφορά δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση·
2. Κατά περίπτωση, το ποσό που προτιθεται να συγκεντρώσει η δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε χρηματικά ποσά ή σε οποιοδήποτε άλλο κρυπτοστοιχείο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, τυχόν ελάχιστων και μέγιστων στόχων εγγραφών που έχουν τεθεί για τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και αν γίνονται δεκτές υπερεγγραφές καθώς και πώς κατανέμονται αυτές·
3. Κατά περίπτωση, ο συνολικός αριθμός μονάδων της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που πρόκειται να τεθούν σε προσφορά ή να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση·
4. Αναφορά των δυνητικών κατόχων στους οποίους απευθύνεται η δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή η εισαγωγή της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένου τυχόν περιορισμού όσον αφορά το είδος των κατόχων της εν λόγω μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
5. Ειδική αναφορά ότι στους αγοραστές που συμμετέχουν στη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία θα μπορεί να επιστρέφεται το τίμημα αν ο ελάχιστος στόχος για τις εγγραφές δεν καλυφθεί κατά το πέρας της δημόσιας προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος εντός του οποίου θα ολοκληρωθούν οι εν λόγω επιστροφές· οι συνέπειες της υπέρβασης του μέγιστου στόχου για τις εγγραφές θα πρέπει να αναφέρονται ρητά·
6. Πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες φάσεις της δημόσιας προσφοράς της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη μειωμένη τιμή αγοράς για τους αγοραστές της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία πρώιμου σταδίου (πωλήσεις πριν από τη διάθεση στο κοινό) και, σε περίπτωση μειωμένων τιμών αγοράς για ορισμένους αγοραστές, επεξήγηση του λόγου για τον οποίο οι τιμές αγοράς μπορεί να διαφέρουν, και περιγραφή του αντικτύπου στους άλλους επενδυτές·
7. Για χρονικά περιορισμένες προσφορές, η περίοδος εγγραφής κατά την οποία η δημόσια προσφορά είναι ανοιχτή·
8. Μέθοδοι πληρωμής για την αγορά και την εξαργύρωση της προσφερόμενης μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
9. Πληροφορίες για τη μέθοδο και το χρονοδιάγραμμα μεταβίβασης της αγορασθείσας μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στους κατόχους·
10. Πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές απαιτήσεις που υποχρεούται να πληροί ο αγοραστής ώστε να κατέχει τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
11. Κατά περίπτωση, την επωνυμία του παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που είναι υπεύθυνος για την τοποθέτηση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και μορφή της εν λόγω τοποθέτησης (με ή χωρίς δέσμευση ανάληψης)·
12. Κατά περίπτωση, επωνυμία της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στην οποία επιδιώκεται η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, και πληροφορίες όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους οι επενδυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση στις εν λόγω πλατφόρμες διαπραγμάτευσης και το κόστος της εν λόγω πρόσβασης·
13. Έξοδα που σχετίζονται με τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
14. Δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων, των προσώπων που συμμετέχουν στη δημόσια προσφορά ή στην εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, οι οποίες προκύπτουν σε σχέση με την προσφορά ή την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση·
15. Η εφαρμοστέα νομοθεσία που διέπει τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Μέρος Δ: Πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία

1. Περιγραφή των χαρακτηριστικών και της λειτουργίας της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που τίθενται σε προσφορά ή εισάγονται προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το πότε έχει προγραμματιστεί η εφαρμογή των λειτουργιών·
2. Περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων, εάν υπάρχουν, του αγοραστή, και της διαδικασίας και των προϋποθέσεων άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων·
3. Περιγραφή των όρων υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις·
4. Κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές δημόσιες προσφορές της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία από τον εκδότη και τον αριθμό των μονάδων της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που διατηρεί ο ίδιος ο εκδότης·
5. Σε περίπτωση που δεν επιδιώκεται εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο και το σημείο αγοράς ή πώλησης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μετά τη δημόσια προσφορά·
6. Τυχόν περιορισμοί στη δυνατότητα μεταβίβασης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που τίθενται σε προσφορά ή εισάγονται προς διαπραγμάτευση·
7. Σε περίπτωση που η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διαθέτει πρωτόκολλα για την αύξηση ή τη μείωση της προσφοράς της ανάλογα με τις διακυμάνσεις της ζήτησης, περιγραφή της λειτουργίας των εν λόγω πρωτοκόλλων·
8. Κατά περίπτωση, περιγραφή των συστημάτων προστασίας που προστατεύουν την αξία των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και περιγραφή των συστημάτων αποζημίωσης·
9. Πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την εκτελεστότητα των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των μόνιμων δικαιωμάτων εξαργύρωσης και τυχόν απαιτήσεων που ενδέχεται να έχουν οι κάτοχοι και κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2, έναντι του εκδότη, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίζονται τα εν λόγω δικαιώματα στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας, πληροφοριών σχετικά με το εάν απονέμονται διαφορετικά δικαιώματα σε διαφορετικούς κατόχους και σχετικά με τους λόγους αυτής της διαφορετικής μεταχείρισης οι οποίοι δεν εισάγουν διακρίσεις·
10. Λεπτομερής περιγραφή της απαίτησης που αντιπροσωπεύει η μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για τους κατόχους, η οποία περιλαμβάνει:
 - α) περιγραφή κάθε περιουσιακού στοιχείου αναφοράς και τις καθορισμένες αναλογίες καθενός από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία·
 - β) τη σχέση μεταξύ της αξίας των περιουσιακών στοιχείων αναφοράς και του ποσού της απαίτησης και του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων· και
 - γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο αναλαμβάνεται δικαιο και διαφανής αποτίμηση των στοιχείων της απαίτησης, με προσδιορισμό, όπου απαιτείται, των ανεξάρτητων μερών·
11. Κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις ρυθμίσεις που εφαρμόζει ο εκδότης για να διασφαλίσει τη ρευστότητα της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της επωνυμίας των οντοτήτων που είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της εν λόγω ρευστότητας·
12. Στοιχεία επικοινωνίας για την υποβολή καταγγελιών και περιγραφή των διαδικασιών διαχείρισης καταγγελιών και τυχόν μηχανισμού επίλυσης διαφορών ή διαδικασίας προσφυγής που εφαρμόζει ο εκδότης της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
13. Περιγραφή των δικαιωμάτων των κατόχων στις περιπτώσεις που ο εκδότης δεν δύναται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, μεταξύ άλλων σε περίπτωση αφερεγγυότητας·
14. Περιγραφή των δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης·
15. Περιγραφή των δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου εξαργύρωσης·
16. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πώς εξαργυρώνεται η μάρκα με εγγύηση περιουσιακών στοιχείων, μεταξύ άλλων το αν ο κάτοχος θα μπορεί να επιλέξει τη μορφή εξαργύρωσης, τη μορφή μεταβίβασης ή το επίσημο νόμισμα της εξαργύρωσης·
17. Το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Μέρος Ε: Πληροφορίες σχετικά με την υποκείμενη τεχνολογία

1. Πληροφορίες σχετικά με την τεχνολογία που χρησιμοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, καθώς και των πρωτοκόλλων και των τεχνικών προτύπων που χρησιμοποιούνται, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατοχή, η αποθήκευση και η μεταβίβαση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
2. Ο μηχανισμός συναίνεσης, κατά περίπτωση·
3. Μηχανισμοί δημιουργίας κινήτρων για την ασφάλιση των συναλλαγών και τυχόν ισχύοντα τέλη·
4. Σε περίπτωση που οι μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εκδίδονται, μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται με χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού που διαχειρίζεται ο εκδότης ή τρίτος που ενεργεί για λογαριασμό του εκδότη, αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας της εν λόγω τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού·
5. Πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα του ελέγχου της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, εάν πραγματοποιήθηκε τέτοιος έλεγχος.

Μέρος ΣΤ: Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους

1. Κίνδυνοι που συνδέονται με το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων, στις περιπτώσεις που ο εκδότης δεν δύναται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του·
2. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τον εκδότη της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
3. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη δημόσια προσφορά της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση·
4. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ιδίως όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την αναφορά·
5. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη λειτουργική υλοποίηση του σχεδίου της μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
6. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία καθώς και των μέτρων μετριασμού τους, εάν υπάρχουν.

Μέρος Ζ: Πληροφορίες σχετικά με το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων

1. Αναλυτική περιγραφή του μηχανισμού που αποσκοπεί στην ευθυγράμμιση της αξίας του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων με την απαίτηση που συνδέεται με τη μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των νομικών και τεχνικών πτυχών·
2. Αναλυτική περιγραφή του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων και της σύνδεσής του·
3. Περιγραφή των μηχανισμών έκδοσης και εξαργύρωσης των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία·
4. Πληροφορίες σχετικά με το εάν μέρος των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού επενδύεται και, κατά περίπτωση, περιγραφή της επενδυτικής πολιτικής για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού·
5. Περιγραφή των ρυθμίσεων φύλαξης των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού τους, και την επωνυμία των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχουν φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων που διορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΛΕΥΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΜΑΡΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Μέρος Α: Πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος

1. Επωνυμία·
2. Νομική μορφή·
3. Καταχωρισμένη διεύθυνση και έδρα της κεντρικής διοίκησης, εάν δεν ταυτίζονται·
4. Ημερομηνία καταχώρισης·
5. Αναγνωριστικός κωδικός νομικής οντότητας ή άλλος αναγνωριστικός κωδικός που απαιτείται δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου·
6. Αριθμός τηλεφώνου επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του εκδότη, και χρονική περίοδος, σε ημέρες, εντός της οποίας ο επενδυτής που επικοινωνεί με τον εκδότη μέσω του εν λόγω αριθμού τηλεφώνου ή της εν λόγω διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θα λάβει απάντηση·
7. Κατά περίπτωση, ταυτότητα μητρικής εταιρείας·
8. Ταυτότητα, επαγγελματική διεύθυνση και αρμοδιότητες των προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού οργάνου του εκδότη·
9. Επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του εκδότη και, κατά περίπτωση, της μητρικής εταιρείας του·
10. Δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων·
11. Αν ο εκδότης της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος εκδίδει και άλλα κρυπτοστοιχεία, ή έχει και άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με κρυπτοστοιχεία, αυτό πρέπει να δηλωθεί σαφώς· ο εκδότης θα πρέπει επίσης να δηλώνει αν υπάρχει σύνδεση μεταξύ του εκδότη και της οντότητας που διατηρεί σε λειτουργία την τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού που χρησιμοποιείται για την έκδοση του κρυπτοστοιχείου, μεταξύ άλλων εάν τα πρωτόκολλα τυγχάνουν διαχείρισης ή ελέγχονται από πρόσωπο που συνδέεται στενά με τους συμμετέχοντες στο σχέδιο·
12. Οικονομική κατάσταση του εκδότη κατά την προηγούμενη τριετία ή, αν ο εκδότης δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη δημιουργία της επιχείρησής του, ιστορικό της οικονομικής κατάστασης του εκδότη από την ημερομηνία καταχώρισής του.

Η οικονομική κατάσταση αξιολογείται με βάση μια εύλογη επισκόπηση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εκδότη και της θέσης του για κάθε έτος και ενδιάμεση περίοδο επί των οποίων απαιτούνται ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των αιτιών τυχόν ουσιωδών μεταβολών.

Η επισκόπηση αποτελεί ισόρροπη και συνολική ανάλυση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εκδότη και της θέσης του, που συνάδει με το μέγεθος και τη συνθετότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας·
13. Με εξαίρεση τους εκδότες μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος που απαλλάσσονται από την υποχρέωση αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφοι 4 και 5, στοιχεία σχετικά με την άδεια εκδότη μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και ονομασία της αρμόδιας αρχής που χορήγησε την άδεια.

Μέρος Β: Πληροφορίες σχετικά με τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος

1. Όνομα και συντομογραφία·
2. Περιγραφή των χαρακτηριστικών της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που είναι αναγκαία για την καταχώριση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 109, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του εν λόγω άρθρου·
3. Στοιχεία όλων των φυσικών ή νομικών προσώπων (συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών διευθύνσεων και/ή της έδρας της επιχείρησης) που συμμετέχουν στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη, όπως σύμβουλοι, ομάδα ανάπτυξης και πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

Μέρος Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια προσφορά της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση

1. Αναφορά σχετικά με το εάν το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων αφορά δημόσια προσφορά της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος ή την εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση·
2. Κατά περίπτωση, ο συνολικός αριθμός μονάδων της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που πρόκειται να τεθούν σε δημόσια προσφορά ή να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση·
3. Κατά περίπτωση, επωνυμία των πλατφορμών διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων στις οποίες επιδιώκεται η εισαγωγή της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος προς διαπραγμάτευση·
4. Η εφαρμοστέα νομοθεσία που διέπει τη δημόσια προσφορά μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Μέρος Δ: Πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τις μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος

1. Αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, εάν υπάρχουν, του κατόχου της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εξαργύρωσης στην ονομαστική αξία, καθώς και της διαδικασίας και των προϋποθέσεων άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων·
2. Περιγραφή των όρων υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις·
3. Περιγραφή των δικαιωμάτων των κατόχων στις περιπτώσεις που ο εκδότης δεν δύναται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, μεταξύ άλλων σε περίπτωση αφερεγγυότητας·
4. Περιγραφή των δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης·
5. Περιγραφή των δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου εξαργύρωσης·
6. Στοιχεία επικοινωνίας για την υποβολή καταγγελιών και περιγραφή των διαδικασιών διαχείρισης καταγγελιών και τυχόν μηχανισμού επίλυσης διαφορών ή διαδικασίας προσφυγής που εφαρμόζει ο εκδότης της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
7. Κατά περίπτωση, περιγραφή των συστημάτων προστασίας που προστατεύουν την αξία του κρυπτοστοιχείου, και περιγραφή των συστημάτων αποζημίωσης·
8. Το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο.

Μέρος Ε: Πληροφορίες σχετικά με την υποκείμενη τεχνολογία

1. Πληροφορίες σχετικά με την τεχνολογία που χρησιμοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, καθώς και των πρωτοκόλλων και των τεχνικών προτύπων που χρησιμοποιούνται, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατοχή, η αποθήκευση και η μεταβίβαση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος·
2. Πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές απαιτήσεις που πρέπει να πληροί ο αγοραστής ώστε να αποκτήσει τον έλεγχο της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
3. Ο μηχανισμός συναίνεσης, κατά περίπτωση·
4. Μηχανισμοί δημιουργίας κινήτρων για την ασφάλιση των συναλλαγών και τυχόν ισχύοντα τέλη·
5. Σε περίπτωση που η μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος εκδίδεται, μεταβιβάζεται και αποθηκεύεται με χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού που διαχειρίζεται ο εκδότης ή τρίτος που ενεργεί για λογαριασμό του εκδότη, αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας της εν λόγω τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού·
6. Πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα του ελέγχου της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, εάν πραγματοποιήθηκε τέτοιος έλεγχος.

Μέρος ΣΤ: Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους

1. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τον εκδότη της μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος·
2. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται τη μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος·
3. Περιγραφή των κινδύνων που σχετίζονται με τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία καθώς και των μέτρων μετριασμού τους, εάν υπάρχουν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων	Είδος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων	Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Κατηγορία 1	Πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με άδεια για τις ακόλουθες υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων: <ul style="list-style-type: none">— εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών·— τοποθέτηση κρυπτοστοιχείων·— παροχή υπηρεσιών μεταβίβασης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών·— λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικά με κρυπτοστοιχεία για λογαριασμό πελατών·— παροχή συμβουλών σχετικά με κρυπτοστοιχεία· και/ή— παροχή διαχείρισης χαρτοφυλακίου σχετικά με κρυπτοστοιχεία.	50 000 EUR
Κατηγορία 2	Πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με άδεια για οποιεσδήποτε υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων βάσει της κατηγορίας 1 και: <ul style="list-style-type: none">— παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών·— ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι χρηματικών ποσών· και/ή— ανταλλαγή κρυπτοστοιχείων έναντι άλλων κρυπτοστοιχείων.	125 000 EUR
Κατηγορία 3	Πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων με άδεια για οποιεσδήποτε υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων βάσει της κατηγορίας 2 και: <ul style="list-style-type: none">— λειτουργία πλατφόρμας διαπραγμάτευσης κρυπτοστοιχείων.	150 000 EUR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΙΙΙ ΚΑΙ VI ΓΙΑ ΕΚΔΟΤΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΜΑΡΚΩΝ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 22 παράγραφος 1 εφόσον δεν υποβάλλει, σε τριμηνιαία βάση στην EBA, για κάθε σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία με αξία έκδοσης άνω των 100 000 000 EUR, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ) της εν λόγω παραγράφου.
2. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 23 παράγραφος 1 εφόσον δεν διακόπτει την έκδοση σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μόλις φτάσει στα όρια που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο ή καθώς δεν υποβάλλει σχέδιο στην EBA εντός 40 εργάσιμων ημερών από την επίτευξη των εν λόγω ορίων, προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο εκτιμώμενος τριμηνιαίος μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία των συναλλαγών ανά ημέρα διατηρούνται κάτω από τα εν λόγω όρια.
3. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 23 παράγραφος 4 εφόσον δεν συμμορφώνεται με τις τροποποιήσεις του σχεδίου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του εν λόγω άρθρου, όπως απαιτείται από την EBA.
4. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 25 εφόσον δεν ενημερώνει την EBA σχετικά με τυχόν μεταβολή του επιχειρηματικού μοντέλου του που ενδέχεται να έχει σημαντική επίδραση στην απόφαση αγοράς οποιουδήποτε κατόχου ή δυνητικού κατόχου σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ή εφόσον δεν περιγράφει την εν λόγω μεταβολή σε λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων.
5. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 25 εφόσον δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση λήψης μέτρου που ζήτησε η EBA σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 4.
6. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 27 παράγραφος 1 εφόσον δεν ενεργεί με εντιμότητα, δικαιοσύνη και επαγγελματισμό.
7. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 27 παράγραφος 1 εφόσον δεν επικοινωνεί με τους κατόχους και δυνητικούς κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία με ακριβή, σαφή και μη παραπλανητικό τρόπο.
8. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 27 παράγραφος 2 εφόσον δεν ενεργεί προς το βέλτιστο συμφέρον των κατόχων της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή εφόσον επιφυλάσσει προνομιακή αντιμετώπιση σε συγκεκριμένους κατόχους χωρίς αυτό να δημοσιοποιείται στο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων του εκδότη ή, κατά περίπτωση, στις διαφημιστικές ανακοινώσεις.
9. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 28 εφόσον δεν δημοσιεύει στον ιστότοπό του το εγκεκριμένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων όπως αναφέρεται στο άρθρο 25.
10. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 28 εφόσον δεν καθιστά δημοσίως προσβάσιμο το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων έως την ημερομηνία έναρξης της δημόσιας προσφοράς της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή της εισαγωγής της εν λόγω μάρκας προς διαπραγμάτευση.
11. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 28 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι το λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων και, κατά περίπτωση, το τροποποιημένο λευκό βιβλίο κρυπτοστοιχείων, παραμένει διαθέσιμο στον ιστότοπό του καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία η σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία βρίσκεται στην κατοχή του κοινού.
12. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 29 παράγραφοι 1 και 2 εφόσον δημοσιεύει διαφημιστικές ανακοινώσεις που σχετίζονται με δημόσια προσφορά σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή με εισαγωγή της προς διαπραγμάτευση, η οποία δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως δ) και στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου.
13. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 29 παράγραφος 3 εφόσον δεν δημοσιεύει διαφημιστικές ανακοινώσεις και τυχόν τροποποιήσεις τους στον ιστότοπό του.
14. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 29 παράγραφος 5 εφόσον δεν κοινοποιεί διαφημιστικές ανακοινώσεις στην EBA κατόπιν αιτήματος.

15. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 29 παράγραφος 6 εφόσον διαδίδει διαφημιστικές ανακοινώσεις πριν από τη δημοσίευση του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων.
16. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 30 παράγραφος 1 εφόσον δεν δημοσιοποιεί με σαφή, ακριβή και διαφανή τρόπο, σε ανοικτό στο κοινό και εύκολα προσβάσιμο σημείο του ιστοτόπου του, το ποσό της κυκλοφορούσας σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, καθώς και την αξία και τη σύνθεση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36, ή όταν δεν επικαιροποιεί τις απαιτούμενες πληροφορίες σε τουλάχιστον μηνιαία βάση.
17. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 30 παράγραφος 2 εφόσον δεν δημοσιοποιεί σε ανοικτό στο κοινό και εύκολα προσβάσιμο σημείο του ιστοτόπου του, το συντομότερο δυνατόν, σύντομη, σαφή, ακριβή και διαφανή σύνοψη της έκθεσης λογιστικού ελέγχου, καθώς και την πλήρη και χωρίς περικοπές έκθεση λογιστικού ελέγχου, που αφορά το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36.
18. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 30 παράγραφος 3 εφόσον δεν δημοσιοποιεί σε ανοικτό στο κοινό και εύκολα προσβάσιμο σημείο του ιστοτόπου του με σαφή, ακριβή και διαφανή τρόπο το συντομότερο δυνατόν κάθε συμβάν το οποίο έχει ή είναι πιθανό να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην αξία της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 36.
19. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 31 παράγραφος 1 εφόσον δεν θεσπίζει και δεν διατηρεί αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες για την άμεση, δίκαιη και συνεπή διαχείριση των καταγγελιών που λαμβάνει από κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων ενώσεων καταναλωτών που εκπροσωπούν κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, και δεν δημοσιοποιεί περιγραφές των εν λόγω διαδικασιών, ή, όταν η σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία διανέμεται, εν μέρει ή εξολοκλήρου, από τρίτες οντότητες, δεν θεσπίζει διαδικασίες και για τη διευκόλυνση της διαχείρισης των καταγγελιών μεταξύ κατόχων και τρίτων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η).
20. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 31 παράγραφος 2 εφόσον δεν παρέχει στους κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τη δυνατότητα να υποβάλλουν καταγγελίες χωρίς χρέωση.
21. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 31 παράγραφος 3 εφόσον δεν καταρτίζει και δεν καθιστά διαθέσιμο στους κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία υπόδειγμα για την υποβολή καταγγελιών και δεν τηρεί αρχείο όλων των καταγγελιών που δέχεται και τυχόν μέτρων που λαμβάνει ως απάντηση στις εν λόγω καταγγελίες.
22. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 31 παράγραφος 4 εφόσον δεν ερευνά όλες τις καταγγελίες έγκαιρα και με δίκαιο τρόπο ή δεν ενημερώνει σχετικά με το αποτέλεσμα των εν λόγω ερευνών τους κατόχους της σημαντικής μάρκας του με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
23. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 32 παράγραφος 1 εφόσον δεν εφαρμόζει και δεν διατηρεί αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ του ίδιου και των μετόχων ή των μελών του, του ίδιου και κάθε μετόχου ή μέλους, με άμεση ή έμμεση σχέση, που κατέχει ειδική συμμετοχή σε αυτόν, του ίδιου και των διευθυντικών στελεχών του, του ίδιου και των υπαλλήλων του, του ίδιου και των κατόχων της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ή του ίδιου και κάθε τρίτου που ασκεί μία από τις λειτουργίες που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η).
24. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 32 παράγραφος 2 εφόσον δεν λαμβάνει όλα τα δέοντα μέτρα για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν από τη διαχείριση και την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 36.
25. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 32 παράγραφοι 3 και 4 εφόσον δεν γνωστοποιεί, σε εμφανές σημείο στον ιστοτόπο του, στους κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τη γενική φύση και τις πηγές σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό των εν λόγω κινδύνων, ή δεν είναι επαρκώς ακριβής στη γνωστοποίηση, ούτως ώστε οι δυνητικοί κάτοχοι της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να είναι σε θέση να λάβουν απόφαση εν επιγνώσει για την αγορά της εν λόγω μάρκας.

26. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 33 εφόσον δεν κοινοποιεί αμέσως στην ΕΒΑ τυχόν αλλαγές στο διοικητικό του όργανο ή δεν παρέχει στην ΕΒΑ όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με το άρθρο 34 παράγραφος 2.
27. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 1 εφόσον δεν διαθέτει άρτιο πλαίσιο διακυβέρνησης που περιλαμβάνει σαφή οργανωτική δομή με ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης, αποτελεσματικές διαδικασίες εντοπισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί, καθώς και επαρκείς διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων ορθών διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών.
28. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 2 εφόσον διαθέτει στο διοικητικό του όργανο μέλη που δεν έχουν επαρκώς καλή φήμη ή δεν διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και πείρα, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, για την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή δεν αποδεικνύουν ότι είναι σε θέση να αφιερώσουν ικανό χρόνο για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.
29. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 3 εφόσον δεν εξασφαλίζει ότι το διοικητικό του όργανο αξιολογεί ή ανά τακτά διαστήματα επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις των κεφαλαίων 2, 3, 5 και 6 του τίτλου III, ή δεν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρκειών στο πλαίσιο αυτό.
30. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 4 εφόσον διαθέτει μετόχους ή μέλη, με άμεση ή έμμεση σχέση, με ειδικές συμμετοχές τα οποία δεν έχουν επαρκώς καλή φήμη.
31. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 5 εφόσον δεν θεωρίζει πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες είναι επαρκώς αποτελεσματικές ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, και ειδικότερα δεν θεωρίζει, διατηρεί και εφαρμόζει τις πολιτικές και διαδικασίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ια) της εν λόγω παραγράφου.
32. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 5 εφόσον δεν συνομολογεί συμβατικές ρυθμίσεις με τρίτες οντότητες, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο η) της εν λόγω παραγράφου, οι οποίες προσδιορίζουν τους ρόλους, τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τόσο του εκδότη όσο και της οικείας τρίτης οντότητας, ή δεν προβλέπει σαφή επιλογή εφαρμοστέου δικαίου.
33. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 6 εφόσον δεν χρησιμοποιεί κατάλληλα και αναλογικά συστήματα, πόρους ή διαδικασίες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης και κανονικής εκτέλεσης των υπηρεσιών και των δραστηριοτήτων του, και δεν διατηρεί όλα τα οικεία συστήματα και τα πρωτόκολλα ασφαλούς πρόσβασης σε συμμόρφωση με τα κατάλληλα ενωσιακά πρότυπα, εκτός εάν έχει δρομολογήσει σχέδιο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 47.
34. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 7 εφόσον δεν υποβάλλει σχέδιο για τη διακοπή της παροχής υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στην ΕΒΑ προς έγκριση της λόγω διακοπής.
35. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 8 εφόσον δεν εντοπίζει πηγές λειτουργικών κινδύνων και δεν ελαχιστοποιεί τους εν λόγω κινδύνους με την ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων, ελέγχων και διαδικασιών.
36. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 9 εφόσον δεν θεωρίζει πολιτική επιχειρησιακής συνέχειας και σχέδια για τη διασφάλιση, σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας των οικείων συστημάτων και διαδικασιών ΤΠΕ, της διατήρησης των σημαντικών δεδομένων και λειτουργιών και της συνέχισης των δραστηριοτήτων του, ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν, της έγκαιρης αποκατάστασης των εν λόγω δεδομένων και λειτουργιών και της έγκαιρης επανέναρξης των δραστηριοτήτων του.
37. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 10 εφόσον δεν διαθέτει μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών ρυθμίσεων ελέγχου και διασφάλισης για τη διαχείριση των συστημάτων ΤΠΕ, όπως απαιτείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554.
38. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 11 εφόσον δεν διαθέτει συστήματα και διαδικασίες που είναι επαρκή για την εγγύηση της διαθεσιμότητας, της γνησιότητας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, όπως απαιτείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

39. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 34 παράγραφος 12 εφόσον δεν εξασφαλίζει την υποβολή του σε τακτικό λογιστικό έλεγχο από ανεξάρτητους ελεγκτές.
40. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 1 εφόσον δεν διαθέτει, ανά πάσα στιγμή, ίδια κεφάλαια ίσα τουλάχιστον με το ανώτερο από τα ποσά που ορίζονται στο στοιχείο α) ή γ) της εν λόγω παραγράφου, ή στο άρθρο 45 παράγραφος 5.
41. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαιά του δεν αποτελούνται από τα στοιχεία και μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 που αναφέρονται στα άρθρα 26 έως 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 μετά τις ολικές αφαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 36 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς την εφαρμογή των εξαιρέσεων λόγω ορίου που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφος 4 και το άρθρο 48 του εν λόγω κανονισμού.
42. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 3 εφόσον δεν συμμορφώνεται με την απαίτηση της EBA να κατέχει υψηλότερο ποσό ιδίων κεφαλαίων, μετά την αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με τα στοιχεία α) έως ζ) της εν λόγω παραγράφου.
43. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 5 εφόσον δεν διενεργεί τακτικά προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που λαμβάνουν υπόψη σοβαρά αλλά εύλογα σενάρια χρηματοπιστωτικών ακραίων καταστάσεων, όπως απότομες διακυμάνσεις των επιτοκίων, και μη χρηματοπιστωτικών ακραίων καταστάσεων, όπως ο λειτουργικός κίνδυνος.
44. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 5 εφόσον δεν συμμορφώνεται με την απαίτηση της EBA να κατέχει υψηλότερο ποσό ιδίων κεφαλαίων βάσει του αποτελέσματος της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.
45. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 1 εφόσον δεν δημιουργεί και δεν διατηρεί ανά πάσα στιγμή αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.
46. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 1 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η σύνθεση και η διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων γίνονται κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται οι κίνδυνοι σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν εγγύηση της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
47. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 1 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η σύνθεση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων γίνεται κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίζονται οι κίνδυνοι ρευστότητας σε σχέση με τα μόνιμα δικαιώματα εξαργύρωσης των κατόχων.
48. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 3 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων είναι λειτουργικά διαχωρισμένο από την περιουσία του εκδότη, καθώς και από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων άλλων μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
49. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 6 σε περίπτωση που το διοικητικό όργανό του δεν διασφαλίζει την αποτελεσματική και συνεπή διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων.
50. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 6 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η έκδοση και η εξαργύρωση της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία συνοδεύονται πάντα από αντίστοιχη αύξηση ή μείωση στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.
51. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 7 εφόσον δεν καθορίζει τη συνολική αξία του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων βάσει αγοραίων τιμών, και δεν διασφαλίζει ότι η συνολική αξία του είναι πάντα τουλάχιστον ίση με τη συνολική αξία των απαιτήσεων έναντι του εκδότη εκ μέρους των κατόχων της κυκλοφορούσας σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
52. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 8 εφόσον δεν διαθέτει σαφή και λεπτομερή πολιτική που περιγράφει τον μηχανισμό σταθεροποίησης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο στοιχείο α) έως ζ) της εν λόγω παραγράφου.
53. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 9 εφόσον δεν αναθέτει τη διενέργεια ανεξάρτητου λογιστικού ελέγχου του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων κάθε έξι μήνες, από την ημερομηνία που έλαβε την άδειά του ή από την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17.
54. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 10 εφόσον δεν κοινοποιεί στην EBA το αποτέλεσμα του ελέγχου σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο ή δεν δημοσιεύει το αποτέλεσμα του ελέγχου εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης στην EBA.

55. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 1 εφόσον δεν θεσπίζει, διατηρεί και εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες και συμβατικές ρυθμίσεις φύλαξης που διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) της εν λόγω παραγράφου.
56. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 2 εφόσον εκδίδει δύο ή περισσότερες σημαντικές μάρκες με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, χωρίς να εφαρμόζει πολιτική φύλαξης για κάθε ομάδα αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων.
57. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 3 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού φυλάσσονται από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, από πιστωτικό ίδρυμα ή από επιχείρηση επενδύσεων έως το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες μετά την ημερομηνία έκδοσης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
58. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 4 εφόσον δεν επιδεικνύει τη δέουσα ικανότητα, μέριμνα και επιμέλεια κατά την επιλογή, τον ορισμό και την επανεξέταση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων που ορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, ή δεν διασφαλίζει ότι ο θεματοφύλακας είναι νομικό πρόσωπο άλλο από τον εκδότη.
59. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 4 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων που ορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρογνώση και φήμη στην αγορά ώστε να ενεργούν ως θεματοφύλακες των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.
60. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 4 εφόσον δεν διασφαλίζει στις συμβατικές ρυθμίσεις με τους θεματοφύλακες ότι τα φυλασσόμενα αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία προστατεύονται έναντι απαιτήσεων των πιστωτών των θεματοφυλάκων.
61. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 5 εφόσον δεν καθορίζει στις πολιτικές και διαδικασίες φύλαξης τα κριτήρια επιλογής για τον ορισμό των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφυλάκων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, ή δεν καθορίζει τη διαδικασία για την επανεξέταση του εν λόγω ορισμού.
62. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 5 εφόσον δεν επανεξετάζει τον ορισμό των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφυλάκων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σε τακτική βάση, δεν αξιολογεί τα ανοίγματά του στους εν λόγω θεματοφύλακες ή δεν παρακολουθεί τη χρηματοοικονομική κατάσταση των εν λόγω θεματοφυλάκων σε διαρκή βάση.
63. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 6 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού διενεργείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ) της εν λόγω παραγράφου.
64. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 7 εφόσον δεν εξασφαλίζει ότι ο ορισμός παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικού ιδρύματος ή επιχείρησης επενδύσεων ως θεματοφύλακα των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού αποδεικνύεται βάσει συμβατικής ρύθμισης, ή δεν ρυθμίζει, μέσω τέτοιας συμβατικής ρύθμισης, τη ροή των πληροφοριών που είναι απαραίτητες ώστε ο εκδότης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, το πιστωτικό ίδρυμα και η επιχείρηση επενδύσεων να είναι σε θέση να εκτελούν τις λειτουργίες τους ως θεματοφύλακες.
65. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 38 παράγραφος 1 εφόσον επενδύει το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε προϊόντα τα οποία δεν είναι άκρως ρευστοποιήσιμα χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης, ή σε περίπτωση που οι εν λόγω επενδύσεις δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν ταχέως με ελάχιστες δυσμενείς επιπτώσεις στις τιμές.
66. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 38 παράγραφος 3 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία επενδύεται το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων κρατούνται υπό φύλαξη σύμφωνα με το άρθρο 37.
67. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 38 παράγραφος 4 εφόσον δεν αναλαμβάνει το σύνολο των κερδών και των ζημιών και τυχόν κινδύνων αντισυμβαλλόμενου ή λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από την επένδυση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων.

68. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 39 παράγραφος 1 εφόσον δεν θεσπίζει, διατηρεί και εφαρμόζει σαφείς και διεξοδικές πολιτικές και διαδικασίες όσον αφορά τα μόνιμα δικαιώματα εξαργύρωσης των κατόχων της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
69. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 39 παράγραφοι 1 και 2 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία έχουν μόνιμα δικαιώματα εξαργύρωσης σύμφωνα με τις εν λόγω παραγράφους, και δεν θεσπίζει πολιτική σχετικά με τα εν λόγω μόνιμα δικαιώματα εξαργύρωσης που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 39 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε).
70. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 39 παράγραφος 3 εφόσον επιβάλλει τέλη σε περίπτωση εξαργύρωσης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
71. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 40 εφόσον χορηγεί τόκους σε σχέση με τη σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
72. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 1 εφόσον δεν υιοθετεί, εφαρμόζει και διατηρεί πολιτική αποδοχών η οποία προωθεί την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων για τους εκδότες σημαντικών μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και η οποία δεν δημιουργεί κίνητρα χαλάρωσης των προτύπων κινδύνου.
73. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 2 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η οικεία σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία μπορεί να φυλαχθεί από διάφορους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων οι οποίοι διαθέτουν άδεια για παροχή φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, με βάση όρους δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους.
74. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 3 εφόσον δεν αξιολογεί ή δεν παρακολουθεί τις ανάγκες ρευστότητας ώστε να μπορεί να ικανοποιεί αιτήματα εξαργύρωσης της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία από κατόχους της.
75. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 3 εφόσον δεν θεσπίζει, διατηρεί ή εφαρμόζει πολιτική και διαδικασίες διαχείρισης ρευστότητας ή δεν διασφαλίζει, με την εν λόγω πολιτική και διαδικασίες, ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού διαθέτουν ανθεκτικό προφίλ ρευστότητας που παρέχει στον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία τη δυνατότητα να συνεχίσει να λειτουργεί κανονικά, ακόμη και στο πλαίσιο ακραίων σεναρίων ρευστότητας.
76. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 4 εφόσον δεν διενεργεί, σε τακτική βάση, προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων ρευστότητας ή δεν ενισχύει τις απαιτήσεις ρευστότητας, όταν αυτό ζητηθεί από την ΕΒΑ με βάση το αποτέλεσμα των εν λόγω προσομοιώσεων.
77. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 1 εφόσον δεν εκπονεί και διατηρεί σχέδιο ανάκαμψης που να προβλέπει μέτρα προς λήψη από τον εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε περιπτώσεις που ο εκδότης δεν συμμορφώνεται με τις εν λόγω απαιτήσεις, μεταξύ άλλων τη διατήρηση των υπηρεσιών του που σχετίζονται με τη σημαντική μάρκα με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία, την έγκαιρη αποκατάσταση των δραστηριοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εκδότη σε περίπτωση συμβάντων που ενέχουν σοβαρό κίνδυνο διακοπής των δραστηριοτήτων.
78. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 1 εφόσον δεν εκπονεί και διατηρεί σχέδιο ανάκαμψης που να περιλαμβάνει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και διαδικασίες που εξασφαλίζουν την έγκαιρη εφαρμογή των δράσεων ανάκαμψης καθώς και ευρύ φάσμα επιλογών ανάκαμψης, όπως αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου.
79. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 2 εφόσον δεν κοινοποιεί το σχέδιο ανάκαμψης στην ΕΒΑ και, κατά περίπτωση, στις οικείες αρχές εξυγίανσης και προληπτικής εποπτείας, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας σύμφωνα με το άρθρο 21 ή από την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων δυνάμει του άρθρου 17.
80. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 2 εφόσον δεν επανεξετάζει ή δεν επικαιροποιεί το σχέδιο ανάκαμψης τακτικά.
81. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 1 εφόσον δεν καταρτίζει και διατηρεί επιχειρησιακό σχέδιο για τη στήριξη της συντεταγμένης εξαργύρωσης κάθε σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.

82. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 2 εφόσον δεν διαθέτει σχέδιο εξαργύρωσης που να αποδεικνύει την ικανότητα του εκδότη της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία να προβεί στην εξαργύρωση της εκδιδόμενης σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία σε κυκλοφορία χωρίς να προκληθεί αδικαιολόγητη οικονομική ζημία στους κατόχους της ή στη σταθερότητα των αγορών των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.
83. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 2 εφόσον δεν διαθέτει σχέδιο εξαργύρωσης που να περιλαμβάνει συμβατικές ρυθμίσεις, διαδικασίες ή συστήματα, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού προσωρινού διαχειριστή, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση όλων των κατόχων της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία και να εξασφαλίζεται ότι τα έσοδα από την πώληση των εναπομεινάντων περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού καταβάλλονται εγκαίρως στους κατόχους της σημαντικής μάρκας με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία.
84. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 2 εφόσον δεν διαθέτει σχέδιο εξαργύρωσης που να διασφαλίζει τη συνέχεια τυχόν κρίσιμων δραστηριοτήτων που είναι αναγκαίες για τη συντεταγμένη εξαργύρωση και τις οποίες επιτελεί ο εκδότης ή τυχόν τρίτες οντότητες.
85. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 3 εφόσον δεν κοινοποιεί το σχέδιο εξαργύρωσης στην EBA εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας σύμφωνα με το άρθρο 21 ή από την ημερομηνία έγκρισης του λευκού βιβλίου κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 17.
86. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 3 εφόσον δεν επανεξετάζει ή δεν επικαιροποιεί το σχέδιο εξαργύρωσης τακτικά.
87. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 88 παράγραφος 1, εκτός εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 88 παράγραφος 2, εφόσον δεν ενημερώνει το κοινό το συντομότερο δυνατόν σχετικά με τις προνομακές πληροφορίες, όπως αναφέρονται στο άρθρο 87, οι οποίες αφορούν άμεσα τον εν λόγω εκδότη, κατά τρόπο που επιτρέπει την ταχεία πρόσβαση και την πλήρη, ορθή και έγκαιρη αξιολόγηση των πληροφοριών από το κοινό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΙΤΛΟ IV ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ III ΓΙΑ ΕΚΔΟΤΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΜΑΡΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

1. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 22 παράγραφος 1 εφόσον δεν υποβάλλει για κάθε σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένη σε νόμισμα εκτός επίσημου νομίσματος κράτους μέλους με αξία έκδοσης άνω των 100 000 000 EUR, σε τριμηνιαία βάση στην EBA, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ) της εν λόγω παραγράφου.
2. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 23 παράγραφος 1 εφόσον δεν διακόπτει την έκδοση σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος εκφρασμένες σε νόμισμα εκτός επίσημου νομίσματος κράτους μέλους μόλις φτάσει στα όρια που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο ή καθώς δεν υποβάλλει σχέδιο στην EBA εντός 40 εργάσιμων ημερών από την επίτευξη των εν λόγω ορίων, προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο εκτιμώμενος τριμηνιαίος μέσος αριθμός και η μέση συνολική αξία των συναλλαγών ανά ημέρα διατηρούνται κάτω από τα εν λόγω όρια.
3. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 23 παράγραφος 4 εφόσον δεν συμμορφώνεται με τις τροποποιήσεις του σχεδίου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του εν λόγω άρθρου, όπως απαιτείται από την EBA.
4. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαιά του δεν αποτελούνται από τα στοιχεία και μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 που αναφέρονται στα άρθρα 26 έως 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 μετά τις ολικές αφαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 36 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς την εφαρμογή των εξαιρέσεων λόγω ορίου που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφος 4 και το άρθρο 48 του εν λόγω κανονισμού.
5. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 3 εφόσον δεν συμμορφώνεται με την απαίτηση της EBA να κατέχει υψηλότερο ποσό ιδίων κεφαλαίων, μετά την αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με τα στοιχεία α) έως ζ) της εν λόγω παραγράφου.
6. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 5 εφόσον δεν διενεργεί τακτικά προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που λαμβάνουν υπόψη σοβαρά αλλά εύλογα σενάρια χρηματοπιστωτικών ακραίων καταστάσεων, όπως απότομες διακυμάνσεις των επιτοκίων, και μη χρηματοπιστωτικών ακραίων καταστάσεων, όπως ο λειτουργικός κίνδυνος.
7. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 35 παράγραφος 5 εφόσον δεν συμμορφώνεται με την απαίτηση της EBA να κατέχει υψηλότερο ποσό ιδίων κεφαλαίων βάσει του αποτελέσματος της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.
8. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 1 εφόσον δεν δημιουργεί και δεν διατηρεί ανά πάσα στιγμή αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.
9. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 1 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η σύνθεση και η διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων γίνονται κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται οι κίνδυνοι σε σχέση με το επίσημο νόμισμα που αποτελούν εγγύηση της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.
10. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 1 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η σύνθεση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων γίνεται κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίζονται οι κίνδυνοι ρευστότητας σε σχέση με τα μόνιμα δικαιώματα εξαργύρωσης των κατόχων.
11. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 3 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων είναι λειτουργικά διαχωρισμένο από την περιουσία του εκδότη, καθώς και από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων άλλων μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος.
12. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 6 σε περίπτωση που το διοικητικό όργανό του δεν διασφαλίζει την αποτελεσματική και συνεπή διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων.
13. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 6 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η έκδοση και η εξαργύρωση της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος συνοδεύονται πάντα από αντίστοιχη αύξηση ή μείωση στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

14. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 7 εφόσον δεν καθορίζει τη συνολική αξία του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων βάσει αγοραίων τιμών και εφόσον δεν διατηρεί τη συνολική του αξία πάντα τουλάχιστον ίση με τη συνολική αξία των απαιτήσεων έναντι του εκδότη εκ μέρους των κατόχων της κυκλοφορούσας σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.
15. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 8 εφόσον δεν διαθέτει σαφή και λεπτομερή πολιτική που περιγράφει τον μηχανισμό σταθεροποίησης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος που πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα στοιχεία α) έως ζ) της εν λόγω παραγράφου.
16. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 9 εφόσον δεν αναθέτει τη διενέργεια ανεξάρτητου λογιστικού ελέγχου του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων κάθε έξι μήνες, από την ημερομηνία της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.
17. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 36 παράγραφος 10 εφόσον δεν κοινοποιεί στην EBA το αποτέλεσμα του ελέγχου σύμφωνα την εν λόγω παράγραφο ή δεν δημοσιεύει το αποτέλεσμα του ελέγχου εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης στην EBA.
18. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 1 εφόσον δεν θεσπίζει, διατηρεί και εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες και συμβατικές ρυθμίσεις φύλαξης που διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) της εν λόγω παραγράφου.
19. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 2 εφόσον εκδίδει δύο ή περισσότερες σημαντικές μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος, χωρίς να εφαρμόζει πολιτική φύλαξης για κάθε ομάδα αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων.
20. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 3 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού φυλάσσονται από πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που παρέχει φύλαξη και διαχείριση κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων έως το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες μετά την ημερομηνία έκδοσης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.
21. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 4 εφόσον δεν επιδεικνύει τη δέουσα ικανότητα, μέριμνα και επιμέλεια κατά την επιλογή, τον ορισμό και την επανεξέταση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων που ορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, ή δεν διασφαλίζει ότι ο θεματοφύλακας είναι νομικό πρόσωπο άλλο από τον εκδότη.
22. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 4 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων που ορίζονται ως θεματοφύλακες των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρογνώση και φήμη στην αγορά ώστε να ενεργούν ως θεματοφύλακες των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.
23. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 4 εφόσον δεν διασφαλίζει στις συμβατικές ρυθμίσεις με τους θεματοφύλακες ότι τα φυλασσόμενα αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία προστατεύονται έναντι απαιτήσεων των πιστωτών των θεματοφυλάκων.
24. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 5 εφόσον δεν καθορίζει στις πολιτικές και διαδικασίες φύλαξης τα κριτήρια επιλογής για τον ορισμό των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφυλάκων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού ή δεν καθορίζει τη διαδικασία για την επανεξέταση του εν λόγω ορισμού.
25. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 5 εφόσον δεν επανεξετάζει τον ορισμό των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των επιχειρήσεων επενδύσεων ως θεματοφυλάκων των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού σε τακτική βάση, δεν αξιολογεί τα ανοίγματά του στους εν λόγω θεματοφύλακες, ή δεν παρακολουθεί τη χρηματοοικονομική κατάσταση των εν λόγω θεματοφυλάκων σε διαρκή βάση.
26. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 6 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού διενεργείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ) της εν λόγω παραγράφου.
27. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 37 παράγραφος 7 εφόσον δεν εξασφαλίζει ότι ο ορισμός παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, πιστωτικού ιδρύματος ή επιχείρησης επενδύσεων ως θεματοφύλακα των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού αποδεικνύεται βάσει συμβατικής ρύθμισης, ή δεν ρυθμίζει, μέσω τέτοιας συμβατικής ρύθμισης, τη ροή των πληροφοριών που είναι απαραίτητες ώστε ο εκδότης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και ο πάροχος υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, το πιστωτικό ίδρυμα και η επιχείρηση επενδύσεων να είναι σε θέση να εκτελούν τις λειτουργίες τους ως θεματοφύλακες.

28. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 38 παράγραφος 1 εφόσον επενδύει το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε προϊόντα τα οποία δεν είναι άκρως ρευστοποιήσιμα χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν ελάχιστο κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο συγκέντρωσης, ή σε περίπτωση που οι εν λόγω επενδύσεις δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν ταχέως με ελάχιστες δυσμενείς επιπτώσεις στις τιμές.
29. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 38 παράγραφος 3 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία επενδύεται το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων κρατούνται υπό φύλαξη σύμφωνα με το άρθρο 37.
30. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 38 παράγραφος 4 εφόσον δεν αναλαμβάνει το σύνολο των κερδών και των ζημιών και τυχόν κινδύνων αντισυμβαλλόμενου ή λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από την επένδυση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων.
31. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 1 εφόσον δεν υιοθετεί, εφαρμόζει και διατηρεί πολιτική αποδοχών η οποία προωθεί την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων για τους εκδότες σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος και η οποία δεν δημιουργεί κίνητρα χαλάρωσης των προτύπων κινδύνου.
32. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 2 εφόσον δεν διασφαλίζει ότι η οικεία σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος μπορεί να φυλαχθεί από διαφόρους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων οι οποίοι διαθέτουν άδεια παροχής φύλαξης και διαχείρισης κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό πελατών, με βάση όρους δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους.
33. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 3 εφόσον δεν αξιολογεί ή δεν παρακολουθεί τις ανάγκες ρευστότητας ώστε να μπορεί να ικανοποιεί αιτήματα εξαργύρωσης της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος από κατόχους της.
34. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 3 εφόσον δεν θεωρεί, διατηρεί ή εφαρμόζει πολιτική και διαδικασίες διαχείρισης ρευστότητας ή δεν διασφαλίζει, με την εν λόγω πολιτική και διαδικασίες, ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποθεματικού διαθέτουν ανθεκτικό προφίλ ρευστότητας που παρέχει στον εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος τη δυνατότητα να συνεχίσει να λειτουργεί κανονικά, ακόμη και στο πλαίσιο ακραίων σεναρίων ρευστότητας.
35. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 4 εφόσον δεν διενεργεί, σε τακτική βάση, προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων ρευστότητας ή δεν ενισχύει τις απαιτήσεις ρευστότητας όταν αυτό ζητηθεί από την ΕΒΑ με βάση το αποτέλεσμα των εν λόγω προσομοιώσεων.
36. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 45 παράγραφος 5 εφόσον δεν συμμορφώνεται, ανά πάσα στιγμή, με την απαίτηση περί ιδίων κεφαλαίων.
37. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 1 εφόσον δεν εκπονεί και διατηρεί σχέδιο ανάκαμψης που να προβλέπει μέτρα προς λήψη από τον εκδότη σημαντικών μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε περιπτώσεις που ο εκδότης δεν συμμορφώνεται με τις εν λόγω απαιτήσεις, μεταξύ άλλων τη διατήρηση των υπηρεσιών του που σχετίζονται με τη σημαντική μάρκα ηλεκτρονικού χρήματος, την έγκαιρη αποκατάσταση των δραστηριοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εκδότη σε περίπτωση συμβάντων που ενέχουν σοβαρό κίνδυνο διακοπής των δραστηριοτήτων.
38. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 1 εφόσον δεν εκπονεί και διατηρεί σχέδιο ανάκαμψης που να περιλαμβάνει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και διαδικασίες που εξασφαλίζουν την έγκαιρη εφαρμογή των δράσεων ανάκαμψης καθώς και ευρύ φάσμα επιλογών ανάκαμψης, όπως αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ) της εν λόγω παραγράφου.
39. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 2 εφόσον δεν κοινοποιεί το σχέδιο ανάκαμψης στην ΕΒΑ και, κατά περίπτωση, στις οικείες αρχές εξυγίανσης και προληπτικής εποπτείας, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.
40. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 46 παράγραφος 2 εφόσον δεν επανεξετάζει ή δεν επικαιροποιεί το σχέδιο ανάκαμψης τακτικά.
41. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 1 εφόσον δεν καταρτίζει και διατηρεί επιχειρησιακό σχέδιο που να στηρίζει τη συνεταγμένη εξαργύρωση κάθε σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.

42. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 2 εφόσον δεν διαθέτει σχέδιο εξαργύρωσης που να αποδεικνύει την ικανότητα του εκδότη της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος να προβεί στην εξαργύρωση της εκδιδόμενης σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος σε κυκλοφορία χωρίς να προκληθεί αδικαιολόγητη οικονομική ζημία στους κατόχους της ή στη σταθερότητα των αγορών των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού.
 43. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 2 εφόσον δεν διαθέτει σχέδιο εξαργύρωσης που να περιλαμβάνει συμβατικές ρυθμίσεις, διαδικασίες ή συστήματα, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού προσωρινού διαχειριστή, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση όλων των κατόχων της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος και να εξασφαλίζεται ότι τα έσοδα από την πώληση των εναπομεινάντων περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού καταβάλλονται εγκαίρως στους κατόχους της σημαντικής μάρκας ηλεκτρονικού χρήματος.
 44. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 2 εφόσον δεν διαθέτει σχέδιο εξαργύρωσης που να διασφαλίζει τη συνέχεια τυχόν κρίσιμων δραστηριοτήτων που είναι αναγκαίες για τη συντεταγμένη εξαργύρωση και τις οποίες επιτελεί ο εκδότης ή τυχόν τρίτες οντότητες.
 45. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 3 εφόσον δεν κοινοποιεί το σχέδιο εξαργύρωσης στην EBA εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της δημόσιας προσφοράς ή της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση.
 46. Ο εκδότης παραβαίνει το άρθρο 47 παράγραφος 3 εφόσον δεν επανεξετάζει ή δεν επικαιροποιεί το σχέδιο εξαργύρωσης τακτικά.
-